

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

WATTPAD KİTAPLARI ÜZERİNE BİR İÇERİK ÇÖZÜMLEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Pınar KARAOSMANOĞLU

**TRABZON
Ocak, 2019**

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

WATTPAD KİTAPLARI ÜZERİNE BİR İÇERİK ÇÖZÜMLEMESİ

Pınar KARAOSMANOĞLU

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nce Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Tezin Danışmanı
Doç. Dr. Erhan DURUKAN

TRABZON
Ocak, 2019

Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 31 /01 / 2019

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Erhan DURUKAN

.....

Üye : Doç. Dr. Keziban TEKŞAN

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Bircan EYÜP

.....

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Emin AŞIKKUTLU
Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Pınar KARAOSMANOĞLU

31 / 01 / 2019

ÖN SÖZ

Türk kültürü ve Türk dili doyulmaz bir hazinedir. Bu hazineyi keşfetmek her Türk evladının görevidir. Bu hazineye erişmek için gerekli hazine haritası metinlerde saklıdır. Her metin bizlere hem yazarının dünyasından hem de yazıldığı dönemin kültüründen izler sunar. Bugün Orhun Yazıtları'nda, Kutadgu Bilig'de yüz yıllar öncesinin dilinden, düşüncesinden izler bulduğumuz gibi bugünün eserleri de yıllar sonrasına bugünlerden izler götürecektir.

Günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte her türlü bilgiye erişim kolaylaşmıştır. Bu durumun edebiyata etkisi yazma ve okuma sitelerinin kurulmasıyla başlamıştır. Sosyal ağ sitelerinde yazılanlar kısa zamanda geniş kitlelere ulaşmakta, yazılanlar hakkında yapılan yorumlar ve beğeniler okuyucuların kat kat artmasını sağlamaktadır. Yapılan araştırmalarda veriler, Türkiye'de kitap okuma oranının az olduğunu gösterirken bir kitap okuma ve yazma platformu olan Wattpad'de kitaplar milyonlarca kez okunmaktadır. Bu bağlamda okumuyor sandığımız gençlerin nasıl kitaplar okuduğunu araştırmak önem arz etmektedir. Bu çalışmada amaç, son çocukluk ve ilk gençlik çağındaki gençlerin çok okuduğu Wattpad kitaplarının niteliklerine dikkat çekmektir.

Tez danışmanlığımı üstlenen ve araştırmam boyunca benden deneyimlerini esirgemeyen saygıdeğer hocam Doç. Dr. Erhan DURUKAN'a, Wattpad'i tanımama yardımcı olan öğrencilerime, desteklerinden ötürü aileme, sabrından ve desteğinden dolayı eşim Osman KARAOSMANOĞLU'na ve oyun çağındaki kızım Gülnihal'e teşekkürü borç bilirim.

Ocak, 2019

Pınar KARAOSMANOĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET.....	X
ABSTRACT.....	XI
TABLolar LİSTESİ.....	XII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XIII
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	XV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVI
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Araştırmanın Amacı.....	2
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi.....	2
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1. 4. Araştırmanın Varsayımları.....	3
1. 5. Tanımlar.....	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	4
2. 1. Çalışılan Konu ile İlgili Kavramsal Çerçeve.....	4
2. 1. 1. Türkçe Dersi Öğrenme Alanları.....	4
2. 1. 1. 1. Dinleme / İzleme.....	5
2. 1. 1. 2. Konuşma.....	6
2. 1. 1. 3. Yazma.....	7
2. 1. 1. 4. Okuma.....	9
2. 1. 1. 4. 1. Okumanın Tanımı.....	9
2. 1. 1. 4. 2. Okumanın Önemi.....	11
2. 1. 2. Ülkemizde Okuma Alışkanlığı.....	12
2. 1. 3. Okuma Alışkanlığını Etkileyen Faktörler.....	15
2. 1. 3. 1. Aile.....	15
2. 1. 3. 2. Okuyucu.....	17
2. 1. 3. 3. Çevre.....	19
2. 1. 3. 4. Metin.....	21
2. 1. 4. Okuma Türleri.....	21

2. 1. 4. 1. Kâğıttan ve Ekrandan Okuma.....	22
2. 1. 5. Bir Ekran Okuma Örneği Wattpad.....	25
2. 1. 5. 1. Wattpad Hakkında Tanıtıcı Bilgi.....	25
2. 1. 5. 2. Wattpad'ın Bölümleri.....	28
2. 1. 6. Metnin Tanımı.....	31
2. 1. 6. 1. Metin Türleri.....	32
2. 1. 6. 1. 1. Bilgilendirici Metinler.....	33
2. 1. 6. 1. 2. Öyküleyici Metinler.....	35
2. 1. 7. Metin İnceleme.....	37
2. 1. 7. 1. Metinlerin Taşınması Gereken Özellikler Açısından İncelenmesi.....	39
2. 1. 7. 1. 1. Metinlerde Konu.....	39
2. 1. 7. 1. 3. Metinlerde İleti (Mesaj).....	41
2. 1. 7. 2. Metin Görsellerinin İncelenmesi.....	43
2. 1. 7. 2. 1. Fotoğraflar ve Resimler.....	43
2. 2. Çalışılan Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar.....	44
3. YÖNTEM.....	50
3. 1. Araştırmanın Modeli.....	50
3. 2. İncelenen Eserler.....	50
3. 3. Verileri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi.....	51
4. BULGULAR.....	52
4. 1. Sessiz.....	52
4. 1. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi.....	52
4. 1. 2. Olay Örgüsü-Vaka.....	52
4. 1. 3. Şahıs Kadrosu.....	55
4. 1. 4. Mekân.....	59
4. 1. 5. Zaman.....	60
4. 1. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	60
4. 1. 7. Dil ve Üslup.....	61
4. 1. 8. Mesaj.....	61
4. 2. Yaz Öküzü.....	61
4. 2. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi.....	61
4. 2. 2. Olay Örgüsü-Vaka.....	61
4. 2. 3. Şahıs Kadrosu.....	62
4. 2. 4. Mekân.....	64
4. 2. 5. Zaman.....	64

4. 2. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı	65
4. 2. 7. Dil ve Üslup.....	65
4. 2. 8. Mesaj.....	66
4. 3. Canım Komşum.....	66
4. 3. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	66
4. 3. 2. Olay Örgüsü-Vaka	66
4. 3. 3. Şahıs Kadrosu	68
4. 3. 4. Mekân.....	71
4. 3. 5. Zaman	72
4. 3. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	73
4. 3. 7. Dil ve Üslup.....	75
4. 3. 8. Mesaj.....	76
4. 4. Vampir Okulu.....	77
4. 4. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	77
4. 4. 2. Olay Örgüsü-Vaka	77
4. 4. 3. Şahıs Kadrosu	79
4. 4. 4. Mekân.....	83
4. 4. 5. Zaman	83
4. 4. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	83
4. 4. 7. Dil ve Üslup.....	85
4. 4. 8. Mesaj.....	85
4. 5. Ormantik Mafya	85
4. 5. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	85
4. 5. 2. Olay Örgüsü-Vaka	85
4. 5. 3. Şahıs Kadrosu	87
4. 5. 4. Mekân.....	91
4. 5. 5. Zaman	92
4. 5. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	93
4. 5. 7. Dil ve Üslup.....	94
4. 5. 8. Mesaj.....	95
4. 6. Kod Adı: Bay Sapık	96
4. 6. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	96
4. 6. 2. Olay Örgüsü-Vaka	96
4. 6. 3. Şahıs Kadrosu	98
4. 6. 4. Mekân.....	101
4. 6. 5. Zaman	103

4. 6. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı	104
4. 6. 7. Dil ve Üslup.....	108
4. 6. 8. Mesaj.....	110
4. 7. Mafya	111
4. 7. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	111
4. 7. 2. Olay Örgüsü-Vaka	111
4. 7. 3. Şahıs Kadrosu	112
4. 7. 4. Mekân.....	115
4. 7. 5. Zaman	115
4. 7. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	116
4. 7. 7. Dil ve Üslup.....	117
4. 7. 8. Mesaj.....	117
4. 8. Sırlar Okulu	118
4. 8. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	118
4. 8. 2. Olay Örgüsü-Vaka	118
4. 8. 3. Şahıs Kadrosu	121
4. 8. 4. Mekân.....	123
4. 8. 5. Zaman	125
4. 8. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	126
4. 8. 7. Dil ve Üslup.....	126
4. 8. 8. Mesaj.....	126
4. 9. AIDAN	127
4. 9. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	127
4. 9. 2. Olay Örgüsü-Vaka	127
4. 9. 3. Şahıs Kadrosu	130
4. 9. 4. Mekân.....	132
4. 9. 5. Zaman	133
4. 9. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı.....	133
4. 9. 7. Dil ve Üslup.....	134
4. 9. 8. Mesaj.....	134
4. 10. ESVED.....	135
4. 10. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi	135
4. 10. 2. Olay Örgüsü-Vaka	135
4. 10. 3. Şahıs Kadrosu	138
4. 10. 4. Mekân.....	140
4. 10. 5. Zaman	142

4. 10. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı	143
4. 10. 7. Dil ve Üslup.....	147
4. 10. 8. Mesaj.....	147
5. TARTIŞMA	148
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	154
6. 1. Sonuçlar	154
6. 2. Öneriler	155
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	155
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	155
7. KAYNAKLAR	156
8. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ.....	162

ÖZET

Wattpad Kitapları Üzerine Bir İçerik Çözümlemesi

Bu araştırmanın amacı bir ekran okuma örneği olan Wattpad'de bulunan kitapları metinde bulunması gereken özellikler açısından değerlendirmektir. Araştırmalara göre Türkiye'de okuma alışkanlığının zayıf olduğu belirtilirken ekran okuma örneği olan Wattpad'de bulunan kitapların milyonlarca kez okunduğu tespit edilmiştir. Bu durum gençlerin ne kadar okuduğu probleminde ziyade nasıl kitaplar okuduğu problemini ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda Wattpad kitaplarının içeriklerini araştırmak önem arz etmiştir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Wattpad'de bulunan 21 bölüm içerisinde sadece kurmaca metin olanlara yer verilmiştir. Kurmaca metinler arasında da kısa hikâyelerden oluşanlar alınmamış, kendi içinde bütünlük arz eden kitaplar arasından en çok okunan on kitap belirlenmiştir. Kitaplar incelenirken olay örgüsü-vaka, şahıs kadrosu, mekân, zaman, bakış açısı-anlatıcı, dil ve üslup, mesaj kategorileri belirlenmiş; ardından kitaplar doküman inceleme tekniği ile taranarak bu kategorilerle ilgili işlemler yapılmıştır. Her bir kategoride içerik analizi yapılmış ve ilgili kısımda doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Araştırma sonunda kitap kahramanlarında alkol, uyuşturucu kullanmak gibi olumsuz davranışlara rastlanılmış, kitapların dil ve üslubunda argo ve küfür içerikli sözcükler saptanmıştır. En çok okunan on kitaptan dokuzu edebî dilden uzak konuşma diliyle yazılmıştır. Mekân olarak kumarhane, bar gibi mekânlar mevcuttur. Kitaplarda "Sosyal projelerde çalışmak, insanlara yardım etmek insanları mutlu eder." gibi olumlu mesajların yanında "Suçlunun cezasını vermek adına adam öldürmek, işkence etmek doğrudur." gibi olumsuz mesajlar da bulunmaktadır. Araştırma sonunda çok okunan Wattpad kitaplarının metnin taşıması gereken özelliklere göre son çocukluk ve ilk gençlik çağındaki öğrencilere uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekran Okuma, Wattpad, Metin İnceleme.

ABSTRACT

A Content Analysis on Wattpad Books

The aim of this research is to evaluate the textbooks in Wattpad, a screen-reading example, in terms of features that should be found in the text. According to research, it is stated that the reading habits is poor in Turkey and the books on Wattpad, a screen-reading example, were read millions of times. This situation reveals the problem of what kind of books they read rather than the problem that how much book young people read. In this context, it is important to investigate the contents of Wattpad books.

In the study, document review technique which is one of the qualitative research methods, were used. Only the fictional texts are included in the 21 chapters in Wattpad. Among the fictional texts, short stories are not taken, only ten books which are read most among the books that have integrity in themselves are determined. When the books were examined, the events, language and style, and message categories were identified, and then the books were scanned with the document review technique and the related tags were made. Content analysis has been done in each category and a direct citation has been given in the relevant section.

At the end of the research, book heroes were found to have negative behaviors such as alcohol and drugs, and in the language and style of the books, slang and cursive words were found. Nine of the top ten most read books were written in verbally distant language. The places used are casinos and bars. In the books, there are positive messages such as "Working in social projects and helping people make people happy" as well as negative messages such as "It is fair to commit murder and torture in order to punish criminals." At the end of the study, it can be inferred that Wattpad books, which are widely read, that the text is not suitable for the last childhood and the first youth according to the properties that the text should carry.

Keywords: Screen Reading, Wattpad, Text Review.

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	İncelenen Eserlerin Buldukları Bölüm, Okunma ve Beğenilme Sayıları.....	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Dünya çapındaki akıllı telefon satışları	13
2.	Yazarın konuya yaklaşım biçimi	35
3.	Okuma sürecindeki etmenlerin etkileşimi	37
4.	Okunabilirlik etmenleri.....	38
5.	Sessiz'deki vaka halkaları	54
6.	Sessiz'deki şahıs kadrosu	55
7.	Yaz Öküzü'ndeki vaka halkaları	62
8.	Yaz Öküzü'ndeki şahıs kadrosu	63
9.	Canım Komşum'da vaka	67
10.	Canım Komşum'daki vaka halkaları	67
11.	Canım Komşum'daki şahıs kadrosu	68
12.	Vampir Okulu'ndaki vaka halkaları	79
13.	Jessy ve Austin'in ailesi ve arkadaşları	80
14.	Vampir Okulu'nun şahıs kadrosu.....	82
15.	Ormantik Mafya'nın vaka halkası	87
16.	Ormantik Mafya'nın şahıs kadrosu	88
17.	Kod Adı: Bay Sapık'ın vaka halkaları	98
18.	Kod Adı: Bay Sapık'ın şahıs kadrosu	99
19.	Mafya'nın vaka halkaları	112
20.	Mafya'nın şahıs kadrosu	113
21.	Sırlar Okulu'nun vaka halkası.....	121
22.	Aidan'ın vaka halkaları	129
23.	Aidan'ın şahıs kadrosu.....	130
24.	Esved'in vaka halkaları	137

Şekil No

Şekil Adı

Sayfa No

25.

Esved'in şahıs kadrosu138

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

<u>Fotoğraf No</u>	<u>Fotoğraf Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Kitap sayfalarına koyulan fotoğraflardan bir örnek.....	26
2.	Wattpad kitap kapağındaki Vini Uehara'nın hayranlarıyla tanışma günü	27
3.	Wattpad kitap kapağı örneği.....	28
4.	Wattpad sitesinin ana sayfası.....	28
5.	Wattpad'in "Keşfet" bölümündeki başlıklar	29
6.	Wattpad bölümlerindeki ana başlıklar.....	30

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

TDK : Türk Dil Kurumu

NCES : National Center for Educational Statistics

1. GİRİŞ

Dil, kültür devamlılığında en temel ögedir. Kültürün bütün özellikleri dile yansır, dille gelecek kuşaklara aktarılır. Dil ve kültür arasındaki bu sıkı bağ dolayısıyla Banarlı (2007, s. 11), “Şu fâni dünya saadetleri içinde hiçbir şey, aziz Türk çocuklarına Türk dilini öğretmek kadar güzel hizmet değildir. Vatan çocuklarına bir milletin yarattığı ve yaşattığı dili; bütün güzellikleri, incelikleri, yücelikleri ve güzel sesleriyle öğretmek...” der. Kaplan (2006, s. 24) “Acaba neden bazı milletler devlet kuruyorlar da bazıları kuramıyorlar? Neden bir zamanlar büyük devlet ve medeniyet kurmuş olan milletler yok oluyor? (...) Acaba milletleri millet yapan âmil nedir?” sorusuna “İnsan yığınlarını ‘millet’ hâline getiren kültürleridir.” diye cevap verir. Birçok ilim ve fikir adamının da bu soruya aynı cevabı verdiğini vurgular. “Kültür deyince ilk akla gelen şey ‘dil’dir. Dil, millet denilen sosyal varlığı birleştiriyor.” der (Kaplan, 2006, s. 25). Tanrıöver de dilimizin cedlerin bize bıraktığı en büyük miras, bıraktığı en büyük vediâ, olduğunu söyler. Kelimeleri, içlerinde uğultular bulunan sedef kabuklarına; duyulan bu uğultuları ise babaların, cedlerin uğultusuna, onların nefeslerine benzetir. Kelimelerde onların ruhunun yaşadığını, nesilden nesile intikal ettiklerini söyler (Serarşlan, 1995). Okay, dilin bir milletin sahip olduğu en güzel, en birleştirici kültür unsuru olduğunu belirtir (Okay, 2011).

Dilin bütün imkânları, güzelliği ve birikimi metinlerde vücut bulur. Bu bağlamda metinler dilin aynasıdır da denilebilir. Edebî eserler yazıldıkları zamandan izler sunmakla birlikte yarınlara da bugünden izler götürür. Kültürümüzün millî manevi bütün güzellikleri edebî eserlerle hissedilir. Ne var ki bütün bu güzellikler ülkemizde okuma becerisinin yaygınlaşmasıyla amacına ulaşır. Aksi hâlde edebî eserler, gizli bir hazine olarak işlevini yerine getiremez ve yeni eserler üretilemez. Veriler ülkemizdeki okuma alışkanlığının zayıf olduğunu gösterse de son zamanlarda teknolojinin gelişmesiyle “ekran okuma” terimi ortaya çıkmış ve okuma oranı oldukça artmıştır. Gençler internet üzerinden her türlü metne ulaşmaktadır. Bu uygulamalardan biri de Wattpad’dır. Bu bağlamda gençlerin karşılaştıkları metinlerin özelliklerinin ne olduğu önem arz etmektedir. Okuma alışkanlığı kazanıldığı hâlde “Gençlerin karşılaştığı metinler onlara Türk dilinin güzelliklerini sunacak, onları iyiye, güzele sevk edecek nitelikte midir?” sorusu önem arz etmektedir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı bir ekran okuma örneği olan Wattpad'de bulunan kitapları metinde bulunması gereken özellikler açısından değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemler cevaplanmaya çalışılmıştır.

1. Wattpad kitaplarındaki olay örgüsünün özellikleri nelerdir?
2. Wattpad kitaplarındaki şahıs kadrosunun özellikleri nelerdir?
3. Wattpad kitaplarındaki zaman ögesinin özellikleri nelerdir?
4. Wattpad kitaplarındaki mekân ögesinin özellikleri nelerdir?
5. Wattpad kitaplarındaki bakış açısı-anlatıcı ile ilgili özellikler nelerdir?
6. Wattpad kitaplarındaki dil ve üslupla ilgili özellikler nelerdir?
7. Wattpad kitaplarındaki mesajlar nasıldır?

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Ekrandan okuma ile ilgili yapılan araştırmalarda genelde ekran okuma, fizyolojik özellikleriyle incelenmiş ve inceleme sonunda okuduğunu anlamaya yönelik sonuçlara varılmıştır. Okuyucunun ekran okumada karşılaşılabileceği metinlerin özellikleri araştırmalara pek konu olmamıştır. Hâlbuki ekran okuma örneği olan Wattpad'in milyonlarca okuyucusu vardır ve okuyucusu yıldan yıla artış göstermektedir. Ağır (2017)'in araştırmasına göre Türkiye, bu uygulamayı kullanan ülkeler arasında ABD ve Filipinler'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır, 10-18 yaş arasındaki çocuk ve gençler Wattpad uygulamasını çok sevmektedir. Yazılan bir kitap milyonlarca okuyucusu olduktan sonra basılmakta ve kitapçılarda en çok okunanlar bölümünde yer almaktadır. Buna göre 2016 yılında en çok okunan, beğenilen ve basılan kitaplar ve okunma sayıları şöyledir (Ağır, 2017, s. 25):

“Kötü Çocuk III: 100 milyon
Yabancı: 126 milyon 986 bin
Solucan I: 44 milyon 612 bin
Psikopat: 79 milyon
After: 1 milyardan fazla”

Yukarıdaki sayısal verilerin yüksek olması ve velilerimizin öğrencilerle ilgili bazı şikâyetleri Wattpad kitaplarını incelemenin önemini daha iyi açıklamaktadır. Bu şikâyetlerden bazıları şunlardır: Çocuğum kıyafetlerinde siyah renkten başka renk giymiyor, ailede kötü söz hiç kullanılmadığı hâlde kızım kötü sözler kullanıyor, apartmanın veya okulun arkasındaki dar sokaklarda gezintiler ve apartman boşluklarında buluşup edilen muhabbetler üzerine komşulardan şikâyetler geliyor, yasakladığım hâlde telefonuna indirmiş, geceleri battaniyenin altında okuyor, çocuğum *Veliaht* adlı kitabı on kere okudu

ve ondan sonra huyu değişti, içeriği hakkında bir bilginiz var mı?.. Ağır'ın (2017) yukarıdaki verileri ile veli şikâyetlerinin birleşmesi Wattpad kitaplarının incelenmesini gerekli kılmıştır.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma Wattpad'de sadece Trkęe yazılan kitaplarla sınırlıdır.
2. Bu araştırma Wattpad'de bulunan 21 bölüm içerisinde kurmaca olan 20 bölümden en çok okunan 10 kitapla sınırlıdır. Kendi içinde bütünlük arz etmeyen, kısa kısa hikâyelerden oluşan bölümlerdeki kitaplar çalışmaya dahil edilmemiştir.
3. Bu araştırmada metinler; kurmaca metnin ögelerinden sadece olay örgüsü – vaka, şahıs kadrosu, zaman, mekân, bakış açısı – anlatıcı, dil ve üslup, mesaj başlıklarına göre incelenmiştir.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada rneklem olarak seçilen en çok okunan on kitabın Wattpad kitaplarının en çok okunan diğer kitaplarını temsil edebildiği varsayılmıştır.

1. 5. Tanımlar

Okuma: Okuma, ses organları ve göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi sürecidir (Akbayır, 2013, s. 1).

Metin: Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst (Trkęe Sözlük, 2011, s. 1667).

Wattpad: Kullanıcılarına kendi yazdıkları hikâye ve romanları yayınlama ve bunların diğer kullanıcılar tarafından okunarak, yorumlanmasına izin veren bir sosyal ağ platformudur (Ağır, 2017, s. 24).

Ekran Okuma: Ekran okuma bilgisayar, TV, cep telefonu ve tablet bilgisayar ekranından okumaya denilmektedir (Güneş, 2017, s. 373).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2. 1. Çalışılan Konu ile İlgili Kavramsal Çerçeve

Çalışmanın bu kısmında okuma ve metin genelden özele başlıklar altında incelenmiştir. Bu bağlamda bir ekran okuma örneği olan Wattpad ve bölümleri hakkında bilgi verilmiştir.

2. 1. 1. Türkçe Dersi Öğrenme Alanları

Dil, bir milletin kültüründen izler taşır. Güneş (2017) kültürü öğrenme, aktarma sürecinde dilin ayrı bir önemi olduğunu vurgular. Dilin amacının öğrenci için gerekli bilgi, beceri ve tutumları oluşturmak, bunları kullanarak gelişmesini sağlamak olduğunu; böylece öğrencinin dili, okul ve günlük yaşamında kimlik oluşturmak ve bir kültür alanı yaratmak için kullanacağını belirtir. Sever (2004) çocuğun çevresini, toplumunu ve bu toplumun koyduğu ve geliştirdiği kültürel birikimi ana diliyle algılayıp kavradığını söyler. Dilin sadece iletişim ve anlaşma aracı değil, aynı zamanda bir düşünme aracı olduğu üzerinde durarak her düşüncenin özü gereği bir söz, kavramlardan kavram üretme olduğunu belirtir.

Bu bağlamda 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Türkçe dersinin özel amaçları şu şekilde belirtilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018):

1. Dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi,
2. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması,
3. Okuduğu, dinlediği / izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarının; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması,
4. Okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması,
5. Duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması,
6. Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi,
7. Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi,
8. Okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerinin ve sorgulamalarının sağlanması,
9. Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesi,
10. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Bu amaçlar doğrultusunda Türkçe dersi öğrenme alanları dört ana başlık olarak belirlenmiştir: Dinleme / izleme, konuşma, yazma, okuma.

Bu bölümde kısaca öğrenme alanlarının tanımına, önemine, Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki yerine değinilmiştir.

2. 1. 1. 1. Dinleme / İzleme

Araştırmacılar dinleme ile ilgili farklı tanımlarda bulunmuş ve dinleme ile işitme arasındaki farka dikkat çekmişlerdir. “Dinleme, ses, müzik, gürültü, konuşma gibi sesli uyarıcıları işitmek, anlamak ve zihinde yapılandırmak için kulak ve beynimizde yürütülen karmaşık bir süreçtir.” (Güneş, 2017, s. 83). Karmaşık bir süreç olmasının sebebi dinlemenin işitmeden farklı olmasıdır. Dinleme içinde anlama, anlama süreçlerini de barındırırken işitme sadece fiziksel bir sürece hitap eder ve istem dışıdır.

Demirel ve Şahinel (2006), dinlemeyi konuşan kişinin vermek istediği mesajı, pürüzsüz olarak anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme etkinliği olarak tanımlar. Türkçe Sözlük'te ise (TDK, 2011, s. 671) “Dinlemek, işitmek için kulak vermek, birinin sözünü öğüdünü kabul edip gereğince davranmak.” olarak tanımlanmıştır.

Dinleme ve izleme sadece Türkçe öğretiminde değil eğitim – öğretim hayatının bütününde önemli bir yer tutar. Çünkü dinleme, eğitim – öğretim hayatının çekirdeğini oluşturur. Öğrenmenin hayat boyu devam eden bir süreç olduğunu düşündüğümüzde dinleme, sosyal hayatta da öğrenmenin merkezini oluşturur. Bu yüzden dinlemeyi sadece okul hayatına indirgemek yanlış olur. Güneş (2017), dinleme sürecinin daha anne karnındayken başladığını vurgular ve dinleme becerilerinin doğumdan sonra giderek geliştiğini ve diğer öğrenme alanlarına yani konuşma, okuma ve yazmaya temel oluşturduğunu söyler.

Türkçe ders kitabında her temada bir dinleme metni bulunmaktadır. Bu dinleme metinleri öğrencilerin hazırbulunuşluğuna uygunsa, öğrenciler dinlemek için hazırsa amacına ulaşmakta aksi hâlde işitmekten öteye geçmemektedir. O hâlde dinleme metinlerine geçmeden önce öğretmenin yeterli güdülenmeyi sağlaması gerekir. “2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda dinleme becerisinin geliştirilmesiyle, öğrencilerden dinlediklerini / izlediklerini sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişkilendirme, eleştirme ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunma gibi üst düzey zihinsel becerileri gerçekleştirme amaçlanmaktadır.” (Durukan, 2008, s. 31). Demirel ve Şahinel (2006) dinleme etkinliklerini ön hazırlık, dinleme anındaki etkinlikler, dinleme sonrası etkinlikler olmak üzere üç ana başlıkta inceler.

Dinleme eğitiminde dikkat edilmesi gerekenler şu şekilde sıralanabilir (Aktaş ve Gündüz, 2016; Demirel ve Şahinel, 2006; Öz, 2006).

1. Öğrenciler; konuşulana, okunan ve söylenen sözü, konu, zaman, yer, ad, vb. kavramları tam olarak anlamalı,

2. Konuşanın sözünü kesmeden, söz alarak, görgü kurallarına uygun ve dinleme eğitimi kesinlikle amaca yönelik olmalı, metin öğrenciye dinletildikten sonra metinle ilgili sorular sorulmalıdır,
3. Hoşgörüyü dinlemeli,
4. Dinlediğini değerlendirirken ön yargılardan, kişisel sevgi ve karşıtlık duygusundan sıyrılabilmek için tarafsız olmalı,
5. Dinlediğinin eksik, yanlış, abartılı, gerçek, yararlı yönlerini seçmeli, soru sormalı açıklamalar yapmalı,
6. Metnin konusunu tahmin etmek amacıyla metnin başlığından, görsellerinden, anahtar kelimelerinden yararlanmalı,
7. Dinlemek için bazı şartların uygun olması gerekir. Dinleyicinin ruhça, bedence, huzursuz olmaması; ısının, ışığın rahatsız etmemesi; sesin iyi işitilmesi vb. gibi.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2018) dinleme / izleme ile ilgili kazanımlar 5 ve 6. sınıfta 12; 7 ve 8. sınıfta 14 olarak belirlenmiştir.

2. 1. 1. 2. Konuşma

Konuşma ile ilgili yapılan tanımlar konuşmanın kendini ifade edebilmede önemli bir unsur olduğu üzerinde durur. Konuşma “Düşüncelerin, duyguların ve bilgilerin seslerden oluşan dil aracılığıyla aktarılmasıdır.” (Demirel ve Şahinel, 2006, s. 98) şeklinde tanımlanmaktadır. İletişimin en önemli yolu olan “konuşma” insanın kendini ifade edebilmesinde, var olabilmesinde önemlidir. Bu doğrultuda Kutadgu Bilig’de “İnsanda dilince değişir kader, / Ya yurda baş olur, ya başı gider.” ifadesi vardır (Kutadgu Bilig’den akt., Sever, 2004, s. 22).

Güneş (2017), geleneksel ve davranışçı yaklaşımlarda konuşmanın daha çok fiziksel süreçlerine yani vurgu, tonlama, telaffuz, ses gibi öğelerine ağırlık verildiğini; bilişsel yaklaşımda konuşmanın zihinsel süreçlerine yoğunlaştığını; yapılandırmacı yaklaşımda ise öğrencilerin konuşma becerileri üzerinde durulduğunu belirtir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda da yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrencilerin daha çok konuşma becerileri üzerinde durulduğu görülür.

Günlük yaşamda iletişimde en büyük engel konuşmadır. Akıcı konuşamayan yahut konuşurken üslubunu ayarlayamayan kişilerin iletişimde problemler görülmektedir. Konuşurken gereğinden fazla el ve kol hareketleri yapmak, “şey” gibi kalıp sözcükleri fazla kullanmak, kendini ifade etmekte sıkıntılar yaşamak, diksiyon bozuklukları, yerel ağızla konuşmak, “ımm” gibi düşünsel ifadelerle fazla yer vermek konuşmayla ilgili problemlerdir. Özellikle içe kapanık öğrenciler sınıf içinde veya toplum karşısında konuşmakta çekinmektedir. Bu da öğrencilerin başarılarını az veya çok etkilemektedir. Bu yüzden

Türkçenin diğer önemli kazanımları gibi konuşma da büyük öneme sahiptir. Bu bağlamda Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda konuşma alanı üzerinde önemle durulmuş ve şu şekilde ifade edilmiştir (MEB, 2005):

Konuşma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin, Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmeleri, sosyal hayatta karşılaşacakları sorunları konuşarak çözebilmeleri, yorumlayıp değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla sözlü iletişim öğrenme alanında birikimlerden, çeşitli görsel ve işitsel materyallerden yararlanma, düşüncelerini mantık akışı ve bütünlük içinde sunma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflandırma, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici kazanımlar oluşturulmuştur.

Konuşma öğretiminde dikkat edilecek hususlar şu şekilde sıralanabilir (Öz, 2006; Sever, 2004):

1. Konuşma ve yazma konuları tespit edilirken öğrencilerin yaşları, deneyimleri, hayal güçleri daima göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Öğrencilerin düşünmeleri güç ve gereksiz olan konular seçilmemelidir.
3. Öğrencilere daima neşe ve canlılık verecek konular seçilmelidir.
4. Konuşma becerisinin öğretimin diğer dilsel (dinleme, okuma, yazma) becerileriyle bütünsellik içinde geliştirilmesi gerekir.

Güneş (2017) konuşma türlerini üç ana başlıkta ele almıştır.

1. İkna Edici Konuşmalar: Dikkat çekme, anlamayı sağlama, inandırma, tekrarlama ve istenileni açıklama aşamalarından oluşur. İkna edici konuşmalarda karşıdaki kişiyi kırmamaya dikkat edilmelidir.

2. Betimleyici Konuşma: Betimleyici konuşma bir nesnenin (çanta, kalem, kitap), bir yerin (şehir, tiyatro, kütüphane) ya da bir kişinin (bir bebek, arkadaş, öğretmen vb) dış görünüşü hakkında konuşmalara denmektedir. Betimlemede aynı zamanda kişinin duyguları ve kişilik özellikleri de anlatılır.

3. Sorgulayıcı Konuşma: Öğrencinin bir fikre katılıp katılmadığını, nedenleri ile anlatması ve öne sürülen gerçekleri sorgulayarak konuşmasıdır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2018) konuşma ile ilgili kazanımlar bütün sınıflarda 7 olarak belirlenmiştir.

2. 1. 1. 3. Yazma

Yazma da konuşma gibi kendini, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmenin bir başka yoludur. Ancak yazma konuşmaya göre daha karmaşık bir süreçtir. Yazma ile ilgili tanımlar da bu doğrultudadır. Çelenk (2003), yazıyı konuşma dilindeki sözcük ve cümlelerin bazı sembolik şekil ve çizimlerle kâğıt üzerine saptanmış biçimleri olarak

tanımlar. Yılmaz (2007) yazmanın, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemi olduğunu söyler. Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı (2016) ise yazılı anlatımı öğrencinin kendi gördüğünü, duyduğunu, düşündüğünü ve yaşadığını yazarak anlatması olarak yorumlar. Bu tanımlar, yazmanın duygu ve düşüncelerimizi ifade etmede önemli bir öğrenme alanı olduğunu kanıtlar niteliktedir. Yılmaz (2007) ise öğrencilerin yazma becerisini özellikle sürekli okumayla kazanabilecekleri üzerinde durur. Sürekli okuyan ve sürekli yazan, yazdıklarını inceleyen, yazdıkları üzerinde tartışan öğrenciler bu becerilerini geliştireceklerdir. Öğrenci sürekli okuma faaliyeti içinde olursa bilgi birikimi, yaratıcılığı ve hayal gücü de o denli artacaktır.

Arslan, Doğan, Deliveli, Kırmızı, Yaylı ve Akkaya (2008) eskiden olduğu gibi tahtaya konudan bağımsız herhangi bir atasözü yazıp – Damlaya damlaya göl olur.- yahut konu başlığı verip - okumanın önemi - öğrencilerden yazmasını istemeyi, yazdıkları yazıları değerlendirip üzerinde konuşmadan öğrenciye vermeyi veya çoğu zaman vermemeyi eleştirir. Bu sürecin şu şekilde yürütülmesi gerektiği üzerinde durur:

1. Yazma becerisi, diğer becerilerden bağımsız olarak ele alınamayacağı için öğretmen konudan bağımsız değil konuyla ilişkili bir yazma etkinliği sürdürmelidir. Yazma etkinliği diğer etkinliklerle tema olarak birleştirilmelidir aksi hâlde öğrenci bağlantıyı kuramayacak ve bilgilerini doğru bir biçimde yapılandıramayacaktır.
2. Konu seçiminde öğrenciye danışılmalı ancak yine temayla ilişkili bir konu seçilmelidir. Bu noktada demokratik bir sınıf ortamı yaratmak önemlidir.
3. Yazmanın bir süreç olduğu dikkate alınmalıdır. Yazılan ürünü hemen değerlendirmek yerine düzeltmek, öğrenciler arasında sosyal bir köprü kurmak, yeniden yazmak, dönüt vermek gibi aşamalardan geçirmelidir. Gerekliyse bu süreç kabul edilebilir bir yazı ortaya çıkana kadar sürdürülür.
4. Yazılan ürün değerlendirilirken sonuç değil süreç değerlendirilmelidir.
5. Öğrencilere yazdıkları ürünleri geri vermek gerekir. Bu çok önemlidir çünkü öğrenci yaptığı her şeyden dönüt almak ister. Dönüt verilmeyen her çalışma boşuna yapılmış bir çalışmadır. Ödül olarak, yapılan çalışma sınıf panosuna asılabilir, ileride okuma metni olarak kullanılabilir. Bu öğrenciyi onurlandırır ve öğrenci yazmaya karşı güdülenir.
6. Yazma etkinlikleri gerçek yaşamdan seçilmelidir. Zamanı geçmiş, öğrencileri ilgilendirmeyen konular yarardan çok zarar getirir.
7. Atasözüne ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konuya bağımlı olarak yazmak öğrenciyi sıkacaktır. Böylece öğrenci yazmadan soğuyacaktır.

Bütün bunların yanında Çelenk (2003), yazı öğretiminde yapılacak ilk işin öğrencide güçlü bir yazma arzusu ve heyecanı oluşturmak olduğunu söyler. Mutlaka okuma öğretimiyle birlikte ele alınıp uygulanması gerektiği üzerinde durur.

“Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yazma becerisinin geliştirilmesiyle “öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.” (MEB, 2015).

Türkçe Dersi Öğretim Programı; yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiğini öne sürerek yazma sürecini diğer öğrenme alanları olan dinleme, konuşma ve okumayla bütünleştirmek gerektiği üzerinde durmuş, Türkçe dersinde “süreç temelli yazma modeli” esas alındığını belirtmiştir. Yani yazma becerisini sonuç odaklı değil süreç odaklı yürütmek gerekmektedir. Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2018) yazma becerisinin kazanımları 5. sınıfta 16, 6. sınıfta 14, 7. sınıfta 17 ve 8. sınıfta 20 olarak belirlenmiştir.

2. 1. 1. 4. Okuma

Okuma, Türkçe dersinin diğer öğrenme alanları gibi öğrenmenin temelini oluşturur. Diğer öğrenme alanları okumayla ilişkilendirildiğinde söz konusu kazanımlar daha iyi hedefe varacaktır. Ungan (2008, s.218), kitabın dolayısıyla okumanın önemini şu şekilde belirtmiştir:

“Toplumların bilgi ve kültür bakımından gelişiminde ve bunların sonraki nesillere aktarımında en etkili unsur olan kitap, milletlerin hayatına girmeye başladığı andan itibaren insanlığı farklı noktalara taşımıştır. Geçmiş, bugün ve gelecek arasında sağlam bir köprü oluşturan kitabın insanlar tarafından çok tutulması, onun nesnel özelliğinden değil, içinde barındırdığı bilgi, bireylerin gelişimine sağladığı katkıdan olmuştur.”

Çalışmanın bu kısmında okuma çeşitli başlıklar altında incelenmiştir.

2. 1. 1. 4. 1. Okumanın Tanımı

Kaynaklarda birçok okuma tanımı yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları okumayı karmaşık bir süreç olarak nitelendirirken bazıları da sembollerini seslendirme olarak nitelendirmiştir. Öz (2006), okumayı gözün satırlar üzerinde sıçraması sonucu kelime şekillerini görerek, bunların anlamlarını kavrama ve seslendirme olarak tanımlamıştır. Bu tanımda seslendirme üzerinde durulmuş, okumanın yoğun bir zihinsel süreç olduğuna

vurgu yapılmamıştır. Bu bağlamda yapılan tanımlardan bir diğeri şu şekildedir: “Okuma, bir yazıdaki sembolleri tanıma ve anlamlandırma etkinliğidir.” (Yılmaz, 2007, s. 63).

Kavcar ve diğeri (2016, s. 41) okumayı, “Bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama süreci.” olarak tanımlamıştır. Sesli okumada ise buna dudak, dil ve gırtlak gibi ses organlarının işlevinin katıldığını da eklemiştir. Bu tanımda da okumanın daha çok fiziksel unsurları üzerinde durulmakla beraber zihinsel sürecine de vurgu yapılmıştır. Yalçın’a (2006, s. 47) göre “Okuma, insanların kendi aralarında önceden kararlaştırdıkları özel sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi işlemidir.” Yalçın, tanımında “yorumlama ve değerlendirme” kelimesini kullanarak okumanın zihinsel sürecine vurgu yapmıştır. Akyol (2014) okumanın, yazar ve okuyucu arasında aktif ve etkili iletişimi gerekli kılan dinamik bir anlam kurma süreci olduğunu söyler. Bu tanımda okumanın karmaşık süreçleri ele alınmıştır. Okumayı sadece okuyucu ekseninde değil yazıcı ekseninde de ele almış, okuyucuyla yazıcı arasında bir iletişim hatta aktif bir iletişim olduğundan bahsetmiştir. Bu yönüyle diğeri tanımlardan oldukça farklıdır. “Dinamik bir anlam kurma” süreci ifadesi de okumadaki zihinsel sürece vurgu yapmaktadır. Arslan ve diğeri (2008, s. 107) okumayı “Genel olarak bir yazının sözcük, cümle, paragrafla birlikte görülerek algılanması ve anlamlandırılmasını da kapsayan karmaşık birtakım zihinsel etkinlikler bütünü.” olarak tanımlar. “Karmaşık” ifadesi okumanın, basit bir görme etkinliği olmadığını kanıtlar niteliktedir. Güneş (2017) okumayı, bireyin ön bilgileriyle metindeki bilgileri bütünleştirerek yeni anlamlar ürettiği aktif bir süreç olarak tanımlar. Okumanın yoğun zihinsel faaliyetleri üzerinde duran bu tanım, “yeni anlamlar üretmek” ifadesiyle okumanın yaratıcılığa açılan kapı olduğunu kanıtlar niteliktedir. “Bireyin ön bilgilerle yeni bilgileri bütünleştirilmesi” okumanın sanıldan daha karmaşık bir zihinsel faaliyet olduğunu gösterir niteliktedir. Aktaş ve Gündüz (2016, s. 39) ise okumayı tamamen farklı tanımlamış okumanın estetik ve sanatla ilgili bir süreç olduğuna dikkat çekmiş bu bağlamda “Okuma, herhangi bir konuda bilgi edinmek, estetik ve sanat duygularını harekete geçirmek ya da vakit geçirmek için yapılan bir uğraşın genel adıdır.” demiştir. Okumanın aynı zamanda bir düşünme süreci olduğunu Perfetti şu ifadelerle belirtmiştir. “Okuma, yazılı unsurların ışığında düşünme sürecidir.” (Perfetti, 1986’dan akt., Şahin, 2011, s. 2).

Bu tanımlardan hareketle okuma, seslendirme yahut sembolleri anlamlandırma olarak belirtilmiştir. Okumanın aktif bir iletişim süreci, yorumlama ve değerlendirme süreci, bir iletişim süreci, zannedilenden daha karmaşık bir süreç olduğuna dikkat çekilmiştir. Okumanın yaratıcılığı geliştirdiğine, okumanın estetik ve sanat duygularını harekete geçirdiğine, okumanın aynı zamanda bir düşünme süreci olduğuna vurgu yapılmıştır.

2. 1. 1. 4. 2. Okumanın Önemi

Bir ülkedeki insanlar okumanın önemine inanmışsa o ülke gelişmiş ülkedir. Ne var ki araştırmalar bu bağlamda Türkiye'nin eksik kaldığını göstermektedir. Aytaş (2005) "Okuma Eğitimi" adlı makalesinde, genellikle öğrendiklerimizin % 1'ini tatma, % 1,5'ini dokunma, % 3,5'ini koklama, %11'ini işitme, % 83'ünü görme duyusu yoluyla elde ettiğimizi, bu sonuçlara göre, göze ve kulağa hitap eden okumanın öğrenmede % 94 gibi önemli bir paya sahip olduğunu belirtmiştir. Türkçe öğretiminin diğer öğrenme alanları olan konuşma, yazma ve dinleme; okuma alanıyla ilişkilendirildiğinde, etkinlikler okumayla bütünlük hâlinde yürütüldüğünde daha verimli olmaktadır. Okumanın yaratıcılığı artırdığını göz önüne alırsak iyi okuyan bir birey hem güzel konuşur hem güzel yazar hem de iyi dinler.

Demirel ve Şahinel (2006) uygar toplumlarda okumanın ilerlemenin bir gereği olarak ele alındığından, gelişmeyen toplumlarda ise okumayan bir kuşak tehlikesi olduğundan söz etmiştir. Bu tehlike kişinin kendini iyi bir birey olarak yetiştirememesi, okumayan toplumlarda dilin iyi kullanılamaması gibi geniş yelpazeli problemlere yol açar. Çünkü okuma insanın dünyasını zenginleştirir, kişiliğini olgunlaştırır. Okuyan insan dilinin dolayısıyla kültürünün bütün güzelliklerinin farkındadır. Dilini güzel konuşur, dilini kullanmada bilinçlidir. Başka kültürlere özenmez. Zamanının gelip geçici heveslerine kapılmaz. Karatay, Destebaşı ve Demirbaş'ın (2015, s. 138) *Çocuk Edebiyatı Ürünlerinin 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Karakter Gelişimine Etkisi* adlı makalelerinde ulaştığı şu sonuçlar bütün bunları destekler niteliktedir (Karatay, Destebaşı ve Demirbaş, 2015, s. 138):

Öğrencilerin millî ve evrensel değerlerle ilgili sadece bilişsel farkındalık edinmeleri sağlanmamış, aynı zamanda okul içi ve dışındaki akademik ve sosyal yaşamlarında da olumlu değişikliklerin olduğu hem aileleri hem de öğretmenleri tarafından gözlenmiştir.

Edebiyat Temelli Karakter Eğitimi uygulamaları öğrencilerin sadece ahlaki olgunluklarını geliştirmemiş, bunun yanında kitap okuma alışkanlığı ve ilgilerini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği de gözlemlenmiştir.

Arıcı (2012), Türkiye'de büyük şehir merkezlerinde öğrencilerin okuma ilgileri ile okuduğunu anlama arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu ileri sürmüştü, öğrencilerin okuduğunu anlama puanı arttıkça okuma ilgisi puanının da arttığını söylemiştir. Çocuk Vakfı'nın "Türkiye'nin Okuma Alışkanlığı Karnesi" raporunda temel eğitimin bireyin verimliliğini yüzde 50 yükselttiğini, okumanın eğitimdeki verimliliği yüzde 30, eğitimin ekonomideki verimliliği yüzde 44 artırdığını belirtilmiştir. Bu demektir ki bireyin kendini geliştirmesinden ülkenin ekonomik olarak kalkınmasına kadar okumanın geniş alanda çok büyük etkisi ve verimliliği vardır.

Temizkan (2009, s. 32), okuma becerileri ve alışkanlığı yönünden yetersiz olan öğrencilerin hem Türkçe derslerinde hem de diğer derslerde önemli sorunlarla karşılaştığını söyler ve buna göre iyi bir okuma eğitiminin kazanımlarını şu şekilde sıralar:

Ders kitaplarının kolayca okunup anlaşılmasına yardım eder.
 Kaynak kitaplardan daha iyi yararlanılmasını sağlar.
 Yazınsal ürünlerden zevk duymaya alıştıırır.
 Eleştirme ve değerlendirme alışkanlığı kazandırır.
 Söz dağarcığıını zenginleştirir.
 Yazılı ve sözlü anlatım gücünü geliştirir.
 Dil bilgisi kurallarının daha iyi kavranmasına olanak sağlar.
 Yazım ve noktalama kurallarının daha doğru kullanılmasına yardımcı olur.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda okuma, bir beceri olarak ele alınmıştır. Okuma becerisiyle hedeflenen, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlamaktır. "Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma ve eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır." (MEB, 2005) Millî Eğitim Bakanlığı (MEB, 2005) okuma alanıyla ilgili amacını şu şekilde açıklamıştır:

Programda okuma öğrenme alanıyla öğrencilerin yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip dönemin zihniyetini, kültürel, ekonomik, sanatsal, siyasi, ahlaki vb. değerleri nasıl yansıttığını farkında olarak okumayı bir alışkanlık hâline getirmeleri amaçlanmıştır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2018) okuma kazanımları 5. sınıfta 34, 6 ve 8. sınıfta 35, 7. sınıfta 38 olarak belirlenmiştir.

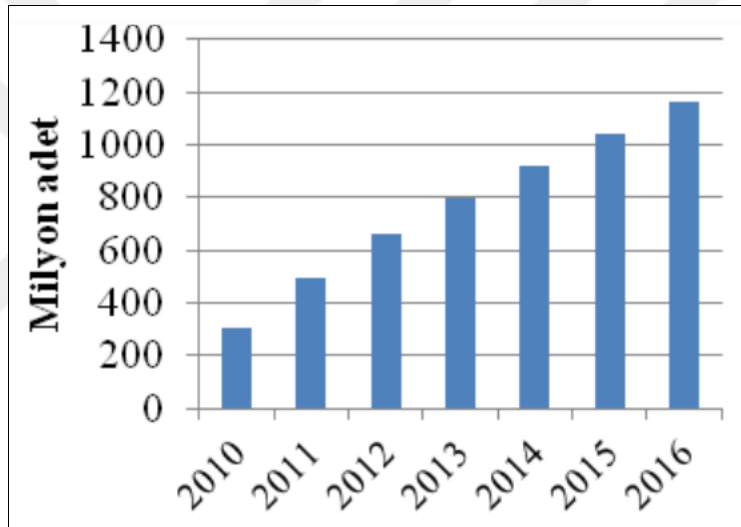
2. 1. 2. Ülkemizde Okuma Alışkanlığı

Günümüzde okuma alışkanlığını etkileyen birçok unsur vardır. Araştırmalar Türkiye'nin okumadığı gerçeği üzerine yoğunlaşmaktadır. Şirin (2007), okuma alışkanlığının günümüzdeki boyutlarını, medya toplumu öncesi ve sonrası süreçleri bakımından değerlendirmeden anlamlandırmanın mümkün olmadığını belirtir. Türkiye'de medyanın, özelde ise televizyonun, okuryazar düzeyindeki bir toplumu etkilemeyi daha kolay başardığını bu nedenle, medya toplumu öncesinde olduğu gibi, sonrasında da okuma alışkanlığı kültürü göstergeleri zayıf bir toplum olduğumuzu ileri sürer. (Şirin 2007) Türkiye'deki okuma alışkanlığını etkileyen toplumsal, kültürel, eğitim, ekonomi, zaman ve döneme ilişkin gerçeklerinin yanında medya mazeretini de ekler ve "okumama alışkanlığı"nın Türkiye'nin gerçeği olduğunu ileri sürer.

Gözaydın (2011), Almanya'da öğrencilerin okuma alışkanlığını giderek yitirdiği konulu bir programı bir Alman RTL televizyon kanalında izlediğini belirterek bütün dünyayı saran televizyon ve bilgisayar çılgnılığının, okuma sevgisinin ve ilgisinin önüne geçtiğini

belirtirken Akyol (2014) ise televizyonun çocukların kelime hazinesinin gelişmesine ve ön bilgilerinin artmasına yardımcı olduğunu, kırsal kesimle şehirler arasında bilgi ve tecrübe aktarımını sağladığını, köyde yaşayan çocuğun şehir hayatı, şehirde yaşayan çocuğun da köy hayatı hakkında bilgi edinebildiğini söyler.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirin (2007) ve Gözaydın (2011) medya üzerinde özellikle televizyon üzerinde dursa da aradan geçen yıllar bunu telefona çevirmiştir. Akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla bireylerin televizyonda veya bilgisayarda ulaşacakları bütün bilgilere, videolara, filmlere ulaşmak kolaylaşmıştır. Önceden salonun en güzel köşesinde bulunan televizyon artık avuç içindedir. Nitekim aynı tarihlerin verilerini veren Ada ve Tatlı'nın (2012) *Akıllı Telefon Kullanımını Etkileyen Faktörler* adlı makalesinde gösterilen akıllı telefon satış grafiği bu durumu kanıtlar niteliktedir.

Şekil 1. Dünya çapındaki akıllı telefon satışları

Ada ve Tatlı (2012) makalesinde IDC (International Data Corporation)'nin yaptığı araştırmaya göre, 2010 yılında dünya çapında 305 milyon adet akıllı telefon satışı gerçekleştiğini, 2011 yılında ise bu rakamın % 62'lik bir artış göstererek 494 milyona ulaştığını belirtmişlerdir. Bu bağlamda Arslan ve diğerleri (2008), çocuğun internete girmesi ve televizyon izlemesine kısıtlamalar getirilmesi ve bu sürecin kontrol edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Ungan (2008) *Okuma Alışkanlığımızın Kültürel Altyapısı* adlı makalesinde, günümüzde yaşanan sıkıntıların sebebini geçmiş kültürümüzün derinliklerinde aramak gerektiğini belirtir ve okumuyor oluşumuzun alt yapısında nelerin olduğunu şu başlıklarla sıralar: a) Kültürel sürecin ardışksızlığı ve bireysel gelişimin gecikmesi, b) Okuryazar oranı, c) Matbaa sorunu, d) Matbaada basılacak kitapların seçiminde yapılan hatalar, e)

Şiir dilinin nesir dilinden çok üstün olması ve dil sorunu, f) Çocuk edebiyatına gereken önemin verilmemesi. Avcı, Yüksel ve Akıncı (2010), *Okuma Alışkanlığı Kazandırmada Etkili Bir Yöntem: Okuma Çemberi* adlı makalelerinde “Neden okumuyoruz?” sorusunun birçok cevabı olduğunu söylerler: Sözel bir kültürümüzün olması, okumaya önem vermememiz, okumanın para etmemesi, zamanın olmaması, yetişkinlerin ve öğretmenlerin birer model olamamaları gibi birkaç örnek verirler.

Çocuk Vakfı (2006, s. 4) “Türkiye’nin Okuma Alışkanlığı Karnesi” adlı raporunda okuma alışkanlığını değerlendirme ölçütünü şu şekilde belirlemiştir: “Çok okuyan 1 yılda 21 ve daha fazla kitap okuyan kişi, orta düzeyde okuyucu 1 yılda 6-20 kitap okuyan kişi, az okuyan 1 yılda 1-5 kitap okuyan kişi, okuyucu olmayan, hiç kitap okumayan kişi”dir.

Bu karnede okuma alışkanlığıyla ilgili verilen diğer verilerden bazıları şunlardır: Kızların erkeklere göre daha çok kitap okuduğu, merkezî sınavların okuma alışkanlığını olumsuz etkilediği, gazete ve çocuk dergisi okuma alışkanlığı bulunmadığı.... En önemlisi bu rapor, okuma alışkanlığının kazanılmamasında “okumayı öğretemeyen eğitim sistemi”ni birinci derecede sorumlu olarak belirlemiştir. Bu noktada Millî Eğitim Bakanlığı, okuma alışkanlığı kazandırmak için 100 Temel Eser belirlemiştir. Ancak Şirin (2007), “100 Temel Eser”in “okuma programı” ile ilişkilendirilmesi gerektiğini aksi takdirde hiçbir işe yaramayacağını belirtmiştir. Şirin (2007, s. 107), “Niçin okumuyoruz?” sorusunu şifahi geleneğe, zihniyete, yoksulluğa vurgu yaparak değerlendirmeyi yanlış bulur ve okuyan bir Türkiye için kültür temelli eğitim felsefesine yaslanmak gerektiğini belirtir, Türkiye’nin okur yetiştirme projesini üç ana ekseninde belirler:

1. Çocuk gelişimi çerçevesinde Türkçe, edebiyat öğretimi ve çocuk ve gençlik edebiyatı merkezli okuma programının hazırlanması ve uygulanması.
2. Medeniyet ve kültür tarihi merkezli okuma programı ile ortaöğretimde edebiyat, felsefe ve düşünce klasiklerinin okutulması.
3. Modern medyaları merkeze alan medya okuryazarlığının okul öncesinden ortaöğretimin sonuna kadar örgün eğitimde ders durumuna getirilmesi.

Aktaş ve Gündüz (2016) okuma sevgisinin ancak yaşayarak ve uygulamalı olarak verilebileceğini söyleyerek okuma alışkanlığı kazandırılmasında en önemli görevin ailelerde olduğunu vurgulamış, çocuklara okuma alışkanlığı kazandıran ikinci kurumun ise okul olduğunu belirtmiştir. Aytaş (2005) *Okuma Eğitimi* adlı makalesinde Uluslararası Eğitim Başarılarını Belirleme Kurulu’nun (IEA) yaptığı bir araştırmadan bahsetmiştir. Buna göre 35 ülkede ilköğretim 4. sınıf öğrencileri arasında bir araştırma yapılmıştır. Türkiye’de ise 62 ilde 154 ilköğretim okulunda toplam 5390 öğrencinin okuma yeterlikleri tespit edilmiştir ve Türk öğrencilerin okuma yeterlikleri uluslararası standartların altında çıkmıştır. Aytaş (2005) öğrencilerin okuma becerilerini belirlemeye yönelik yapılan bir diğer uluslararası araştırmada ise Türkiye’nin 35 ülke arasından 28. olduğunu belirtmiştir.

Aytaş (2005) bunun sebebini okuma eğitiminin daha çok ders kitaplarında bulunan metinlere dayalı olarak yapıyor olmasından kaynaklandığını ileri sürmüştür.

2. 1. 3. Okuma Alışkanlığını Etkileyen Faktörler

Aşağıda kitap okuma alışkanlığını etkileyen faktörler dört ana başlık altında incelenmiştir:

2. 1. 3. 1. Aile

Aktaş ve Gündüz (2016), okuma alışkanlığının kazanılmasında en önemli görevin ailelere düştüğünü söylemiştir. Çuhadar (2012), anne ve babanın eğitim düzeyinin, çocukla birlikte okuma faaliyetinde bulunmasının, çocuğun yanında kitap okumalarının, evde kitaplığın bulunmasının, eve düzenli olarak gazete - dergi girmesinin çocuğun okumasına olumlu yönde etki ettiğini belirtmiştir. Eğitimli bir aile okumanın; kişilik gelişimine etkisini, okul başarısına katkısını, yaratıcılığı artırdığını, iletişimini güçlendirdiğini bilir. Dolayısıyla çocuğunun okuma alışkanlığı kazanması için elinden geleni yapar. Temizyürek, Çolakoğlu ve Coşkun (2013), pek çok araştırmanın okul öncesi dönemde kendisine kitap okunan çocukların okuma yazmada yaşlılarına göre daha başarılı olduğunu ortaya koyduğunu belirtir. Yıldırım (2010), Amerika'da yapılan bir araştırmadan (National Center for Educational Statistics [NCES], 1996; O'Donnell, 2008) bahsetmiştir. Bu araştırmaya göre üniversite mezunu olan annelerin yüzde 77'sinin çocuklarına her gün kitap okudukları veya çocuklarıyla birlikte okuma etkinliği gerçekleştirdikleri saptanmıştır. Lise mezunu olan annelerin ise yüzde 49'unun çocuklarıyla günlük olarak çeşitli okuma faaliyeti gerçekleştirdiği sonucu ortaya çıkmıştır. Yine bu araştırmaya göre ekonomik durumu kötü olan ailelerin yüzde 40'ünün, ekonomik durumu iyi olanların ise yüzde 60'ının her gün çocuklarıyla çeşitli okuma faaliyeti yaptığı görülmüştür.

Çocuklarıyla okuma etkinlikleri gerçekleştiren anne ve babaların ise % 56'sının kendilerinin veya diğer aile fertlerinin okuma sonrasında çocuklarıyla okuma etkinliği üzerinde tartıştıkları, % 55'inin okuma sırasında çocuklarının okumalarını belli bir noktada keserek çocuklarına tahmin ettirme çalışmaları yaptıkları, % 31'inin okuma etkinlikleri sırasında çocuklarıyla kelime tanıma ve ayırt etme çalışmaları yaptıkları ve % 24'ünün ise çocukları ile eşli okuma çalışmaları yaptıkları anlaşılmıştır (Yıldırım, 2010, s. 41).

Bu araştırmalar eğitimli ebeveynin çocuğuna okuma alışkanlığı kazandırmada ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Ailenin eğitimli olmaması durumunda bu konuda bilinçlendirilmesi gerekir. Eğitim merkezleri tarafından çeşitli konularda çeşitli seminerler

düzenlenip ailelerin katılmaları zorunlu kılınabilir. İlgili kurumlar çocukların aşısını takip eder gibi bu seminerleri de seminerlere katılımı da zorunlu kılabilir. Çünkü bir insan, bir kişilik yetiştirmenin mazereti olmamalıdır. Eğitimin bir bütün olduğu düşünülduğünde bu seminerler sadece okuma alanında değil çocuk pedagojisiyle de ilgili olabilir. Aileler bilinçlendiği takdirde okullarda eğitim-öğretimi olumsuz etkileyecek diğer faktörler de azalacak, öğretmenler kazanımlarına ulaşmada farklı etkenlerle uğraşmak zorunda kalmayacaktır. Bu faaliyetler de tıpkı okumanın ülkeyi kalkındırmaya yarayacak kazanımları kadar önemlidir. Bu bağlamda Can, Türkyılmaz ve Karadeniz (2010) de makalelerinde anne ve babaların eğitim düzeylerine doğrudan müdahale etmenin belki mümkün olmadığını ancak velilere okuma ile ilgili seminerler verilerek onların okuma konusundaki bilinç düzeyinin artırılacağını belirtir.

Aslında okuma eğitimi ilk olarak ailede başlar, bunu kreş veya anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim izler. Bu aşamalardan birinde birey, okuma eylemini ya alışkanlık hâline getirir ya da bu aşamalardan birinde karşılaşacağı olumsuz bir durum ya da güdülenme eksikliği, bireyin okumadan uzaklaşmasına ve soğumasına neden olur (Ertürk, 2010, s. 47).

Balcı (2009, s. 50), ailelerin çocukları çeşitli yollarla okumaktan soğutmalarını şu başlıklarda belirtmiştir:

1. Okuma zevkini engelleme (Çocuğa çok fazla okuduğunu söyleme, çocuk okumak istediği hâlde oyun oynamasının daha sağlıklı olduğunu söyleme).
2. Okumayı denetim altına alma (Çocuğun okumaktan keyif aldığı kitap, dergi vb. yasaklama, çocuğa okuma zevki vermeyecek kitapları okuması için verme).
3. Çocuğa daha çok okuması gerektiğini söyleyerek baskı yapma.
4. Tamamen ilgisiz davranma.

Özkan ve Doğan (2013), yapılan araştırmaların evde bulunan kitap sayısının okuduğunu anlama becerileri üzerinde olumlu bir etki gösterdiğini belirtir. Öğrencilerin okul dışı okumaya ayırdığı zamanın onların okuma becerileri üzerinde olumlu bir etkisi olduğu sonucundan ve öğrencilerin okul dışındaki zamanlarının büyük çoğunluğunu evlerinde geçirdikleri düşüncesinden hareketle ailelere şu tavsiyelerde bulunurlar:

1. Ailelerin okumaya yeterli zaman ayırmaları,
2. Eve kitap, gazete ve dergi almaları,
3. Evde çocuklarının yaş düzeylerine uygun kitap bulundurmaları,
4. Evde birlikte bir kütüphanenin oluşturulması.

Aktaş ve Gündüz (2016, s. 45) okuma alışkanlığının kazanılmasıyla ilgili ailelere şu tavsiyelerde bulunur:

- Alınan kitapları bir süre göz önünde bulundurmak,
- Okumaya belli bir süre ayırarak aile içinde okuma ortamı oluşturmak,

Çocuğa her gün yüksek sesle bir şeyler okuyarak iletişim becerisini geliştirmek,
 Çocuğa kütüphaneye gitme alışkanlığı kazandırmak,
 Çocuğun ilgi alanlarını araştırıp ona göre kitaplık oluşturmak,
 Eve gazete ve dergi getirerek çocuğu onların renkli dünyasıyla tanıştırmak,
 Sözlük ve ansiklopedi kullanımını yaygınlaştırmak,
 Yazı yazmaya isteklendirmek,
 Çocuğun okumaya olan ilgisini sürekli beğenmek ve yeri geldikçe ödüllendirmek,
 Çocukların televizyon izlemesini, bilgisayar kullanmasını iyi yönde programlamak
 gerekir.

Bu araştırmalar ebeveynlerin çocuğa kitap okuma alışkanlığı kazandırma noktasında bilinçli olmaları ve çeşitli faaliyetlerde bulunmaları gerektiğini ortaya koymaktadır.

2. 1. 3. 2. Okuyucu

Okuma alışkanlığını etkileyen faktörlerden biri de okuyucudur. Okuyucunun kitap alışkanlığı kazanması fiziksel etmenler ve psikolojik etmenler olmak üzere iki başlık altında incelenebilir. Fiziksel etmenler görme bozukluğu, şaşılık gibi unsurlardır.

Okuma esnasında gözü korumak için birtakım tedbirler alınabilir: Bunlar, okumak için gün ışığını tercih etmek, gözü yoran floresan lambasından uzak durmak, okumadan önce okunacak metin üzerinde bir süre göz gezdirerek gözün sözcükleri hızlı görmesine alıştırmak, hızlı okumak için tempoyu birdenbire artırmak yerine bu hızı belli bir süreye (iki haftalık, bir aylık vb.) yaymak gibi önlemlerdir.

Bunların dışında oturma şekli de okumayı olumlu ya da olumsuz biçimde etkileyebilir. Otururken omuzları dik tutarak sırtın kambur durmasına engel olmak, çok yumuşak sandalyelerde uzun süre oturmamak, sırtın boşlukta kalan kısmını küçük bir yastıkla desteklemek, uzun süreli oturmalarda yarım saatte bir oturma şeklini değiştirmek ya da basit gerinme hareketleri yapmak bu konuda alınacak önlemlerden birkaçıdır (Aktaş ve Gündüz 2016, s. 67-68).

Psikolojik etmenler ise yine kişinin kendisinden kaynaklanan psikolojiye dayalı etmenlerdir. Aktaş ve Gündüz (2016) bunları şu başlıklar altında incelemiştir.

Konsantre olamama: Dikkatsizliğin motivasyon bozukluğundan kaynaklandığını belirten Aktaş ve Gündüz (2016), önlemi alınmazsa bu durumun gittikçe kronikleşeceğini ve okuma isteğine ket vuracağını belirtir.

Pasif Okuma: Okuma sırasındaki iç konuşmalar ve hayal kurma bizi önümüzdeki metinden uzaklaştırır. Pasif okuma sürecine girildiğinde okumaya geçici olarak ara vermek ve gereksiz düşüncelerden uzaklaşmak için metni çok hızlı okumak gerekir.

Bilgi ve Sözcük Zayıflığı: Dil zenginliğinin, yaşamın her döneminde iletişimi kolaylaştıran unsur olduğunu belirten Aktaş ve Gündüz (2016), sözcük dağarcığının zayıf olmasını anlamayı zorlaştırdığını belirtmektedir.

Okurken Hayal Kulduracak Ortamdan Sakınmak: Edebî metinleri okurken hayal kurmak gereklidir ancak aynı şey bilimsel bir araştırma için yapılan okumada geçerli

değildir. Bu yüzden bu iki okumanın mekânı farklı olmalıdır. Yine hayal kurmaya ortam oluşturacak fotoğraf, geçmişini anımsatan bir pano okuma ortamından uzaklaştırılmalıdır.

Dikkatsizlik ya da dalgınlık: Sorun her şeyden önce okuyucunun kendisini okumanın gereğine inandırması ve konu dışı düşüncelere ilgi duymaması ile aşılanır. Okuma sırasında bir şeyler yemek ya da içmek, etraftaki insanların konuşması okumayı olumsuz etkiler.

Duygusal Sorunlar: Can sıkıntısı, güvensizlik duygusu, uykusuzluk, kötü beslenme, okumaya karşı ilgisizlik, beklentilerine cevap alamama gibi kişisel nedenler okumayı olumsuz etkiler.

İrade Zayıflığı: Zaman zaman bazı davranışlarımızı yapmamamız gerektiğine inanılır ancak içimizdeki ikinci "ben" buna engel olur. Böyle durumlarda arkadaşımızdan ya da kütüphaneden bir kitap alıp zamanında vereceğimize kendimizi zorlamak içimizdeki isyankâr "ben"i kontrol etmek için bir çözüm önerisidir.

Gerginlik / Stres: Aktaş ve Gündüz (2016); bilinçli okuyucuların sorunu ertelemek ya da görmezlikten gelmek yerine üzerine gideceğini hatta stresi bir yönlendirme aracı olarak kullanabileceklerini belirtmektedir.

Kişilikten Kaynaklanan Etmenler: Kişiliğe bağlı birtakım zayıflıklar, okuma alışkanlığını olumsuz yönde etkilemekte ve okuma hızını düşürmektedir. Bunlar tembellik, karamsarlık ve her şeye olumsuz bakma isteği, sorumsuzluk, kararsızlık, sistemsiz düşünme, gelecek beklentisinin olmayışı, başarıya hırslının olmayışı, özgüven eksikliği, sabırsızlık, kötümserlik, gündelik yaşamak, kötü zaman planlaması, amaçsızlık, boş vermişlik, duygusal dengesizlik, kolayca kaçma gibi hususlardır. Bunların tamamen önüne geçmek mümkün değilse de bir kısmını azaltmak mümkündür.

Okurken Uykunun Gelmeye: Bunun için yatarken kitap okumamak, uykuyu getirecek yiyecek ve içeceklerden uzak durmak, düzenli uyumak gibi önlemler alınabilir.

Okuyucudan kaynaklanan etmenlere okuyucunun bulunduğu yaş, eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik düzeyi hatta cinsiyeti dahi eklenebilir. Çocuk Vakfı'nın (2006) "Türkiye'nin Okuma Alışkanlığı Karnesi" adlı raporuna göre kızlar erkeklerden daha çok okumaktadır. Rapora göre bunun sebebi erkekler için çevresel faaliyetlerin daha çok olması kızların daha çok evde vakit geçirmesidir. Okuyucunun yaşı ve okumaya olan eğilimini, Aytaş (2005) *Okuma Eğitimi* adlı makalesinde şu şekilde belirlemiştir:

1. İlköğretimin ilk ayları: Bu dönemde okumaya istek ve merak artarak gelişir. Görsel okuma ilgilerinin yanında, seslerin harf olarak karşılıkları da algılanmaya başlar.

2. Okumayı öğrenmeye başlangıç: Okumanın ikinci dönemini oluşturmaktadır. Bu dönemde, okumayı öğrenmeye başlayan çocuk, her şeyi okumaya ve anlamaya çalışır. Bu yüzden, iyi yönlendirme doğru belirlenmelidir.

3. Okuma isteği ve alışkanlığının gelişmeye başladığı dönem: Bu daha çok ilköğretimin ikinci ve üçüncü sınıfını kapsamaktadır.

4. Okuma deneme ve imkânlarının hızla yayıldığı, okumada güç ve üstünlüğün elde edildiği dönem: Genellikle ilköğretimin 4, 5 ve 6. sınıflarına rastlamaktadır.

5. Okuma ilgi ve alışkanlıklarının, okumada zevk almanın inceldiği dönem: Orta öğretimin birinci ve ikinci dönemleriyle yükseköğretimin ilk yıllarına rastlamaktadır.

Öz (2006, s. 218-219) ise çocukların okuma eğilimini şu şekilde sıralamıştır:

Yedi yaşlarındaki çocuklar okula yeni başladıkları için okumayı bilmezler ancak hayvan hikâyeleri, masal, çocuklarla ilgili gerçek hayat hikâyeleri dinlemekten zevk alırlar. Hayvanların gerçek hikâyelerini yansıtan eserler de bu yaştaki çocuklara cazip gelir. 8-9 yaşlarındaki çocuklar kendi kendilerine okumaya başlamıştır. Peri masallarını, gerçek hayatla ilgili hikâyeleri okumaktan zevk alırlar. 9-11 arasındaki çocuklar radyo, televizyon, sinema, tiyatrodan hoşlanırlar ve bunlar iyi yönetildiği takdirde okuma zevkini de geliştirirler. 11-14 yaşlarında konuları tarihi devirlerde veya başka ülkelerde geçen hikâyelerden, bibliyografilerden hoşlanırlar. Özellikle erkek çocuklar savaşlarla, buluşlarla, keşiflerle ilgili yazılardan; kız çocukları ise ev hayatıyla ilgili yazılardan, kahramanlarının kadın ve erkek olduğu hikâyelerden zevk alırlar.

2. 1. 3. 3. Çevre

Çevre etmenleri içinde okul ve öğretmen, kütüphane, öğrencinin arkadaş çevresi, yaşadığı şehir gibi birçok unsur yer alır. Bunlardan her biri ayrı ayrı araştırmalara konu olacak kadar önem arz etmiştir.

Bunlardan okul ve öğretmenle ilgili Öz (2006), okuma yetersizliğinin nedenlerini sınıfların kalabalık oluşu, öğretimde çocukların psikolojik özelliklerine uygun bir yöntem uygulanamaması, okuma araçlarının kötü ve eksik oluşu, öğretmenin; çocukları iyi izleyip noksan ve yanlışlarına çare aramaması... olarak sıralamıştır. Çelenk (2003), *Okul Aile İş Birliği İle Okuduğunu Anlama Başarısı Arasındaki İlişki* adlı makalesinde, 233 ilköğretim okulunda birinci sınıf öğrencileri üzerinde araştırma yapmıştır. Araştırma sonunda aileyle işbirliği içinde olan, aile üyelerinden eğitim yardımı alan okulların ve okulla yakın işbirliği içerisine giren ailelerden gelen çocukların, okuduğunu anlama başarılarının daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Bu araştırma öğretmen ve okulun veli ile iş birliği içinde olması gerektiğini kanıtlamaktadır. Öğrencilerin okumaya ilişkin tutumlarını öğretmenlerin kitaba bakış açısı da etkiler. Okuma becerisini kazanamamış bir öğretmenin öğrencilerine bu beceriyi kazandırması beklenemez. Yıldırım (2010), öğretmenler ve öğrenciler üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında yapılan bir çalışmaya göre okuma sürecine ilişkin pozitif tutumları olan öğretmenlerin öğrencilerinin de okumaya ilişkin pozitif tutumlara sahip olduğu sonuçlarına ulaşıldığını aktarmıştır (Schofield, 1980'den akt., Yıldırım 2010, s.45).

Bu bağlamda kitap okumayı sevdirebilmek için öğretmenlere yapılacak bazı öneriler şunlardır: Yıldırım (2010), özellikle öğretmenlerin; çeşitli kitapların olduğu sınıf kitaplığı oluşturmasının, öğrencilerin bu kitaplığı rahatlıkla kullanabilmelerinin, seçilen kitaplıktan kitaplarla öğrencilerin benzer deneyimlere sahip olmalarının ve öğrencilerin okuma çalışmaları sırasında birbirleriyle rahat iletişim kurabilecekleri ve yardım edebilecekleri

etkinliklerin gerçekleştirilmesinin öğrencilerde okumaya ilişkin pozitif tutumların artırılmasında önemli etkenler olduğunu ifade etmiştir. Arslan ve diğerleri (2008), öğretmenlerin sınıfta bir okuma saati belirlemesi, araştırmalarında birden fazla kaynak kullanacakları araştırma ödevleri vermesi gerektiğini belirtmiştir. Şahin (2011), oluşturulan sınıf kitaplığından her hafta bir öğrenciye kitap verilmesini ve her kitapla ilgili “Beğendim çünkü...” veya “Beğenmedim çünkü” gibi ifadelerle her öğrencinin görüşünü belirtmesini böylece en çok beğenilen ve beğenilmeyen bölümlerin bulunmasını önermiştir. Önerdiği bir başka etkinlik ise haftanın başarılı okuyucusunu seçmektir. Ancak bu etkinlikte öğrencileri birbiriyle kıyaslayarak değil her öğrenciyi kendisiyle yarıştırmamanın önemli olduğunu vurgular. Ülper (2010), bu konuda öğretmenlere şunları önerir:

1. Kitap seçiminde dayatmacı olmamak,
2. Öğrencilere ilgi alanlarına göre kitap seçme olanağı sunmak,
3. Öğrencilere; kişilik gelişimi, kitabın dış yapısı ve konusu bakımından düzeye uygun kitaplar önermek,
4. Gerekli durumlarda öğrencilerin kitaba ulaşmalarını sağlamak adına kendi kitaplığını öğrencilere açmak,
5. Okul kitaplığının, öğrencilerin düzeyine uygun kitaplar ile zenginleştirilmesini sağlamak,
6. Ailelere evde bir kitaplık oluşturulması gerektiğinin önemini anlatmak
7. Her bir öğrencinin birbirinden kitap alışverişi yapabileceği konusunda onları bilinçlendirmek.

Arıcı (2012), bu önerilerden farklı olarak:

1. Öğretmenlerin sınıfta kitap tanıtımı yapıp sık sık bu kitaplardan okuma çalışması yapabileceğini,
2. Okullarda içinde kitap, dergi, gazete, sahne, kostüm vb. bulunan Türkçe sınıflarının oluşturulabileceğini,
3. Okullara yazar ve şair getirilebileceğini ve bunlar vasıtasıyla çok kitap okuyan öğrencilere kitap hediye edilebileceğini,
4. Okulda öğrencilerin birbirine kitap hediye etmesinin sağlanabileceğini,
5. Öğrencilere okuma ödevleri verilebileceğini, okunan kitaplarla ilgili öğrencilere konuşmalar yaptırılabilceğini,
6. Okullarda okumayı özendirerek yarışmalar düzenlenebileceğini önermektedir.

Öğrencilerin okuma alışkanlığını etkileyen bir diğer unsur kütüphanedir. Velilerin sosyo-ekonomik düzeyinin öğrencilerin kitap okuma alışkanlığına yansıdığı yukarıda da belirtilmiştir. Bu noktada bu olumsuzluğun önüne geçecek en büyük etken kütüphanedir. Kütüphane, kitaba ulaşmada zorluk çeken öğrencilere kolaylık sağlayacaktır. Arıcı (2012,

s.134-135) insanların sık sık uğradığı yerlerde küçük de olsa kitaplıklar bulundurulması gerektiğini belirterek kütüphanede olması gereken özellikleri şu şekilde sıralamıştır:

Kütüphaneler çok iyi düzenlenmeli, bol ışıklı, rahat, ısıtma ve soğutma düzenleri iyi olmalıdır.

Kütüphanelerde çeşitli sosyal etkinlikler (tiyatro, sergi, vs.) yapılarak çocukların buralara ilgisi artırılmalıdır.

Kütüphaneler öğle aralarında, akşamları ve hafta sonları da açık bulundurulmalıdır.

Okul kütüphanelerinde işini severek yapan, güler yüzlü kütüphane memurları bulunmalıdır. Bu görev ne öğrencilere ne de öğretmenlere bırakılmalıdır. Kütüphanecilik bir uzmanlık alanı olması gerekmektedir.

Balcı (2009), okuma kitaplıklarını öğrencilerin ders dışında daha özgür bulunduğu, ilgi ve isteklerine göre kitap seçebildikleri mekânlar olarak tanımlamış; kütüphanelerin, okuma düzeyi zayıf da olsa her düzeydeki okuyucuya okuma sağlayacağını belirtmiştir. Ayrıca kütüphanelerin bilgi edinmek için sunduğu çeşitli kaynaklarla bilgi düzeyi yüksek, araştırmacı bir kişiliğe sahip bireyler yetiştirmeye yardımcı olduğunu, Kütüphane Haftası'nda çeşitli etkinlikler düzenlenerek kitaplara olan ilginin artırılabilceğini belirtmiştir. Birbiriyle kitap alışverişinde bulunan, gündeminde kitaplar olan öğrencilerin okumaya karşı tutumu da şüphesiz iyi olacaktır.

2. 1. 3. 4. Metin

Okuma alışkanlığı üzerinde etkili olan diğer önemli unsur da metindir. Bu noktada Öz (2006), kitapların görünüş bakımından yaşlarına, seviyelerine uygun punto ile yazılması, kapağın baskı ve kompozisyon yönlerinden zevkli olması, konusu ile ilişkisi bulunan ve konuyu herhangi bir yönden açıklayan resimlerle canlandırılması, kâğıdın mat renkte ve sağlam olması gerektiğini belirtir. Bunların yanında bir kitabın içeriği, konusu, üslubu, öğrenciye hitap edebilirliği de önemlidir. Metnin öğrenciye göreliği çeşitli değişkenlerle incelenmektedir. Metin hem içerik hem de görüntü açısından öğrenciye hitap edebilecek yeterlikte değilse amacına ulaşamayacaktır. Aşağıda metinle ilgili detaylı bilgiler alt başlıklarıyla verilecektir.

2. 1. 4. Okuma Türleri

Her araştırmacı okuma türlerini farklı farklı tasniflemiştir. Bu bölümde bunlardan bazıları sıralanmıştır. Temizkan (2009); okuma türlerini göz atarak okuma, gözden geçirerek okuma, atlayarak okuma, arayarak okuma, özetleyerek okuma, işaretleyerek okuma yöntemi, soru sorarak okuma, söz korusu, hep birlikte okuma, grup olarak okuma, karşılıklı okuma, nakaratlı metinleri okuma, tartışarak okuma olarak ayırmıştır.

Güneş (2017, s.151) okuma çeşitlerinin şu şekilde gruplandırıldığını belirtir:

Okuyucunun amacına (eğlenmek, bilgilenmek vb.), kullandığı yönteme (sesli, sessiz, yarı sesli okuma vb.), metnin türüne (seçmeli okuma, tam okuma vb.), kullanılan materyale (kitaptan, ekrandan okuma vb.), göz hareketlerine (dik, çapraz, zikzak okuma vb.), kişilere göre (bağımsız okuma, paylaşarak okuma, birlikte okuma vb.).

Demirel ve Şahinel (2006, s. 85) “Okuma yoğun ve yaygın olabileceği gibi, sesli ve sessiz olarak da çeşitlendirilebilir.” demiştir. Öz (2006), okuma çeşitlerini sesli okuma, sessiz okuma, anlamlı okuma, sürekli okuma, serbest okuma olarak belirtmiştir.

Şahin (2011), okuma türlerini daha ayrıntılı ele almış ve şu şekilde sıralamıştır: Heceleyerek okuma, sesli okuma, etkili okuma, şiir okuma, seçmeci okuma, rastgele okuma, yüzeysel okuma, grup olarak okuma, söz korosu-okuma tiyatrosu, ezberleme, metinler arası okuma, tartışarak okuma, eleştirel okuma, hızlı okuma, kültürlerarası okuma.

Arslan ve diğerleri (2008), okuma türlerini sesli okuma, sessiz okuma, göz atarak okuma, özetleyerek okuma, not alarak okuma, işaretleyerek okuma yöntemi, tahmin ederek okuma, grup olarak okuma, soru sorarak okuma, söz korosu, okuma tiyatrosu, ezberleme, metinle ilişkilendirme, tartışarak okuma, hızlı okuma teknikleri, eleştirel okuma, anlamlı okuma, edebî metin okuma olarak sıralamıştır. Arıcı (2012), okuma türlerini sesli, sessiz ve inşat olarak incelemiştir.

Ülper (2010), okuma çeşitlerini daha farklı açıdan ele almış ve okuma türlerini şu şekilde sınıflamıştır:

1. Metin Türü Temelli Okuma: Yazınsal metinleri okuma, bilgilendirici metinleri okuma.
2. İşitsel Temelli Okuma Türleri: Sesli okuma, sessiz okuma.
3. Kişisel Okuma Türleri: Akademik okuma, iş ilişkili okuma, bireysel yeğleme türü okuma.
4. İçeriksel Okuma Türleri: Gözden geçirerek okuma, tarayarak okuma, yoğun okuma, yaygın okuma.

2. 1. 4. 1. Kâğıttan ve Ekrandan Okuma

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kullanılan materyal olarak okuma; kâğıttan ve ekrandan olmak üzere ikiye ayrılır.

“Çağımızda bilim ve teknolojinin hızla ilerlemesi bilginin üretimi, dağıtımı ve paylaşımında önemli değişikliklere neden olmaktadır. Eskiden kitap, dergi, gazete gibi basılı ürünlerle dağıtılan bilgiler günümüzde bilgisayar, televizyon, radyo, video gibi

araçlarla yayılmaktadır. Özellikle bilgisayar, internet gibi araçlar bilginin üretilmesi, yayılması ve kullanılmasını çok kolaylaştırmaktadır. Bu durum çoğu kişiyi kitap yerine bilgisayara yöneltebilir, yeni bilgilerin ekrandan okunarak alınmasını getirmektedir. Böylece “ekran okuma” denilen yeni bir okuma türü ortaya çıkmaktadır (Güneş, 2010, s. 2).

Güneş (2010, s. 5) *Öğrencilerde Ekran Okuma ve Ekranik Düşünme* adlı makalesinde OECD'nin geleceğin öğrencilerine öğretilecek becerileri saptamak amacıyla üye ülkelerin katılımıyla altı yıl süren kapsamlı bir çalışma gerçekleştirdiğini, uzun süreli araştırma ve inceleme sonucunda geleceğin bireylerine kazandırılması gereken özelliklerin şunlar olduğunu belirtmiştir.

Geleceğin bireylerini yetiştirecek becerilerin merkezine zihinsel beceriler yerleştirilmiştir. Zihinsel becerilerle birlikte bireysel, sosyal ve zihinsel bağımsızlık becerileri belirlenmiştir. Geleceğin bireylerinin bilgiye ulaşan, kullanan ve yeni bilgiler üreten iletişim kuran, işbirliği yapan, çatışmaları çözen ve yöneten, bağımsız karar veren, amaçlarını gerçekleştiren, ilgi ve ihtiyaçlarının bilincinde olan ve geleceğine yön veren bireyler olarak yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu süreçte bilgi teknolojilerini kullanma becerisine ayrı bir önem verilmiştir. Çünkü bilgi ve iletişim teknolojileri bireylerin yeni becerileri öğrenmesini sağlamakta, bireyleri önemli ölçüde değiştirmekte, başkalarıyla bilgileri paylaşmayı ve birlikte çalışmayı kolaylaştırmaktadır.

Bu amaçlardan dolayı günümüzde bilgi teknolojileri oldukça gelişmiştir. “Günümüzde bireyler, herhangi bir bireyin herhangi bir amaç dahilinde herhangi bir konu hakkında oluşturduğu milyonlarca ağ sayfasından oluşan elektronik küresel kütüphane ile karşı karşıyadır.” (Armstrong ve Warlick, 2004'ten akt., Yaman ve Dağtaş, 2012, s. 64).

Güneş (2010), ekran okuma sürecinde yürütülen işlemleri görme, anlama ve zihinde yapılandırma olmak üzere üç aşamada ele almaktadır. Görmenin ekran okuma sürecinin ilk aşaması olduğunu, gözümüzde 130 milyon duyu alıcısı olduğunu ve bu alıcıların duyuyu almasının 10 salise, seslendirmesinin ise 40 salise sürdüğünü belirtir. İkinci aşama “anlama”dır. Anlama aşamasında önce gözün topladığı bilgilerin incelendiğini, ardından bunların sırasıyla sıralama, sınıflama, aralarında bağ kurma, düzenleme, sorgulama, değerlendirme gibi işlemlerden geçtiğini belirtir. Üçüncü aşaması ise zihinde yapılandırma aşamasıdır. “Bu aşamada, anlamlandırılan yeni bilgiler okuyucunun ön bilgileriyle birleştirilmekte ve zihne yerleşmektedir.” (Güneş, 2009, s. 27-28).

Yapılan araştırmalar, ekran okumanın okuduğunu anlama üzerinde farklı sonuçlarına ulaşmıştır. Baştuğ ve Keskin (2012) *Okuma Becerilerinin Okuma Ortamı Açısından Karşılaştırılması* adlı makalelerinde Muter, Kruk, Buttigieg ve Kang (1988) yaptıkları çalışmada video metinden okumanın kitap üzerinden okumaya göre % 28.5 daha yavaş olduğunu bulduğunu aktarmıştır. Ayrıca bu yazarlar anlama yönünden ekrandan ve kâğıttan okuma arasında anlamlı farklılık bulmamışlardır.” (Muter, Kruk,

Buttigieg ve Kang 1988'den akt., Baştuğ ve Keskin, 2012, s. 75). Baştuğ ve Keskin'in (2012) bahsettiği bir başka araştırma şudur: Kerr (2002), öğrencilerin kâğıt ve bilgisayar üzerinden okuma durumlarını karşılaştırmıştır. Çalışmaya 60 kişilik beşinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Çalışma sonucunda öğrenciler okuma hızı ve anlamada ekrandan okumaya göre kâğıttan okumada daha başarılı olmuşlardır. Kerr, ekran okumanın öğrencilerin okuma hızıyla birlikte anlamalarını da düşürdüğünü ortaya koymuştur (Kerr, 2002'den akt., Baştuğ ve Keskin, 2012, s. 75).

Güneş (2010) ekran okumanın, kâğıt sayfadan okumaya göre bazı zorluklar içerdiğini ileri sürer. Ekran sayfaları yukarıdan aşağıya ya da aşağıdan yukarıya doğru gidip geldiğini, okuyucunun gözlerinin ise satırları soldan sağa giderek yatay okuduğunu, bu esnada okuma sırasında gözlerin bu iki zıt hareket arasında bocaladığını, okunan satırı sık sık kaybettiğini veya bulmakta zorluk çektiğini belirtir.

Jakob Nielsen'e göre ekran okuyucularının % 79'u metinlerdeki bilgileri seçerek okumaktadır. Okuyucuların sadece % 16'sı ekran metinlerini kelime kelime okumakta, yani tam okuma yapmaktadır. Bilinenin tam tersine okuyucu ekrandan satır satır değil bazı yerleri seçerek okumaktadır. Okuyucunun gözü satırları düzenli olarak izlememekte, atlamalar yapmakta, resimlere bakmakta, metnin bazı yerlerini incelemekte ve ihtiyacı olan bilgileri aramaktadır. Kısaca çoğu ekran okuyucu metni satır satır derinlemesine okuma yerine seçerek okumaktadır (Nielsen ve Morkes, 1998'den akt., Güneş, 2010, s. 8).

Güneş (2010), kısaca ekran okumanın; gözün doğal hareketlerini, soldan sağa sıçramalarını zorlaştırdığını, yazılarda kullanılan farklı karakterlerin kelime tanıma işlemini yavaşlattığını, çeşitli okuma tekniklerini uygulamanın ve tam okuma yapmanın güç olduğunu belirtir. Sayfaların hareketli olmasının, metnin yapısını keşfetmeyi ve gözün geri dönüş hareketlerini zorlaştırdığını; ekrandan görülen bölümlerle görünmeyen bölümlerdeki bilgileri birleştirmenin ve anlamının daha güç olduğunu; ekran okumada okuma sürecinin bilgisayar düğmeleri, fare, okunan metnin yapısı gibi metin dışı öğeler nedeniyle sürekli bozulduğunu ileri sürer. Bununla birlikte ekran okumanın giderek yaygınlaştığını ve çoğu kişi tarafından tercih edildiğini, okuyucunun bilgiyi hızlı aldığını, çabuk öğrendiğini, anladığını ve aktardığını belirtir.

Yaman ve Dağtaş (2012, s. 65) *Ekrandan Okumanın Okuduğunu Anlamaya Etkisi* adlı makalelerinde ekrandan okumanın kâğıttan okumaya göre daha iyi olduğunu kanıtlayan araştırmaları şu şekilde belirtmiştir.

...Bazı çalışmalar (Chen, Chen, Chen ve Wey, 2013; March, 1999; İleri, 2011 (bilgilendirici metin türünde); Matthew, 1997; Rice, 1994 (ikinci deney sonucu); Reinking ve Rickman, 1990; Reinking ve Schreiner, 1985) da ekrandan okuduğunu anlamının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bunlarla birlikte Berger'in (2010) yaptığı araştırma sonucunda e-okuyucuların, öğrencilerin okuma ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği görülmüştür. Booth'un (2011) yaptığı araştırma

sonucunda ise geleneksel basılı sayfadan okuyan kontrol grubunun okuduğunu anlama becerilerinin gelişimi daha nispi ve az; e-okuyucudan okuyan deney grubunun okuduğunu anlama becerilerinin gelişimi ise daha net görülmüştür. Scott'un (1999) yaptığı araştırma sonucunda hızlandırılmış okuyucu programının deney grubundaki öğrencilerin okuduklarını anlama düzeylerini geliştirdiği; bu programı kullanmayan kontrol grubundaki öğrencilerin ise okuduklarını anlama düzeylerinin azaldığı görülmüştür.

Bu araştırmalardan hareketle ekran okumanın hem olumlu hem de olumsuz sonuçları vardır denilebilir.

2. 1. 5. Bir Ekran Okuma Örneği Wattpad

Wattpad günümüzde gençlerin sıklıkla kullandığı bir sosyal ağ sayfasıdır. Wattpad'de hem kitap okunabilmekte hem yazılabilmekte hem de kullanıcılar yazıyarak sohbet edebilmektedir. "Wattpad, kullanıcılara kendi yazdığı hikâye ve romanları yayınlama ve bunların diğer kullanıcılar tarafından okunarak, yorumlanmasına izin veren bir sosyal ağ platformudur." (Ağır, 2017, s. 24). Kurucusu Allen Lau ve Ivan Yuen'dir. Allen Lau, The Star gazetesinde okuyucuya şu şekilde tanıtılmıştır: "Yazarın çalışmalarını paylaşmasına ve hevesli okuyucularla ve hayranlarla etkileşim kurmasına izin veren Toronto merkezli bir şirket olan Wattpad'in CEO'sudur." (Khandaker, 2015).

Ağır (2017) Yeşilay dergisinde yazdığı *Wattpad ve Görünmeyen Tehlikeleri* adlı makalesinde Wattpad'in 2006 yılında kurulduğunu, kurulduğu yılda kullanıcı sayısı 100-200 arasındayken 2010 yılında bu sayının 1 milyona, 2013 yılında 15 milyona, 2015 yılında ise 40 milyona eriştiğini belirtmiştir. Wattpad uygulamasının bilgisayarda olduğu gibi tablet ve telefonlara da indirilebilmesi, indirilen kitapların çevrimdışıyken de okunabilmesi Wattpad'in daha çok kullanıcıya erişmesini sağlamıştır. Ağır (2017), dünyanın en büyük okuma-yazma platformu olan Wattpad'in elliden fazla farklı dilde çalıştığını, her dakika sisteme 24 saatlik bir okuma malzemesi yüklendiğini belirtmiş ve Allen Lau'nun hedeflerinin kullanıcı sayısını 1 milyara yaklaştırmak olduğunu aktarmıştır.

2. 1. 5. 1. Wattpad Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Ağır'a (2017) göre kullanıcılar ayda üç, beş milyon dakikasını Wattpad'de geçirmektedir. Bu durum insanlara çok okuyan ve çok yazan bir gençliği çağrıştırmaktadır. Bunda Ağır'ın (2017, s. 24) da ifadesiyle "10-18 arasında değişen erken, orta ve ileri ergenlik dönemi gençlerinin tanınma, sevilme, önemsenme, takdir edilme ve bir grubun üyesi olma gibi ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir alan." olmasının etkisi büyüktür. Yazar ile okuyucu sürekli iletişim hâlinindedir ve birbirlerine sevgilerini göndermektedirler. Söz gelimi *Mafya* adlı kitabın yazarı okuyucularına şöyle bir mesaj göndermiştir (URL-1, 2017):

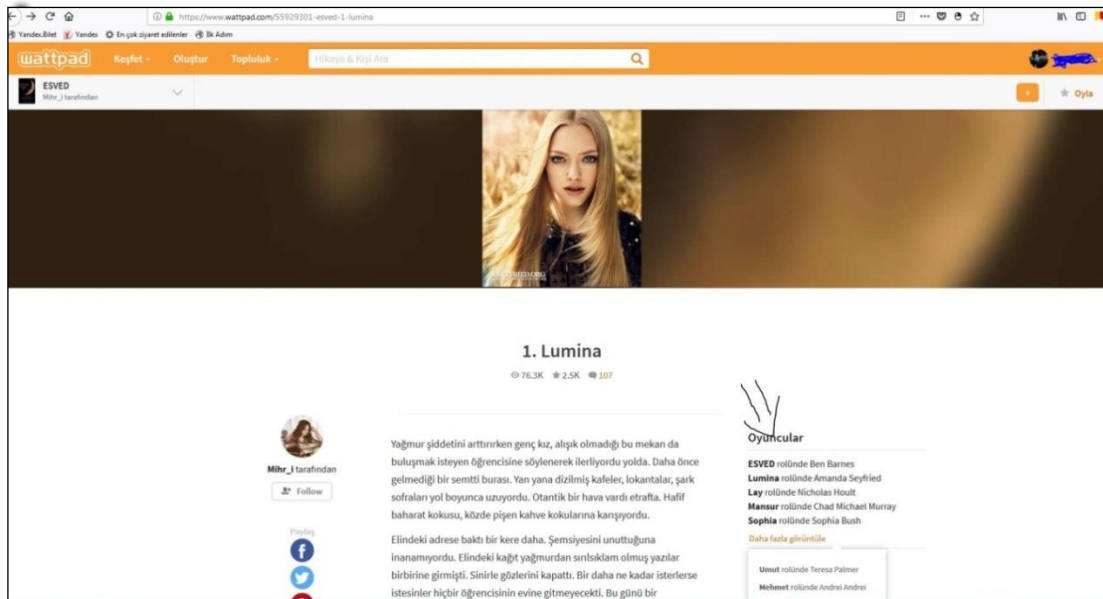
Evet millet güzel olduğunu düşündüğüm bir bölümle karşınızdayım. Keyfim çok yerinde çünkü voteler ve yaptığınız yorumlar beni mutlu ediyor. Böyle devam. Yine o güzel yorumlarınızı bekliyorum. Artık geniş bir aile olduk ve size bunun için teşekkür ederim. Düşündümde bu ailenin bir adı olmalı bunu için fikirleriniz varsa yorum olarak atabilirsiniz. İyi okumalar :))

“Aileleri”nin genelde bir adı vardır. 100 milyon kez okunan ve sonunda basılan *Kötü Çocuk* adlı kitabın yazarı Büşra Küçük bir röportajında okuyucularına “*Kötü Çocuklarım*” olarak hitap etmekte ve okuyucularının hiçbir okuyucu kitlesine benzemediğini söylemektedir (Barış, 2015).

Hayranlarına ‘*Kötü Çocuklarım*’ diyorsun. *Kötü Çocuklar* sana ne ifade ediyor? İsim bulamıyorum çünkü! -gülüyor- Çok belli değil mi! Bana ne ifade ediyorlar...Çok şey ifade ediyorlar. Çünkü ben yazdım ama herkes bir şey yazıyor. Önemli olan şey onu okuyan insanların ona değer vermesi. Sahiplenmesi. Ve hep diyorum, siz en iyisiniz bu konuda. Hiç yani başka yazarların-Wattpadle kısıtlamıyorum- sanatçıların hayranları kısıtlamıyorum, olabilecek en iyi hayran kitlesi sizsiniz. En iyi okurlar sizsiniz. Çünkü saygılısınız, sevgilisiniz, anlayışlısınız, olgunsunuz. Bu yüzden ben size sahip olduğum için çok şanslıyım. Çok şanslıyım!

Yazar bazen kitabın gidişatını ya da kitabı artık sonlandırıp sonlandırmayacağını dahi okuyucularına danışabilmektedir. Ve okuyucu beğenmediği ya da çok beğendiği kısımlara yorumlar yazmaktadır. Wattpad’in hikâye ya da roman paylaşmanın yanında sosyal ağ olarak kullanılması bu “aile”leri daha çok birbirine bağlamaktadır.

Wattpad yazarları, kahramanlarını Türkiye’den veya çoğunlukla yurt dışından farklı ünlülerle özdeşleştirmekte, söz konusu kahramanlarla ilgili fotoğraflar koymaktadırlar. *Aşağıya Esved* adlı kitabın kahramanını gösteren bir fotoğraf alınmıştır:

Fotoğraf 1. Kitap sayfalarına koyulan fotoğraflardan bir örnek

Kötü Çocuk'un kahramanı Meriç'in özdeşleştirildiği Brezilyalı model Vini Uehara'dır. Aşağıdaki habere göre Vini, Türkiye'de binlerce kızın hayranı olmuştur. Öğrencilerde gözleneneye göre Wattpad kullanıcılarının çoğu kızdır. Bu tespiti aşağıdaki fotoğraf ve haber doğrular niteliktedir (Barış, 2014).

Brezilyalı genç blogger Vini Uehara'nın kendi hâlinde bir hayatı vardı. Tazını anlatan giysilerle çekimler yapıyor, moda bloglarına koyuyordu. Tek bir fotoğrafla hayatı değişti. Üstelik, haberi bile yokken... Önce hiç bilmediği bir dilde, Türkçe aşk mesajları almaya başladı. SonraTürk giyim markasından e-mail geldi: "Milyonlarca hayranınız, tanışmak için sizi İstanbul'a bekliyor." (...)

Vini, çekilişle belirlenmiş 1400 genç kızla, geçen hafta Maslak Volkswagen Arena'da tanıştı... Girişte uzun kuyruklar, ellerinde pankartlarla ayılıp bayılan kızlar... Bir anne ağlamaklı, bodyguard'a derdini anlatmaya çalışıyor. "Taa Adıyaman'dan geldik. Kızım iki yıldır bu anı bekliyor, uzaktan da olsa onu görse yeter. Lütfen bizi kapıdan çevirmeyin..."Başka bir tarafta 14 yaşında olduğunu tahmin ettiğim bir kız çetesi planlar yapıyor: "Olay bitince hemen dağılmayalım, çıkışta bekleyelim. Eninde sonunda çıkacak buradan..."

İçeri giriyorum: Yüzlerce telefon ve tabletin ekran ışığının aydınlattığı salon, hınca hınç dolu. Yaşları 13-19 arasında değişen kız ordusu, "Aşkım... Yerimmmmm..." diye bağıyor.

Fotoğraf 2. Wattpad kitap kapağındaki Vini Uehara'nın hayranlarıyla tanışma günü

Fotoğraf 3. Wattpad kitap kapağı örneği

Ağır (2017), Wattpad'i kullanan ülkeler arasında Türkiye'nin; Amerika ve Filipinler'den sonra üçüncü sırada olduğunu belirtmiştir.

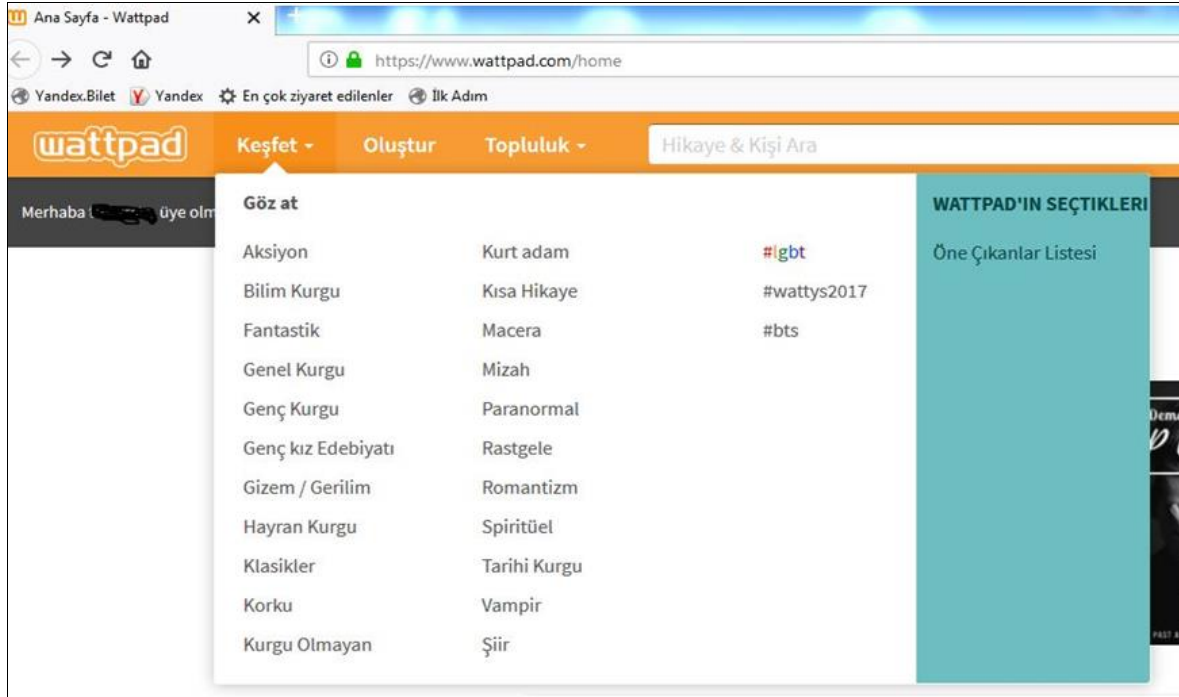
2. 1. 5. 2. Wattpad'in Bölümleri

Wattpad; Keşfet, Oluştur, Topluluk olmak üzere üç ana başlıktan oluşmaktadır. Aşağıya Wattpad ana sayfasını gösteren bir fotoğraf alınmıştır:

Fotoğraf 4. Wattpad sitesinin ana sayfası

Keşfet başlığı altında Wattpad kitaplarının türleri vardır. Bunlar aşağıdaki fotoğrafta gösterilmiştir.

Fotoğraf 5. Wattpad'in "Keşfet" bölümündeki başlıklar

Her bir bölüm Wattpad'in ifadesiyle şu şekilde tanıtılmıştır (URL-2, 2018):

Aksiyon: "Tehlike, risk ve heyecan mı arıyorsun? En sevdiğiniz yazarlar tarafından gençler ve yetişkinler için yazılmış en iyi aksiyon kitapları içinde kahramanını bul."

Bilim Kurgu: "Bilim kurgunun yıldızlar arası dünyalarına yolculuk yap. Uzun destanlar, zaman yolculuğu, distopik gelecekle, yabancı gezegenler ve kıyamet sonrası evrenler hakkında ücretsiz kitaplar keşfet."

Fantastik: "En beklenmedik olayların gerçek olduğu, sihirin, ejderhaların, prenseslerin, elflerin ve uzak krallıkların diyarına gir."

Genel Kurgu: "Güncel kurgu dozunu al. Bir sonraki favori yazarından en iyi ücretsiz kurgu ile yeni bir bakış açısı deneyimle."

Genç Kurgu: "Aşk, arkadaşlık, lise draması, popülerlik ve tuhaf gençlik anlarına dair bu ücretsiz büyüme hikayeleriyle genç yetişkinliğin inişli çıkışlı duygusal trenine bin."

Genç Kız Edebiyatı: "Bu flört, drama ve felaket hikayeleriyle yeni favori genç kız edebiyatı yazarını keşfet. Modern kadınlığın klasik dertleriyle bir sonraki deneyimin için yer ayırt."

Gizem Gerilim: "Gizem, suç ve enigma dünyasına hoş geldin. Psikolojik gerilim, kan kaynatan cinayetler ve dedektif hikayelerini incele."

Hayran Kurgu: "Supernatural'dan Harry Potter'a, One Direction'dan Percy Jackson'a, hayranı olduğun her şeyle ilgili en iyi hayran kurguyu oku."

Klasikler: "Mutlaka okunması gereken klasik romanların ve zamanın sınavından geçmiş edebiyatın içine dal."

Korku: "Cesur mu hissediyorsun? Ürkütücü karşılaşmalar, şehir efsaneleri ve bilinmeyenle ilgili bu tüyler ürpertici hikayelerle korkmaya hazırlan."

Kurgu Olmayan: "Büyüleyici biyografileri, samimi anıları, gerçek kişisel gelişim hikayelerini ve diğer kurgu olmayan kitapları oku."

Kurt Adam: "Alphadan omegaya, ulumana neden olacak bu ücretsiz kurt adam kitaplarıyla gerçek eşini bul."

Kısa Hikâye: "Hareket hâlinde misin? Türler arasına yayılmış bu kısa hikayelerle hayattan kesitler oku."

Macera: “Bu ücretsiz macera kitaplarıyla destansı bir yolculuğa çık. Kahramanların, canilerin, korsanların ve diğer cin ve perilerin diyarına seyahat et.”

Mizah: “Alaycı hicivden edebi komediye, yetişkinler ve gençleri için yazılmış bu komik hikayelerin tadını çıkar.”

Paranormal: “Dikkat: Hayaletler, zombiler, şeytanlar, kahinler ve gulyabaniler. Bu ücretsiz paranormal hikayeleri okumanın riski sana ait.”

Rastgele: “Tanımlara meydan okuyan hikayeler oku. Sıkıldığında yapacak bir şeyler, Top 10 listeleri, rehberler, atıp tutmalar, günlük yazıları ya da yarışmalar; ne arıyorsan ol, aradığını burada bul.”

Romantizm: “Her türlü tutku ve inanç için ücretsiz aşk hikayeleri keşfet. En sevdiğin yazarla bir randevu ayarla ve tatlı genç romantizmde ateşli yeni yetişkine her şeyi oku.”

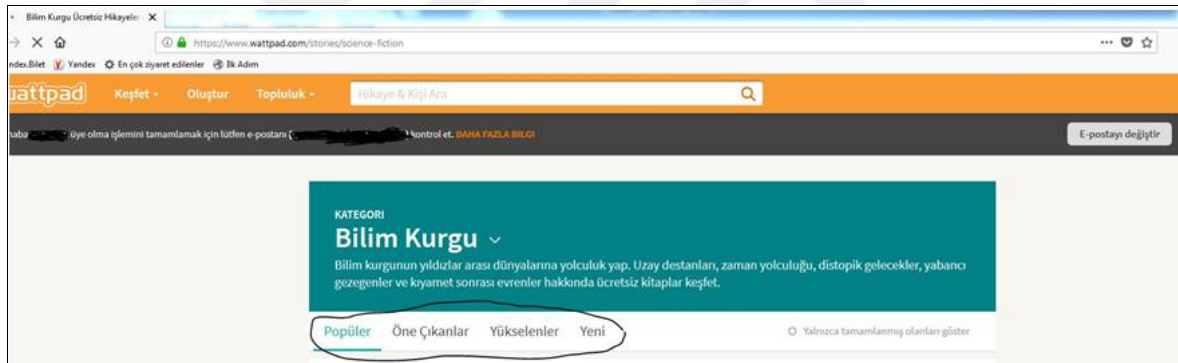
Spiritüel: “Ruhu besleyen hikayelerle spiritüel bir yolculuğa çık. İçsel yansıma, şifa ve spiritüellik ile yanıtlarını bul.”

Tarihî Kurgu: “Tarihin ruhunu yakalayan kurgusal dönem eserleri, savaş hikayeleri, vikinglerin, kralların ve kraliçelerin masallarıyla zamanda geriye git.”

Vampir: “Yüzyıllık aşklar, cadılar meclisi draması ve paranormal dönüşümler hakkındaki bu vampir kitaplarına dişlerini geçir.”

Şiir: “Aşk, hayat ve insan deneyimi hakkındaki en iyi çevrimiçi şiirlerin içine dal.”

Her bölümde kitaplar kendi içinde “Popüler”, “Öne Çıkanlar”, “Yükselenler” ve “Yeni” olmak üzere dört başlık içinde sınıflandırılmıştır.

Fotoğraf 6. Wattpad bölümlerindeki ana başlıklar.

Wattpad'in ikinci ana başlığı olan “Oluştur” bölümünde yazarlar, yazdığı roman veya hikâyelerini yazıp paylaşmaktadırlar.

Topluluk bölümünde ise “Kulüpler, Wattys, Yazma Yarışmaları, Yazarlar” başlıkları vardır. Bunlar içinde Wattys, Wattpad'in verdiği ödüllerle ilgili bilgileri içerdiği bölümdür. Buna göre Wattys ödüllerini şu nitelikteki kitaplara vermektedir (URL-3, 2018):

1. Orijinaller: Bu ödül oyunu değiştiren, türlere ve kategorilere baş kaldıran, kuralları yıkan ve Wattpad'de türünün tek örneği olan öncü hikayeler içindir.

2. Hayran Bırakan Okumalar: Bu ödül baştan sona okurları esir alan, nabız hızlandıran, oturduğunuz yerden kaldıran, bütün gece uyutmayan, sayfa çevirten hikayeleri ödüllendirir.

3. Büyük Buluşlar: Yükselişte olan yetenekler keşfedilmeyi hak eder, bu ödül de okurları mutlu eden ve Wattpad'de sansasyon yaratan, hikaye anlatıcılığında gelecek vaat eden kişiler içindir.

4. Yeni Gelenler: "Yayımla" butonuna basmak küçük bir başarı değildir. Bu ödül Wattpad'de ilk hikayelerini 1 Eylül 2016'da ya da bu tarihten sonra yayımlamış çiçeği burnunda hikaye anlatıcılarını ödüllendirir.

5. Hikaye Ustaları: Hikaye anlatma sanatı stil, kurgu ve karakter gelişiminde ustalık gerektirir. Bu ödül bu zaaate bağlılıklarıyla ağızımızı açık bırakan hikayeleri ödüllendiriyor.

6. Tap Ödülleri: Tap'deki Bağımlılık Yapan Sohbet Hikayeleri okuyucuları son...mesaja...kadar ekranlara bağladı. Bu ödül en gözü pek ve en iyi sohbet hikayelerini onurlandırıyor.

Ödül verilecek kitaplar için her ne kadar "Wattpad'in içerik kurallarını ihlal eden hikayeler diskalifiye olacaktır." (URL-3, 2018) dense de içerik kurallarından daha çok şekil özelliklerine yer verilmiştir. Ağır'ın (2017) ifadesiyle Wattpad'le 10-18 yaşındaki bireyler ilgilenmektedir. Bu yaşın bir kısmı çocuk edebiyatına girmektedir, o hâlde içeriğin de çocuk edebiyatına uygun olması gerekir, değerlendirmesi göz ardı edilmiştir. Buna göre ödül verilirken dikkat edilen özelliklerden bazıları şunlardır: "Kitabınız en az beş bölümden oluşmalıdır, hikâyeler kendi mülkiyetiniz olmalıdır, hikâyelerin tamamı Wattpad'de bulunmalıdır, Tap hikâyeleri tamamlanmış olmalı ve en az 75 mesaj içermelidir."(URL-3, 2018). Bu kriterler içerik değerlendirmesinden ziyade, çok yorum alan kitaplara hitap etmektedir. Dolayısıyla yazarlar okuyuculardan bol bol beğeni ve yorum istemektedir.

2. 1. 6. Metnin Tanımı

Araştırmacıların metinle ilgili farklı farklı tanımları vardır. Türkçe Sözlük (2011, s. 1667) metni, "Bir yazıyı biçim, anlatım, ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimeler bütünü" olarak tanımlamıştır. "Hartman'a (1992) göre metin (text) kelimesi Latince "işlenmiş" (değişik renkte iplik kullanarak halı dokuma gibi) anlamına gelmektedir." (Hartman, 1992'den akt., Akyol, 2014, s. 233). Metin "bir fikrin veya tecrübenin yazılı olarak ifade edilmesi" (Hartman ve Hartman, 1996'dan akt., Akyol, 2014, s. 233) olarak düşünülmüştür. Akyol (2014), bu tanımlardan hareketle kitaptaki bir bölüm veya okuma parçasının kendi başına bir metin olduğunu söylemektedir.

Güneş (2017) metnin; bilgi, duygu ve düşüncelerin yerleştirildiği yapılar olduğunu ve bu yapılarda bilgilerin tesadüfen yer almadığını belirtir. Metin kelimesinin Fransızca dokumak veya örmek anlamına gelen "texe" kelimesiyle ifade edildiğini, dolayısıyla metnin Türkçedeki tekstil kelimesinde olduğu gibi, dille oluşturulmuş anlamlı bir örüntü ve bütünü ifade ettiğini söyler.

Genel mânâsıyla metin; herhangi bir konu veya olayın dil vasıtasıyla -yazılı veya sözlü olarak ifadesinden oluşan söz bütünüdür. Yani; herhangi bir konu veya olayı açıklamak/anlatmakla görevli kelimeler, ibareler, deyimler, cümle ve cümlecikler, paragraftan oluşan "söz ve söylem bütünü"ne metin denir (Çetişli, 2006).

Günay (2007), metni belirli bir bildirişim bağlamında bir ya da birden çok kişi tarafından sözlü ya da yazılı olarak üretilen bir dil dizgesi bütünü olarak tanımlar. Bu dorultuda Akbayır (2013) da “Metin, bildirişim değeri taşıyan, eyleme yönelik devingen bir bütündür; başı ve sonu ile kapalı bir yapı oluşturan dilsel göstergelerin art arda geldiği anlamlı bir yapıdır.” der (Akbayır, 2013, s. 189). Temizkan (2009) metnin dilsel göstergelerden meydana geldiğini, her metnin kendi içinde anlamlı bir yapı özelliği gösterdiğini belirtmiştir.

2. 1. 6. 1. Metin Türleri

Yazarlar metinleri farklı biçimlerde türlere ayırmıştır. Aktaş ve Gündüz (2016), metinleri form yazılar, öğretici metinler ve edebî türler olmak üzere üç ana başlıkta incelemiştir. Buna göre form yazılar: mektup, telgraf, özgeçmiş / özyaşam öyküsü, dilekçe, rapor ve karar, ilan / duyuru, tutanak, resmî yazılar, tebliğ; öğretici metinler: makale, eleştiri, deneme, fıkra / köşe yazısı, sohbet, röportaj, gezi, anı / hatıra, günce, biyografidir. Edebî türleri ise kendi içinde anlatma esasına bağlı kurmaca metinler, lirik metinler, dramatik metinler olmak üzere üçe ayırmıştır. Anlatma esasına dayalı kurmaca metinler: destan, masal, fabl, öykü / hikâye, roman; lirik metin: şiir; dramatik metinler ise oyun / dramtizasyondur.

Güneş (2017), konuşma veya sözlü aktarılanları sözlü metin; yazılarla aktarılanları yazılı metin; resim, şekil, grafik, vb. görsel sembollerden oluşmaları da görsel metin olarak sınıflandırmıştır. Düzenleme biçimine göre roman, hikâye, makale, fıkra, anı, şiir vb. olarak sınıflandırmıştır. Düzenlemede kullanılan mantık düzeyine göre: basit ya da düz mantıkla yazılmış metinlere basit metinler, sarmal mantıkla yazılmış metinleri ise ağır ya da sarmal metinler olmak üzere sınıflandırmıştır. İşlevleri bakımından edebî (sanat) metinler ve öğretici metinler olmak üzere iki grupta sınıflandırmıştır. Ayrıca metinlerin dil öğretiminde kullanımına göre edebî, üretilmiş, özgün ya da otantik olarak gruplandırıldığını ayrıca öyküleyici, bilgilendirici ve şiir gibi de sınıflandırıldığını belirtmiştir.

Temizkan (2009), metinleri olaya dayalı metinler ve bilgilendirici metinler olmak üzere iki başlıkta incelemiştir. Olaya dayalı metinleri de kurmaca (itibari) âlem olarak kendi içinde ayırmıştır. Buna göre masal, hikâye, roman, tiyatro gibi anlatmanın esas olduğu metinlerdeki “olayın” en önemli özelliği itibari yani kurmaca olmasıdır. Bu metinler konularını yaşamdan alan veya yaşanmış olan olayları anlatan anı, gezi, biyografi vb. metinlerden ayrılır. Akyol (2014) ise metinleri genel olarak hikâye edici ve bilgi vermeye dayalı metinler olmak üzere iki başlıkta incelemektedir.

Özdemir (2007) metinleri şiir, düzyazısal yazılar: köşe yazısı, makale, röportaj, eleştiri, deneme; gerçek bir yaşamdan kaynaklanan yazılar: günlük, anı, mektup, yaşam

öyküsü, özyaşam öyküsü, gezi yazıları; yaşatıcı ya da kurmacasal yazılar: öykü, roman, masal, bilimkurgu; drama ve dramatik türler; tiyatro olarak incelemiştir.

2. 1. 6. 1. 1. Bilgilendirici Metinler

Bazı kaynaklarda bilgilendirici metinlere öğretici metinler de denir. Güneş (2017) bu tür metinlerin bir konu hakkında bilgi vermek ya da o konuyu açıklamak amacıyla yazıldığını belirtmiş ve bilgilendirici metinlerin özelliklerini şu şekilde anlatmıştır: Anlatım açık, kesin ve yalın olarak kullanılır, kelimeler gerçek anlamıyla kullanılır, süslü, mecazlı kelimelere yer verilmez. Yazının amacı açık seçik olarak ortaya koyulur. Anlatımı güçlendirmek için örnek, tanım ve karşılaştırmalara yer verilir. Temizkan (2009), bu tür metinlerin belirleyici özelliğinin dilin çok yönlü ya da düzlemli kullanımından yoksun oluşu, olduğunu belirtir. Öte yandan Güneş (2017) Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda önceden sadece edebî metinlere yer verildiğini, son zamandaki öğretim programlarıyla bilgilendirici metinlere de yer verildiğini belirtmiştir.

“Öğretici metinlerde duygu yüklü anlatımlar bulunmaz. Bu metinlerin dili çağrışımsal değildir ve anlamsal bir yoğunluk taşımaz. Değişik biçimde yorumlanmazlar, okuyan herkes aynı şeyi anlar. Metinlerde anlatılanların yanlışlığı ve doğruluğu tartışılabilir.” (Solar, 2010, s. 28-29). Aktaş ve Gündüz (2016) okuyucuya bilgi vermek, onun görüşlerini ve yerleşik düşüncelerini değiştirmek veya güçlendirmek ya da öğüt vermek amacıyla kaleme alınan metinleri öğretici metinler olarak tanımlar ve bu yazı türünde yazarın, ele aldığı konu hakkındaki düşüncelerini, sanat kaygısı gütmeyen, laubaliliğe kaçmamak koşuluyla rahat ve içten bir anlatımla sunduğunu belirtir.

Akyol (2014), bilgi vermeye dayalı metinlerin anlaşılmasının iki unsurla yakından ilgili olduğunu söyler ve bunların metinlerdeki ana fikirlerin, kavramların, kelimelerin, metindeki yardımcı kelime ve kavramların tanınması olduğunu belirtir. Akyol (2014) araştırmacıların bilgi vermeye dayalı metinleri; tanımlama, kronolojik sıralama, karşılaştırma ve kıyaslama, sebep ve sonuç ilişkisi, problem çözme olmak üzere beş başlık altında ele aldığını belirterek bu başlıkları şu şekilde açıklar:

1. Tanımlama: Bu tür metinlerde temel fikir bir dizi detay veya örnekle betimlenmeye çalışılır.
2. Kronolojik sıralamada ana fikir belirli bir aşama içinde detaylarla desteklenir.
3. Karşılaştırma ve kıyaslama türü metinlerde, iki veya daha fazla ana fikrin ve bu ana fikirleri destekleyen detayların birbirine benzerliklerini ve zıtlıklarını ortaya koyma söz konusudur.
4. Sebep ve sonuç ilişkisini ele alan metinlerde de problemin oluşmasında etkili olan hususlar veya problemin üstünde durulur.

5. Problem çözmeye dayalı metinlerde ise yazar problemi veya problemleri listeleyerek onlara farklı çözümler önermektedir.

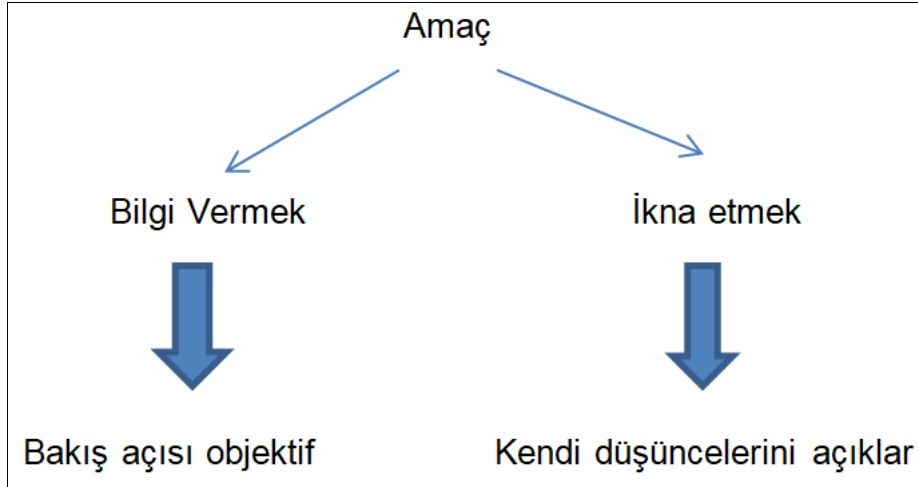
Balcı (2009), ilk yıllarda bilgilendirici metin yapısıyla yeni karşılaşan öğrencinin bu türdeki metinlerin açıklama, tanımlama, karşılaştırma vb. gibi farklı nitelikleri sebebiyle bu metinleri anlamada ve metne ait şema oluşturmada zorlandığını, öğrencilerin zaman ilerledikçe bu yapıları daha iyi öğrendiklerini belirtir. “Englert ve Thomas (1987) 4, 6 ve 7. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmada bilgilendirici metin yapısının en iyi 7. sınıf öğrencileri tarafından kavrandığını, bu sınıftaki öğrencilerin metne karşı daha duyarlı olduklarını ortaya çıkarmışlardır.” (Williams vd., 2004’ten akt., Balcı 2009, s. 83).

Temizkan (2009), bilgiye dayalı metin unsurlarını konu, yazarın amacı, bakış açısı, ana düşünce, yardımcı düşünceler olarak sınıflandırır. Buna göre metin incelenirken de bu unsurlar üzerinde durulmalıdır.

Konu: Özdemir (2007) konuyu bir yazıyı oluşturan öğelerin başında getirir, yazının bir tür hammadde olduğunu söyler. Konuyu yazının dışında bir öge olarak görür ve yazma işinin konunun seçiminden sonra başladığını vurgular. Temizkan (2009) konuyu yazıda ele alınan, üzerinde söz söylenip yazı yazılan herhangi bir durum, kavram, nesne, kişi, olgu vb. şeyler olarak tanımlar. Hangi türde yazılmış olursa olsun bir yazıyı anlamının ilk ve önemli adımını konuyu belirlemek olarak alır.

Yazarın amacı: Temizkan (2009) yazarın amacını bazen öğretmek, bazen bir durumu açıklamak, bazen eğlendirmek, bazen de okuyucuya bazı davranışlar oluşturma şeklinde ele alır.

Bakış açısı: Bilgilendirici metinlerdeki bakış açısı ile öyküleyici metinlerdeki bakış açısı farklı içeriktedir. Öyküleyici metinde bakış açısı hâkim bakış açısı, kahraman bakış açısı olarak incelenirken bilgilendirici metinlerde yazarın konuyu ele alış biçimi olarak ele alınır. Temizkan’a (2009) göre yazar bir konuyu olumlu bir biçimde ele alabileceği gibi olumsuz, eleştirel, alaycı, ağır başlı, vb. biçimde de ele alabilir. Temizkan’dan (2009) alıntılanan aşağıdaki diyagram bu durumu açıklar niteliktedir.

Şekil 2. Yazarın konuya yaklaşım biçimi

Ana Düşünce: Temizkan (2009) bilgilendirici metinlerin temel amacının okuyuculara bilgi vermek, onları yeni düşüncelerle karşılaştırmak, düşüncelerini tekrar gözden geçirmek olduğunu, bu durumun da öğretici nitelikteki metinlerin açık bir ana düşünceye sahip olmasını gerektirdiğini belirtir ve ana düşünceyi bir metindeki en önemli düşünce veya metnin merkezinde yer alan düşünce olarak tanımlar. Bazı metinlerde ana düşünce doğrudan verilebileceği gibi bazı metinlerde de dolaylı olarak verilir. Akyol (2014), bazı metinlerde ana fikrin açıkça verildiğini, bu durumunun 1. sınıflarda normal olduğunu ancak sınıf seviyesi yükseldikçe ana fikrin metnin sağlayacağı ipuçlarının kullanılmasıyla bulunması gerektiğini belirtir.

Yardımcı Düşünceler: Ana düşünceyi destekleyen ayrıntılar yardımcı düşüncelerdir. “Yazar, ileri sürdüğü ana düşünceyi desteklemek amacıyla farklı sayılarda yardımcı düşünce kullanır.” (Wilf, 1986’dan akt., Temizkan, 2009, s.190).

2. 1. 6. 1. 2. Öyküleyici Metinler

İlgili kaynaklarda öyküleyici metinler; edebî metinler, olaya dayalı metinler, hikâye edici metinler olarak da isimlendirilmiştir. Aktaş ve Gündüz (2016) edebî metinleri bilgilendirici metinlerden ayıran özelliğın kurmaca / itibari (fictif) olmalarından kaynaklandığını ileri sürer. Çünkü itibari, kurmaca metinlerde yazarın yeni bir âlem kurduğunu ve onu dilin olanaklarıyla anlatmaya gayret ettiğini; sanatçının kurduğu âleme itibari âlem, itibari âlemin anlatıldığı metinlere de itibarî metin denildiğini belirtir.

Hikâyeler kurgu bile olsalar inandırıcılık vasıflarıyla okuyucular üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Olay örgüsü, kişiler, mekân ve dünya görüşüyle gerçeğe yakın bir dünya kurulur. Hatta gerçekten uzaklaştıkça eleştiriler de başlar. Öyküleyici bir metnin

mektup, günlük gibi farklı vasıtalarla anlatıldığı olay örgüleri ve anlatım şekilleri de vardır (Wellek ve Varren, 1993'ten akt., Balcı, 2009, s.86).

Öyküleyici metinleri, hikâye edici metinler olarak adlandıran Akyol (2014), hikâye edici metinlerin tanımını bazı yazarlardan da derleyerek şu şekilde ifade eder: "Hikâyeler okuyucuya yorum yapma (Bruner, 1990), anlamı açıklama (Gudmundsdottir, 1995), organize etme, hatırlama (Bruner, 1990; Shank, 1995) ve problem çözme (Jonassen ve Hernandez-Serrano, 2002) fırsatları sunan etkili okuma metinleridir." (Akyol, 2014, s. 161). Bütün bu açıklamalardan hikâyelerin önemli bir düşünme, açıklama, anlama ve hatırlama aracı olduğu sonucuna varır.

Özdemir (2007), öyküleyici metinleri yaşatıcı ya da kurmacasal yazılar olarak isimlendirir. Yaşatıcı yazıların bilgi dağarcığımızı değil yaşantımızı zenginleştirdiğini, bunu da yaşatarak, daha doğrusu içinde bulunduğumuz ortamdan başka bir ortama, gerçekten alınan öğelerin (olay, kişi, yer, zaman... gibi) düş gücüyle beslenip geliştirildiği ya da zenginleştirildiği bir ortama bizi götürerek yaptığını belirtir. Söz gelimi "kıskançlık" konusunda yazılan bir deneme ya da makaleden "kıskançlığın aşırılık kazanması, insanoğlunu yıkımlara götürür." düşüncesini öğrendiğimizi, bunu aşağı yukarı Shakespeare'in Othello'sunu okur ya da seyredersek yine öğrendiğimizi, ancak yazarın bu düşüncüyü Othello'da yaşama ağıdırarak, insana bağlayarak, daha doğrusu somutlayarak verdiğini örneklendirerek belirtir. Öyküleyici metinde artık kıskançlık kuru bilgi olmaktan çıkmıştır, yaşantımızın bir parçası durumuna gelmiştir. Bu bağlamda Aktaş ve Gündüz (2016), kurmaca metinlerin bir ölçütünün de verilen mesajın doğruluğunun kanıtlanamaz oluşundan ileri geldiğini belirtir. Çünkü verilen bilgi ya da sunulan düşüründür ve bir deney sonucu oluşmamıştır.

Güneş (2017), öyküleyici metinleri "edebî metinler" olarak isimlendirir. Edebî metinlerde amacın; okuyucunun anlayışına ve sezgisine yönelik ifadelerle yer vererek, mecazlı ifadeler kullanarak, böylece anlatıma çağrışım ve duygu değeri kazandırarak okuyucunun yeni ve farklı anlamlar çıkarması olduğunu söyler. Öyküleyici metinleri yaşantımızı zenginleştiren yazılar olarak nitelendirir. Çünkü edebî metinler kişiyi bulunduğu ortamdan başka bir ortama götürmekte ve düş dünyamızı geliştirip zenginleştirmektedir.

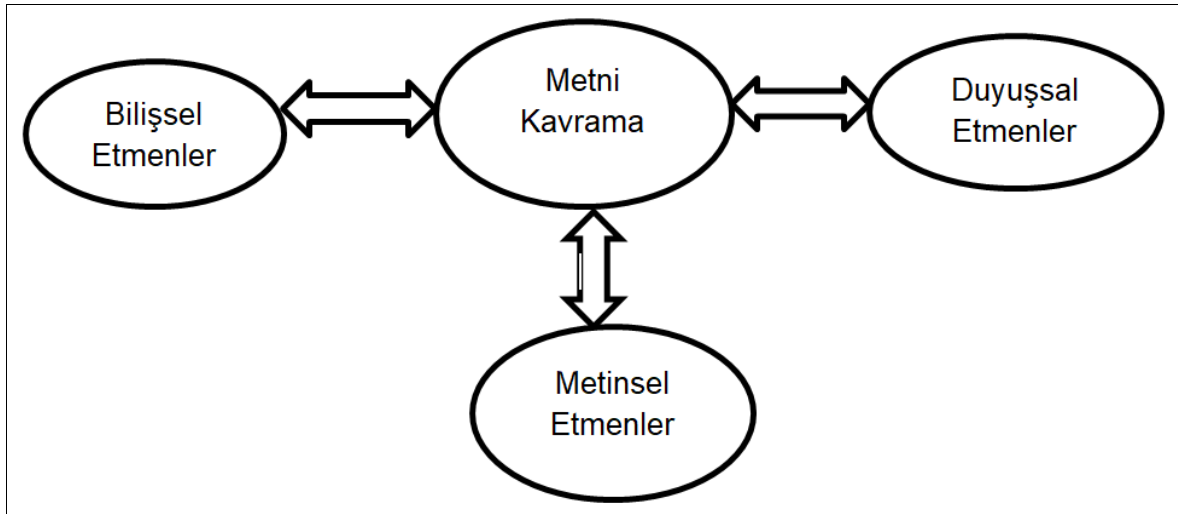
Garnett (1986), "Zayıf okuyucular hikâye haritaları hakkında yeterli bilgi ve algıya sahip değildirler. Bu tür okuyucular okudukları ve dinledikleri hikâyeleri anlatırken sahne, karakterler, olayın sonucu ve aşamalandırma ile ilgili önemli bilgileri verememektedirler." der (Garnett, 1986'dan akt., Akyol, 2014, s.164). Bu yüzden Akyol (2014) hikâye kavramını kazandırmanın en önemli yollarından birisinin çocuklara hikâye okumak ve

okunanları onlarla birlikte tartışmak olduğunu söyler. Buna belirli bir süre devam edilirse çocuk hikâyeye aşinalık kazanacaktır.

Akyol (2014), hikâyenin giriş, gelişme ve sonuç olmak üzere üç bölümden oluştuğunu belirtir ve bu bölümleri şu şekilde açıklar. Giriş bölümünde, sahne ve karakterler tanımlanarak, problemin çerçevesi çizilerek, okuyucu hikâyeye motive edilmektedir. Gelişme bölümünde, problem ve problemin çözümü sürecinde ana karakteri engelleyen unsurlar ortaya konmaktadır. Bu kısım hikâyenin en uzun bölümüdür. Bu bölümde okuyucu karakterin özellikleriyle kendi özelliklerini karşılaştırmakta, onu ideal bir tip olarak benimsemeye çalışmakta veya tasvip etmemektedir. Sonuç bölümünde ise problem çözülmekte, dağınık bir şekilde verilen olay toparlanmakta ve okuyucu bu bölümde bir rahatlama içerisine girmektedir. Balcı (2009), farklı şekilde ifade edilse de burada anlatılanların hikâyedeki “serim, düğüm ve çözüm” bölümlerini kapsadığını belirtir. Özdemir (2007) öykünün öğelerini olay ve durum, kişi ve karakter, yer ve zaman, anlatım yöntemi olarak belirlemiştir.

2. 1. 7. Metin İnceleme

Öğrenci metinle karşılaştığında metni anlayabilmesinde etkili olan çeşitli etmenleri Ülper (2010) şu şekilde göstermiştir:

Şekil 3. Okuma sürecindeki etmenlerin etkileşimi

Ülper (2010) metinsel etmenleri okunabilirlik ve tutarlık olarak incelemiştir ve okunabilirlik etmenlerini şu şekilde özetlemiştir:

Şekil 4. Okunabilirlik etmenleri

Ülper (2010) tutarlığın ise hem tümcesel hem de bütünsel boyutla ilgili olduğunu belirtmiştir. Günay (2007) tutarlıkla ilgili metindeki olguların yeniden ele alınmasını, metnin tutarlılığı açısından yineleme kuralı ile açıklandığını; metinde kişi, olay, durum gibi konuların farklı biçimde yinelenmesinin, önceden kullanılan ya da sonradan kullanılacak metin içi öğelere gönderimde bulunmasının anlatımı zenginleştirdiğini belirtir. Bu, okuyucunun metinde geçen şeyleri anlamasını ve kişi, olay ya da durum arasında ilişki kurmasını sağlar. Yukarıdaki öğeler bir metin metindilbilimsel açıdan ele alındığında karşılaşılan öğelerdir.

Metindilbilimsel çözümleme yöntemi “Okuduğu metni anlama ve çözümleme ile ilgili olarak; okuduklarındaki örtülü anlamları bulur, metne ilişkin sorulara cevap verir ve metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.” olarak ifade edilen Türkçe öğretiminin amaç ve kazanımlarının öğrencilere kazandırılmasına hizmet eden bir yöntemdir (Yılmaz ve Topal, 2010, s. 786).

Çetışli (2006) metin tahlilinin önemini *Edebiyat Eğitimi*’nde “Edebi Metin”in Yeri ve Önemi adlı makalesinde şu şekilde anlatmaktadır:

Edebiyat eğitiminin temel objesi, edebî metindir. Bu tespitten sonra sağlam ve sağlıklı bir metoda ihtiyaç vardır. Son yüzyılda ve özellikle yakın dönemlerde edebî metnin incelenmesinde pek çok metot geliştirilmiştir. Yeni eleştiri, yapısalcılık, hermeneutik, metinbilim, dilbilim, göstergebilim, anlambilim, stilistik... bunlardan bazılarıdır. Burada bunların izahına kalkışacak değiliz elbette. Ancak edebiyat eğitimcilerimize tavsiyemiz, adı geçen metotlar hakkında -uygulamada kullanabilecek seviyede- bilgi ve tecrübe sahibi olmaları ve derslerinde bunlardan faydalanmalarıdır. Bunun da ötesinde, hiç olmazsa, yine bu metotlardan hareketle bir “metin tahlili” tarzı geliştirmeleri ve edebî metne yaklaşımda –en genel mânâda da olsa- “metin tahlili metodu”nu esas almalarıdır.

Bu ifadelerden metin kadar metin tahlil yönteminin de önemli olduğu anlaşılmaktadır.

2. 1. 7. 1. Metinlerin Taşınması Gereken Özellikler Açısından İncelenmesi

Öğrencilerin kitap okuma alışkanlıkları kadar kitap seçimi de önemlidir. Bunun önemi günümüzde daha çok anlaşılmaktadır çünkü öğrencilerin okumamasından çok ne okuduklarından yakınılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin metinlerin taşınması gereken özellikler konusunda bir bakış açısı geliştirmesi gerekir.

Bu bakış açısı, metnin unsurlarını ve metnin taşınması gereken özellikleri bilmekle gerçekleşir. Bu bölümde kısaca kurmaca metin unsurlarının tanımlarına, varsa hangi alt başlıklarla incelenmesi gerektiğine ve bu unsurların çocuk edebiyatında nasıl ele alınması gerektiğine yer verilmiştir.

2. 1. 7. 1. 1. Metinlerde Konu

Türkçe Sözlük'te (2011, s. 1476) konu, "Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu, süje." olarak tanımlanmaktadır. Çetin (2015) romanın konusunu olayların en kısa bir biçimde özetlenmiş tanımı ve romanın anlattığı şeyin bir hüküm içinde ifadesi, olarak tanımlar. Romana sorduğumuz "Neyi anlatıyor?" sorusuna aldığımız bir iki cümlelik cevap olduğunu yani romanda "denmek istenen" değil "denen şey" olduğunu söyler. Konunun romanın üzerinde temellendiği malzeme ve hammadde olduğunu; yazarın, romanın dışında önceden var olan bu malzemeyi kendi bakış açısına göre alıp işlediğini ve nesnel bir malzemedan öznel bir yapıya dönüştürdüğünü belirtir. Bu tanımlarda yazarların roman dediği metin türü bütün öyküleyici metin türlerinde düşünülebilir. Özdemir (2007), konusu olmayan yazı düşünülemeyeceğini çünkü konunun yazarın üzerinde durduğu, hakkında yazı yazdığı şey, olduğunu belirtir. Özdemir (2007) burada "şey" sözcüğünü genel ve geniş anlamıyla kullandığını; olaylar, olgular, devinimler, türlü insanlık durumları, insan ilişkileri kısaca doğal ve toplumsal çevremizdeki her şeyin yazı konusu olabileceğini söyler. Konunun, bir yazıyı oluşturan öğelerin başında geldiğini ne ki birincil ya da başat bir nitelik taşımadığını belirtir. Çünkü birçok yapının konusunun ortak olduğunu, buna karşın bu yapıtların kimilerinin kalıcı bir değer kazandığını, kimilerinin de unutulup gittiğini ileri sürer.

Bu bağlamda Oğuzkan (2013), çocuk edebiyatında konu seçiminin çok önemli olduğunu belirterek bu seçimde; çocukların evrensel nitelik taşıyan ruhsal özellikleri yanında, onların dünyasına ayrı bir renk ve kişilik kazandıran ulusal kültürel değerlerinin, içinde yaşadıkları toplumun benimsediği ahlâk kurallarının, gelenek ve göreneklerin de göz önünde tutulması gerektiğini vurgular. Çocuk yayınlarında ele alınan konuların genellikle eğlendirici ve dinlendirici nitelikte olması gerektiğini söyler. Çocuk

edebiyatındaki konuların nasıl olması gerektiğini şu şekilde ifade eder (Oğuzkan, 2013, s. 371):

- Çocukların evrensel nitelik taşıyan ruhsal özelliklerinin yanında, onların dünyasını ayrı bir renk ve kişilik kazandıran ulusal kültür değerlerinin, içinde yaşadığı toplumun benimsediği ahlak kurallarının, gelenek ve göreneklerinin de göz önünde tutulması gerekir.
- Seçilen konuların bir bölümünün ise çocukları düşünmeye yöneltmeli ve onların birtakım görüşler kazanmalarını sağlamalıdır.
- Çocuklara sağlam ve geçerli inançlar aşılayacak, onların demokratik yaşayış biçimine karşı güvenlerini arttıracak ve ulusal değerlere karşı besledikleri saygıyı daha güçlü hâle getirecek konulara şüphesiz ağırlık verilmelidir.
- Seçilen konu çocukların mizah duygusunu geliştirebilmelidir.
- Seçilen konuların çocukların öz yaşantılarıyla ilgili olması yerinde olur.
- Çocuk yayınlarında konu ne olursa olsun imkân ölçüsünde hareket unsuruna önem verilmelidir

Yalçın ve Aytaş (2003) bir yazarın ele aldığı konuyu işlerken 13-15 yaş grubundaki kızların sevgi, bağımlılık, özveri konularını işleyen duygusal eserlere, sanat değeri olan kitap ve dergilere; erkeklerin ise soyut, duygusal düşünceye dayalı eserlere, gazetelerdeki güncel olaylara ve spor yazılarına ilgi duyacağını belirtir. Yazarın çocukların ilgilerini, beğenilerini, okuma eğilimlerini tespit ederek konularını bu tespit etrafında işlemesi gerektiğini ileri sürer. Çocuk kitaplarında konuların ele alınışında onların güvenlerini artırıcı, geleceğe ümitle bakmalarını sağlayıcı, insan ve tabiat sevgisi gibi değerleri pekiştirici inançlara yer verilmesi gerektiğini belirtir. Sever (2007) çocuk kitaplarında yer alacak konuların, çocukların okul öncesi dönemden başlayarak farklılaşan bireysel ilgi ve gereksinmelerine yanıt vermesi gerektiğini, çocukları yüreklerinde ve belleklerinde sevgi, dostluk, barış (...) anlayışının gelişmesine katkı sağlaması gerektiğini belirtir.

Öz (2006), çocuğa okutulacak metinlerin onun anlayacağı düzeyde olmasının yanında millet, vatan ve doğa sevgisini aşılayıp beslemesi, millî bilinci güçlendirmesi ve millî coşku yaratması gerektiğini; bu metinlerin içinde ahlaka aykırı unsurları taşımaması, hayata karşı iyimserlik, insanlığa karşı sevgi aşılması gerektiğini belirtir. Metinde bulunması gereken özellikleri şöyle sıralar (Öz, 2006, s. 215):

- Öğrencilerin ellerine verilecek kitaplar onları olumsuz veya zararlı davranışa ve hareketlere sürüklemeyecek nitelikte olmalıdır.
- Kitap, aile, memleket, yurt, doğa ve yaşama sevgisi aşılamalıdır.
- Kitap insanları sevme, insanlara yardım duygusunu geliştirmelidir.
- Kitap, nezaket, halka saygı, göreve bağlılık, kahramanlık, fedakarlık gibi hususları geliştirir nitelikte olmalıdır.

Bu maddelerden kitapların öğrencileri hep iyiye ve güzele yönlendirmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır. Sever (2007) ile Yalçın ve Aytaş (2003) çocuk kitaplarındaki karakterlerin taşınması gereken özellikleri şu şekilde anlatmıştır:

- Çocuk hangi yaş grubunda olursa olsun, okuduğu kitabın kahramanıyla özdeşleşir, yazar bunu bilmeli ve kahramanını seçerken de bu özdeşleşme yönünü sürekli göz önünde bulundurmaya zorundadır.
- Çocuk kitaplarında gereğinden fazla kahraman bulunmamalı, diğer kahramanlar bir ana kahraman çevresinde açık tanımlarla ilgilendirilerek anlatılmalıdır.
- Çocuk edebiyatında, hem değişim göstermeyen ideal karakterler yaratmak hem de hızlı değişimler geçiren inandırıcılıktan yoksun karakterlerle çocukların karşısına çıkmak, yapıtı çocuk gerçekliğinden uzaklaştırır.

2. 1. 7. 1. 3. Metinlerde İleti (Mesaj)

Metnin en önemli unsurlarından biri de mesajdır. Zira bazı yazarlar için diğer unsurlar mesajı iletmek için sadece bir araçtır. Nitekim Özdemir (2007); her yazının bir ileti taşıdığı, bunun bir yönüyle yazarın konuya yüklediği anlam olduğu, iletisi olmayan bir şiir, bir roman, bir öykü ya da anlatı düşünülemez üzerinde durur. Yazınsal metinlerde iletinin metnin dokusuna sindirildiğini, açık bir önerme biçiminde verilmediğini belirtir. Akyol (2014), bu noktada ana fikrin açıkça verilmesinin 1. sınıflarda normal olabileceğini ancak sınıf seviyesi yükseldikçe ana fikrin metnin sağlayacağı ipuçlarının kullanılmasıyla bulunması gerektiğini ileri sürer. Özdemir (2007) roman, öykü, şiir gibi ürünlerde iletinin tekil bir nitelik taşımadığını okurun yaklaşımına göre aynı yazıdan değişik iletiler çıkabileceğini vurgular. Bu noktada da Akyol (2014) ana fikrin genelde üst düzey düşünme süreçlerinin (analiz, sentez, değerlendirme) kullanılmasıyla elde edildiğini belirtir. Okuyucunun bir metinden aldığı ileti yahut çıkardığı ana düşünce okurun yaşıyla, metni içselleştirebilmesiyle ve artalan bilgisiyle de ilgilidir. Sever (2007 s. 133), edebiyat yapıtlarında ileti dendiğinde ise sanatçının okurlarında yaratmak ya da oluşturmak istediği duygu ve düşünce ortaklığı akla gelmesi gerektiği üzerinde durur ve çocuk kitaplarıyla ilgili çok önemli bir hususa değinir:

Bazı yetişkinlerin kendi düşünce ve inançlarını çocuklara öğretme, belletme amacıyla kaleme aldığı metinler; ahlaklı çocuklar (!) yetiştirme üzerine kurgulanan kitaplar da günümüzde, çocuk kitabı ya da çocuk edebiyatı ürünü olarak okurla buluşabilmektedir. Bu gerçek ülkemizde birçok çocuğun, edebiyat eğitiminden geçmeden, böylesi bir duyarlılığı tatmadan yetişkinliğe kadar geldiği gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır.

Çünkü çocuk edebiyatı ürünlerinin amacının öğretmek değil çocuklara duyarlık kazandırmak, onların güzele yönelik duygularını geliştirmek olduğunu söyler. Bu noktada şu ifadelerde bulunur (Sever, 2007, s. 134):

“Her kitabın temel işlevi, yalnızca öğretmek mi olmalıdır?”, “Kendimizce doğru bildiklerimizi öğretmek ya da öğrettiğimizi sanarak çocuklarımızın öğrenme gereksinimlerini karşılayabilir miyiz?”, “Çocuğun ilgi ve gereksinimlerini dışlayan, çevresine ve insanlara güvenini sarsacak olayların yer aldığı, öğreticiliği (didaktizmi) yeğleyen kitaplarla çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırabilir miyiz?... gibi sorular üreterek çocuk ve edebiyat arasındaki engeller kaldırılmaya çalışılmalıdır.

Öz (2006) ile ilgili metinlerdeki iletilerin öğrencileri kötü davranış ve hareketlere sürüklememesi gerektiğini belirtir. Adı geçen çalışmaların ortak noktası mesajların okuyucuyu iyiye ve güzele sevk etmesi gerektiğidir.

Edebî eserler dilin zenginliğini, derinliğini, dilin ait olduğu kültürün bütün varlığını gelecek kuşaklara aktarmada birincil unsurdur. Bugün Dede Korkut Hikâyeleri ile o vaktin kültürünü hissettiğimiz gibi bugünün edebî eseri de gelecek kuşaklara bugünden izler taşıyacaktır. Türkçenin güzelliği yarına edebî eserlerle aktarılacaktır.

Roman dili, romancının sanatkârca bir görüşle, kendine özgü bir biçimde, tamamiyle şahsî tasarruflarıyla ürettiği bir dildir. Romancı sıradan dil unsurlarına hayat vermeli, kanatlandırmalı, onu zengin çağrışım ve imgelerle doldurmalı, dili adeta yeniden üretmelidir (Çetin, 2015, s. 258).

“Dilin adeta yeniden üretilmesi” Oğuzkan’ın (2013) deyimiyle “yazardan yazara değişen bir anlatım yolu” olan üslupla mümkündür. Oğuzkan (2013); her yazarın bir düşüncüyü, duyguyu, olayı ve hayat durumunu kendi edebiyat anlayışına, eğitim seviyesine ve kişisel zevkine göre anlattığını, açıkladığını, söyler. Özdemir (2007) üslubun türden türe, sanatçıdan sanatçıya, dönemden döneme değiştiğini belirtir. Bu bağlamda Çetin (2015) her yazarın üslubunun, onun dünya görüşünün, hayata bakış açısının yaşama biçiminin dildeki yansıması olduğunu söyler.

Çetin (2015) dil başlığı altında dil sapmalarını

1. Yazım ve Noktalama Sapmaları

2. Kelime ve İfade Sapmaları

- * Uydurma Kelimeler
- * Argo
- * Küfür ve Ayıp Sözler
- * Basmakalıp
- * Çeviri Ögeleri

3. Dil bilgisi Sapmaları

- * Kelimeler Arası Yer Değiştirme
- * Tamlamalarda Yanlış Uygulamalar
- * Parantez içi cümle ve ifadelere yer verme olarak incelemiştir.

Sever (2007), dilin söz varlığının ve anlatım gücünün, çocuk edebiyatının dilinde de yaşam bulmasında temel sorumluluğun, öncelikle çocuk adına yaratma-yazma duyarlığı taşıyan sanatçılara düştüğünü belirtir. Bu sorumluluk doğrultusunda Oğuzkan (2013) dil ve anlatımda dikkat edilmesi gereken unsurlardan bazılarını şu şekilde sıralamıştır:

- Yazarlar cümle ve paragraflarını kurarlarken sözcüklerini deyimlerini seçerlerken seslendikleri küçük okurların okuma yeteneklerini, kavrayış güçlerini ve sözcük hazinelerini de daima göz önünde tutmalıdır.
- Edilgen çatılı fiil yerine etken çatılı fiiller kullanılmalıdır.
- Yerli yersiz sıfat kullanılmasından kaçınılmalıdır.
- Öğretici yazı ve kitapların dışında sık sık terim kullanmak yerine kavramları kolay anlaşılır biçimde açıklamak yolu seçilmelidir.

Öz (2006), kitapların dil ve içerik yönlerinden çocukların yaşlarına ve seviyelerine uygun olması gerektiğini, anlatım yönünden çocukların konuşma ve yazmalarına örnek olabilecek kadar sağlam olması gerektiğini belirtir.

2. 1. 7. 2. Metin Görsellerinin İncelenmesi

Metin görselleri de metinler kadar incelenmesi ve üzerinde durulması gereken unsurlardır. Çünkü Oğuzkan (2013), görme yoluyla ilişki kurmanın en kolay en kestirme yol olduğunu, bu durumun resimli romanın, filmin, televizyonun çok tutulmasının nedeni olduğunu belirtir. Çocuğun plastik sanata ait ilk izlenimlerini, ilk eğitimini küçük yaşta bu kitaplardan aldığını ya da tam tersi sahte ile, çirkin ile ilk ilişkisinin bu kitaplarla başladığını ve bilinçaltına yerleşen bu ilk izlerin ileriki yaşlardaki eğitimle dahi silmenin olanaksız olduğunu vurgular. Bu bağlamda bakıldığında kitap görsellerinin bir metin gibi okunduğu ve metin kadar etki bıraktığı ve en az metin kadar önemli olduğu görülmektedir.

2. 1. 7. 2. 1. Fotoğraflar ve Resimler

Bir metindeki görsellerin çokluğu okurun yaşıyla ilgilidir. Yaş büyüdükçe metin çoğalır ve resim ya da fotoğraflar azalır. Akyol (2014) anlatım ve görüntü ön bilgilerle de birleştiğinde zenginleştirilmiş anlam kurma gerçekleştirilmiş olacağından resimli kitapların akıcı bir anlatımla yazılmış hikâyelerin yanında, çekici ve insanı düşündüren sanatsal görüntüleri de içermesi gerektiğini söyler. Bu noktada Sever (2007), çocuk kitaplarında resmin, kendi başına görsel bir öge olarak önemli bir işlevi yerine getirdiği gibi, metinle birlikte düşünüldüğünde de anlamı tamamlayan, açıklayan, genişleten, bazen de metne yeni anlamlar katan estetik bir uyaran olduğunu vurgular. Sever (2007) çocuk kitaplarındaki resimlerin katkılarını şu şekilde anlatmıştır:

- Kitap okuma ya da okunanı dinleme sürecine, çocuğun birden çok duyusuyla katılmasını sağlar. Duyularla düşünmeye fırsat yaratacak görsel ortamlar oluşturur.
- Düş, düşlem ve düşünme gücünü geliştirme alıştırmaları için ortam yaratır. Resimlerin düşündürdüklerinden hareketle, çocukların, duygu ve düşüncelerini açıklama isteğini devindirir.
- Çocuğa yaşadığı çevreye, doğaya daha duyarlı bakmayı öğretir.
- Resimler üzerine yapılan konuşmalar, çocukların konuşma ve dinleme becerilerini geliştirir.

2. 2. Çalışılan Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Türkçe ders kitabındaki metinlerin veya belirlenen bir yazarın eserlerinin çeşitli değişkenler açısından incelendiği birçok çalışma vardır.

Aral (2008), *Millî Eğitim Bakanlığının Hazırladığı 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Değerler Üzerine Bir Araştırma* adlı yüksek lisans tezinde 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki değerleri incelemiştir. Tezin kapsamını 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinler oluşturmuştur. Tezde tespit edilen değerler Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'ndaki yirmi bir değer ile sınırlı tutulmuş, araştırmada betimsel alan araştırması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonunda Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında tüm değerlerin işlenmediği, işlenen değerlerde ise işlenme oranlarının birbirinden oldukça farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En çok işlenen değerler sırasıyla vatanseverlik, sevgi, saygı ve dinî değerlerken sağlıklı olmaya önem verme, hoşgörü ve temizlik değerlerine hiç yer verilmediği görülmüştür.

Solar (2010), *Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Çocuğa Göreliliğinin Değerlendirilmesi* adlı yüksek lisans tezinde İlköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma metinleri ve görsel metinlerin çocuğa göreliliğini değerlendirmiştir. Araştırma kapsamında 3, 5 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan temalardan raslantısal olarak seçilen metinler incelenmiştir. Metinler incelenirken Sever, Dilidüzgün, Neydim, Aslan'ın (2007) *İlköğretimde Çocuk Edebiyatı* ve Aslan'ın (2006) *Yazınsal Nitelikli Çocuk Kitaplarının Çocuğun Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisine Etkisi* adlı doktora çalışmasında belirledikleri ölçütlerden yararlanılmıştır. Betimsel nitelikte olan bu çalışmada içerik çözümlemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonunda ulaşılan sonuçlardan bazıları şunlardır:

- Ders kitabına alınan metinlerin genel olarak çocuğun ilgisini devindirmeyen, okuma ilgisi ve sevgisi uyandırmayacak metinler olduğu,

- Metinlerin dil ve anlatım özellikleri bakımından çocuğun düzeyine uygun olmadığı ve onların kavramsal gelişimine destek sağlayacak özellikler taşımadığı,
- Öyküleyici metinlerde kahramanların çocuğun özdeşim kuracağı özellikler taşımadığı, çocuğa uygun izlek ve konuların, çocuğun anlamakta güçlük çekeceği, sanatsal söyleyişler ve devrik tümce kullanımları olmayan, çocuksu, kullanımdan düşmüş sözcüklerin sıklıkla kullanıldığı, tanınmamış yazarlar tarafından oluşturulmuş metinler olduğu,
- Atatürk ve Atatürkçülük izleklerinde, birbirini yineleyen, çocukta Atatürk sevgisi oluşturmak yerine, hep benzer anlatımları ve konuları ile çocuğun sıkılmasına neden olacak metinler olduğu sonucuna varılmıştır.

Kumbasar (2011), *Muzaffer İzgü'nün Romanlarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde Muzaffer İzgü'nün romanlarının bireylere hangi değerleri ilettiğini incelemiş, değerler eğitiminde edebî eserlerin önemine dikkat çekmiştir. Araştırmada betimsel nitelikte tarama yöntemi esas alınmıştır. Araştırma kapsamında Muzaffer İzgü'nün 1971-2003 yılları arasında yayımlanmış on iki eserinde İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı'ndan hareketle belirlenen değerler incelenmiştir. Araştırma sonucunda eserlerde en çok işlenen değerlerin sevgi olduğu, sevgi değerini sırasıyla saygı, yardımseverlik, çalışkanlık, temiz olma ve aile birliğine önem verme değerleri izlediği; alçakgönüllülüğe yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Aydın-Şahin (2012), *Hâlîde Edip Adıvar'ın Romanlarında Eğitim Evreninin Kronolojik Açısından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde Hâlîde Edip Adıvar'ın ilk romanından son romanına doğru eğitim evreninin nasıl bir değişim gösterdiğini incelemiştir. Araştırma kapsamında Hâlîde Edip Adıvar'ın 21 romanı eğitim evreni bakımından ele alınmış, romanlarda kahramanların eğitim durumları, eğitim kurumları ve yöntemleri, öğretmen ve öğrenci tipleri, fiziki ortam araştırılmıştır. Araştırmada betimsel nitelikte tarama yöntemi esas alınarak nitel bir araştırma ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda Hâlîde Edip Adıvar'ın ilk romanından son romanına doğru "eğitim kurum ve yöntemlerinde, öğretmen tiplerinde, öğrenci tiplerinde, eğitim ortamlarının fiziki özelliklerinde" bir değişikliğin olmadığı; "kahramanların eğitim durumu"nda ise Millî Mücadeleden sonra Avrupalı eğitimin yerine Amerikan eğitim sisteminin örnek alındığı; bütün romanlarında eğitim evreninde Doğu - Batı sentezinin benimsendiği görülmüştür.

Yazıcı (2015), *Hâlîde Nusret Zorlutuna ve İsmet Kür'ün Eserlerinde Eğitim Evreninin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde eğitim ve edebiyat arasındaki sıkı ilişkiden yola çıkarak bu iki eğitimci sanatçının eserlerini bu eserlerden

hareketle eğitimle ilgili düşüncelerini karşılaştırmıştır. Araştırma kapsamında Hâlide Nusret Zorlutuna ve İsmet Kür'ün ulaşılabilen eserleri eğitim kavramı, kadın eğitimi, öğretmen ve öğretici tipleri, ebeveyn yaklaşımı, din eğitimi, Batılı tarzda eğitim, eğitim gereçleri, didaktizm ve değerler yönüyle incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi ve doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada ulaşılan sonuçlardan bazıları şunlardır:

- Hâlide Nusret Zorlutuna'nın eserlerinde eğitim bir araçken İsmet Kür'ün eserlerinde eğitim amaçtır.
- Hâlide Nusret Zorlutuna'nın eserlerinde kadın karakterler için eğitim anneliklerini beslediği ölçüde önemlidir, İsmet Kür'ün eserlerinde ise anneliğe değer atfedilmekle birlikte, kadın karakterlerin bireyselliğe daha yakın olduğu ve önce kendileri için eğitim aldıkları görülür.
- Hâlide Nusret Zorlutuna'nın eserlerinde öğretici tipleri genelde ev içinde yer alır ve profesyonel değillerdir. İsmet Kür'de ise Zorlutuna'ya nazaran resmî eğitim ve öğretim kurumlarında görev yapan profesyonel öğreticilerin sayısı fazladır.
- Her iki yazar da çocuğun eğitiminde en büyük sorumluluğu anneye verir.
- Hâlide Nusret Zorlutuna'nın kahramanları din eğitimi almıştır, İsmet Kür'de ise din eğitimi eserlerinin merkezinde yer alan hayati bir konu değildir.

Çebi (2016); *Yalnızız, Onuncu Köy ve Bozkırdaki Çekirdek Romanlarındaki Değerler ve Eğitim Anlayışı* adlı yüksek lisans tezinde bu eserlerdeki değerler ve eğitim anlayışlarını karşılaştırarak benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymuştur. Araştırmanın kapsamını Peyami Safa'nın *Yalnızız*, Fakir Baykurt'un *Onuncu Köy*, Kemal Tahir'in *Bozkırdaki Çekirdek* romanında yansıttıkları değerler ve eğitim anlayışlarının tespiti oluşturur. Çalışma betimsel nitelikte olup tarama modeliyle yürütülmüştür. Araştırma sonucunda bu üç romanın ortak noktasının içerdikleri değerler yönünden oldukça zengin olduğu, Schwartz'ın değerler sınıflandırmasına göre *Yalnızız*'da 161, *Onuncu Köy*'de 138 ve *Bozkırdaki Çekirdek*'te 142 değer olduğu belirlenmiştir.

Hacısalihoğlu-Kaya (2012), *Reşat Nuri Güntekin'in Romanlarında Eğitim Evreninin Kronolojik Olarak İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde Reşat Nuri Güntekin'in eğitim evreninin ilk romanından son romanına doğru nasıl bir değişim gösterdiğini incelemiştir. Araştırmanın kapsamını Reşat Nuri Güntekin'in bütün romanları oluşturur. Araştırma betimsel nitelikte tarama modeli, doküman incelemesi tekniğiyle incelenmiştir. Araştırma sonunda ulaşılan sonuçlardan bazıları şunlardır:

- Yazarın romanları kronolojik olarak incelendiğinde kahramanların eğitim durumlarında belirgin bir değişim yoktur.

- Reşat Nuri Güntekin, realist bir yazar olmasının verdiği etkiyle romanlarında eleştirel bir tutum sergilemiştir.
- Yazarın romanlarında, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere oranla daha fazla olduğu görülmektedir.
- Reşat Nuri Güntekin'in romanları kronolojik olarak incelendiğinde dekor olarak Anadolu'ya ait görüntülerin fazla olduğu dikkat çeker.
- Yazarın romanlarında, hem eski hem yeni anlayışı benimsemiş öğretmenleri bir arada görmek mümkündür. Eski anlayışı benimsemiş öğretmenleri, medrese ve mahalle mektebi hocaları oluşturur.

Dağtekin (2004), *Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerin Öğrencilerin Beklentisi Açısından Değerlendirilmesi* adlı yüksek lisans tezinde Türkçe ders kitabındaki metin inceleme bölümlerinin öğrenci beklentilerine uygunluğunu saptamaya çalışmış ve öğrenci değerlendirmelerine dayanarak MEB-İlköğretim Türkçe 8 ders kitabını incelemiştir. Çalışmada kaykare yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada İstanbul ili Fatih ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde bulunan iki ilköğretim okulu ile bir lisenin hazırlık sınıfındaki 100 öğrencinin görüşleri değerlendirilerek, ders kitaplarının sağlıklı bir ana dil eğitimi sağlama noktasında gerekli altyapısal koşulları taşımaktan, öğrencileri dillerini kullanmakta yetkin kılmaktan, akademik ve evrensel çerçevede özgür ve bilimsel sorgulama ve eleştirel yaklaşıma sahip olmaktan, ortaya çıkan sorunlar karşısında öğrenciyi etkin kılan bir yapıdan uzak olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karaboğa (2009), *Yeni Türkçe Öğretim Programına Göre Hazırlanan 6. ve 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Niteliği* adlı yüksek lisans tezinde 2005 Türkçe Öğretim Programı'na göre hazırlanan ilköğretim altıncı ve yedinci sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin anlaşılabilirlik düzeylerini ve metinlerin özelliklerini incelemiştir. Araştırma, Koza yayınlarının 6. sınıf ve MEB yayınlarının 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler ile sınırlıdır. Araştırmada karma yöntem kullanılmış, altıncı ve yedinci sınıflarda kullanılan Türkçe ders kitaplarındaki düz yazı metinlerinin Sönmez Modeline göre anlaşılabilirliği incelenerek, öğrenci çalışma kitaplarında yer alan etkinliklerin konuya kavratıcı düzeyde olup olmadığı ve dil bilgisi konularının içeriği ele alınmıştır. İncelenen 6. ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin anlaşılabilirlik düzeylerinin yeterli düzeyde olduğu, metinlerde bulunan eksik ve kusurlara rağmen metinlerin beklenen hedeflerin çok uzağında olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Doğan ve Gülüşen (2011) *Türkçe Ders Kitaplarındaki (6-8) Metinlerin Değerler Bakımından İncelenmesi* adlı makalelerinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından basılan 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin hangi değerleri iletildiğini ve bu değerlerin sınıflara göre dağılımını incelemişlerdir. Araştırmada betimsel analiz yöntemi

kullanılmıştır. Araştırma sonunda, araştırma kapsamında incelenen ders kitaplarındaki metinlerin çoğunda değerlerin az da olsa yer aldığı görülmekle birlikte dokuz metinde hiçbir değere yer verilmediği, Türkçe dersinde etkili bir değer eğitimi gerçekleştirmek için değerlerin metinlere daha dengeli dağıtılması gerektiği ve bu değerlerin etkinliklerle düzenlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Külünkoğlu (2010), *İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlettiği Değerler Açısından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde ilköğretimin birinci kademesinde (1-2-3-4-5. sınıflar) okutulan Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin ilettiği değerleri incelemiş ve karşılaştırmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu modele göre belirlenen sınıf düzeyindeki 15 kitap incelenmiştir. Araştırma sonunda değerler konusuna, ders kitaplarını hazırlayanlar tarafından gereken önemin ve duyarlılığın gösterilmediği, metinler seçilirken sadece zorunlu ve seçmeli temalara uygun metinlerin seçildiği, metinlerin ilettiği değerlerin hiç önemsenmediği sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen kitaplardaki metinlerde en az yer verilen değerlerin, “dürüstlük”, “estetik”, “misafirperverlik”, “özgürlük” ve “saygı” olduğu tespit edilmiştir.

Gedik (2012) *Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Değerlerin Kazandırılmasında “100 Temel Eser” İçerisinde Yer Alan Hikâye Kitaplarının Rolü* adlı yüksek lisans tezinde 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilere doğrudan kazandırılması hedeflenen değerlerin MEB’in İlköğretim öğrencilerine tavsiye ettiği “100 Temel Eser” serisi içindeki hikâye kitaplarında ne ölçüde yer aldığını araştırmıştır. Araştırma kapsamında 11’i Türk edebiyatı, 8’i Dünya edebiyatı olmak üzere toplam 19 eser nitel araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma sonunda eserlerde “farklılıklara saygı”, “kültürel mirasa duyarlılık” ve “vatanseverlik” değerleriyle ilgili bulgulara rastlanılmamıştır. *Dede Korkut Hikâyeleri, Mesnevi’den Seçmeler, Karagöz İle Hacivat, Yalnız Efe, Cumhuriyet Öncesi Yazarlardan Seçmeler, Kuklacı, Sait Faik Abasıyanık’tan Seçmeler, İnci’nin Maceraları, Tanrı Misafiri* adlı eserlerde değerler olmakla birlikte bu eserler çeşitli nedenlerden ötürü öğrencilere uygun bulunmamıştır. Ahmet Rasim’in *Falaka* adlı eserinde değerlerle ilgili hiçbir bulguya rastlanmamıştır. Nasrettin Hoca Hikâyeleri’ndeki değerler öğrencilere uygun bulunmuştur. *Robin Hood, Ölümsüz Aile, Mutlu Prens, Şamatalı Köy, Heidi* adlı eserlerde hem belirtilen değerlere rastlanmış hem de çeşitli açılardan öğrencilere uygun bulunmuştur. *Tom Sawyer, İnsan Ne ile Yaşar?, Hikâyeler* adlı kitaplar da öğrencilere uygun bulunmamıştır.

Koç (2013), *8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Değerler Bakımından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde 1981 Türkçe Öğretim Programı ve 2006 Türkçe Öğretim Programı’na göre hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin değerler bakımından ne gibi özelliklere sahip olduğunu değerlendirmiştir. Araştırmanın örneklemini 2006-2007 ve 2011-2012 eğitim-öğretim yıllarında sekizinci sınıflarda

okutulan MEB yayınevine ait Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi ve doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yıldan yıla değerler arasında farklılıklar görüldüğü tespit edilmiştir.

Karatay, Destebaşı ve Demirbaş (2015), *Çocuk Edebiyatı Ürünlerinin 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Karakter Gelişimine Etkisi* adlı makalelerinde çocuk edebiyatı ürünlerinin ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin karakter gelişimine etkisini incelemişlerdir. Araştırma ön test-son test deney ve kontrol gruplu deneysel modelde tasarlanmıştır. Araştırma nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karışık desendir. Araştırmaya, 2010-2011 ve 2011-2012 öğretim yılında Düzce il merkezi 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırma sonucunda geleneksel öğretim etkinlikleri ile Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Düşünme Eğitimi dersleri işleyen kontrol grubu öğrencilerinin ön test-son test ahlaki gelişim puanları arasında anlamlı bir fark gözlenmezken edebiyat temelli karakter eğitimi uygulanan deney grubu öğrencilerinin ön test-son test ahlaki gelişim puanları arasında 7. sınıflar hariç anlamlı bir fark ve gelişme olduğu belirlenmiştir. Edebiyat Temelli Karakter Eğitimi uygulamaları öğrencilerin sadece ahlaki olgunluklarını geliştirmemiş, bunun yanında kitap okuma alışkanlığı ve ilgilerini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği de gözlemlenmiştir.

Yiğit (2011), *Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki (2009) Metinlerin Kelime Serveti Açısından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 2008–2009 öğretim yılından başlayarak 5 yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilen 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin Türkçenin söz varlığını ne kadar yansıttığını, öğrencilerin söz varlıklarını geliştirmeye ve zenginleştirmeye ne kadar katkı sağladığını incelemiştir. Araştırma örnekleme alınan ders kitabının kelime serveti öğelerinin tespitine ve istatistiksel verilerle değerlendirilmesi yöntemine dayanmaktadır. Araştırma sonunda metinlerin söz varlığı bakımından yetersiz olduğu, metinlerde öğrencilere aşamalı olarak söz varlığı sunulmadığı, kelime öğretimi konusunda ve hangi kelimelerin öğretileceği noktasında 8. sınıf Türkçe ders kitabında belli bir planlama yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda özetlenen araştırmalar dışında da metin inceleme konusunda farklı araştırmalar vardır. Çalışmada, araştırmaların çoğunda olduğu gibi metinler doküman analizi yöntemiyle belirlenen kategorilere göre incelenmiştir. Metinlerin öğrencilere göreliğini araştıran çalışmalarda genellikle olumsuz sonuçlara ulaşılmıştır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama ve analiz süreci hakkında bilgi verilmiştir.

3. 1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. “İlişkilerin, etkinliklerin, durumların ya da materyallerin niteliğinin incelendiği çalışmalara nitel araştırmalar denir.” (Fraenkel ve Wallen, 2006’dan akt., Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2011, s. 254). Doküman analizi, “Yapılacak olan çalışma ile ilgili mevcut kayıt ve belgeleri toplayıp belirli norm veya sisteme göre kodlayıp inceleme işleminde doküman analizi denir.” (Çepni, 2007, s. 76). Bu verilerin analizi ile ilgili önce kitaplar okunarak doküman incelemesi tekniği ile belirlenen kategorilerde fişleme yapılmış, ardından kitap hakkında tanıtıcı bilgi verilerek her bir kategoriyle ilgili içerik analizi yapılmıştır.

3. 2. İncelenen Eserler

Araştırmanın evrenini Wattpad sitesindeki kitaplar oluşturmaktadır.

İncelenen eserlerde Wattpad’de bulunan 21 bölüm içerisinden kurmaca metin olanlara yer verilmiştir. Kurmaca metinler arasından da kısa hikâyelerden oluşanlara değil kendi içinde bütünlük arz eden kitaplar arasından Haziran 2017’de en çok okunan on kitap belirlenmiştir.

Tablo 1. İncelenen Eserlerin Buldukları Bölüm, Okunma ve Beğenilme Sayıları

Kitabın Adı	Bulunduğu Bölüm	Okunma Sayısı	Beğenilme Sayısı
Sessiz	En İyi Romantik Hikâyeler	51.8 milyon	1500000
Yaz Öküzü	En İyi Genç Kurgu Hikâyeleri	28 milyon	1100000
Canım Komşum	En İyi Hayran Kurgu Hikâyeleri	15.2 milyon	169000
Vampir Okulu	En İyi Vampir Hikâyeleri	12 milyon	498000
Ormantik Mafya	En İyi Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	10 milyon	415000
Kod Adı: Bay Sapık	En İyi Mizah Hikâyeleri	6.6 milyon	276000
Mafya	En İyi Genel Kurgu Hikâyeleri	5.5 milyon	205000
Sırlar Okulu	En İyi Gizem Gerilim Hikâyeleri	5 milyon	230000
Aidan	En İyi Fantastik Hikâyeleri	3.8 milyon	158000
Esved	En İyi Macera Hikâyeleri	2 milyon	99200

3. 3. Verileri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi

Verilerin toplanması sürecinde metin inceleme kriterlerini oluşturma aşamasında Çetin (2015), Çetişli (2016) ve Tekin'in (2010) kitaplarındaki metin inceleme ölçütlerinden bazıları alınarak kategoriler oluşturulmuştur. Bunlar:

Olay örgüsü-vaka

Şahıs kadrosu

Mekân

Zaman

Bakış açısı-anlatıcı

Dil ve üslup

Mesaj

Kitaplar okunarak bu kategorilere göre kodlanıp fişlenmiştir. Ardından kitap hakkında tanıtıcı bilgi verilerek yukarıdaki kategorilere göre içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Kitaplar incelenirken söz konusu kategoriyle ilgili bölümler alıntılanmıştır. Kitaplardan yapılan doğrudan alıntılarda noktalama ve imlaya bağlı kalınarak hiçbir değişikliğe gidilmemiştir. Sadece küfür içerikli kısımlara müdahale edilerek ilk ve son harf bırakılmış aradaki harfler sayısınca nokta koyulmuştur.

Sonrasında ilgili kaynak taraması yapılmış, veriler değerlendirilerek sonuçlara ulaşılmıştır.

4. BULGULAR

4. 1. Sessiz

4. 1. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

“Gizemlikimlik” tarafından yazılan Sessiz, Wattpad’in romantizm bölümünün 51.800.000 görüntülenmeyle en çok okunan kitabıdır. Sessiz, diğer bölümlerde incelenen kitaplar arasında da en çok görüntülenen kitaptır. Kitap helvetica yazı tipinde, 13,5 puntuyla 480 sayfa, 115.592 sözcüktür. Kitap 68 bölümden oluşmaktadır. Her bölüme içeriğe uygun bir başlık koyulmuştur.

4. 1. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Roman, lise son sınıf öğrencisi olan Nisa ile Durukan’ın aşk hikâyesinden oluşmaktadır. Vakit ilerledikçe oldukça karmaşık yapıya bürünen bu aşk, mutlu sonla biter.

Nisa, beşinci sınıftan beri Durukan’ı takip etmekte ve onu sevmektedir. Lise son sınıfa geldiğinde ona açılmaya karar verir ancak Durukan, Nisa’ya karşı çok sessizdir çünkü Durukan geçirdiği trafik kazasında anne ve babasını kaybeder, kazadan sonra duyamaz, konuşamaz. O günden sonra sessizliğe bürünür. Bu sessizlik hem gerçek hem de mecaz anlamdadır çünkü Durukan hep yalnızdır. Kitap da adını bu sessizlikten almıştır.

Okulun ilk haftasında Durukan’a açılan Nisa cevap alamayınca merak edip Durukan’ı takip eder, evine kadar gider, beklenmedik bir durumla karşılaşır. Durukan’ın gittiği yer gariptir. Uzun bir koridora bağlı odalar, her yer kırık dökük, örümcek ağlarıyla kaplı, pis, etrafta içen adamlar... Durukan buraya ait olmamalıdır. Nisa hem korkar hem şaşırır. Nisa’nın geldiğini kimsenin görmemesi gerektiğinden Nisa, geceyi orada geçirmek zorunda kalır. Bu, onun ailesine ve kendine karşı ilk yanlışıdır. Annesi izinsiz gittiği bu arkadaşını tanımak ister, eve gelen kişinin konuşamayan bir erkek çocuk olduğunu görünce çok şaşırır ancak Nisa’nın beklediği kadar da tepki vermez. Nisa’nın babası doktordur ve Durukan’ı tedavi için bir arkadaşıyla tanıştırmak istediğini söyler. Böylece babası bazen eve Durukan’la döner, Nisa ile Durukan daha da yakınlaşır, günleri beraber geçer. Ancak bu yakınlaşmayı ne Nisa’nın babası ne de Durukan ister. Çünkü Durukan’ın zaten bir kız arkadaşı vardır. Buna rağmen Durukan aradığı şefkati Nisa’da bulur. Nisa; Durukan’ı sırf Durukan’la konuşabilmek uğruna ona hakaret eden kızlardan korumakta, ayakkabılarının bağı çözüldüğünde eğilip bağlamakta, eve geldiğinde ona sıcacık bir aile

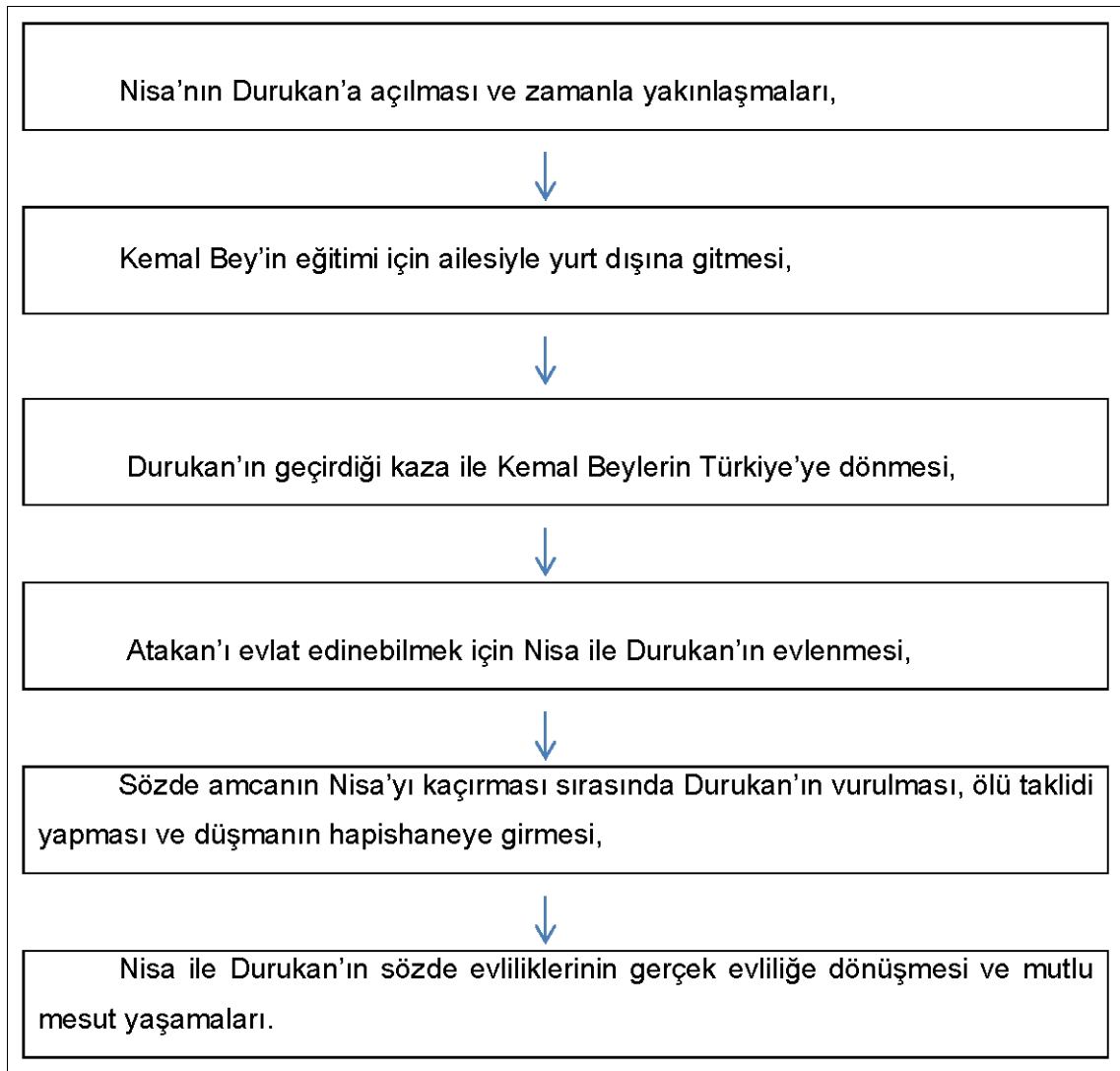
ortamı sağlamaktadır. Çünkü Nisa, Durukan'ı sevmekten öte ona şefkat de duyar. Durukan ise her ne kadar arkadaşız dese de Nisa'nın kimseye yakın durmasına izin vermez. Nisa ile Durukan'ın günleri her gün eğlenerek geçerken ilişkileri daha girift bir hâle bürünür. Bu sırada Nisa'nın babası Kemal Bey, eğitimi için yurt dışına gitme kararı alır. Nisa bu duruma önce tepki gösterse de yurt dışındaki hayatına arkadaşı Cole sayesinde çabuk alışır. Durukan'dan geriye kötü bir durum yaşadığında geçirdiği bayılmalar ve kasılmalar kalır. Çünkü Durukan'la güzel bir şekilde ayrılmazlar. Durukan, Nisa'yı uğurlamaya gelmez ve Nisa çok kırılır.

Üç yıl sonra Nisa Durukan'ı hatırladığı bir an tekrar bayılır. Nisa'ya iyi gelir düşüncesiyle arkadaşı Cole ile bir haftalığına İstanbul'a gelirler. Tıp öğrencisi olan Cole, Nisa'nın Durukan'la konuşursa iyi olacağına inanır. Ancak Nisa, Durukan'ı evde bulamaz. Tam Kanada'ya dönecekleri gün Nisa, kaza yapmak üzere olan bir yayayı kurtarır ve kim olduğunu göremeden bayılır. Yurt dışına gittiğinde ise bu kişinin babasının bir tanıdığı olduğunu, eş zamanda babasının da tedavi için Türkiye'ye döndüğünü öğrenir. Bu kişi aslında Durukan'dır. Nisa hem babası gizlediği için hem de o an yayayı göremediği için bu kişinin Durukan olduğunu bilmeyecektir. Durukan, Nisa'ya iyi bir iş ve okul teklifi yapacak, babası da iyi bir iş teklifi alacak ve yeniden Türkiye'ye döneceklerdir. Nisa'yı yalnız bırakmamak adına Cole ve babası Profesör de Türkiye'ye dönecektir.

Durukan aslında çok zengin bir ailenin çocuğudur. Kendisini üvey amcası olarak tanıtan biri trafik kazasıyla annesi ve babasını öldürür. Kazada ölmeyen Durukan için ise bir kiralık katil tutar. Ancak kiralık katil, Remzi Baba, Durukan'ın duyamadığını ve konuşamadığını fark edince onu öldürmez, sürekli döver. Durukan hiçbir duruma cevap veremediği için adeta onu stres topu hâline getirir. Durukan, on sekiz yaşına geldiğinde Remzi Baba ile bir anlaşma yapar, bu anlaşma ile şirketlerin başına geçer, böylece Remzi Baba da aradığı zenginliğe ulaşır. Durukan hem hukuk okur hem de arka planda şirketlerle ilgilenir. Durukan tek vâris olduğu için hâlâ tehlike altındadır ve kötü adam onun için sürekli tuzaklar hazırlar. Bu yüzden bir aile kurup duyma ve konuşma engelli bir çocuk olan çok sevdiği Atakan'ı, evlatlık almak ister. Bunun için Nisa ile nikâh kıyar. Bu sözde bir evliliştir. Ne var ki kendini üvey amca olarak tanıtan kötü adam rahat durmaz. Nisa'yı kaçıırır, karşılığında Durukan'dan mal varlığını devretmesini ister. Durukan devreder ancak sözde amca sözünde durmayarak Durukan'ı öldürmeye teşebbüs eder. Tam bu sırada Durukan'ı sürekli koruyup büyüten Alper anlaşmalı olarak Durukan'a ateş eder, Durukan yaralanır ancak ölü taklidi yapar ve iki sene gözlerden uzak yaşar, kimseyle görüşmez. Sözde üvey amca hapse girer. İki yıl içinde Nisa, mahkeme için sağlam deliller toplar, avukat ise Durukan'dır. Mahkemede sözde amcanın aslında Durukan'ın dedesini tuzağa düşüren kötü kadının çocuğu olduğu anlaşılır.

İki yıl aradan sonra Nisa ile Durukan'ın sözde evliliği gerçek evliliğe dönüşür. Ancak Kötü Adam hapiste de rahat durmayınca Cole adamı hapisanede öldürtür. Çünkü Cole kanser olduğunda da Durukan ona iliğini vermiş hayatını kurtarmıştır. Nisa ile Durukan'ın mutluluğu için bunu kendine görev bilir. Hem nasıl olsa kimse ondan şüphelenmez.

Dört yıl içinde Nisa ile Durukan'ın Duru ve Tunahan adında ikiz çocukları olur. Durukan ve Atakan gördükleri tedavi sonucunda iyileşir, konuşur. Atakan ailesini bulur ve ailesiyle kalmaya başlar. Nisa'nın sonradan öğrendiğine göre Durukan Nisa'nın babasının çok samimi arkadaşının oğludur. Ve babası bunu başından beri Nisa'dan saklamaktadır. Sessiz'deki vaka halkalarını şu şekilde göstermek mümkündür:

Şekil 5. Sessiz'deki vaka halkaları

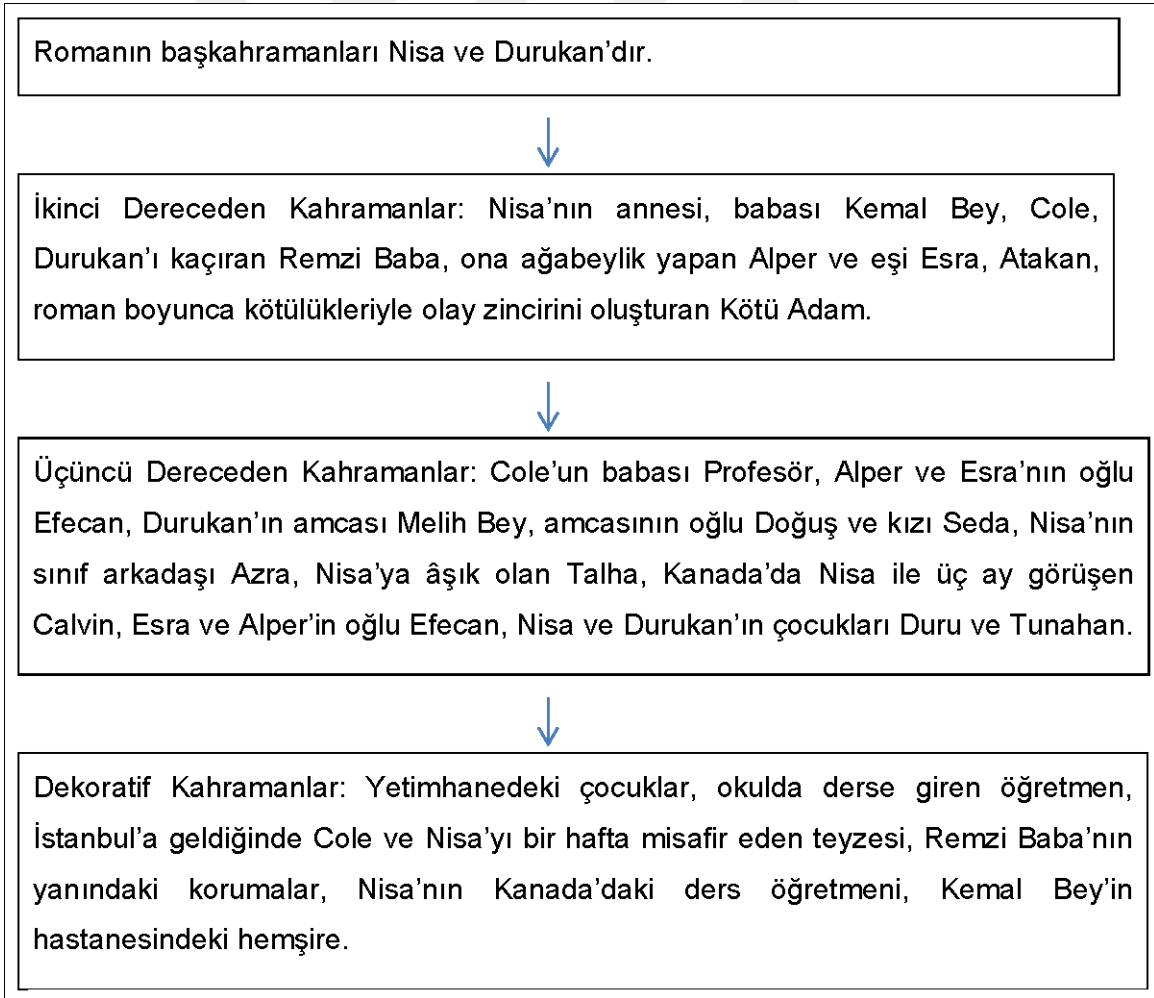
Bütün karakterlerin varoluş sebebi Durukan'dır. Bütün olaylar Durukan Nisa ikilisine dönüktür ve bu ikilinin aşkı bağlamında yaşadıkları, belirli bir zaman akışıyla verilir. Dolayısıyla vaka tipi tek zincirli vaka tipine örnektir.

Romanda merak uyandıran vaka halkalarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. Durukan gibi nezih bir genç neden o kadar pis ve kötü mekânda yaşamaktadır?
2. Durukan da Nisa'ya âşık mıdır?
3. Kemal Bey, Durukan'ın en yakın arkadaşının oğlu olduğunu neden Nisa'dan saklamaktadır? (Kitapta sebebi verilmemiştir.)
4. Durukan'ı kim neden öldürmek istemektedir?

4. 1. 3. Şahıs Kadrosu

Sessiz'deki şahıs kadrosu oldukça kalabalıktır. Şahıs kadrosunu şu şekilde göstermek mümkündür.

Şekil 6. Sessiz'deki şahıs kadrosu

Durukan: Kitabın başkahramanıdır. Kitabın bütün kahramanları Durukan için vardır. Bütün olaylar Durukan etrafında zincirlenir. Nisa onu beşinci sınıftan itibaren sever, takip eder (URL-4, 2017).

Bu gülümseme ona o kadar çok yakışıyordu ki ben kendimden geçiyordum. Yüz hatlarını incelemeye başladım. Muazzam denebilecek şekilde mükemmeldi. Hata payı sıfır. Bütün kızlar onu uzaktan izliyordu ama kimse cesaret edip yanına gelmiyordu. Neden bu kadar yalnız ve sessizdi. Yanında ne bir kız ne de bir erkek görmüştüm. Havalı değildi ya da popüler... Fazla suskun ve herkesten uzaktaydı.

Vakit ilerledikçe Nisa onu gözlemlemeye, onda güzellikler görmeye devam edecektir. Durukan da Nisa'yı çok sever ve aşırı derecede kıskanır. Nisa'yı kıskandığı için bir gün Cole'u iyice dövmüştür (URL-4, 2017).

"Ne yapmalıyım?" Dediğimde Cole zorla bir sandalyeye oturdu. " Sen ne yaparsın bilmiyorum ama kesinlikle o varken benden uzak durmalısın. Her yumruğunda ölüyorum sandım. O kadar acıtacağını düşünmemiştim sağlam geçiriyor . " gülümsemeden edemedim. " Fazla kıskanç. Arkadaşkende böyleydi. Sanırım büyüdükçe şiddet oranı artıyor." Cole ters ters bana baktı.

Nisa'ya Durukan hakkında en malumatlı bilgiyi Talha verir. Talha, Nisa'ya âşık, onunla bir gün geçirirse Durukan hakkında ne biliyorsa söyleyeceğine söz verir (URL-4, 2017):

Talha derin bir nefes aldı. " O zaman başlayalım. Pek söylenecek bir şey olmasa da anlatayım. Bizim bir patronumuz var. Durukan'ı 8 ,9 yaşlarında mekâna getirdi. ben de ondan bir yaş büyüktüm. Patronun konuşmasına yanlışlıkla kulak misafiri olduğumda aslında bu çocuğu öldürmesi gerektiğini söylüyordu. Ya da ben öyle anlamıştım. Senin patronla buluştuğunu bildiğim için bunları anlatıyorum.

Sonra patron onun duymadığını ve dilsiz olduğunu fark edince zararsız olduğuna kanaat getirip onu eğitmeye başladı. Aslında ona yapmadığı işkence kalmadı. Bunları gördükçe miğdem alt üst oluyor ona acıyordum. Onun hiç arkadaşı olmamaya başladı. Hep patronun dediklerini yapıyordu.

Bazen bizi dövüştürüyordu. Bazen de onu kışkırtmam için bana emir veriyordu. Onu bir köpek gibi kullanıyor kısacası. Ona ne kadar işkence çektirirse çektirsin Durukan'ı seviyordu. Onu sevmeye başladı. Patron'un yeni zaafiydi. Tabi Durukan iyice büyüdü. Artık ona pek dokunmuyor. Hayatını yaşamasına izin veriyor ama her zaman kontrolü altında tutuyor.

Ama benim bilmediğim şeyler olduğunu kesinlikle ortada. Durukan'ın yerinde olsam o işkencelere dayanamayıp kaçmaya çalışırdım. Ama o sessizliğini korudu. " duyduklarım karşısında küçük bir şok yaşarken kendimi toparlamaya çalıştım. Talha derin bir nefes alıp göz ucuyla bana baktı.

Aslında bunları anlatması bu kadar kısa sürmemişti. Arada uzun soluklu duruşlar yapmıştı. Nasıl anlatacağını çözmek istercesine yüz hatları değişiyordu. Tekrar ağzını açtığında konuşmaya devam edeceğini anladım. " Onu bazen gördüğümde gizli gizli ağlıyordu. Ellerini kulaklarına getirip çekiştiriyordu. Ortalığı kırıp döküyordu. Bir şeyler duymak istiyordu ama duymadıkça deliriyordu.

Sonra ağzını açıp bağırarak istiyordu ama yapamayınca gözlerindeki yaşlar daha fazla süzülüyordu. Şimdi bu hâline alıştığını görüyorum. Belki bize öyle gösteriyor. Ama onun durumunda olmak kolay değil. Sana verilen en büyük nimetlerden ikisinin olmadığını düşünmek..." Talha kafasını yukarı kaldırdı. " Ah işte hayat!" Nefes alırken sanki havaya haykırdı.

Sonra bana kafasını döndürdü.Kendi kendine güldü. " Ona acıyor musun? Bence acıma. Bilmiyorum o çocukta garip bir şeyler var yine de." Şuan bütün morali bozulmuştu. Yüzümün asıldığıнын farkındaydım. Birden Talha'nın ellerini yanaklarımda hissettim. Baş parmaklarıya dudaklarımin kenarlarını yukarıya doğru kaldırdı.

Nisa: Bütün hayatını Durukan ile doldurmuştur. Neredeyse Durukan ile nefes alır ancak Durukan onunla sadece arkadaş olmak ister, Nisa çaresiz bir çırpınış içindedir (URL-4, 2017):

"Sana sevgilini getir de görelim derken gerçekten birini getir demedim! Evet seni kıskanıyorum hem de deli gibi! Ama sadece arkadaş olacağım tamam mı! Anladım senin bir sevgilin var!" Boğazımdaki o aptal yumruyla konuşmaya devam ettim. Sonra kafamı onun boynuna gömüp ağlamaya başladım. Güçlü durmaya çalışmışım ama bir kere ağladıktan sonra durdurmak zordu. Durukan'ın mükemmel kokusunu içime çekerken onun zaten çoktan sahipli olduğunu anlamışım. Bu çok canımı yakıyordu.

Ancak her ne kadar aşkından ölse de sadık bir âşığa yakışmayacak tutarsızlıkları vardır: "Talha omuzları sarsılacak kadar kahkaha atarken ona bakmaya devam ettim. 'Fazla tatlısın.' Bunu duyunca içimde garip bir şeyler oluştu. Bir erkekten iltifat duymak insanı kesinlikle afallatıyordu." (URL-4, 2017).

Nisa'nın babası Kemal Bey: Kemal Bey aynı zamanda Durukan'ın babasının en yakın arkadaşıdır. Kazadan sonra Kemal Bey'in ellerinde can vermiştir. Bu olay Kemal Bey'i çok etkilemiş o günden sonra çok iyi bir doktor olmak için çaba harcamıştır. Yurt dışına da bu amaçla gitmiştir. Ancak Nisa, babasının evde hep bahsettiği arkadaşının Durukan'ın babası olduğunu romanın sonlarına doğru öğrenecektir ve bu yüzden babasına çok kırgındır (URL-4, 2017).

Babam bir kere çok yakın arkadaşını kaybettiğinde 8 9 yaşlarındaydım. Ameliyatını o yapmıştı ve çıktıktan sonra o yüz ifadesini asla unutmuyacaktım. Ellerinde en yakın arkadaşını kaybetmek nasıl bir duyguydu bilmiyorum ama o anı yaşamak istemezdim. Zaten ondan sonra daha fazla çalışmaya başladı. Doktorluğu en iyi şekilde yapmaya çalıştığını biliyordum. Şimdi her yerde adı geçiyordu.Sanırım hâla onu unutamamıştı. Arada bizden gizli gizli çıkarıp resmine baktığını biliyordum. Bize göstermesede acısını hâla içinde yaşıyordu. "

Nisa'nın kırgınlıkları göz ardı edilirse Kemal Bey Nisa'ya karşı oldukça sevecen, Nisa ile çok iyi anlaşan bir babadır (URL-4, 2017):

Onun gerçekten bir film artisti olabileceğini her zaman düşünürdüm. Fazla yakışıklı ve bakımlıydı. Ela gözleriyle her yetişkin kadının bakabileceği bir adamdı. Sanırım annemden çok babama çekmişim.Babamın kendinden önce kokusu burnuma geldi. Bu parfümünü kesinlikle seviyordum. Bana bakıp gülümsedi. "Yine başlamış." Dediğinde kendimi tutamadan sırttım. Babamla böyle iyi anlaşmak beni rahatlatıyordu.

Babam benim içimi gerçekten rahatlatıyordu. Her baba kesinlikle böyle değildi. Bazı babalar tamamen işkolik oluyorlardı. Bazıları tamamen ilgisiz ve bazıları aşırı sert kurallarıyla kendinden uzaklaşıyordu. Babam bunların ortasını bulmuş bir adamdı. Ne

sıkıyor ne de gevşek bırakıyordu. Tabiki her babanın iyi yönleri mutlaka vardır ama benim babam bir başkaydı.

Nisa'nın annesi: Romanda hiç ismi geçmemektedir. Söz konusu olduğunda "annem" diye ifade edilmektedir. Zira annesinin roman boyunca iletişim kurduğu insanlar sadece kendi ailesinden oluşmaktadır. Nisa, roman başında annesine "dırdırcı" gözüyle baksa da ilerleyen vakitlerde annesi dert ortağı, iyi bir dinleyici, teselli edici, yol gösterici rollerine bürünmektedir.

Annesi ev hanımıdır ve okuyup da bir meslek sahibi olmadığına çok pişmandır çünkü eşi nereye giderse o da peşine sürüklenmektedir. "Annem telefonu sinirle kapattığında - Bu adam beni deli ediyor. Keşke okusaydım da durmadan o nereye giderse bende gitmek zorunda kalmazdım." (URL-4, 2017).

Cole: Kemal Bey'in arkadaşının oğludur, Nisa Kanada'da sıkılmasını diye Kemal Bey tarafından tanıştırılırlar. Cole'u ilk gördüğünde biraz ürperir (URL-4, 2017):

"Bu çocukta neydi böyle. Gözlerim direk dövmelerine kaydı. Yutkunurken onun gözlerinin içine baktığımda içime bir korku salınmıştı sanki. Soğuk bakışları tüylerimi ürpertmişti. Ellerini hafifçe saçlarının arasına sokup kafasıyla gidelim işarete yaparken o kadar umursamazdı ki gelen doktorla bu çocuğun hiçbir alakası yoktu sanki.

Ama sonradan çok iyi dost olurlar. Nisa, Cole sayesinde çok iyi dil öğrenir. Durukan'la ilgili bütün çıkmazlarını Cole ile paylaşır ve Cole her seferinde Nisa'yı eğlendirmeyi başarır (URL-4, 2017).

Profösör bu hâlimizi gördükçe gülüyordu. Cole'ün bu kadar çalışacağı hiç aklıma gelmezdi diyordu bana. Evet Cole annesiz büyümüştü. Onun için küçükken bir sürü sorun yaşadığını biliyordum. Onun için çoğu zaman derslerini önemsemiyordu.Ama benle daha iyi oldu.Ve oda benim gibi tek çocuk olduğu için kardeş gibi anlaşıyorduk.

"Durukan onu sadece mutlu et olur mu?Bu konuyu tartışmayacağım. Onu kız kardeşim gibi çok seviyorum...."

Türkiye'ye dönerken ise Cole, Nisa'yı yalnız bırakmamak adına Nisa'yla gelir. Babası Profesör de Türkiye'den bir iş teklifi alır. Evleri yan yanadır. Cole ilik kanseridir ama Nisa bunu çok sonradan tesadüfen öğrenir. Durukan ilik vererek Cole'un hayatını kurtarır. Cole ile Nisa'nın gerçekten kardeş gibi yakın olması ve rahat hareketleri Durukan'ı çok kıskandırır.

Remzi Baba: Romanın diğer kahramanları düz, boyutsuz iken romanın yuvarlak, boyutlu denilebilecek tek kahramanı Remzi Baba'dır. Romanın başında bir kiralık katil, bir mafya babası iken romanın sonunda mafya babası olma rolünü ve mal varlığını iyiye kullanan bir hayırsevere dönüşür. Şüphesiz bunda Durukan'ın rolü büyüktür. Nisa ile

Remzi Baba'nın ilk karşılaşması Remzi Baba'nın Nisa'yı kaçırmamasıyla gerçekleşir. Nisa'yı Remzi Baba'nın elinden kızı Esra kurtarır ve onu uyarır (URL-4, 2017).

"O adam..." Devamını getiremedim. " İyilik meleği gibi görünür. Malesef çıkarıcı pisliğin teki. " babası hakkında böyle konuşması cesaret gerektirirdi. Bu kızda fazlaydı. Adamın neden düzgün bir kız istediğini anlayabiliyordum. Esra biraz kaçık bir kızdı.

Alper ise Durukan "mekân"a geldiğinden beri ona ağabeylik yapan kişidir. Remzi Baba Durukan'ı her dövdüğünde Alper onu iyileştirir. Sonradan Esra ile evlenirler ve mutlu bir yuvaları olur.

4. 1. 4. Mekân

Kitapta en dikkat çekici mekân Durukan'ın yaşadığı mekândır. Aşağıdaki tasvir Durukan'ın yaşadığı zorlukları da yansıtır niteliktedir (URL-4, 2017).

...Garip bir yere girdiğimde girdiği yerin tabelasına baktım. Kırık dökük bir yerd. O girdikten bir kaç dakika sonra bende girdim. Dar bir koridor uzanıyordu. İleride aşağı inen merdivenler vardı.Duvarlara baktığımda her yerin örümcek ağlarıyla kaplı olduğunu gördüm. Yerler leş gibiydi ve koridor ağır rutübet kokuyordu. Yavaşça ilerlerken ayakkabılarımın ses yapmamasına dikkat ediyordum. Merdivenlerden aşağı inerken düşmemek için çok dikkatli adım attım.Buradan sonra başka bir koridor çıkıyordu ve bu koridor daha büyüktü. Yerde gazeteler serilmiş ayyaş adamlar oturuyordu. Dişleri çürümüş onlardan gelen kokular berbattı.İlerlerken onlara değmeden uzaktan ilerlemeye çalışıyordum. Durukan'ın burada ne işi vardı. Kafamı hafifçe sağıma çevirdiğimde ayakta yiyişen bir çift gördüm. İkisinde tüm vücutları dövme her tarafında picingler vardı. Kusmamak için daha hızlı yürümeye başladım. Bir kaç kapı gördüğümde biraz daha ilerledim. Neden buraya girmiştım. Korkudan ölebilirdim. Karşidan gelen takım elbiseli bir adam tam karşımda durup " Burda ne arıyorsun?"Dedi hoşnut olmayan bir sesle.

Durukan'ın mekândaki odası (URL-4, 2017):

...Kapıyı kapatım yanımdan ayrılırken gözüm etrafa kaydı. Yıkık dökük bir yerd. Pek bir şeyi olduğu söylenemezdi. Geniş bir orta odası vardı. İki eski kanep yırpranmış battaniyeler. Köşede duran köşeleri kırılmış giysi dolabı ... Tavana baktığımda rutübetlenmişti. Tek bir ampul vardı ve çok az ışık veriyordu. Durukan'ın durumu fazlasıyla kötü görünüyordu. Böyle bir yerde yaşadığını hiç düşünmemiştim."

Betimlenen mekân Durukan'la tezat içindedir zira Durukan temiz bir çocuktur. Lakin Durukan'ın ailesini kaybettikten sonra içinde bulunduğu durumun tasviri açısından dikkate değerdir. Durukan'ın kişiliğiyle özdeşleşen mekânlardan biri de okulun bahçesindeki banktır. "Arka bahçede yine aynı yerinde aynı bankta uzanıyor." (URL-4, 2017). Yıllar sonra Nisa Türkiye'ye tatile geldiğinde özlem gidermek için bu bankı ziyaret edecektir. Kitapta adı geçen açık mekânlar Kanada ve İstanbul'dur. Cole ile Nisa bir haftalığına Türkiye'ye tatile geldiklerinde Cole İstanbul'a hayran kalacaktır.

4. 1. 5. Zaman

Kitapta zaman olarak herhangi bir yıl belirtilmemiştir. Romanda zaman, Nisa'nın yaşadıklarına bağlı olarak ilerler. Vaka Nisa 11. sınıftayken başlar. "Çocukluğunda" Durukan'ı hayal meyal hatırlar. "Onun resimleri açıp bakmaya başladım. Evet hayatımda en çok istediğim şey oydu. Beşinci sınıftan beri onu takip ediyordum." (URL-4, 2017). Artık ona açılmaya karar vermiştir. "3 YIL İÇİNDE" (URL-4, 2017) başlığı altında Nisa'nın Kaliforniya'da yaşadıkları anlatılmıştır.

Durukan herkesi öldüğüne inandırmak için iki yıl gözlerden irak yaşar. "2 YIL SONRA" (URL-4, 2017) geri döner. "Günler geçiyordu. Artık düğün günü gelmişti." (URL-4, 2017) gibi zaman ifadeleri kullanılmıştır.

4. 1. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitap birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Ancak olayı yaşayan kişiye göre anlatıcı değişmiştir. Kitabın büyük bir bölümü Nisa'nın ağzından anlatılmıştır (URL-4, 2017).

Nisa: Durukan ağzını hafifçe açıp gözlerimin içine bakarken " Arkadaş..." Diye manalı bir şekilde söyleyince öylece kalmıştım. " Efendim bunu kabul edemem çünkü ben zaten..." Bir kız sesi duydum. " Durukan!" Bu Seda'nın sesiydi. Durukan'ın üstüne koşarak zıpladı. Ona o kadar sıkı sarılıyordu ki sinirlerim gerilmişti. Durukan ona sıkıca sarılırken benim gözlerimin içine bakıyordu. Sanki bana nispet olsun diye o kadar sıkı sarılıyordu. O kızı yumruklamak için zor tutuyordum.

Alper: "Biz de kalkalım artık." masadan tam kalkmıştım ki Kemal bey beni kimsenin göremeyeceği şekilde el işaretleriyle çağırırdı. Normal olmaya gayret göstererek yavaş adımlarla onunla biraz diğerlerinin yanından ayrıldım. " Adam ne zaman ölmüş?" Kemal beyin ciddi yüz ifadesini gördükten sonra sorusunu yanıtlamam gerektiğini düşündüm.

Kitapta Durukan'ın bir durumdan hoşlandığı zaman dudağının kenarıyla gülümsemesi leitmotifi vardır: "Sadece dudağının kenarında hafif bir gülümseme oluştu." (URL-4, 2017). "Oda dudağının kenarıyla gülümseyip kafasını hayır dercesine iki yana salladı." "Dudağının kenarıyla gülümserken yaşlı adam Durukan'a baktı." (URL-4, 2017).

Kitapta montaj tekniğine Durukan, Nisa'ya gerçek bir evlenme teklifi edeceğinde başvurulmuştur. Durukan Nisa'yı duyma engelli çocukların yanına getirir, çocuklar işaret diliyle Pinhani'den "Yitirmeden" şarkısını söyler ve sonunda her biri bir kâğıt kaldırır, kâğıtta "Benimle evlenir misin?" yazmaktadır.

Kitap boyunca olaylara hep Nisa'nın gözüyle yaklaşan yazar kitabın sonunda geri dönüş tekniğiyle olayları bir de Durukan'ın günlüğünden, Durukan gözüyle aktarır. Böylece okuyucu geçmişte yaşanan olaylarda Durukan'ın ne hissettiğini öğrenmiş olur.

4. 1. 7. Dil ve Üslup

Kitapta yer yer argo ve küfürlü sözlere rastlanmaktadır (URL-4, 2017) :

"Oha Nisa o harika görünüyor. Fazla cool."

"O p..i bulduğumda geberteceğim!" Esra gülüp oda tam dudaklarıma uzanmıştı ki telefonum çaldı. " Hayss..." Küfretmeden durdum.

" Mal herif!" diye bağırmaaya çalışırken Cole kahkahalarla gülüyordu.

Nisa hâla söyleniyordu. " P.ç herif! " Nisa'ın gözü dönmüş gibiydi. " Alper gidip önce şu Doğuş denen abazayı dövmelisin! " daha hâla ne olduğunu anlayamamışım. "Beni ne cürretle öper! Ne biçim kuzen!" Nisa dudağını silmeye çalıştığıında " P.ç! Onda bir b....k olduğunu biliyordum." Diye mırıldandım. O kadar sinirlenmişim ki gidip çocuğa bir güzel sopa çekesim vardı. " Ah!" Gerçekten Nisa Buna sinirliydi. Ya Durukan duysa ne olurdu çok merak ediyordum.

4. 1. 8. Mesaj

"Bu dünyada en çok neyi istersen o senin imtihanın olur." sözü kitabın ana düşüncesidir, denilebilir. Kitap boyunca Nisa en çok Durukan'ı ister ve Durukan onun imtihanı olur. Öyle ki Durukan'ın Nisa'ya en kötü davrandığı vakitlerde dahi Nisa; içinde sevgiyi barındıran bir şefkatle Durukan'ı sarıp sarmalar, sabreder, feragat gösterir. Önce kâğıt üstünde olsa bile Durukan mutlu olsun diye evliliğe razı olur ve sonunda gerçek yuvasına kavuşur.

4. 2. Yaz Öküzü

4. 2. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Yaz Öküzü Wattpad'in Genç Kurgu bölümünde en çok görüntülenen ikinci kitaptır. Birinci kitabı *Psikopat*, 80.700.000 kez görüntülenmiş, ancak basıldığı için Wattpad'dan kaldırılmıştır. Berilwho tarafından yazılan *Yaz Öküzü* 28.500.000 kez okunmuş, 1.100.000 kez beğenilmiştir. Elli bölümdür ve her bölüme bir başlık koyulmuştur. Kitap; courier new yazı tipinde, 10 puntoyla 317 sayfa, 47. 881 sözcüktür.

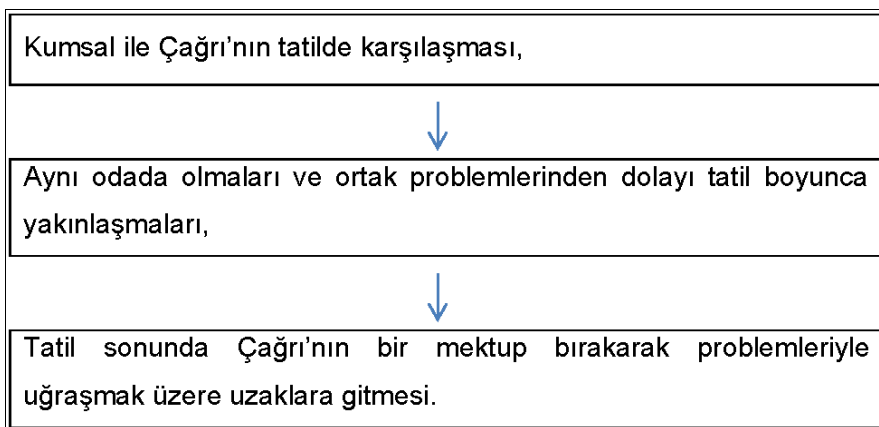
4. 2. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Kitap lise son sınıf öğrencisi olan Kumsal'ın yaz tatili öyküsüdür. Üniversiteye hazırlanacak olan Kumsal'ı annesi stres atsın diye Antalya'ya bir otele tatile gönderir. Ne var ki tatile gittiği otelde oda kalmadığı için bir erkekle aynı odada kalmak zorunda kalır. Bu kişi tesadüfen liseden arkadaşı Çağrı'dır. Otel odasında iki bölme vardır, biri bir tarafı diğeri öbür tarafı kullanır. Çağrı da tatile çocukluk arkadaşı Can ile gelir. Can da kız arkadaşıyla aynı odayı kullanmaktadır.

Kumsal uykuya düşkün olduğu için Çağrı ona ayı, Çağrı da Kumsal'a göre daha kaba olduğu için Kumsal ona yaz öküzü diye seslenir. Kitap da ismini bu ifadeden alır. İkisinin de yaşadığı ailevi problemler zamanla onları birbirine yaklaştırır.

Çağrı'nın annesi iş kadınıdır, evlerine sıklıkla iş görüşmesi için misafirler gelir. Babası yoktur, annesi ona babasının ailesini terk ettiğini söyler. Çağrı büyüdükçe gelenlerin iş görüşmesi için değil kötü amaçla geldiğini anlar. Çağrı annesine babasını sorduğunda net bir cevap alamaz. Yapılan DNA testine göre kardeşiyle babaları farklıdır. Kardeşi Eylül de durumu fark ettiğinde konuşmaması için annesi ona fiziksel şiddet uygular. Eylül, psikolojik tedavi için hastanede yatar. Çağrı kendi babasını bulmanın peşindedir çünkü o kötü adamın annesinin servetine ortak olmasını istemez. Bu yüzden kendini tehlike altında hisseder. Kumsal ise hastalanıp eve erken geldiği bir gün babasını evde başka biriyle görür. Ve bunu kimseye söyleyemez. Babasıyla konuşmaz, babasının telefonlarına cevap vermez. Aradan biraz zaman geçince Kumsal'ın ağabeyi Kuzey de tatile gelir. Kuzey; Kumsal'a göz kulak olmak için gönderildiğini söyler ancak gerçekte Kuzey de her şeyi öğrenmiş ve evden uzaklaşmak istemiştir.

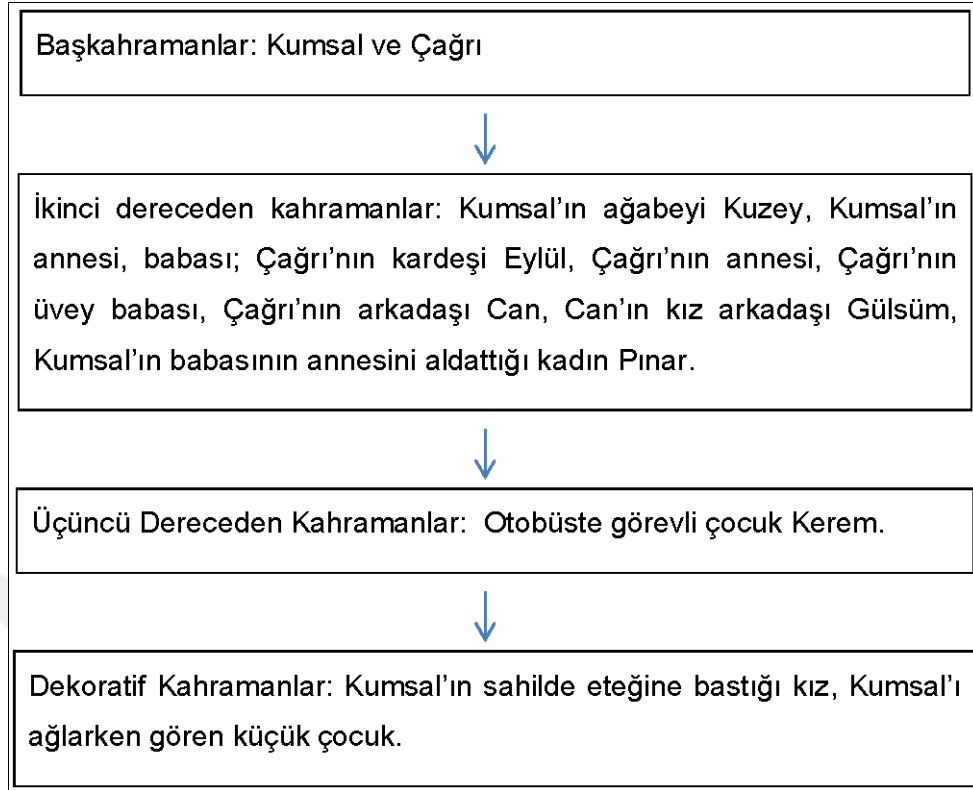
Kuzey gelmeden Çağrı ile Kumsal iyice yakınlaşmış ve kitaptaki ifadeyle "sevgili" olmuşlardır. Okulun açılmasına birkaç gün kala İstanbul'a dönerler. Çağrı, üvey babasıyla mücadele etmek için Kumsal'a bir mektup bırakarak uzaklara gider. Kumsal ile Kuzey ise annelerine söylemeye karar verirler ancak annesinin hamile olduğunu öğrenirler. Kitap Kumsal'ın gözyaşlarıyla biter. Kitap tek zincirli vaka tipindedir. Kitaptaki vaka halkalarını şu şekilde göstermek mümkündür.

Şekil 7. Yaz Öküzü'ndeki vaka halkaları

4. 2. 3. Şahıs Kadrosu

Yaz Öküzü'ndeki şahıslar kadrosu diğer Wattpad kitaplarına göre pek kalabalık değildir. Kitaptaki kahramanları şu şekilde tasniflemek mümkündür:

Şekil 8. Yaz Öküzü'ndeki şahıs kadrosu

Kumsal ile Çağrı dert ortağı olduğu için birbirlerine kendilerini yakın hissederek.

Kumsal'ın annesi her anne gibi çok düşüncelidir (URL-5, 2017):

" Her şeyini aldın mı ?" Bunu en az bininci kez soruyordu.

"Anne."

"Sakın terli terli su içme. " Bunu küçüklüğümden beri söylüyordu.

"Anne."

"Erken yat. Geç saatlere kalma." Bunu her gün söylüyordu.

"Anne."

"Yabancılarla muhattap olma. " Bunu beraber gezerken bile söylüyordu.

"Annee !!!! "

" Bağırma bana milletin içinde.

Kızının otel yemeklerinden sıkılacağını düşünerek otele kargoyla bir tencere sarma gönderir. "Kutunun içinden kocaman bir tencere ve kapağa yapıştırılmış bir not buldum. Notu açıp okumaya başladım: Otel yemeklerinden sıkılmışsındır diye düşündüm annem :) Öpüyorum." (URL-5, 2017).

Çağrı babasının kim olduğunu bilmemektedir. Annesini ve kardeşini ise Kumsal'a şöyle anlatmıştır (URL-5, 2017):

"Çocukken annem Eylülle bana babamızın bizi bırakıp gittiğini söyledi. Annem garip bir kadındı. Ama ona güvendim yani. Babamı ne zaman anlatmasını istesem her seferinde farklı, birbirlerini tutmayan şeyler anlatıyordu. Bunun büyüdükçe farkına vardım. Evimize sürekli misafir adamlar gelirdi. Daha sonra onu başka bir adamlar

yakaladım. Bir kez daha ve bir kez daha. Eylül'e bunlardan bahsetmemiştim. Ama farkına varmaya başladığında krizler de geçirmeye başladı. Babasının onu terk ettiğini değil de hatayla doğduğunu öğrenince ve annemin misafirleri devam edince.. Şu anda psikolojik tedavi görüyor işte.

Kumsal da aynı nefreti babasına karşı hisseder: "Tam bu anda telefonum çalmaya başladığında babam olduğunu görüp önemsemedim. Şu anda o gereksiz adamın sesini duymayı istemiyordum." (URL-5, 2017). Babasının, annesini aldattığı kadın Pınar da Kumsal'la aynı oteldedir. "Ve bilmen gerektiğini düşündüm. Çağrı, imm Pınar yani o kadın bu otelde. 'Benim annemin adı da Pınar.'" (URL-5, 2017). Dönüş yolunda karşılaşacak ve onunla dönmek zorunda kalacaklardır.

Can ile Kumsal tesadüfen karşılaşır ve çok iyi anlaşır. Sonradan Çağrı'nın da ortak arkadaşı olması nedeniyle Can ve Can'ın kız arkadaşı Gülsüm, Kumsal ve Çağrı hep beraber vakit geçirirler. Kumsal: "Sempatik çocuk Can'la aynı anda birbirimize dönüp yine aynı tepkiyi verdik." (URL-5, 2017). Can çok konuşan ve ortamı sürekli neşelendiren kişidir. "Allah aşkına Can mısın her neysen yavrum bir sus artık." Yan masadaki yaşlı teyze Can'a bağırınca gülmeye başladık (URL-5, 2017). Bora, Kumsal'ın İstanbul'dan arkadaşıdır: "Bora ona oyun oynadığımı sanıyordu. Can'dan iyi olmasın çok iyi arkadaşlık ve hep birbirimize bu tür şakalar yapardık." (URL-5, 2017). Kerem ise turda görevli kişidir ve ne zaman bir kavga veya bir problem olsa müdahale eder.

4. 2. 4. Mekân

Hikâye, bir otelde geçtiği için sınırlı sayıda mekân vardır. Antalya'da bir otel ve Kumsal'ın İstanbul'daki evi kitaptaki kapalı mekânlardır. Açık mekânlar ise Antalya'da pikniğe gittikleri yer -adı belirtilmemiştir- ve İstanbul'da evlerine yakın durak olarak sıralanabilir. Otele ait belirtilen mekânlar ise bar ve sahilidir. "Hiç konuşmadan bara gittiğimizde bar tezgahının üstünde dans eden bir Can'la karşılaştık. Şarkı söylüyordu." (URL-5, 2017). "HAYIR. SAHİLE KUYRUKLU ELBİSEYLE GELMEK NEYİN KAFASI ?" (URL-5, 2017).

4. 2. 5. Zaman

Kitapta verilen belirtilmiş bir tarih yoktur. Bilinen olayın yaz tatili başlangıcından sonuna kadar devam ettiği. Kumsal lise son sınıf öğrencisidir. Bunun dışında kitapta belirtilen zaman ifadeleri ise "Tatilin ilk haftası geride kalmıştı." (URL-5, 2017). Kumsal'a kargo geldiğinde: "-Ne var lan sabah sabah ? -Efendim saat 13.00 " (URL-5, 2017) gibi ifadelerdir.

4. 2. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitap birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Birinci tekil kişi zaman zaman değişmiştir. Kitapta montaj tekniği kullanılmıştır: "BICI BICI YAPARIM DALİNLE BICI BICI YAPARIM, İPEK GİBİ SAÇL- " (URL-5, 2017). "Mini mini bir kuş konmuştuğğ ..." (URL-5, 2017). Hikâye devam ederken yazar aniden araya girer: "Zaaa bölüm bitti sandınız dimi lan puahaha :D" veya bölüm başlamadan uyarıda bulunur: "RAHATSIZ OLUCAKLAR * DAN SONRASINI OKUMASIN :D" (URL-5, 2017).

4. 2. 7. Dil ve Üslup

Kitapta argo ve küfür içeren sözlere sıklıkla rastlanmaktadır: Çağrı: "S....R. BU AĞACI BURAYA KİM KOYDU ?!!!" (URL-5, 2017). Can'ın mesajı: "KİMDEN: YAVRUM Oynaşmanız bittiyse gelin artık aq açlıktan Gülsüm'ü yicem." (URL-5, 2017). Kumsal: "Kalkmama yardım etmesi için elimi uzatacaktım ki arkasını dönüp yürümeye başladı. Öküz. Pislik. Spastik öküz. Yaz öküzü." (URL-5, 2017). Çağrı: S....r.. Can senin ben. Kıza niye içiriyorsun? O alışık değil." (URL-5, 2017). Çağrı Kumsal'a ayı, Kumsal da Çağrı'ya öküz diye seslenmektedir (URL-5, 2017):

" Uyan artık ayı, yaz geldi. " ...

" Uyandın mı sonunda, ayı ? "

" Ayı ne ya ? Kibar ol biraz kibar. "

" Ayıcık ? "

"Öküz. "

Can:

Kumsal. Neden bu kadar sinirlisin ? Yoksa o üstüne düştüğün p.ç sana alttan alttan bir hareket mi çaktı ? Ne ?!!! Ben de ona aynı şekil çakarım biliy-" (...)

Bu sırada Çağrı beni kaldırıp çok eğlendiğim gibi şeyler sıraladı ve s....k olduğumu ima etti."

Kitapta yabancı kelimelere de sıklıkla rastlanmaktadır: Kumsal "ayol" deyince Çağrı onunla dalga geçer: "-Ayol mu? ... Rezillik Of The World." (URL-5, 2017). "Arkadaşıktan Just Friendliğe giriş yaptık. Sağ ayakla girin lütfen." (URL-5, 2017). (Can ve Gülsüm) "İkisi de 'Siz giderken biz dönüyorduk. Hey gidiiiiii' bakışını atınca biz de 'Bitch please, we are just friend.' bakışımızla karşılık verdik." (URL-5, 2017). Çağrı'nın sesiyle birden yerinden zıpladı. "OH MAY GOD. KORKTUM." (URL-5, 2017). "I WANT TO PLAY A GAME ZAHAHSHSAHA" (URL-5, 2017). "Please don't , "deyince sırttım ve aldırmadan filme odaklandım." (URL-5, 2017). Annesi otele sarma gönderdiğinde: "Annemin sarmaları % 99 'İman Power' gücündedir. Denenmiştir..." (URL-5, 2017). "Kafasını kaldırınca Çağrı'nın X-Ray bakışlarıyla karşılaştığı için dudağını büzüp yavru köpek bakışı atmaya başladı." (URL-5, 2017). "Erkeksi kahkaha banyoyu tümüyle kaplayınca suyun içinde istemsizce

zıpladım. ARE YOU KIDDING ME KAPPE KADER?" (URL-5, 2017). "-Ne? Taş gibi kıza fena değil diyorsun. Komik. "Can önce şaşırılmış gibi görünse de sonra elini kaldırdı ve high five yaptık." (URL-5, 2017). "Sesimi çıkartmadan resme odaklanmışken Can birden dudaklarını büzüp 'bat först lemme teyke a selfie' deyince gülmeye başladık. (Kabul edin hepimiz ritmiyle okudunuz ajsksldjl)" (URL-5, 2017).

Kitapta yer yer anlatım bozukluklarına da rastlanmaktadır: "SANA BUNLARI DİYEN AĞZINDAN BÜLENT ERSOY ÖPSÜN. SÜBANEKE DİNİMİZ AMİN." (URL-5, 2017). Kumsal bir çocuğun gülüşünden etkilenince: "BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM. İLAHİ GİBİ KAHKAHA ATTI ÇOCUK. KALBİM KENDİNİ İNTİHAR ETTİ ŞUAN." (URL- 5, 2017).

4. 2. 8. Mesaj

Kitapta millî ve manevi değerlere aykırı birçok davranış vardır. Gençler ailelerinden uzak istedikleri gibi yaşar. Kumsal'la Çağrı aynı odada kalır. Anne babalar eşlerini aldatır. Çocukları bu durumdan olumsuz etkilenir, davranışları insanların yorumlarına, odaklanmıştır (URL-5, 2017):

"Uzatma, Kumsal. Alt tarafı odaya kadar taşıyacağım seni. "
 " Herkes bize bakacak. " dedim homurdanarak.
 Beni dinlemeyerek hareketlendi.
 " İnsanları fazla umursama. Çünkü değmezler."

4. 3. Canım Komşum

4. 3. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

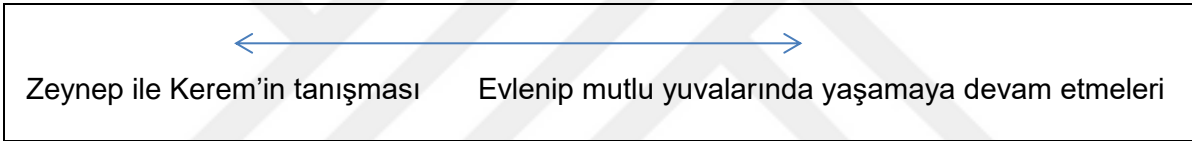
Priscagmznr tarafından yazılan *Canım Komşum* 138 bölümdür.138 bölümden sonra bir hata sonucu bölüm eklenememiş yine *Canım Komşum* adında bir kitap daha oluşturularak sekiz bölüm daha yazılmıştır.138 bölümlük kısım courier new yazı tipinde, 10 puntuyla 2.866 sayfa, 405.913 karakterdir. Kitap, En İyi Hayran Kurgu bölümündedir ve 15.200.000 kez okunmuştur. Bir hayran kurgu olan *Canım Komşum*'daki hayran olunan kişiler 2013 yılında, Kanal D'de yayınlanan Güneşi Beklerken dizisinin başrol oyuncularını Kerem Bursin ve Hande Doğandemir'dir. Ancak yazarın da belirttiği üzere kitabın konusunun diziyile hiçbir ilgisi yoktur. İçerik tamamen yazara aittir.

4. 3. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Bütün hikâye evini su basmasıyla arkadaşı Yağmur'a gitmek üzere telaşla evden çıkan Zeynep'in kaza yapmasıyla başlar. Zeynep, Kerem'in arabasına çarpar. Dertler üst üste gelmektedir ve Zeynep'in bu zararları karşılayacak parası yoktur. Üstelik işe

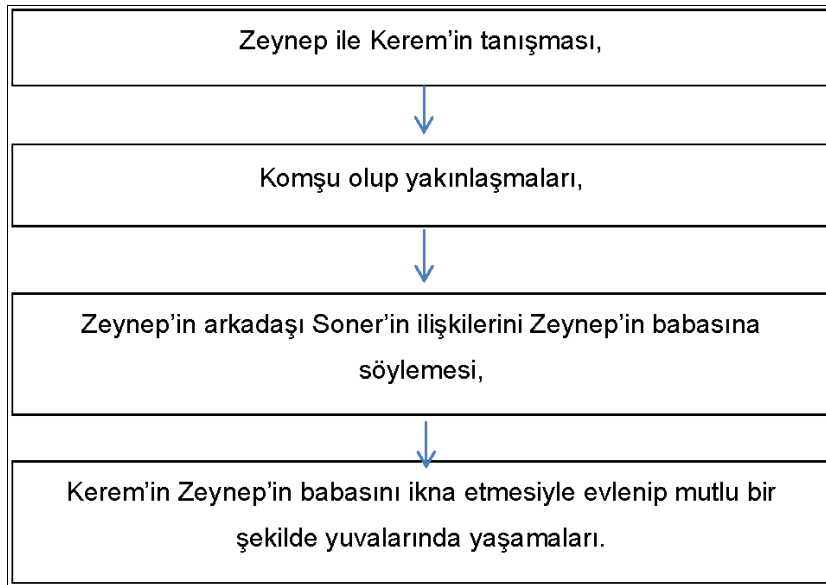
gidemediği için işten de atılmıştır. Akşam olunca Yağmur, Zeynep'in kafası biraz dağılsın diye onu bir partiye getirir. Partiye Kerem de Yağmur'un arkadaşı Melis'in davetlisi olarak katılmıştır. Sonrasında Melis ve erkek arkadaşı Barış, Barış Kerem'in yakın arkadaşıdır, Kerem'le Zeynep'in yakınlaşması için Zeynep'in haberi olmadan ona Kerem'in yan dairesini tutar ve onları komşu yaparlar. Böylece Kerem ile Zeynep'in yakınlaşması başlar.

Zeynep'in çocukluk arkadaşı Soner Zeynep'e âşıktır, Kerem ile Zeynep'in ilişkisini Zeynep'in babası Tayfun Bey'e söyler. Çok hiddetlenen Tayfun Bey, Zeynep'in İstanbul'daki hayatına son vererek onu Gölyazı'ya çağırır. Üç gün sonra Kerem de gider, Tayfun Bey'i ikna eder, sevgisine inandırır. Böylece evlenirler. Çok mutlu bir evlilikleri, Kaan Can ve Elif adında iki çocukları olur. Kerem'in arkadaşı Özge ve Soner mutluluklarını bozmaya çalışsa da onlar kendilerinden emin bir şekilde hayatlarına devam ederler. Olaylar, sebep sonuç ilişkisine göre ilerlemiştir. Romanın sonu getirilmemiştir. Kerem ile Zeynep günlük koşuşturma içinde yaşayıp çocuklarını büyütürken birdenbire kitap bitmiştir. Kitap tek zincirli vaka tipine uygundur:

Şekil 9. Canım Komşum'da vaka

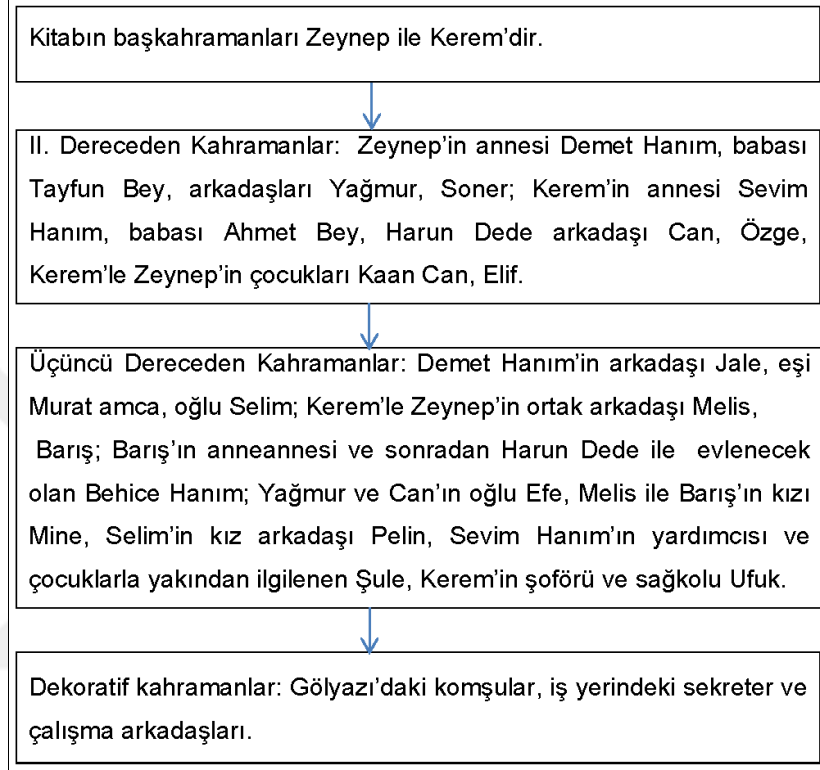
Romandaki vaka halkalarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

Şekil 10. Canım Komşum'daki vaka halkaları

4. 3. 3. Şahıs Kadrosu

Canım Komşum, vaka itibarıyla köylü – şehirli çatışması barındırdığı için şahıslar kadrosunda da Zeynep'in ailesi ve memleketindeki yakınları; Kerem'in ailesi ve yakınları oluşturur. Kitabın şahıslar kadrosunu şu şekilde tasniflemek mümkündür:

Şekil 11. *Canım Komşum*'daki şahıs kadrosu

Zeynep: Bursa'ya bağlı Gölyazı'da büyüyen Zeynep üniversiteden sonra kendi ayakları üstünde durmak, ailesine muhtaç olmadan yaşamak istediği için köyüne dönmez. Uluslararası ilişkiler bölümünü bitiren Zeynep İstanbul'da bir şirkette iş bulur ve İstanbul'a yerleşir. Kerem'le tanışana kadar kimseyle ilişkisi olmamıştır. Sadakat onun için çok önemlidir. Tatlı, sevecen, inatçı ve kıskanç bir kızdır (URL-6, 2017).

"Aslında ne var biliyor musunuz ? Aptalım ben.Gitmedim şöyle bir meslek lisesine filan.Almadım oradan bir diploma,ver elini düzgün bir iş.Düz lise okudum.Hâlîme bak.Öss'yi bile zor kazandım diyebilirim.Uluslararası İlişkiler. Yersen? .Şimdi zar zor bulduğum işimle koskoca İstanbul'da ayakta durmaya çalışıyorum ya.İş de sekreterlik.Nerede o okuduğum meslek? Peh. Bir de öyle bir triple çıktım ki evden "*Sen mi büyüksün ben mi İstanbul? Gör bak neler yapacağım ben* modundaydım.E ne yapıyorum peki? Ayaklarım suyun içinde öyle kara karadüşünüyorum.Acaba anneleri mi arasam? Ama dedim ki yook! ben sizden yardım almayacağım.

Kerem'in dedesi Zeynep'i Kerem'e isterken Zeynep hakkında söyledikleri (URL-6, 2017):

"Evet.Gelelim ziyaretimizin amacına. -*babam başını salladı.* Kerem benim tek torunum.Hergelenin tekiydi. -*Kerem dedesine baktı.Biz de gülüyoruz.Babam bile güldü.* Ama Zeynep hayatına girdiğinden beri çok değişmiş. Zeynep'le yemekte tanışmıştık.Tanıştığımız anda bizim oğlanın turnayı gözünden vurduğunu anladım.Zeynep muhteşem bir kız.Tatlı,sempatik,güzel,iyi yürekli.Kerem de bunu anlamış olacak ki gelip bizimle tanıştırdı.Kerem'inçapkınlıklarından haberim var ama daha önce kimseyi görmemiştim yanında.Anlayacağınız Zeynep bizim oğlanı düzeltmiş. Biz de Zeynep sayesinde Kerem'in aslında nasıl bir çocuk olduğunu anladık.Zeynep'i bırakmamak için elinden geleni yapıyor.Açıkcası bizimde ailesi olarak Zeynep'i bırakmaya niyetimiz yok :)"

Zeynep iş için bir günlüğüne Ankara'ya seminere gitmelidir ancak Kerem izin vermez. Zeynep de her şeye rağmen inatla gider (URL-6, 2017):

"Yanımdan kalktım.Gıcığa bak ya! Dünya hâla onun etrafında dönüyor sanki.Bir şeyleri yapabilme,yaptırabilme imkanı var diye, illa zorlayacak.Çocuklardan, Kerem'den ayrılmak benim içinde zor.Ama adam bunu normal dille anlatmıyor ki! İlla emir kipi! Ama bende Zeynep'sem gideceğim ya. Kısasa kısas! O emir verdikçe bende inat ederim!"

Kerem: Varlıklı bir ailenin tek oğludur. Ailesi şirketlerinin önemli işlerinden fırsat bulup da Kerem'e vakit ayıramamış, Kerem'e bir aile sıcaklığı verememiştir. Hırsla çalışan anne ve babası Kerem'in görüşlerini önemsemeden, zevkini düşünmeden, sırf almış olmak için maddi imkânlarını sonuna kadar kullanmışlardır. Ancak bu durum Kerem'i doyuma ulaştırmamıştır.

Kerem evlenene kadar şirkete doğru dürüst uğramayan, sorumsuz, vaktini daha çok barlarda eğlenerek geçiren çapkın biridir. Ta ki Zeynep'le tanışana kadar. Zeynep'ten sonra hem sorumluluk sahibi olmuş, şirkete düzenli gitmeye başlamış hem de çapkınlığına son verip iyi bir aile babası olmuştur.

Düğün günü Kerem'in babası Ahmet Bey'in Zeynep'e söyledikleri (URL-6, 2017):

"Kerem'i yeniden hayata döndürdüğün,ona hayatı sevdirdiğin için teşekkürler Zeynep.Kerem hep soğuk,içine kapanık bir şekilde davranmıştır.Bizim aile ilişkimiz sizinkine göre epey soğuk. Ama sen Kerem'in hayatına,bizim hayatımıza girdiğinden beri bir şeyler renk kazandı.Ve bizim tanımadığımız,tanımaya çalışmadığımız Kerem'i bize gösterdin.Teşekkürler,kızım."

Kerem, evlendikten sonra kıskanç ve saplantılı olmuştur. Bir kavga esnasında Zeynep'e söyledikleri kendisinin de bunun farkında olduğunu gösterir (URL-6, 2017):

Heh.İşte.Ya Zeynep bu çok tuhaf bir şey değil mi? Yani bu aşk mıdır her neyse? Beni zorba ve saplantılı biri hâline getirdi.Seninle zaman geçirmek dışında başka bir şey istemiyorum. Sadece seninle olmak istiyorum.Öyle bir saplantı hâline geldi ki seni

Yağmur'dan bile kıskanacağım neredeyse.Ya bilmiyorum.Belki ilk defa başıma geliyor diye. Ama seni kaybetmekten deli gibi korkuyorum.Ve bu yüzden bütün bu hır gür.

Kerem'in ailesi: Sevim Hanım, oğluna gerekli sıcaklığı gösterememiş üstelik onu hep kontrol altında tutmak istemiştir. Zeynep'le tanıştığında onu Kerem'e layık görmemiş hemen Kerem'in yurt dışında üniversite okurken aynı evde kaldığı Özge'yi Türkiye'ye getirmiş evliliklerine engel olmak istemiştir. Fakat bütün bunları planlarken çok güzel rol yapmış, hiçbir şeyi çaktırmamış, Zeynep'i çok sevmiş gibi görünmüştür. Babası Ahmet Bey, sessiz sakin bir kişiliğe sahip olup Sevim Hanım'ın gölgesindedir. Dedesi ise ailedeki en sevecen ve Zeynep'i gerçekten seven kişidir. Kerem'i bütün aile içi anlaşmazlıklara rağmen şirkete bağlamayı başarmış, aileden uzaklaşmasına da izin vermemiştir. Aşağıya, Kerem'i şirkette yok sayıp fikrini sormadıkları için kavga ettiklerinde, Kerem'le dedesinin konuşmasından bir parça alınmıştır (URL-6, 2017):

+Sonuçta annenle babandan daha iyiyim değil mi?
 -Öyle.
 +O zaman benim istediklerimi ve söylediklerimi de yapacaksın.
 +Karşı geliyorsun.
 -Ben sürekli kendimi paralıyorum,bir şeyler yapıyorum ama karşılığını asla almıyorum.
 +Zeynep'i kabul etmemiz sana en büyük karşılık.
 -Kabul etmek derken?
 +Özge neden geldi biliyor musun?
 -Dede Özge'yle ne alakası var şimdi bu konunun ?
 +Annen Özge'yle seni birleştirmek istiyordu.O yüzden Özge düğünden önce geldi.Yani annen o yüzden onu çağırdı.Ama başarısız oldu.
 -Sa-saçmalama.Annem Zeynep'i ilk gördüğünde bile çok sevdi.
 +Hayır sevmedi.Ben neden o akşam geldim sanıyorsun? Sevim'in bir sorun çıkartacağını biliyordum çünkü.İkisini de ben durdurdum.Çünkü Zeynep'i çok sevdim.Ve senin de sevdiği gördüm.
 -Bu saçmalık.Tamamen hemde.
 +Değil.Özge hâla neden burada sanıyorsun?
 -Ya o benim arkadaşım dede.
 +Annen için öyle değil
 -Ne yani,annem bizi Zeynep'le ayıracak mı? He?
 +Nasıl planları var bilmiyorum.
 -Dede anneme asla böyle bir şey olmayacağını.Eğer tek bir hamle daha yaparsa ona artık anne demeyeceğimi hatırlat.Şirkete de dönmüyorum.Eve de gelmiyorum.Kaan'ı istersen görebilirsin.Ama onlar Kaan'ı artık göremez! Bitti!

Kerem'in, kendi babası hakkında Zeynep'e söyledikleri (URL-6, 2017):

Allah'ın tek bir günü bana bunu doyasıya hissettirmede bile.Biz konuşmaya seninle tanıştıktan sonra başladık.Düğünde filan.Düğünden öncesindeki sohbetlerimizi toplasan düğündeki kadaretmez.Ben gelmişim kaç yaşına.Adam resmen duygusuz.İlgi sıfır.Sıkıldım ben.

Kerem'in ailesi hakkında Zeynep'in düşünceleri (URL-6, 2017):

Bence en çok üzüldüğü nokta onu geri planda bırakmaları.Yani küçüklükten bu yana tam olarak ilgi gösterip,önemsememişler.Yine aynısını yaşıyor.O işi sevmese bile annesinden ve babasından gelen tepkiler önemli.Onlarda sağolsun (!) çok uzaklar.Yani ben şimdi düşünüyorum.Kaan benim oğlum.Ve ondan asla uzak duramam.Ondan asla ümidimi kesmem,ona bu soğukluğu asla yaşatmam.Onu geri plana asla atmam.

Zeynep'in ailesi: Zeynep de Kerem gibi ailenin tek çocuğudur. Kitapta Kerem'in ailesi ne kadar soğuk, Anadolu geleneklerinden uzak ve sosyeteyse Zeynep'in ailesi de o kadar sıcak, samimi ve geleneklere bağlıdır. Mesela Kaan Can'ın sünnet düğününde Sevim Hanım'ın kanepelerine karşılık Demet Hanımlar tencere tencere sarma yaparlar. “ Gölyazı ekibine. Sevim Hanım'ın kanepelerine biraz yabancılar da :D” (URL-6, 2017). Hatta bu sıcaklık Sevim Hanım'ı bile dize getirecek bir müddet sonra Zeynep'i ve ailesini sevecektir. “Sonra Sevim anne de ellerini yıkadı, önlük giydi ve mantı kapatmaya başladı. İnanamıyorum şuan. Gerçekten inanamıyorum :D Hem çok komik, hemde ilginç bir görüntü.” (URL-6, 2017). Torunları olduktan sonra ise şirketten ayrılacak evde torunlarına bakacak, Zeynep'e kendini affettirmeye uğraşacaktır.

Kitapta Sevim Hanım gibi Yağmur'un kayınvalidesi de köylü-şehirli çatışması içindedir. Sevim Hanım huyundan vazgeçse de Yağmur'un kayınvalidesi vazgeçmez, Yağmur'u beğenmez; evine, eşyalarına, saç rengine kadar karışır. Bu durum için Zeynep'in kendi kendine yaptığı yorum: “Ya gıcık oluyorum şu köylü muamelesine. Sevim Hanım da bazen yapıyor, çıldırıyorum ya. Siz şehirlisinizde bi halt biliyorsunuz sanki, değil mi?” (URL-6, 2017).

Yağmur'un kayınvalidesi ve değişmeden önceki Sevim Hanım bütün bu yaptıklarından ötürü tip olarak nitelendirilebilir. Kitapta, Kerem ve Sevim Hanım dışındaki kahramanlar düz kişiler olarak nitelendirilirken Kerem ve Sevim Hanım zamanla değiştikleri için yuvarlak kahramanlardır.

4. 3. 4. Mekân

Kerem ile Zeynep'in ilişkisi komşu olduktan sonra yakınlaşmalarıyla başlar. Oturdıkları site Zeynep'in tabiriyle “kalite kokmaktadır.” Aslında Zeynep'in orada oturacak gücü yoktur ancak Melis'le Barış onun haberi olmadan evi tutup ona sürpriz yapmışlardır. Zeynep, evini ilk gördüğünde şu şekilde tasvir etmiştir: “Ev 2+1. Mutfak ve banyo harika.Geniş geniş.Duvarlar bej renginde.Yerdeki parkeler çok kaliteli.Mutfak ve banyodaki fayanslar çok güzel.Bildiğin kalite kokuyor ev.Vay be.” (URL-6, 2017).

Zeynep'in en çok beğendiği mekânlardan biri Kerem'in evlilik teklif ettiği Gölyazı'daki ağaç evdir (URL-6, 2017).

Biraz daha ilerledikten sonra ağacın altında Kerem'i gördüm. Beni görünce yüzü aydınlandı. Ağacı ışıklandırmışlar. Cam kavanoza benzer, buğulu, içinden sarı ışık çıkan 6-7 tane lamba var. Ağacın oturma yerinde çok güzel yastıklar görüyorum. Galiba bir de sepet var. Hava açık. Ayın yakamozu göle vuruyor. Yıldızlar da var. Kerem'de gülerek bana bakıyor.

Kerem sürpriz olsun diye Zeynep'e bir dağ evi hediye eder, Zeynep çok mutlu olur (URL-6, 2017):

Ve kapıyı açtım. İçeriye girdik....Sanırım cenneteyim...O kadar ferah bir yer ki...Elim direk şaşkınlıkla ağızma gitti, Kerem'de gülerek etrafı izliyor. Açık mutfak. Salonla iç içe. Siyahın ve beyazın tonları hâkim. Hem salonda hem de mutfakta. Ayrıca küçük küçük renklendirmeler var. Şuan ölebilirim. Burası muhteşem bir yer.

Kitaptaki açık mekânlar şu şekilde sıralanabilir: Zeynep'in köyü olan Gölyazı, Kerem'le Zeynep'in balayına gittiği Bora Bora, sonradan tatile gittikleri Bodrum ve Tekirdağ üzerinden geçtikleri bir adada küçük bir köy.

4. 3. 5. Zaman

Kitapta muayyen bir yıl, zaman verilmemiştir. Kitaptaki zaman aralığı Zeynep'le Kerem'in tanıştıkları andan başlar, Kaan'ın dört, dört buçuk yaşına gelmesine kadar devam eder.

Zeynep Kerem'le komşu olduğunu gece vakti yüksek bir müzik sesiyle uyanıp komşusunun kapısını çaldığında anlar:

“Ne oluyor be! Bu ne ya! Gece olmuş 01:30. Bu ses ne!! Buradaki zengin z...elerle çok işim var benim anlaşılın.” Ve Kerem “gecenin sabahında” hemen Zeynep'in zilini çalar (URL-6, 2017).

Kerem, Zeynep'in evinde ailesinin olduğunu bilmeden çat kapı gelir ve Zeynep kapıyı açar açmaz Zeynep'e sarılır, sarhoştur. Durumu fark ettiğinde artık çok geçtir. Bunun üzerine Tayfun Bey Kerem'le tanışmak ister, yemeğe Zeynep'in sözde kız arkadaşı Nazlı da gelir. Amaç Kerem'in tehlikeli olmadığı izlenimini vermektir. Yemekten sonra Zeynep gecenin üçüne kadar Kerem'i balkonda bekler. Kerem bunu duyunca çığlıklar atar. Bu onların ilk yakınlaşmalarıdır. Ardından Kerem'in evine geçerler ve koltukta muhabbet ederken uyuyakalırlar (URL-6, 2017).

15 dakika sonra Kerem'in arabası siteye girdi. Zeynep saçlarımla oynarken bende bazen onun buklelerine dokunuyorum. Kerem Bey hayırdır? Bir kızla sabahlıyorsun ama hiçbir şey yapmadan. Gerçekten çok değiştin. Nerede o çapkın Kerem? Açıkcası ben bu hâlimi daha çok sevdim. Kesinlikle. Bu kızla böyle ölene kadar kalabilirim. Hiç şikayetim olmaz. Hep böyle saçımınla oynasın. Ya lütfen yarın bu büyü bozulmasın! Lütfen.

“Sabah 07.45”te (URL-6, 2017) uyanırlar, Zeynep’in ailesi kendi evindedir, Zeynep hemen evine geçer.

Kitapta zaman kronolojik olarak devam eder. Zamanı belirtmek için ya belirli bir zaman dilimi kullanılmış ya da “Kerem’in geldiği gün” gibi o zamanı özel kılan sebep gösterilmiştir: Sabah ona harika kahvaltı hazırlar. “İlk gün” diye... (URL-6, 2017). Kerem evlenme teklifi ettikten sonra İstanbul’a gider, “3 gün sonra” Zeynep’i ve ailesini almak için tekrar Gölyazı’ya döner (URL-6, 2017). Kerem Bursin’in doğum günü olduğu için yazar düğün günü olarak 4 Haziran’ı belirler (URL-6, 2017). “1 Ay Sonra”: Düğün hazırlıklarına başlarlar. “2 ay sonra -Kına Günü - 2 Haziran” (URL-6, 2017), “1 hafta sonra” (Bebeğin cinsiyetini öğrenirler.) (URL-6, 2017) “2 saat sonra” (Kerem, Zeynep’le kavga edip evden çıkar, yolda kaza yapınca eve döner.) (URL-6, 2017). “7.Ay” (Hamileliğinin yedinci ayı) “1 ay sonra” (Kerem ailesiyle kavga eder, bir ay boyunca işe gitmez.) “2 Ay Sonra” (Kaan iyice büyüdü) “Kerem’in Geldiği Gün” (Kerem iş için yurt dışına çıkmıştır.) (URL-6, 2017).

“Zaman atlaması -Aralarında çok yaş farkı yok zaten biliyorsunuz.Kaan 4-4,5 yaşında,Elif de 2,-2,5 yaşlarında olabilir bence.” “Ertesi Gün-Babalar Günü” (URL-6, 2017) kitaptaki zaman ifadelerinden birkaçıdır.

4. 3. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Canım Komşum, I. tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Anlatan kişi zaman zaman değişmiştir. Olayı, yaşayan kişi anlatmıştır. Kerem (URL-6, 2017):

Kızı düşündükçe gülümsememi engelleyemiyorum. Konuşması, lafları çok farklı ve eğlenceli. Arabama çarpan birine bu kadar sempati besleyeceğimi düşünmezdim. İlginç. Ofise geldim. Sevim sultan hemen sarıldı. Kazada bir şey olup olmadığını kontrol etti. Tipik anne modeli. Ofise girdiğimde baş belam Can ayaklarını sehpaye uzatmış bekliyor tabi ki.

Zeynep (URL-6, 2017):

Melis ve Barış'la telefon numaralarımızı birbirimize verdik.Ben Yağmur'un ofisine gidip cüzdanından biraz para aldım.İhiiiiihiih. Ne yapayım ya? Param yok.Tabi ki söyleyeceğim ve yerine koyacağım.

Kitabın neredeyse tamamı diyalog tekniğiyle yazılmıştır. I. tekil kişi arada bir araya girmiştir. Aşağıya Zeynep ile Kerem’in tanıştıkları gün aralarında geçen bir diyalog alınmıştır (URL-6, 2017):

- +Ne var,niye oturuyorsun?
- Oturmak istiyorum.
- +Başka kaldırım mı kalmadı?

-Yok da senin bu hâlini izlemek hoşuma gidiyor.
 +İnsan değilsin sen,yok değilsin.
 -Şimdi bir düşünelim.Arabam gitti,evini de su basmış,paran da yok,işinden de kovulmuşsun.Vay be.Zor olmalı böyle dibe çökmek.
 +Ya sen beni mi dinliyorsun? Sanane bunlardan? Çöktüysem çöktüm.
 -Bak kızım,arabam benim için önemli.En kısa zamanda onu istiyorum.Parayı buldun,buldun.Bulamadın,mahkeme de görüşürüz.
 +Adi p...k.Defol git.
 -Görüşürüz.
 +Görüşürüz.
 İ. ya! Yemin ediyorum i.. Of Allah'ım of!

Kitapta yer yer iç diyalog tekniğine başvurulmuştur. Zeynep'in evini su bastığında (URL-6, 2017):

Bir de öyle bir triple çıktım ki evden "Sen mi büyüsun ben mi İstanbul? Gör bak neler yapacağım ben" modundaydım. E ne yapıyorum peki? Ayaklarım suyun içinde öyle kara kara düşünüyorum. Acaba anneleri mi arasam? Ama dedim ki yook! ben sizden yardım almayacağım. Nah almayacaksın Zeynep. Sıkıştın yine. Of ya. Nereden çıktı şu su baskını ? Lanet olsun senin gibi suya be!!

Kitapta en çok kullanılan tekniklerden biri de montajdır. Zeynep şarkı söylemeyi çok sevmektedir. Yazar sık sık şarkı sözlerine yer vermiştir. Bu şarkılar genelde günümüze ait şarkılar olmakla birlikte seksenli yıllara ait şarkılar da vardır.

Kerem'i yemeğe çağırdıkları gün bulaşıkları yıkarken Yağmur'la Zeynep'in bağıra bağıra söyledikleri şarkı (URL-6, 2017):

"Beklenmedik bir zamanda
 Yeniden sevda kapımda
 Ah bu ne tatlı bir telaş
 O an yine aynı aynı heyecan
 Arzular uçmuş dorukta
 İçelim aşkı bir solukta
 Ah bu ne tatlı bir telaş
 O an yine aynı aynı heyecan
 Dudaklar yanıp tutuşur ya
 Söz biter gözler konuşur ya
 O ne zevk o ne ızdırap
 Aşıksan hâlin harap
 Sana kalbimi verdim gitti
 Al senin olsun tepe tepe kullan
 Hadi durma gör beni der beni sev beni
 Yakışıklım."

Kerem, Zeynep'e evlenme teklif etmeden önce dikkatini dağıtmak için Bir Demet Tiyatora'dan bir bölüm canlandırır (URL-6, 2017):

"-Bir Demet Tiyatro'dan bir kesit arkadaşlar.-
 "Mükremin: Asuman,ben senden başkasına karşı görme bozukluğu çekmekteyim.Sana karşı yüreğimde meydana gelen yer sarsıntılarını inkar edecek değilim.Sen benim his dünyamın ekvatoru sayılırsın.Merkezindesin yani!

Asuman: Ay Mükremin bayılıyor musun senin bu şiir gibi konuşmalarına biliyor musun?

Mükremin: Eyvallah!Ancak senin bazı hareketlerin benim için 9 kusurlu hareket kapsamına giriyor.Bazen penaltıya hükmetmeye mecbur kalıyorum.Eğer benim olcesen bazı şeyleri yapmiceksin!

Asuman: Tamam Mükremin.Söyle o zaman.Hem zaten bende itaat olayı da vardır biliyorsun.

Mükremin: Haaa...O zaman bir kere benden izinsiz sokağa çıkmiceksin.Karşıdan karşıya geçerken önce sola sonra sağa sonra tekrar sola bakmiceksin.Oyarım gözlerini.Ne bakıyorsun sağa sola? Dosdoğru yürü.

Asuman: Aa.. ama Mükremin araba çarpır o zaman.

Mükremin: Tercihini yap Asuman.Ya araba çarpicek ya ben çarpıcem!

Asuman: Tamam tamam, sen çarp."

Aktarılan metinler arasında tekerleme cinsinden metinler de vardır (URL-6, 2017):

"Mustafa, Mistik, Arabaya kıstık, Üç mum yaktık, Seyrine baktık
İğnem düştü yakamdan,köpek geldi arkamdan, Gelme köpekçik gelme,annem bakıyor balkondan." Elma attım denizee

M -Geliyor yüze yüzeee

C -Ben vuruldum Filiz'ee

M -Filiz Akın,evi yakın

C -Onu gören Cüneyt Arkın

M -Kın kın kın kına gecesi

C -Si si si simitçi

M -Çi çi çi çiğköfte

C -Te te te televizyon

M -Yon yon yon Yonca Evcimik

C -Mik mik mik miki fare

M -Re re re reklamlar

C -Lar lar lar koca kafalaarr.

Kitapta zaman zaman söylenen İngilizce şarkılar da vardır (URL-6, 2017):

"The way you make me feel,You really turn me on,You knock me off of my feet"

Kitapta tasvire, Zeynep'in kıyafetleri anlatılırken yer verilmiştir. Hatta bazen multimedya da bu kıyafetlerin fotoğrafları verilmiştir (URL-6, 2017).

Yağmur hazırlandı,oradan benim eve geçtik.Ne kadar ısrar etsede elbise filangiyemedim.Siyah taytın üzerine kalçalarımı kapatacak kadar ve bol bordo bir gömlek giydim. Önden üç düğmeyi açık bıraktım,içimdeki siyah atletim görünüyor.Kollarının dirsek kısımlarında siyah deri detayı var gömleğin. Buklelerimi düzelttim.Göz altımdaki ağlamaktan oluşan morlukları fondotenle kapattım,hafif ruj sürdüm,ayağıma da bot giydim.Hazırım.

4. 3. 7. Dil ve Üslup

Kitapta argo ve küfür içeren sözlere çok sık rastlanmaktadır (URL-6, 2017).

+Can belanı s....m.

...

+S....r git Can.....r gt. Ve direksiyonu Nazlı'nın evine sürdüm.Tabi ki onunla hiçbir şey yapmayacağım.Zaten 3-4 ay önce bir kere bir şeyler oldu ve devamı gelmedi.Yani ben izin versem devamı gelir ama bilmiyorum.

Kerem, Zeynep'e Soner'le görüşmemesi gerektiğini söylerken üzerine fazla giderek onu kırar (URL-6, 2017):

“ Bir mekânda parti varmış.Oraya.Zeynep'te gelecek sanırım.
+İyi.İyi.Git yanaşmaya çalış kıza. -Abi çok ağlamış ya.Ben s.....m kafama
yani.Of!
+Bencede yapmalısın bunu.
-OF!”

Zeynep, Kerem'in kendisini bırakıp İtalya'ya gittiğini sanır: "Sırf ben üzölmeyeyim diye kıvranıyor bu Yağmur'da.Gerek yok canım.Gitti işte.Terketti it.Ö..z. M...k. S...k.Of!!!! Ağlamaya devam." (URL-6, 2017). Bu cümlede de olduğu gibi üslupta, dil bilgisi kurallarına uyulmadığı da görölmektedir.

Kitapta yer yer yabancı kelimelere de rastlanmaktadır: "Melis sayesinde bebeğın bir sürü tulumu,bodysi oldu." (URL-6, 2017). "Kaan yine ağlayarak uyandı.Bu sefer altına yapmış.Yoğun bir çalışmayla altını temizleyebildik.Mission Complete." (URL-6, 2017).

Zeynep'in esprili ve sevecen bir kişilikte olması kitabın üslubuna yansımıştır: "Resmen Yanlış Anlaşılmalr Cumhuriyeti'nde yaşıyorum.Selam olsun diğer vatandaşlara!!!" "Şuan Ajda Pekkan'ın suratı kadar gerginim. Kapıyı açtım ve Kerem karşımda." (URL-6, 2017).

4. 3. 8. Mesaj

Canım Komşum'da birbirini seven iki gencin mutlu yuvası anlatılmış, sevginin mutlu olmak için yeterli olduğu mesajı verilmeye çalışılmıştır. "Mutlu olmak için bazen sadece sevgi bile yetiyor...", "Bazı şeyler,birbirimizi sevdikçe düzelebiliyormuş,bir kez daha anladım....", "Ne olursa olsun,aile gerçekten çok önemli bir şey,özellikle mutluluk için..." (URL-6, 2017).

Sevim Hanım'ın şirketini yükseltmek, para kazanmak uğruna oğluna yeterli sevgiyi gösteremeyen bir anne olması eleştirilmiştir: Bu konuda Zeynep'in söyledikleri (URL-6, 2017):

İnsanların mutlu olmak için sebep aramaları gerekmiyor sanki.İçinde buldukları durumla mutlu olmaya çalışmalılar ki hayat yaşanılır bir hâl alsın.Sevim Hanım'ın yok olmayan hırsı yüzünden oğluyla arasında uçurumlar var.

Eleştirilen bir başka durum ise küçük çocuğı olmayan insanların evde boş boş oturmalarıdır: "Annemler içeriye gitti.Ayyyyy.Küçük çocuğı olmayan bir kadının evde oturması hiç iyi değılmış.Bir kez daha anlıyorum.Baya ciddi bir iş yapıyorlar gibi kuruldular

televizyon başına.” (URL-6, 2017). Verilen mesajlardan biri de eşlerin toplum içinde birbirlerini öpebileceğidir (URL-6, 2017):

Etrafa bakınırken,Kerem beni belimden tutup kendine çekti,dudaklarıma yapıştı,öyle baskı yapıyor ki geriye doğru eğildim,birkaç kişi alkışlamaya başladı! Olamaz! Kapı açıldı ya!!Kerem'i ittirdim,gülüyor,bende gülüyorum tabi ama arkadakilere bakamıyorum.Saçmalama Zeynep ya! İki çocuk annesisin! Niye utanıyorsam?

Ayrıca Melis'in Barış'tan sonra tanıştığı arkadaşı Aksel'in eski kız arkadaşıyla aynı evde yaşamış olması kitapta gayet normal bir durummuş gibi karşılanmış, Melis de Barış'a zaman tanımak için onunla aynı evde yaşamaya başlamıştır. Kitapta aile hayatının önemi vurgulanmasına rağmen bu tür davranışlar aile hayatı olmadan da bir arada yaşanabileceği mesajını vermektedir.

4. 4. Vampir Okulu

4. 4. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Wattpad'in En İyi Vampir Hikâyeleri bölümündeki *Vampir Okulu*, hilalkvv tarafından yazılmış, 12.600.000 kez okunmuştur. 498000 oy almıştır. 62 bölümden oluşmaktadır. Calibri (gövde) yazı tipinde, 11 puntoyla 555 sayfa, 101.648 sözcüktür.

4. 4. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Kitabın kahramanları kurtlar, vampirler ve ikisinin karışımı olan melezlerden oluşur. Jessy; melez bir babanın, kurt bir annenin kızı olarak melez doğar. Vaktiyle kötü bir cadı babasına büyü yaparak ona kurt özellikleri yükler. Vampirler kurtları sevmez, amacı ona kötülük yapmakken Jessy'nin babası büyü sonucu meleze dönüşür ve daha güçlü olur. Üstelik ölümsüzdür. Bu yüzden çok düşmanı vardır. Kızını koruyabilmek için olağanüstü özelliklerle korunan bir vampir okuluna, Colsastion, gönderir. Okulun yanında kurtlar okulu da vardır ve kurtlarla vampirler birbirinden hoşlanmaz, birbirine saldırır. Jessy melez olduğu için o kadar güçlüdür ki herkesin sınavla girdiği 12/A sınıfına sınavsız girer. Okulun ilk günü kendi okulunda kurtboğana maruz kalan Jessy tedavi görmek için kurtlar okulunun revirine gider ve orada Austin'le tanışır. Bir sonraki karşılaşmaları Jessy'nin arkadaşı Ken ile Austin'in kavga etmeleriyle gerçekleşir. Jessy vampir hızını kullanarak arkadaşı Ken'i, kurtlar okulunun en güçlü öğrencisi Austin'den kurtarır. Ne var ki ikisi de revirlik olur. Revirde muhabbet ederken yakınlaşırlar. Muhabbet sırasında Jessy, bir insanı öldürdüğü için ilk dolunayda kurda dönüşeceğini öğrenir. Kurda dönüşmek çok zor ve acı vericidir çünkü dönüşüm esnasında bütün kemikleri kırılacaktır. Bir insan

öldürdüğünü ailesine özellikle annesine söyleyemeyeceği için bu acıya yalnız katlanacaktır. Ancak Austin dolunay gecesi onu yalnız bırakmaz, ona destek olur. Böylece aralarındaki yakınlaşma daha da artar.

Kurtlar okulu ile vampir okulunun geleneksel yarışmaları vardır. O seneye dek vampirler hep yenilmiştir. O sene Jessy, kurtlar okulunun en güçlü öğrencisi Austin'i yenmeyi başarır, vampir okulu birinci olur. Yarışma arasında Austin'in yanına Arthur gelir. Austin, Arthur'un eski bir düşmanıdır. Austin'e Jessy'den uzak durmasını, durmazsa Jessy'e zarar vereceğini söyler. Austin Jessy'den uzaklaşır, Jessy yarışmada onu yendiği için uzaklaştığını düşünür. Aralarına soğukluk girse de Austin, Jessy'nin hayatını kurtarmak pahasına ölümden dönüp çok acılar çekince her şey eskisi gibi olur.

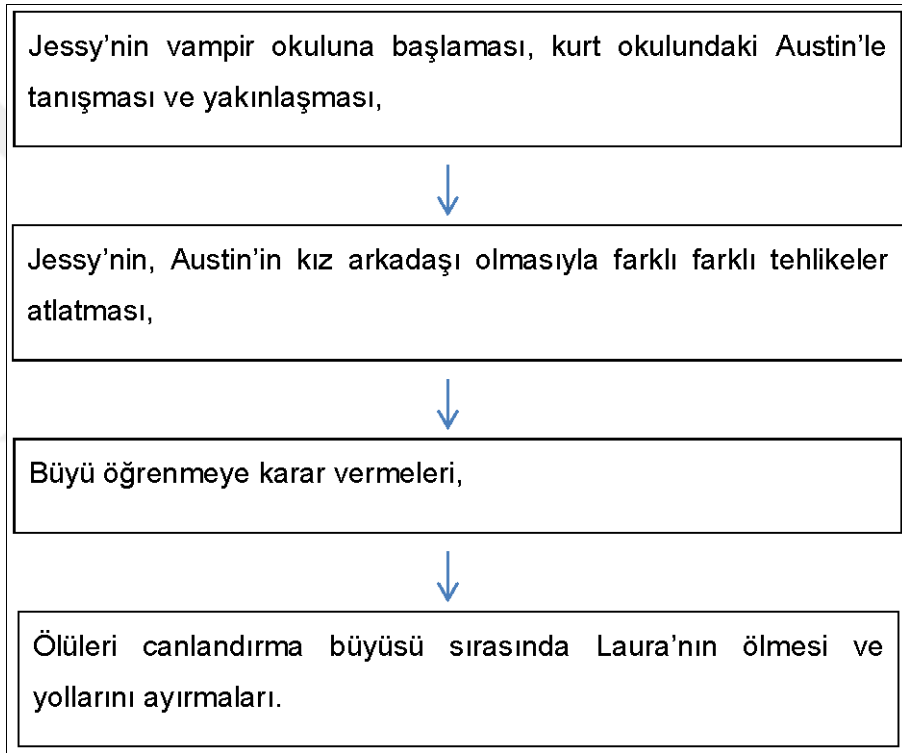
Austin'in tam olarak iyileşmediği bir vakit görünmez adamlar Jessy'e ve Austin'in arkadaşı Hector'a saldırır. Bunlar, Austin'in varlığından haberi olmadığı babasının Austin'i korumak için tuttuğu görünmez adamlardır. Austin'in babası da özel bir kurt türündendir ve düşmanı çoktur. O da çocuğunu korumak için insanların yanına evlatlık olarak verir. Ancak Austin, Dolunay'da ilk kez kurda dönüştüğünde istemsizce ailesini parçalar. Kendine gelince ailesinin hâlini görür ve asla kendini affetmez, sonrasında hep yurttan yaşar. Gerçek ailesinin varlığından haberdar değildir. Babası, görünmez adamları açıklamak zorunda kalınca ortaya çıkar ve olanları anlatır. O esnada Jessy'nin babası da kızını korumak için gelince aralarında çok büyük bir kavga başlar. Ama anlaşmak zorundadırlar. Austin'in babası Tyler, Jessy'nin babası Michael'ı kızına büyü öğretmek için ikna eder çünkü oğlunu ancak bu şekilde kazanacak ve evine dönmeye razı edecektir. Jessy gelirse Austin de gelir aksi hâlde gelmez. Üstelik Austin büyü öğrendiğinde karanlık kurda dönüşecek, karanlık kurt olunca da her dolunay vakti kurda dönüşmek zorunda kalmayacaktır.

Büyü için Tylerların evinde kalırken evdeki yardımcı kız Emeri onlara bela olur. Emeri düşmanlarının kızıdır. Fark edilip evden uzaklaştırıldığında ise büyü ile Jessy ve Austin'in rüyasına girer ve onlara rüyada acı çektirir. Ancak yara izleri gerçektir. Babasıyla birlikte Jessy'i öldürmek üzere kaçırlar. Jessy gerçekten zor durumdadır, kimse Jessy'nin nerede olduğunu bilmediği için yardım edemez. Tyler, büyüyle Jessy ile Austin'i birbirine bağlar. Jessy ne hissederse Austin de hissedecektir. Jessy'nin aç ve hâlsiz olduğunu anlayan Austin kan içerek ki bu bir kurt için işkencedir, Jessy'e güç verir. Böylece Jessy kendini kurtarıp kaçar. Emeri, babası ve Arthur'u öldürürler.

Büyü derslerinin birinde ellerine ölüleri canlandırma büyüsünün bulunduğu bir kitap geçer. Austin bu büyüyle öldürdüğü ailesini canlandırmak ister böylece kendini onlara affettireceğini düşünür. Jessy onu fikrinden vazgeçirmeye çalışsa da başarılı olamaz. Austin kararlıdır. Büyü çok tehlikelidir. Her bir kişinin canlanmasına karşılık üç kişi hayatını

kaybedecektir. Üstelik kimin öleceğine doğa kendisi karar verecektir. Austin, Jessy'i dinlemez. Büyü için gerekli hayalet orkideyi bulur, büyücü arkadaşını ikna eder ve büyüye başlarlar. Büyücü kelimeleri söyledikçe mezar titremeye, Jessy'nin arkadaşı Laura ise can çekişmeye başlar. Tyler mezarlığa yetişir, Tylerların gelmesiyle Austin'in kardeşi Alex de morarmaya başlar. Austin neye uğradığını şaşırmıştır. Tyler, Alex canını vermeden büyüü durdurmayı başarır. Ancak Laura için çok geçtir. Jessy Austin'i affetmez. Austin bu vicdan azabını kaldıramaz, uzaklara gitmeye karar verir. Vedalaşmak için ailesinin yanına gittiğinde ilk kez onlara anne ve baba demiştir.

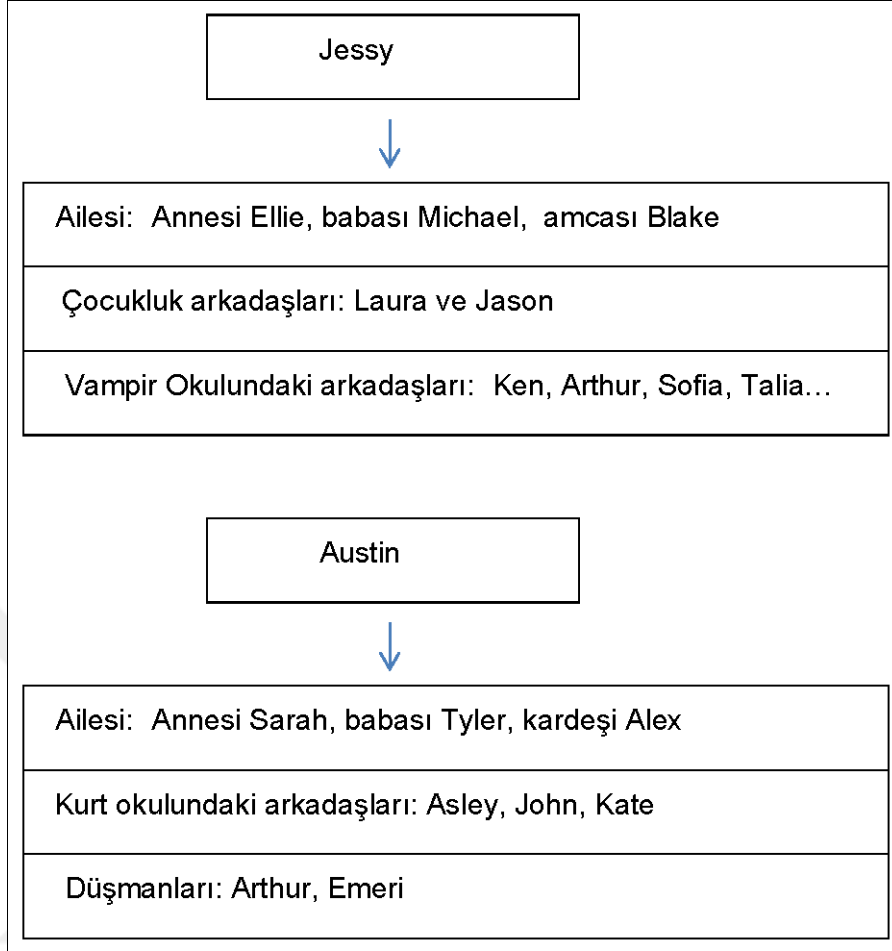
Kitaptaki vaka halkalarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

Şekil 12. Vampir Okulu'ndaki vaka halkaları

4. 4. 3. Şahıs Kadrosu

Vampir Okulu'nun şahıs Kadrosu Jessy'nin ailesi ve arkadaşlarıyla Austin'in ailesi ve arkadaşlarından oluşur. Jessy ve Austin'in ailesi ve arkadaşlarını şu şekilde göstermek mümkündür.

Şekil 13. Jessy ve Austin'in ailesi ve arkadaşları

Jessy: 17 yaşında ölümsüz bir melezdır. Melezlerin diğır vampirlerden farkı kurt özelliklerinin de olmasıdır. "Gözlerim sarı, ve sadece üst dişlerim sivrilmiyor. Alt köpek dişlerimde çıkıyor. Tek fark bu sanırım." (URL-7, 2017). Ölümsüzlüğü doğuştan değildir, sonradan babasının yaptırdığı bir büyü ile kazanmıştır. Jessy'nin ölümsüzlüğü için 50 insan, hayatını kaybetmiştir. Cesur ve güçlüdür. "Tüm olağanüstü ırklardan daha üstündüm. O okuldaki kimseden korkum yoktu, ama şüana kadar o kadar vampiri ve kurdu bir arada görmemiştim." (URL-7, 2017). Kanla beslenmektedir. Taze kan için insanların kanını içip onları öldürmekten de çekinmemektedir. "Amcası Blake: "Ah Jessy! Sen ne ara bu kadar uysal oldun. Bu okula gelmeden önce bir insanın kafasını koparttığını kendi gözlerimle gördüm, ayrıca boyunlarından vahşice kan emiyordun." (URL-7, 2017). Jessy'nin babası Michael (URL-7, 2017):

Karışık bir aile yapısı içerisinde doğdum. Olağanüstü varlıklar vardı ve bunlardan oluşan bir aileye sahiptim. Babam bir melez, kendisinin 1300'lü yıllarda doğduğunu söylüyor. Kendisi vampir genine sahip olan bir ailede doğmuş, nasıl melez olduğunu soracak olursanız -ki ilk duyduğumda bende sormuştum. Ailesine düşman olan bir cadıymış buna sebep olan. Kurt geninden nefret ettiklerini bildiği için babamın

yarısını kurt yapmış. Ortaya daha güçlü bir gen çıkacağını tahmin etmemiş olmalı. *Neden sadece sen baba* diye sorduğumda ise "Ailenin en büyük oğluydum ve beni lanetlemek istediler." Diyip hafif bir şekilde sırtımdı. "Tabi bunun lanet değil, bir ödül olduğunu bilmiyorlardı."

Michael: Kızını korumak için onu vampir okuluna verdiğinde Jessy hiç istemez ancak itiraz da etmez çünkü ne kadar itiraz etse de işe yaramayacağını bilir. "Sürekli benim adıma karar veriyorlardı ve buna *senin iyiliğin için Jessy* diyorlardı. Vampirlerle dolu bir okula gitmek istiyor muyum bana sormamışlardı." (URL-7, 2017). Çünkü babası kızını çok sevmektedir. Jessy: "Babam bana dayanamazdı. Şu hayatta kimseyi sevmezdi ama beni sevdiğini biliyordum." (URL-7, 2017).

Jessy'nin annesi Ellie, bir kurttur. Kitapta annesine dair pek bilgi verilmemiştir.

Austin: Kahverengi tüylü bir kurttur. Tüyelerinin kahverengi olması onun daha güçlü olduğunun işaretidir. Okulunun en güçlüsüdür ve arkadaşları arasında liderdir. Bu özelliklerinden dolayı babası ona zarar gelmesin diye küçük yaşta insanlara evlatlık verir. Ama Austin kurda dönüştüğü ilk dolunayda ailesini paramparça eder. Bu anı Jessy'e anlattığı bölüm (URL-7, 2017):

"Beni ben yaşındayken yetimhaneden evlatlık almışlardı. Çocuk sahibi olamıyorlarmış." Bana güvenip anlatmaya başlamasına sevinmişim. "Ama beni evlatlık aldıktan iki yıl sonra bir bebekleri oldu ama bana yinede sahip çıktılar, o yüzden onları çok seviyordum. Gerçek bi aile gibiydik." Yüzünü büyük bir hüzün kapladı. "On beş yaşına gelince, babam banada avcılık işlerini öğretmeye başladı. Bu işi iyi kavramışım, benim çok güçlü olduğumu yakın zamanda vampir avlamaya çıkabileceğimi söyledi. Ah o günleri özleyorum." Başını öne eğdi. Bir yorum yapmadan devam etmesini bekledim. "Birgün oturduğumuz yerde hayvan saldırıları başladı. Bunun hayvan saldırısı olmadığını biliyorduk. Birkaç ay sonra babamla beraber ava çıkmaya başladım. Bir gece Lucas adında bir vampir öldürdüm. Kurt olduğuma bilmiyordum. Onu öldürdüğümde lanet bende etki etmişti. İlk dolunayda kurt olacağımdan haberim yoktu..." dedi burnunu çekerek. "Ve gerisini tahmin edebilirsiniz..." dediğinde gözlerimi onaylar tarzda kapatıp açtım. "Onları öldürdün mü?" "Güzel tahmin. Evet, Dolunay tepeye çıktığında, ben evdeydim. Bana neler olacağından haberim dahi yoktu. Evdeyken kurda dönüşüp onları parçaladım. Bana sahip çıkan insanları, anne ve baba dediğim insanları öldürdüm ben." Tek gözünden süzülen yaş dudaklarına doğru ilerledi. Başını öne eğdi ve göz yaşını sildi. Benimde istemsiz gözlerim doluyordu "Ben annemin canına kıydım. Babamın kafasını ezerek öldürdüm. Kardeşimi, sekiz yaşındaki kardeşimi pençelerimi geçirerek hayattan koparttım. Bunların hepsini ben yaptım..." kendisini gösterdi. "O içimde duran iğrenç hayvan yaptı bunu. Her dönüştüğümde kendime lanet ediyorum. Bunu ben yaptım..." dedi gözlerini bana dikerek. "Bu canavarlığın hepsini ben yaptım."

Austin'in babası Tyler: "Siyah pelerinler içinde, uzun boylu, iri omuzlu ve yakışıklı, orta yaşlarda bir adam duruyordu karşımızda. Kumral olması ona ayrı bir hava katmıştı." (URL-7, 2017). Karanlık kurt olan Tyler aynı zamanda büyü de bilmektedir. Karanlık kurtlar diğer kurtlara göre daha güçlüdür ve dolunay çıktığında kurda dönüşmez. Bütün bu özellikleri onu diğerlerinden üstün kılar.

Sarah: “Bakır rengi uzun saçları. Bal rengine yakın gözleri. Üzerine oturmuş günlük bir elbise. Gözleri dolmuş bir vaziyette Austinin adını söyledi (URL-7, 2017).

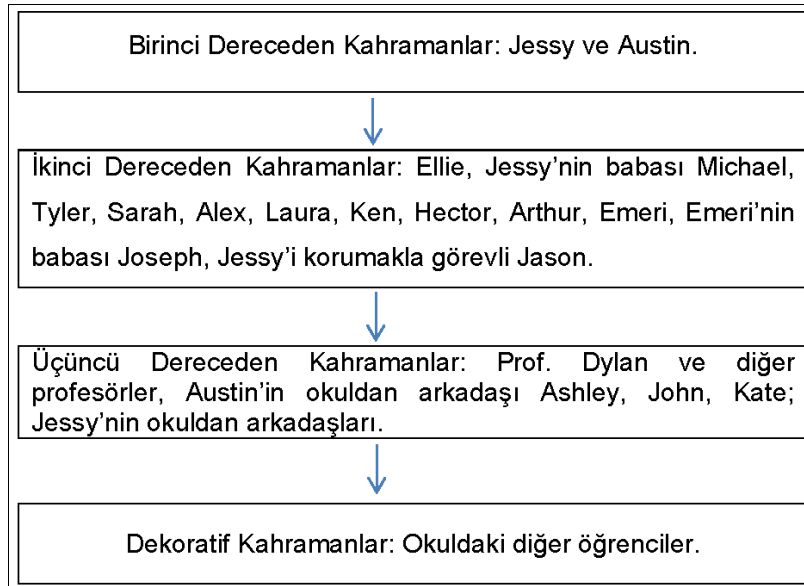
Alex: Austin’in kardeşidir, büyü bilir ancak Austin gibi donanımlı doğmamıştır. Tüpleri kahverengi değildir. Austin evde olmayan ama anısı hep yaşatılan evlattır bu yüzden Alex ağabeyini içten içe kıskanmaktadır: “İkisinde telaşlıydı. Neden olmasınlar ki, Austin onlar için çok değerli biri. Onu kıskanmıyorum değil. Annemin ona daha çok değer verdiğini görüyordum ama beni sevdiğinide biliyordum.” (URL-7, 2017).

Ken: Jessy’nin sınıf arkadaşıdır, Jessy sınıfa ilk girdiğinde onunla iletişime geçen ilk kişidir. Jessy’nin özelliklerini fark ettiğinde kendine ders vermesini ister. Ve Jessy’ye âşıkır. Onu Austin’den kıskanır, Austin’den kötü kötü bahsederek onları ayırmak ister. Austin’in bir kurt olması onu sevmemesi için yeterli sebeptir çünkü kurtlar vampirleri, vampirler de kurtları sevmez. Sürekli savaş hâlinindedirler.

Laura: Jessy’nin en çok sevdiği çocukluk arkadaşıdır. O da bir kurttur, Ken’e âşıkır. Kitabın sonunda Austin’in yaptırdığı büyü sırasında hayatını kaybeder.

Arthur: Jessy ve Austin’e düşman olanlardan biridir. Tyler’daki yardımcı kız Emeri Jessy’i kaçırdığında Arthur da ona yardım eder. Arthur’un sevdiği kız Austin’i sever, Arthur da şimdi Jessy’ye acı vererek Austin’den öç almak ister. Ne var ki Jessy hiçbir şeyin farkında değildir. Ta ki onu yardımcı kızın yanında görene dek. Jessy, Arthur’u ilk gördüğünde: “Yeşil gözlerini bana dikmiş resmen beni süzüyordu. Yakışıklı bir tip kumral saçları uzun boylu ve hayli kaslı duruyordu ama Austin kadar değil tabiki. Zaten kimse Austin kadar yakışıklı olamaz!!!” (URL-7, 2017).

Buna göre kitaptaki kahramanları şu şekilde tasnif etmek mümkündür:

Şekil 14. Vampir Okulu’nun şahıs kadrosu

4. 4. 4. Mekân

Kitap adını mekândan almıştır. Ancak olayların birçoğu vampir okulunda geçmez. Jessy, vampir okuluna verilir ancak orada geçirdiği günler yaşadığı tehlikelerden dolayı sayılıdır. Okula ilk girdiğinde okulu şu şekilde tasvir etmiştir: “Oldukça büyük ve lüks bir okuldu. Normal okullara nazaran daha otantikti. Tavandan sarkan çok büyük avizeleri vardı. Bir labirenti andıran merdivenlerine takıldı gözüm, çok sarmal bir şekilleri vardı.” (URL-7, 2017). Vampir okulunun kitaptaki adı Colsastion’dur. Jessy’nin evi (URL-7, 2017):

Küçük ama bir o kadarda şirin bir villaydı. Hatta tek kalacağımı düşünecek olursak, fazla büyük bile diyebilirdik. Posta kutusunu açıp anahtarı aldım. Evime girip kapıyı kapadım. Karşıma direk salon çıkıyordu. Koltuk takımlarım ve televizyon tam zevkime göre dizayn edilmişti. Amerikan mutfak olması beni sevindirmişti.

Kitapta olay örgüsüyle bağlantılı olarak verilen önemli mekânlardan biri de ormandır. Kurda dönüşecekleri vakit mutlaka insanlardan uzaklaşıp ormana giderler. “Ormanın en kuytu yerine gelince durdum. Evet, burası dönüşmeye en uygun yerdirdi.” (URL-7, 2017). Emeri, Jessy’i ormandan kaçıtır, şehirden uzak bir eve götürür. Jessy, Emeri’den kurtulup dönerken ormanda kamp yapan bir kızın kanını içerek öldürür. Bu yüzden orman insanlar için çok tehlikelidir.

4. 4. 5. Zaman

Kitapta belirli bir zaman dilimi veya yıl yoktur. Bilinen Jessy’nin 17 yaşında olduğudur. Olay örgüsüyle bağlantılı olarak vurgu yapılan tek zaman dilimi dolunay vaktidir. Dolunay vakti, ay tam tepedeyken kurda dönüşürler. “Hah, Dolunay tepeye çıktığı zaman neresi olsa dönüşeceksin.” (URL-7, 2017). Bu çok sancılı bir süreçtir. Ve dolunay geceleri vampirler için çok tehlikelidir, o gece insan avına çıkmamaya çalışırlar. Çünkü kurtlar insanlara zarar vermelerinden hoşlanmazlar ve vampirlere saldırırlar.

Vampir okulu erkenden eğitime başlamaktadır: “08.00’de okulda olmalısın.” (URL-7, 2017). Belirtilen bir diğer zaman dilimi de Austin’in ölüleri canlandırma büyüsünü yaptırdığı “akşam”dır. “Güneş batıyordu. Artık son ışıklarını gösteriyordu bize.” (URL-7, 2017).

4. 4. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitapta iki anlatıcı vardır. Olay örgüsünün bulunduğu asıl kısım birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Ancak birinci tekil kişi olayı yaşayana göre değişmiştir. Austin’in ağzından (URL-7, 2017):

"Jessy bana bak bu sadece başlangıç, sakın kendini bırakma." dedim, fazla acı çekiyor gibiydi. Bana aldırış etmeden bağırarak ağlamaya devam etti. Bu tepkisinin çok normal buluyordum. Dönüşürken çoğu kurt ölmeyi tercih ederdi.

Hector'un gözünden (URL-7, 2017):

Kapının önünde Ashleyyle konuşurken, Jessy içerden çıkmıştı ve Arthurun arabasına gittiğini söyledi. Ah bu kızdan hiç hoşlanmıyorum. Vampir olması beni gıcık ediyor.

Olay örgüsü bittikten sonra ise yazar devreye girmiş, kitabın başkahramanlarıyla ilgili yorum yaparak kitabı sonlandırmıştır. Kitabın bu kısmı üçüncü tekil şahıs ağızından, hâkim bakış açısıyla anlatılmıştır: Yazarın ağızından (URL-7, 2017):

Austin yere çökmüş Jessynin arkasından bakıyordu, ne yapabiliirdi ki. Her şeyini yitirmişti. "Evet benim yüzümden." diye düşündü. Evet zaten onun yüzündendi. Bu saçma büyüü başından beridir yapmamalıydı. Şimdi elinden hiç bir şey gelmiyordu. Evet o Jessynin dediği gibi katildi. Arkadaş katiliydi. Üstelik tekrar kardeş katili olacaktı. Kendi öz kardeşini öldürüyordu bundan ötesi var mı?

Kitapta iç monolog tekniğine sık sık yer verilmiştir. Yukarıda Hector'un Jessy hakkında söyledikleri buna örnektir. Bir başka örnek Jessy ile Austin arasında geçen bir diyalogda Jessy'nin içinden söyledikleridir:

"-Bende seni sevmiyordum Austin. Bende sevmiyordum.

Yalan!! Deli gibi seviyorum onu. Suan canım o kadar yanıyorki." (URL-7, 2017).

Austin'in kim olduğu sayfalar geçtikten sonra geriye bakış yöntemiyle Austin'in Jessy'e anlattıklarından öğrenilir (URL-7, 2017).

Birgün oturduğumuz yerde hayvan saldırıları başladı. Bunun hayvan saldırısı olmadığını biliyorduk. Birkaç ay sonra babamla beraber ava çıkmaya başladım.

Bir gece Lucas adında bir vampir öldürdüm. Kurt olduğumu bilmiyordum. Onu öldürdüğümde lanet bende etki etmişti. İlk dolunayda kurt olacağımdan haberim yoktu..." dedi burnunu çekerek. "Ve gerisini tahmin edebilirsin..." dediğinde gözlerimi onaylar tarzda kapatıp açtım.

"Onları öldürdün mü?"

"Güzel tahmin. Evet, Dolunay tepeye çıktığında, ben evdeydim. Bana neler olacağından haberim dahi yoktu. Evdeyken kurda dönüşüp onları parçaladım. Bana sahip çıkan insanları, anne ve baba dediğim insanları öldürdüm ben." Tek gözünden süzülen yaş dudaklarına doğru ilerledi. Başını öne eğdi ve göz yaşını sildi. Benimde istemsiz gözlerim doluyordu.

"Ben annemin canına kıydım. Babamın kafasını ezerek öldürdüm. Kardeşimi,sekiz yaşındaki kardeşimi pençelerimi geçirerek hayattan koparttım. Bunların hepsini ben yaptım..." kendisini gösterdi. "O içimde duran iğrenç hayvan yaptı bunu. Her dönüştüğümde kendime lanet ediyorum. Bunu ben yaptım..." dedi gözlerini bana dikerek. "Bu canavarlığın hepsini ben yaptım."

"Nasıl başa çıktın, başka insanlara ne dedin?"

"Onları parçalanmış halde bulunca benden şüphelenmediler. Bir kurdun yaptığı açıkca belliydi. Kayıtlarda hayvan saldırısı diye geçiyor."

Kitaptaki bir diğer geriye dönüş tekniği: "1 SAAT ÖNCE" (URL-7, 2017) olarak kullanılmıştır.

4. 4. 7. Dil ve Üslup

Kitapta sık sık dil bilgisi sapmalarına, argo ve küfür içeren cümlelere rastlanmaktadır: "Sen beni aldırma, daha önce bir melezle konuşmadım." "Evet profesör diye ayağıya kalktım." "-Sorun kapıyı çalmamam mı?? diyerek âşşalar tarza baktm." "İçerisi full içki kokuyordu ve insanlar çılgınca dans ediyorlardı." "Bak Jessy, sen benim yiğenimsin." (URL-7, 2017).

Argo ve küfür içeren sözcükler: "-Bence s....r olup gidebilirsin." "-Austin sana duygusallık yakışmamış, valla. Böyle s....k olmuşsun zaten s....ktün o ayrı konu. -Benden başka bir şey iste P.ç kurusu!!! "-Bak seni s....k." (URL-7, 2017).

4. 4. 8. Mesaj

Kitabın herhangi bir tezi yoktur. Dolayısıyla kitap şu mesajı vermek için yazılmıştır, denilemez. Ancak bazı kahramanlar ölümsüz olmakla gurur duysa da Jessy ve Austin'in bir konuşmasında Austin, ölümlü olmanın güzelliğine vurgu yapmıştır (URL-7, 2017):

"Ölümsüzüm." Dedim, dudaklarımı birbirine bastırarak.
 "Ne yaparsak yapalım ölmüyor musun yani?"
 "Hayır ölmüyorum."
 "Bir yandan da kötü olmalı."
 "Neden?" Diye sorduğumda, dudak büzdü. "Hayat ölünce anlam buluyor bence. Her şeyin bir sonu olmalı, bir zamandan sonra sıkılırdım."

4. 5. Ormantik Mafya

4. 5. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Ormantik Mafya, Wattpad'in Genç Kız Edebiyatı bölümünde yer almaktadır ve 10.800.000 kez okunmuştur. Kitap "Besd" tarafından yazılmıştır. "Bu kitabı 4 kişi yazıyoruz. Amatör olabilir çünkü ilk kitabımız. Bu kitabı sadece hevesimizi almak için yazıyoruz." (URL-8, 2017). Yazar yorumlarından anlaşıldığı üzere dört arkadaş sekizinci sınıf öğrencisidir ve Teog'a hazırlanmaktadır. Kitap, 63 bölümden oluşmaktadır. Ancak yazarlar kitabı bitirdiğine pişman olup "özel bölüm" adı altında 6 bölüm daha eklemiştir. Kitap; courier new yazı tipinde, 10 puntuyla 16.283 sözcük, 110 sayfadır.

4. 5. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Üç mafya arkadaşı: Araf, Rüzgâr ve Esat. Araf, trafik kazasında annesi ve babasını kaybeder, küçük kardeşi vardır. Küçük kardeşini anne babasının yokluğunu hissettirmeden büyütmenin derindedir. Rüzgâr, aslında güzel sanatlar okumak istemiştir,

güzel resim çizer ancak babasının zoruyla mafya olur. Ailesiyle küstür. Esat, yurt dışında eğitim alır ve babasının şirketinin başına geçer.

Sidal'in anne, babası yoktur. Teyzesi onu yanına alır, aile sıcaklığı vermeye çalışır. Teyzesi elinden geleni yapsa da Sidal aile özlemiyle büyür. Tıp Fakültesi öğrencisidir. Teyzesine yük olmamak için hem çalışır hem okur. Bir gün arkadaşının doğum gününe gitmek üzere evden çıkar, ara sokaklarda arkadaşının evini ararken bir silah sesi duyar ardından yerde yatan bir adam görür. Gayriihtiyari yanına gider, birden etrafını adamlar sarar. Yerde yatan Rüzgâr'dır. Adamları; Rüzgâr'ı, Sidal'in öldürdüğünü düşünür ve onu mekânlarına götürürler. Rüzgâr'ı Sidal'in öldürmediği anlaşılınca Rüzgâr'ın hastaneye gitmesi sakıncalı olduğu için Sidal, Rüzgâr'ın yanında tutulur, Rüzgâr'ı tedavi edecektir. Rüzgâr uyandığında başında bekleyen Sidal'i görür ve birbirlerine âşık olurlar.

Eslem, mimardır ve babasının arkadaşının şirketinde çalışmaktadır. Patronunun çok çapkın olduğunu duyduğu bir oğlu vardır, yurt dışında eğitim görmektedir. Yakında gelip şirketin başına geçecektir. Bir gün patronunun odasına girerken biriyle çarpışır, bu kişi patronun çapkın oğlu Esat'tır. Önceden gelip babasına sürpriz yapmıştır. Esat, diğer kızlar gibi Eslem'in de gönlünü çalmaya çalışır. Eslem'den herhangi bir yakınlık görmeyince ona âşık olur. Vakitlerinin çoğunu beraber geçirirler. Zamanla Eslem de Esat'a âşık olur.

Güneş, üniversite öğrencisidir. Bir gün araba Güneş'e çarpacağı sırada Araf onu arabanın önünden çekerek kurtarır. Kazayla ikisi yere yuvarlanır ve Araf Güneş'in üstüne düşer. Güneş'e bakakaldığı için uzun süre üstünden kalkamaz. Bu onların ilk karşılaşmasıdır. Sonrasında Güneş, kaybolmuş bir çocuğa rastlar. Çocuğun ailesine telefon açar ve buldukları adresi verir. Gelen kişi telaş içindeki Araf'tır. Araf gelene kadar Araf'ın kardeşi Aras ile Güneş çok iyi anlaşır. Aras da Güneş ablasına çok ısınınca Güneş, sık sık Araflara gider. Bu süreçte Güneş ile Araf da birbirine âşık olur.

Bir gün Esat, Rüzgâr ve Araf kızlarla beraber pikniğe gitmek ister. Böylece kızlar da tanışır ve üç sıkı dost olurlar. Bundan böyle sık sık vakit geçirirler.

Araf'ın yurt dışına çıktığı bir vakitte düşmanları bunu fırsat bilerek Güneş ve Aras'ı kaçıtır. Uzun aramalar sonucunda ikisi de bulunur ve düşmanlara gereken ceza verilir.

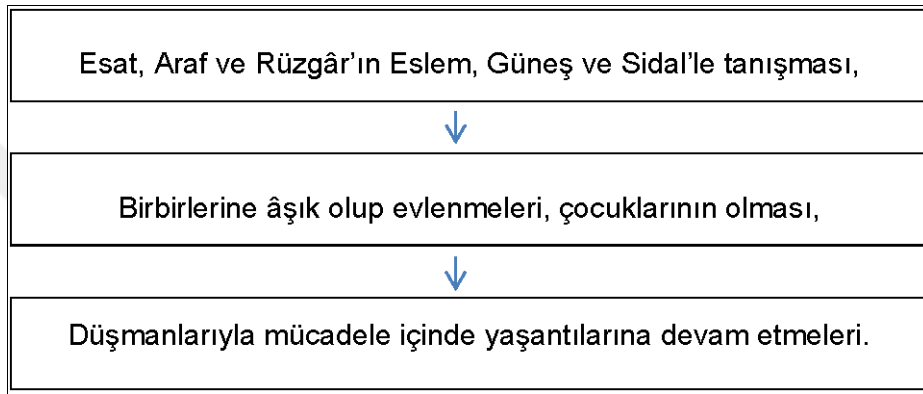
Bir gün iş çıkışı Esat, düşmanları tarafından vurulur. Eslem, Esat'ın bilincinin kapalı olduğunu düşünerek ona olan bütün duygularını anlatır. Esat'ın bilinci yerindedir ve her şeyi duyar. Araf ve Rüzgâr, Esat'ı vuran kişiyi yakalar, türlü işkencelerden sonra öldürür.

Bir müddet sonra Sidal'in karşısına Ateş adında biri çıkar ve ona yaklaşmaya çalışır. Sidal "hayır" dedikçe Ateş üstüne gider, okulun kütüphanesinde Sidal'den bir kere daha ret cevabı alınca, sanki Sidal onu rahatsız ediyormuş gibi davranarak Sidal'i herkese rezil eder. Tam o sırada Rüzgâr da oradadır. Rüzgâr, Ateş'e inanmaz çünkü Sidal'e güveni tamdır. Ne var ki zamanla Ateş; Sidal ve Rüzgâr'a bir oyun hazırlayarak onları ayırmayı

başarır. Ateş'in, Esat'ı vurduran Demir Atan'ın oğlu olduğu anlaşılır ve o da babası gibi türlü işkenceler görür.

Zamanla erkekler kızlara açılır ve evlenirler. Düşmanlar sürekli takiptedir, boş buldukları bir anı kollarlar. Bu boşluk tatile çıktıkları an olacaktır. Tatildeyken Esat'ın oğlunu kaçırlar. Eslem hamiledir. Tam o esnada doğuma gider, stresten erken doğum yapar. Bir müddet sonra Esat'ın oğlu da bulunur. Kaçıranlar öldürülür. Her çiftin iki tane çocuğu olur.

Olay örgüsünü şu şekilde özetlemek mümkündür:

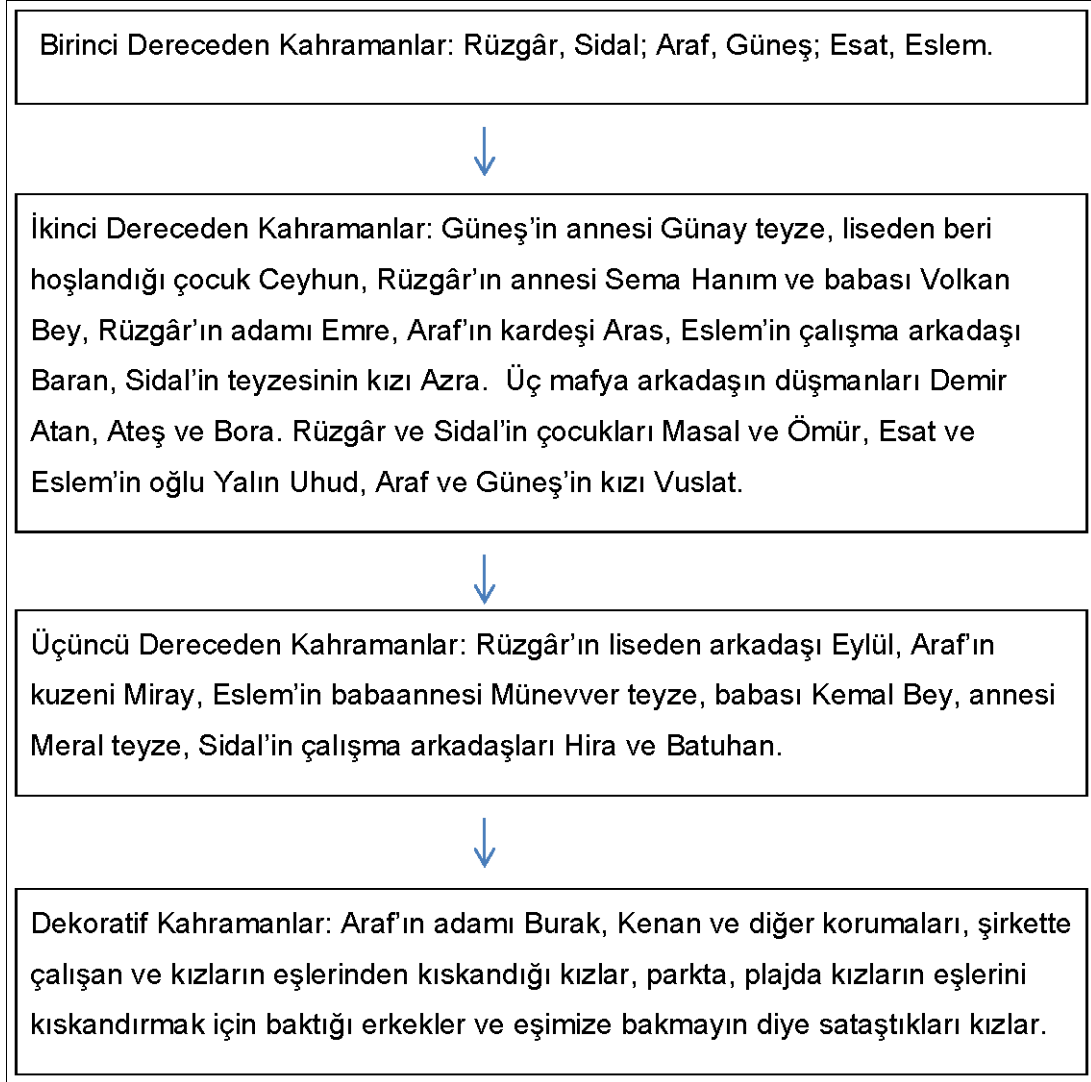

Şekil 15. Ormantik Mafya'nın vaka halkası

Bu durumda vaka tipi de tek zincirli vaka tipine uygundur.

4. 5. 3. Şahıs Kadrosu

Oldukça kalabalık olan şahıs kadrosunu şu tabloyla tasniflemek mümkündür.

Şekil 16. Ormantik Mafya'nın şahıs kadrosu

Yazarlar kitabı tanıtırken başkahramanlarını şöyle anlatmıştır (URL-8, 2017):

3 kız, saf ve masum.

Güneş: 20 yaşında. Üniversiteye gidiyor. Annesi ve babasıyla yaşıyor. Güzel, saf ve masum.

Sidal: 22 yaşında. Tıp öğrencisi. Hayata pozitif bakan saf ve masum biri. Ailesini trafik kazasında kaybetmiş, hayatın acı gerçekleriyle küçük yaşta karşılaşmış bir kız.

Eslem: 23 yaşında. İşinde oldukça başarılı bir mimar. Zeki, inatçı, güzel ve masum. Ailesinden ayrı yaşıyor.

3 erkek arkadaş, sert ve acımasız.

Araf: 24 yaşında acımasız bir mafya. Ailesini bir trafik kazasında kaybetti. Ailesinden ona sadece küçük kardeşi Aras kaldı. Acımasız, sert ve duygusuz.

Rüzgâr: 24 yaşında. Dışarıdan bakınca sert ve acımasız. Aslında iyi yürekli, naif bir mafya. Ailesiyle arası bozuk biri.

Esat: 23 yaşında. Hayatı takmayan, yeri geldiğinde çapkın yeri geldiğinde acımasız bir mafya. Murat Bey'in tek varisi.

Kitapta Sidal kendini şöyle anlatmıştır (URL-8, 2017):

Doğum gününe giderken ne giyilir ki ya. Evet, ben doğum gününe giderken ne giyilir bilmiyorum. O derece asosyal biriyim. Aslında herkesle iyi anlaşırım ama arkadaşım yok. Arkadaşımın olmamasının sebebi asosyallikten çok iki yüzlü, sahte insanlarla uğraşmak istememem. Ben tıp öğrencisiyim ve şu an da meslektaşımın doğum günü partisine gitmek için ne giyeceğimi düşünüyorum.

Sidal, kaçırıldığında kendini merak edecek kişinin olmamasına üzülmüştür (URL-8, 2017):

Belki yokluğumu bile önemsemediler. Öyle çok yakın bir arkadaşım yok. Zaten beni merak edecek bir ailemde yok. Ailemi küçük yaşta trafik kazasında kaybettim. Bana da teyzemler baktı. Hem çalışıp hem de okuyordum. Kazandığım parayla ve birazda teyzemin yardımıyla kendime küçük bir ev aldım. Şimdi de tıp okuyorum. Doktor olmak benim en büyük hayalim ve bunu gerçekleştirmek için her şeyi yaparım. İnsanlara yardım etmeyi seviyorum.

Sidal, aile sıcaklığından mahrum büyüyünce bu sıcaklığı Rüzgâr'da bulur. Rüzgâr istemeden mafya olmuştur: "En büyük hayalim güzel sanatlar bölümünü okumaktı. Daha sonra kendi açtığım atölyede çizdiğim resimleri sergilemek istiyordum. Ama babam buna izin vermedi. Kendi gibi mafya olmamı istedi ve emeline de ulaştı. " dedim (URL-8, 2017).

Rüzgâr'ın babası (URL-8, 2017):

"Rüzgâr'ın babası gerçekten çok kötü biri. Rüzgâr ve benim beraber olmamı istemiyor. Hatta bugün de Rüzgâr'a demiş ki 'Eğer o kızla evlenirsen seni mirasından men ederim. Ve evlatlıktan reddederim. ' Hatta Sema Hanım'la da bu durum hakkında çok kötü tartışmışlar. Benim yüzümden araları bozulacak."

Rüzgâr'ın babası uzun süre oğlunu bu yüzden affetmez, hatta Sema Hanım da eşinden ayrılıp Rüzgârlara taşınır. Sidal doğum yaparken çok kan kaybetmiştir. İhtiyacı olduğu kan Rüzgâr'ın babasında vardır. Rüzgâr babasına yalvarır, torununun tehlikede olduğunu söyler ve babası böylece biraz daha yumuşamış olur, kan vermeyi kabul eder, bundan böyle torununu görmeye Rüzgâr'ın evine de gider. Esat arkadaşlarını ve kendisini şöyle tanıtmıştır (URL-8, 2017):

Rüzgâr ve Araf 'la küçüklükten beri arkadaşız. Araf çok sert, Rüzgâr sessiz, ben ise çapkınım. Evet, bunu kabul ediyorum. Üçümüz çok farklıyız. Şimdi diyeceksiniz nasıl arkadaş oldunuz? Babalarımız arkadaş ve biz de doğal olarak arkadaşız. Araf 'la uğraşmak çok zor. Bir de ailesini kaybettikten sonra iyice çekilmez oldu. Kendini kardeşine ve işlerine verdi. İnsan biraz etrafındaki güzellikleri görür değil mi? Hiç kızlara bakmıyor ki.

Rüzgâr'ın ağzından arkadaşları (URL-8, 2017):

Araf ve Esat çocuk gibi. Esat Araf 'ı kızdırır, Araf 'ta Esat 'a sürekli bağırır. Bunlar hep böyle. Ama bu kızmalar, tartışmalar ciddi bir boyutta değildir. Hepsi şakayla karışık. Ne dersek diyelim ve Araf ne kadar inkar ederse etsin Esat 'ı seviyor. Hepimiz birbirimiz için canımızı veririz.

Mafyayken hepsi çok acımasızdır, aralarında en ince ruhlu olan Rüzgâr dahi mafya iken türlü işkenceler yapabilmektedir. Daha önce öldürdükleri adamın oğlu Ateş, okulda Sidal'e yaklaşır ve Rüzgâr'ın yanlış anlamasına sebebiyet vererek aralarını bozar. Rüzgâr gerçeği öğrendiğinde Ateş'e türlü işkenceler yapar (URL-8, 2017):

"Arkadaşım kurbanlarına hep baş harfini kazır. Ben de merak ediyorum nasıl olacak. Hadi gel senin üzerinde deneyelim." dedim ve kızgın demiri aldım. Gövdesine yalvarışları eşliğinde 'R' harfi çizdim.

"Çok güzel duruyor sen de..." Onu bırakmam için bağırıyor ve yalvarıyordu.

"Bağırma şerefsiz! Bu yaptıklarım sana az bile. Seni yüzünden sevdiğim kızı ağlattım lan ben! Onun bir damla göz yaşına kıyamayan ben onu ağlattım. Senin gibi bir p.ç kurusu yüzünden."

Elime çakmak aldım ve yaktım. Yavaş hareketlerle Ateş'in gövdesinde gezdirmeye başladım. Acıyla bağırıyordu. Ama onu umursamadan konuşum.

"Canın mı yanıyor? Üzgünüm." dedim ve boyun bölgesinde ateşi bir süre beklettim. Elimdeki çakmağı bıraktım. Elime bıçak aldım.

"Ağzını açın." Dediğimi yaptılar. Ateş korkuyla bana bakıyordu.

"Benim kızımın tadına bakmak için sabırsızlanıyordun değil mi? Ama artık tat alma organın yok." dememle dilini kesmem bir oldu. Artık bağırışlarını yok sayıyordum.

"Yeni başlıyoruz Ateş. Sen bizi ayırırken zevk aldın mı bilmiyorum ama ben sana işkence ederken büyük zevk alıyorum." "Bıçağı almışken devam edeyim. Hangi elinle kızıma dokunacaktın? Cevap veremeyeceğine göre ben işimizi sağlama alayım." dedim ve acımadan teker teker parmaklarını kesmeye başladım. Tişörtüm kan olmuştu.

"Parmak kesim işlemi de sona erdiğinde göre sıra en eğlenceli ve benim en çok zevk aldığım yerde." Adamlarıma dönüp devam ettim. "Kezzabı verin." dememle Ateş'in gözleri kocaman oldu. İçinde kezzap olan küçük bir şişeyi verdiler. Dikkatli bir şekilde şişenin kapağını açtım.

"Nerenden başlasam?" Düşünür gibi yaptım. "En acı vereni sona bırakmaya karar verdim." Kezzabın bir kısmını yavaşça gözünden başlayıp yüzünün her tarafına döktüm. Ardından "Dur birde buraya da deneyelim. Bence bu daha can alıcı olur. Zaten öldükten sonra işine yaramayacak. Ama olsun. Senin acı dolu yalvarışlarını duymak benim için büyük zevk. Ah tabi bağıramazsın. Dilini kesmiştim." dedim ve kezzabın geri kalanını Ateş'in erkeklğine döktüm.

"Biliyor musun? Babana da aynısını yapmıştık. Ne acı..." Elime uzun sivri iğne ucunu alarak şiringaya taktım ve zehri içine doldurdum.

"Bu şiringayı sana sapladıktan sonra bütün organların patlayacak..." Lafımı bölen çalan telefonum oldu. Cebimden çıkardım ve Sidal'in aradığını gördüm.

Telefonu açtım. "Efendim güzelim?"

Kızların yanında ise gayet ince ruhlu insanlar olurlar, Rüzgâr Sidal'in ağlamasına dahi dayanamaz. Aralarında duygularını olduğu gibi ifade edemeyen, Güneş'e açılmakta zorlanan kişi ise Araf'tır. Güneş Araf'la olan ilişkisini şöyle anlatmıştır (URL-8, 2017):

Siyah; karamsarlığı, hüznü, acıyı, ölümü ve gücü anlatır. Araf tam rengini yansıtır. Peki o kadar güzel rengin arasından neden siyah olmayı tercih ediyor? Neden hayatında güzelliklere yer vermiyor? Ben ise Araf'ın tam tersi beyazım. Araf ne kadar karanlıksa ben o kadar aydınlığım. Araf isterse benim aydınlığım da güneşini bulabilir. Ama her zaman olduğu gibi kendinden taviz vermeyerek rengini yansıtmaya devam ediyor.

Kızların bir ortak özelliği vardır ki o da çok kıskanç olmalarıdır. Güneş hamileyken Araf'ı şirketteki kızlardan korumak için Araf'ın şirketinde işe girmiştir. Ve şirketteki kızların çoğunu kovdurmuştur. Evrak imzalatmak için Araf'ın yanına gitmek isteyen kıza (URL-8, 2017):

"Seni bir daha bu odanın yakınlarında görmeyeyim. Şimdi uza. "Selin yanımdan uzaklaşırken şişmiş olan karnımı sevdim. "Babayı kurtlara yem etmemek için birazcık delirebiliyorum. Ama bu hâlimle çok çirkinim ve babanın başka kızlara bakmasını istemiyorum oğlum. O yüzden odasına kız sokmuyorum. Zaten birazdan toplantıya girecek. Orada da kızlar vardır. Ama sen annene güven. Ne yapıp edip o toplantıya bende gireceğim. Belki de toplantıya girmesine engel olabiliriz. Duruma göre değişir. Hadi gel, babanın yanına gidelim. "Gülümserken Araf'ın odasının kapısını tıklattım.

...

"Bir kere ben kıskandığımdan burada değilim. "Alayla bana baktı.

"Allah Allah! Kızım, kimseyi içeri sokmuyorsun. Benimle konuşan kızları şirketten kovdun. Bazılarını da köşede sıkıştırıp tehdit ediyormuşsun. Bu yüzden hiçbir çalışanım yanıma gelemiyor. Bu kıskanmıyor hâlinse kim bilir kıskansan ne olacak. Merakla bekliyorum."

Sidal ve Eslem (URL-8, 2017):

"Aynı babası gibi tatlı. " dedi Aslı, Sidal'ın kucağındaki Ömür'e bakarken. Sidal sinirle Aslı'ya baktı.

"Evet, benim kocam fazla tatlıdır. Ama bu tatlıyı her zaman olduğu gibi sadece karısı yiyebilir. "Rüzgâr'ın kaşları havaya kalkmış alayla Sidal'ı izliyordu. Sidal kıskanınca ağzından çıkanı duymuyordu.

"Asıl buradaki yakışıklıya ne demeli? Babasına çekmiş. "Yanımdaki kızın saçına yapışmamak için kendimi zor tutuyordum.

"Kocamın karizması sadece beni ilgilendirir. Rüzgâr'da karısını ilgilendirir. Peki, siz s....klerin ilgi alanı nerede? Göremiyorum. "Sidal sözümü devam ettirdi. "O hâlde ikileyin. "Kızların ağzı bir karış olmuş bize bakarken yanımdan gittiler. Memnun olmuşçasına gülümseyip Esat'ın şaşkın bakışlarını umursamadan oğlumu sevmeye başladım. Kimse ne kocama ne de oğluma yaklaşamaz. Oldu ki yaklaştı, sonuçları ağır olur.

Kitaptaki tek yuvarlak kahraman Esat'tır. Zira Eslem'i tanımadan önce çapkın biriyken Eslem'den sonra sevgisine sadık, etrafa bakmayan biri olmuştur.

4. 5. 4. Mekân

Kitapta adı geçen herhangi bir şehir veya semt yoktur. Kitabın olay örgüsüyle bağlantılı olarak dikkati çeken mekân "depo"dur. Burası Rüzgâr, Araf ve Esat'ın

cezalandırması gereken kişilerin cezalandırdığı yahut öldürdüğü mekândır. Rüzgâr vurulduğunda da Rüzgâr'ın adamları Sidal'i depoya kaçırmışlardır. Sidal: "Şu an neredeyim hiçbir fikrim yok. Tek bildiğim bir depoda ellerim ve ayaklarım bağlı, ağızda bantlı bir şekilde sandalyeye oturuyorum. Ağızım açık olsa derdimi anlatacağım da açmıyorlar ki ağızımı." (URL-8, 2017).

Sonrasında Demir Atan ve Ateş de bu mekânda öldürülmüştür. Araf'ın adamı ile Araf arasında geçen konuşma (URL-8, 2017):

Arabayı oyuncakçıya sürmeye başlamıştım ki Kenan aradı.
"Söyle." dedim.
"Abi depoda hâletmen gereken bir adam (!) var." dedi. Bir şey söylemeden telefonu kapattım ve arabanın yönünü depoya çevirdim.

Deponun dışındaki kapalı mekânlar kahramanların evleri, Güneş ve Sidal'in okulu, Sidal'in okulunun kütüphanesi, şirket, hastane, bar ve her zaman gittikleri kafe olarak sıralanabilir. Kitapta bu mekânlardan birkaçı tasvir edilmiştir. Bunlardan Sidal'i depoya kaçırdıktan sonra kalması için onu getirdikleri oda dikkat çekicidir: "Emre beni bir odaya getirmişti. Beyaz dolaplar... Beyaz halı... Beyaz duvarlar... Beyaz yatak... Neden her şey beyaz? 'İşte burası senin kalacağın oda.' dedi Emre." (URL-8, 2017). Rüzgâr'ın annesinin evi: "Eve girdik. Bize kapıyı açan bayan bizi uzun bir koridordan geçirdi. Ardından beyaz ve mor renklerinin hâkim olduğu bir odaya girdik." (URL-8, 2017). Araf'ın odası (URL-8, 2017):

Büyük bir gardrop, cam kenarında yatak ve yatağın iki ucunda komidin vardı. Yatağın karşısında da büyük bir koltuk vardı. Odanın içinde gereksiz eşya bulunmuyordu. Bu odanın kime ait olduğunu pek düşünmeye gerek yok. "Senin odan mı?"

Kitaptaki açık mekânlar ise Araf ve Güneş'in Aras'ı götürdüğü park, sahil, tatile gittikleri plaj olarak sıralanabilir.

4. 5. 5. Zaman

Kitapta belirli bir yıl yahut belirli bir yıla ithafen herhangi bir dönem belirtilmemiştir. Kitapta zamana vurgu yapılan kısımlar olayla bağlantılı olarak verilen kısa zaman aralıklarıdır. Mesela Esat vurulunca "Aradan üç gün geçti. Esat hâla uyanmadı. Ve yoğun bakımda..." "BİR HAFTA SONRA" (URL-8, 2017) uyanır. Araf anne babasını dört yıl önce kaybetmiştir: "Çok üzüldüm. Ne zaman oldu? Aras... O kaç yaşındaydı? " dedim gözlerim dolarken. "Dört yıl önce oldu. Aras bir yaşındaydı." (URL-8, 2017). Bu durumda vaka zamanı Aras beş yaşındadır.

4. 5. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitap, "Özel Bölüm 2"deki onuncu sayfa hariç birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Ancak birinci tekil kişi kahramandan kahramana değişmiş, aynı olay farklı kahramanların bakış açısıyla da anlatılmıştır. Esat'ın ağzından (URL-8, 2017):

Eslem'e inat kızlara bizimle yiyebileceklerini söyledim. Bizim kızların gözlerinden adeta ateş fışkırıyordu."Evet beyler, 3. dünya savaşına hazırlanın. " dedim. "Abi başımıza iş aştın. Kazasız belasız şu günü atlatabilecek miyiz bilemiyorum. " dedi Rüzgâr.

Sidal'in ağzından: "Esat olayları fena karıştırdı. Neden böyle bir şey yaptı anlam veremiyorum. Aslında ufak bir öpücük ama sanırım Güneş ilk öpücüğünü başkasına vermeyi hayal ediyordu. O yüzden bu kadar üzüldü." (URL-8, 2017).

Rüzgâr'ın ağzından (URL-8, 2017):

Kalpten kalbe bir yol vardır. Görünmez bir sırdır. İkimizin kalbi birdir zannediyordum. Ama öyle olmadığını anladım. Ateş'le Sidal'ı sarmaş dolaş görünce o an benim için hayat durdu. Nefessiz kaldım. Sanki kalbime bıçak saplanıyordu. O görüntüyü daha fazla görmemek için hiçbir şey söylemeden gidiyordum ama Sidal buna engel oldu. Bana açıklama yapacaktı. Neyi açıklayacak? O görüntü nasıl açıklanabilir?

Özel bölüm 2'nin onuncu sayfasında ise yazar araya girmiş, Rüzgâr'ın duygularını ve yaşadıklarını anlatmıştır. Kitabın sadece bu kısmı üçüncü tekil kişi ağzından, hâkim bakış açısıyla anlatılmıştır (URL-8, 2017).

Rüzgâr hızla hastaneden çıkmıştı. Babasının onlara yardım etmeyeceğini bilmesine rağmen karısının hayatı için arabaya bindi ve babasının kaldığı eve doğru sürmeye başladı. Tek düşündüğü karısı ve oğluydu. Gerekirse yalvarırım diye geçirdi içinden. Karısının hayatı hiçbir şeyden önemli değildi. Yarım saatlik yolu hız sınırlarını aşarak kısa sürede gelmişti. Arabadan indikten sonra evin kapısına gelince kapıyı yumruklamaya başladı. Volkan, başını aylardır çalıştığı dosyalardan kaldırdı. Bu saatte kim geldi diye düşünürken çalışma odasından çıktı. Rüzgâr şiddetli bir şekilde kapıyı yumruklarken "Aç kapıyı! "diye bağıırıyordu.

Kitapta yer yer diyaloga ve iç monoloğa yer verilmiştir. Aşağıya Güneş'in arkadaşı Pusat'la arasında geçen bir diyalog ve bu diyalog esnasında Güneş'in aklından geçenler örnek alınmıştır (URL-8, 2017):

"Naber güzellik? "Yanıma oturan Pusat'a baktığımda gülümsemesine karşılık vermeye çalıştım. Güzellik?
"İyiyim Pusat. Sen? "
"İyiyim. Ama çıkışta beraber bir şeyler yaparsak çok daha iyi olacağım. "
"Üzgünüm. Arkadaşlarıma söz verdim. "
"Benim için arkadaşlarını ekemez misin? "Allah aşkına sen kimsin de onları senin için ekeceğim? Ama tabii ki bu kadar kaba konuşmayacaktım.
"Ekemem Pusat."

Rüzgâr ile Sidal'in kavgası sırasında Sidal'in içinden konuştukları iç monolog tekniğine örnektir (URL-8, 2017).

"Ağlama dedim. Benim yüzümden hiçbir şey yapma! " Konuşma lütfen Rüzgâr. Beni daha çok kırmaktan vazgeç. Yalvarırım. Bunları ona söyleyemedim. Bana tekrardan bağırmasını göze alamam. O bana sesini yükselttikçe benim içim parçalanıyor.

Araf, Güneş'e hissettiklerini ifade ederken yazar montaj tekniğinden yararlanmışır (URL-8, 2017).

"Dışarıdan bakınca belli oluyor Güneş. Tahir olmakta ayıp değil, Zühre olmakta... Hatta sevda yüzünden ölmekte ayıp değil. Bütün iş Tahir olabilmekte. Yani yürekte... " Ben kendimden bu sözleri beklemiyorken Güneş' in ağzı açık bir şekilde beni dinlemesi normal.

Yazarlar, Araf ile Güneş'in bazı anlarını geriye dönüş tekniğiyle vermiştir. Araf'ın Güneş'in hamile olduğunu nasıl öğrendiği, bebeğine karşı ilk davranışları Güneş'in aklına gelen anılarla anlatılmıştır (URL-8, 2017).

Dün Sidal gelmişti. Benim yemek yapamadığımı bildiği için hamile hâliyle üşenmeden yemek yaptı. Aklıma Vuslat ilk doğduğu zamanlardan bir anı gelince yüzümde tebessüm oluştu.

"Canım, ben yemek yapmaya çalışacağım. Sende biraz Vuslat'ı tutar mısın? " Karşımda Vuslat'a garip bir şeymiş gibi bakan Araf'a gözlerimi devirdim.

"Bebeğimize garip bir varlıkmiş gibi bakmayı bırak Araf. Kızımız doğduğundan beri senden başka herkes onu kucağına aldı. Bir tek sen almadın. Dener misin? Seni yemez. "

Bakışlarını Vuslat'tan çekip gözlerimin içine baktı. "Şimdi Esat gelir. Ona ver. Zaten o bile tutabiliyor. Sinirlerimi bozuyor. "

"Hayatım, sende kucağına alabilirsin. Denemiyorsun ki..." Tedirgince bana baktı.

"Ya düşürürsem? " Esat konusundan gitsem işe yarayabilir.

4. 5. 7. Dil ve Üslup

Kitapta argo ve küfür içeren sözcükler oldukça fazladır. Bunda kahramanların mafya olmasının etkisi de vardır ancak kızlar mafya olmadığı ve yazarlar tarafından "saf ve masum" olarak tanıtıldığı hâlde lügatlerinde oldukça fazla ayıp söz vardır. Araf, duygularını ifade etmekte zorlandığı için Güneş ona sıklıkla hakaret eder (URL-8, 2017):

'Ben mi ayıyım? Hani öküzdüm. Hangi ara ayılığa terfi ettim? "Demek kabul ediyorsun. Bu da bir ilerleme."

"Ah Aras, sadece senin için katlanıyorum öküz abine. Sadece senin için.."

"Güle güle nazik Araf... Hoşgeldin öküz Araf..."

“Bir araba yanıma yanaştı ve kornaya bastı. Bir anda irkildim. Hangi öküz kulağımın dibinde kornaya basar ki? Arabanın camı açıldı ve Araf 'ı gördüm. Hangi öküz diye birde düşünüyor muyum?”

“Vay be! Öküz Araf'a bak sen. İki dakika da köpeğim oldu. Tamam, abartıyor olabilirim.”

Eslem: "Ha bu arada eğer sevgilime yaklaşırsanız sizi hiç acımadan boğarım. Esat benim! Şimdi gidin diğer s...k arkadaşlarınıza da söyleyin. " dedim ve asansörden çıktım. Tabii ki blöf yapıyorum. Onları ne boğacağım. Sadece saçlarını teker teker yolarım! (URL-8, 2017).

Sidal kaçırıldığında Rüzgâr'ın adamı ile arasında geçen konuşma (URL-8, 2017):

"Mal mısın sen? Ağzımı açmadın ve konuşmamı bekliyorsun."

"Sen kimsin de bana hakaret ediyorsun seni f....e." diye bağırdı. O bana ne demişti...f....e.

...

Nesi lazım lan?" dedi s...k adam.

"Abi bu kız tıp öğrencisiymiş ve patronu o vurmamış. Kamera kayıtlarına baktık. Atalay .ti vurmuş. Bu kız patronu iyileştirebilir. Sonuçta doktor sayılır."

Rüzgâr ve Sidal kavga ettiğiğinde, Rüzgâr, Ateş için: “Sana dokunmasına izin verdiğin p.ç.” (URL-8, 2017).

Araf, düşmanı hakkında: "O şerefsiz p.ç ölmek için yalvaracak. " (URL-8, 2017).

Kitapta anlatım bozukluklarına da rastlanmaktadır: “Yarım saattir dolap bana ben dolaba bakıyorum.” “Doğruluk mu? Cesaretilik mi?” dedim (URL-8, 2017).

4. 5. 8. Mesaj

Kitapta üç mafya arkadaşın üç kız arkadaş ile ilişkisi anlatılmıştır. Olay boyunca iyi bir ders, mesaj çıkarabilecek pek olumlu bir teze rastlanamamıştır. Güneş, Eslem ve Sidal; Araf, Esat ve Rüzgâr'ın etrafında kimseyi barındırmaz ne var ki kendileri eşlerini kıskandırmak adına erkeklerle özellikle ilgilenirler, hatta ilgilenirken inanç değerleriyle dalga geçerler: “Şurada ki taş gruba. Bunlar ne böyle ya? Allah boş zamanında mı yaratmış? Güneş hayran dolu bakışlarını çocukların üstünden çekmiyordu ve bu Araf'ın daha çok sinirlenmesine sebep oldu.” (URL-8, 2017). Davranışları böyle olsa da sözlerinde aşklarına bağlıdırlar.

Aile hayatı arka plandadır. Eslem ailesinden ayrı yaşamaktadır. Güneş, Araf'ın düşmanları tarafından kaçırıldığında ailesinin haberi dahi olmaz. Yaşantıları böyleyken Sidal'in, Araf'ın özellikle Aras'ın yaşadığı aile özlemiyle, aile hayatının önemi vurgulanmıştır. Sidal, Rüzgâr için “Ailesi var ve onların değerini bilmeli. Benim küsecek bir ailem yok. Eğer olsa ne küsmesi? Onları asla üzmem. Ama yok..” (URL-8, 2017).

4. 6. Kod Adı: Bay Sapık

4. 6. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Hopeklausm tarafından yazılan *Kod Adı: Bay Sapık*, Wattpad'ın mizah bölümünde en çok görüntülenen üçüncü kitaptır. 10.900.000 kez okunmayla *Benimle Yan* birinci; 18.900.000 görüntülenmeyle *Kumsaldaki Meteor* ikinci en çok görüntülenen kitaptır. Ancak basılmış oldukları için sadece birkaç bölümü Wattpad'de bulunmaktadır. *Kod Adı: Bay Sapık* ise 6.600.000 kez okunmuş, 276.000 kez beğenilmiştir. 73 bölümdür ve her bölümün içeriğine uygun bir başlığı vardır. Kitap times new roman yazı tipinde 12 puntoyla 671 sayfa 145.509 sözcüktür.

4. 6. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Bukre ve Aslı üniversiteyi kazanıp İzmir'e yerleşir. İzmir'in küçük bir mahallesinde güzel bir ev tutarlar. Okulun ilk günü Bukre çok heyecanlıdır, sesi çok güzel olduğu için annesi konseptuar okumasını istemiştir. Annesi Canan Hanım avukattır, vaktiyle Bukre'nin babasının şirketinde çalışırken tanışıp evlenirler. Bukre küçükken trafik kazasında babasını kaybeder. Bukre ilk günün heyecanı ile perdenin açık olduğunu fark etmez ve kıyafetlerini giyerken karşı komşusuyla göz göze gelir. İlk gündeki ikinci aksilik tam arabasına binip hareket ettiği sırada yine karşı komşusunun arabasına çarpmasıyla gerçekleşir. Arabayı karşı komşusu Poyraz yaptırır. Poyraz arabanın anahtarını teslim etmesi gerektiği saatte etmeyince Bukre Poyraz'ın evini basar.

Bir gün hem Poyrazlar hem de Bukreler aynı anda evin anahtarını almayı unutur ve dışarda kalırlar. Gecenin bir vakti çilingirle uğraşmak istemezler ve Poyraz'ın annesi Aylin Hanım'a misafir olurlar. Aylin Hanım onları çok sıcak karşılar.

Bukre bir gün çok hastalanır, ateşi çıkar havale geçirmek üzereyken Poyraz onu hastaneye yetiştirir. Bukre'nin iyi bir bakıma ihtiyacı vardır. Poyraz onu Aylin Hanım'a götürür, annesi Bukre'ye çok iyi bakar. Aylin Hanımlardayken Poyraz Bukre'yi havuza iter ve öper. Bukre iki ay içinde bu kadar yakınlaşmayı uygun bulmadığı için görüşmeye ara vermeye karar verirler.

İki ay boyunca hiç görüşmezler. İki ay sonra Aslı, Poyrazları yemeğe davet eder. Çünkü Poyraz'ın ev arkadaşı Kerem, Aslı'nın erkek arkadaşıdır. Bukre ile Kerem ayrı kalamayacaklarını bu yemekte bir kez daha anlarlar.

Poyraz, varlıklı bir ailenin tek çocuğudur. Bir gün trafikteyken öndeki araç kurşunlanır, yardımlarına Poyraz koşar. Kurşunlanan İzmir'in mafya babası Vedat Saraç'tır. Poyraz'ın birine yardım etmek adına kendini tehlikeye atması çok hoşuna gider ve onu velihtı olması için eğitir. Poyraz aynı zamanda babasının şirketindeki işlerle de

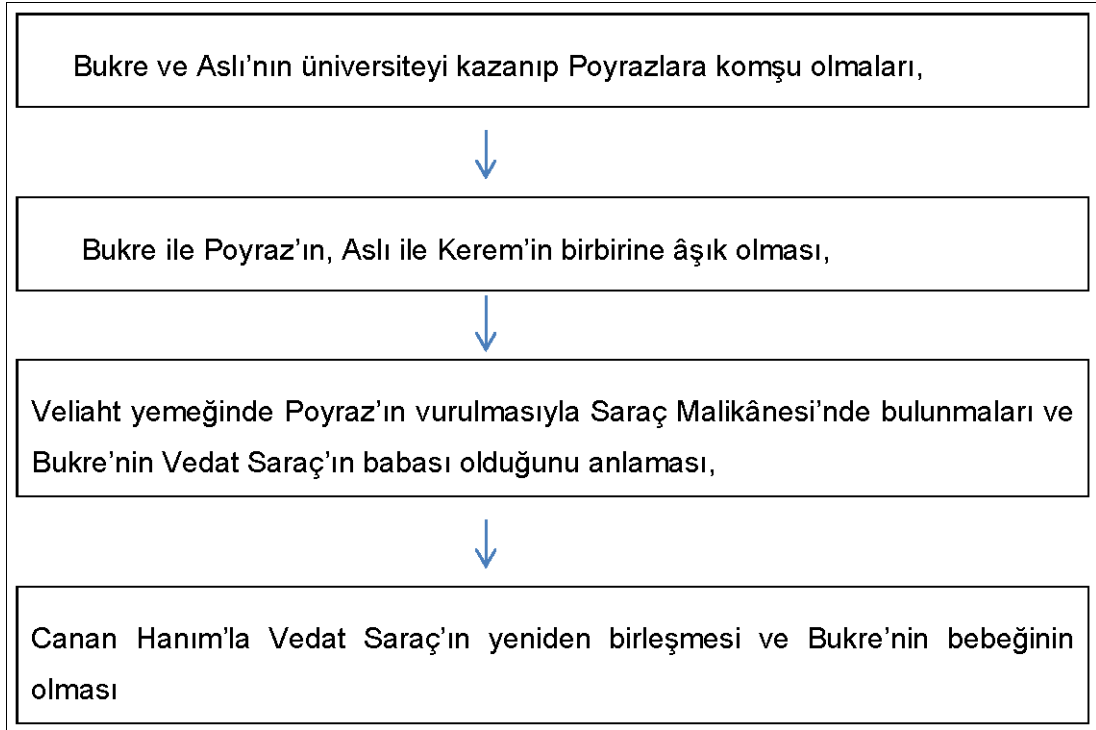
ilgilenir. Bir gün şirket yemeğine Bukre ile gider ve herkese Bukre'yi kız arkadaşı olarak tanıtır. Şirket ortaklarından Ebru bu duruma çok bozulur. Çünkü Poyraz'a körkütük âşıktır ve Bukre'den önce Poyraz'la ilişkisi vardır. Şirket yemeğinden dönerken arabanın önünü keserler. Böylece Bukre, Poyraz'ın mafya olduğunu öğrenmiş olur.

Yakında veliahtlar yemeği vardır ve bu yemekte veliahtlar arasında İzmir'in mafya babası seçilecektir. Seçim şöyledir: Her veliaht ortadaki çıplak kadının göğsünden uyuşturucu çeker ve ağzından uyuşturucu hapını alır. İyice sarhoş olup kendinden geçince de atış yapar, hedefi tutturan veliaht mafya babası olur. Bu yemeğe gelmeyen yahut bu aşamayı reddeden kişi ise öldürülür. Bukre, Poyraz katılmak zorunda olduğu için çok üzülür. O gece o da gizlice oraya gider. Üst balkonların birinden Poyraz'ı izler. Tam Poyraz'a sıra geldiğinde göz göze gelirler. Poyraz yapmayacağını söyler ve öldürülmemek için kaçar. Ne var ki dışarıda vurulur.

Bakılması için Vedat Saraç'ın malikânesine getirilir. Bukre hep baş ucundadır ve vurulduğu için kendini suçlar. Çok üzgün olduğu bir an babasının sesini duyar. Kendisine Ahmet Kaya şarkısı söylemektedir tıpkı küçüklüğündeki gibi. Kafasını kaldırdığında Vedat Saraç'ın kendi babası olduğunu anlar. Bayılır, kriz geçirir. Annesine durumu anlatır, hemen gelmesini söyler.

Geçmişte Bukre'nin amcaları şirket üzerinden mafyalara borçlanır ve borçlarını Bukre'nin babasına bırakırlar. Mafya yakın takiptedir, gizlice evine dahi girip Bukre'nin başına silah dayayarak tehdit ederler. Bukre'nin babası, borcunu verse dahi mafyadan kurtuluş olmadığını anlayınca kendini uçurumdan attırıp ölü gösterir ve bir mafya babasının veliahtı olur. Böylece hem kendini hem de ailesini mafya tehlikesinden kurtarmış olur.

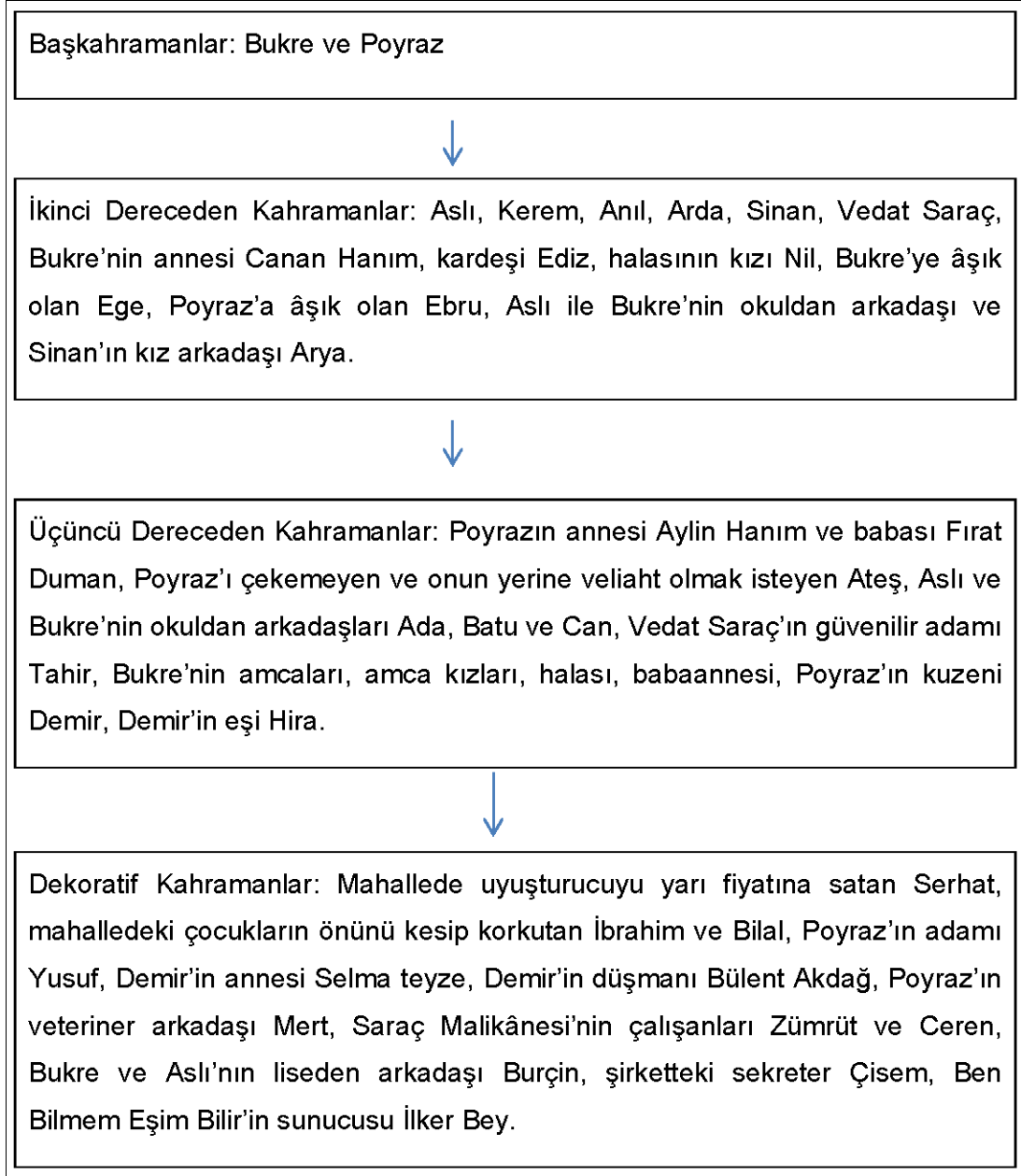
Kardeşi Ediz babasını affeder ancak bu, Canan Hanım ve Bukre için çok zordur. Ne zaman ki Vedat Saraç da bir çatışmada vurulur ve onu kaybetme korkusu yeniden içlerine çöker, o zaman onu affederler. Canan Hanım ve Vedat Saraç dinî nikâh kıydırarak yeniden evli olurlar. Bukre ise Poyraz'dan hamile kalır. *Kod Adı: Bebek* adlı kitapta yazar bu kitabın devamını yazmıştır. Vaka tipi tek zincirlidir. Vaka halkalarını şu şekilde göstermek mümkündür:

Şekil 17. Kod Adı: Bay Sapık'ın vaka halkaları

4. 6. 3. Şahıs Kadrosu

Kod Adı: Bay Sapık'ın başkahramanları Bukre ve Poyrazdır. Bütün kahramanlarını aşağıdaki tabloyla göstermek mümkündür.

Şekil 18. Kod Adı: Bay Sapık'ın şahıs kadrosu

Bukre: Kerem karşı komşularının hayatını araştırdığında şu bilgilere ulaşır (URL-9, 2017):

"Aslı ve Bukre'nin aileleri Ankara'da yaşıyor. İkisi de on dokuz yaşında! Bukre'nin babası dokuz yıl önce ölmüş. Aslı tek çocukmuş ki bu çok hoşuma gitti. Bukre'nin ise on altı yaşında bir erkek kardeşi var. Annesi kocasının ölümünden sonra hiç evlenmemiş. Mesleği avukat. Buraya üniversite okumak için gelmişler. İkisi de konservatuar okuyorlar. İkisinin de, bir kız kavgası yüzünden sabıkaları var. Konusu ise kızın teki Bukre'ye annesiyle ilgili bir şey demiş, tabi doğruysa kayıtlara böyle geçmiş. Bukre'nin annesi avukat olduğu için fazlasıyla kolay bir şekilde yırtmışlar paçayı" dedi.

Bukre babasının ölümünden çok etkilenmiştir ve insanlara bağlanmakta güçlük çekmektedir (URL-9, 2017):

Erkeklerle ve sözlere olan güvenimi babam öldüğünde kaybetmişim. 'Söz veriyorum, her zaman yanındayım Cananım. Her zaman çocuklarımın ve senin yanınızdayım. Ailemi bırakmaya hiç niyetim yok.' Babam anneme 'Cananım' diye seslenirdi. Annemin babama olan aşkını her zaman birinde hissetmek istemişimdir. Ama ne yazık ki babam verdiği sözü tutamadı ve bir adam tarafından kaçırılıp uçurumdan atıldı. Annem o adamın en ağır şekilde cezalandırılması için gece gündüz uyumayıp, beni ve o zaman küçük olan kardeşimi sanki yokmuşuz gibi sayarak çalışmıştı. Bu benim bir bakıma hayata küsmeme yardım etmişti. Akrabalarımın olan güvenimi babamın cenazesinden sonra kaybetmişim.

Bukre ise Ebru ile atıştığında kendi hakkında şunları söyler (URL-9, 2017):

Hayatım boyunca hep bu tarz kötü laflara maruz kalmıştım. Lise hayatımda da çok pısırık biri değildim ve çoğu zaman ön plandaydım. Arkamdan sürekli konuşulurdu ve çok kötü ithamlara maruz kalmıştım. Erkeklerden uzak dururdum çünkü nedense hiçbirine arkadaşlıktan farklı bir gözle bakamazdım. Tepkimi ortaya koyunca da hep hakkımda bir sürü ithamlarda bulunurlardı.

Aslı Bukre hakkında şöyle düşünür: "Annesi Bukreyi bana emanet etti. Bukre... Asi bir kızdır fakat içinde daha yeni doğmuş bir bebekte olan masumluktan vardır." (URL-9, 2017).

"Poyraz'ın akli neden hep Bukre'de?" sorusuna Poyraz'ın şu düşünceleri açıklık getirmektedir (URL-9, 2017):

Ankaralıydı. On dokuz yaşındaydı. Ben yirmi dört yaşındaydım. Aramızda beş yaş vardı. Babası dokuz yıl önce ölmüştü, belki de bu yüzden böyle asabiydi. Kız kavgası! Bu kız kesinlikle benim ruh ö..züm gibiydi. Tabi o bana göre daha değişikti. Belki de bu yüzden dikkatimi çekmişti. Bana benzediği için! Benim gibi asabi olduğu için.

Poyraz: Bir mafya üyesidir. Mahallede başka kişilerin kalitesiz uyuşturucu satmasına engel olur çünkü kendileri daha iyisini satacaktır (URL-9, 2017).

Poşeti incelemeye başladığımda Vedat abinin satılmasına izin verdiği uyuşturuculardan farklıydı. Vedat Abi, İzmir'in mafya adamlarından biriydi ve bu mahâlleyi bana emanet etmişti. Mahâlle! Dıştan gençlerin ve nadir orta yaşlı insanların evleri olduğu yer gibi gözükene ama aslında içinde çok büyük bir karanlık barındıran bir mahâlle. Bu mahâlle bana emanetti. Benden habersiz kuş bile uçmazdı. Uyuşturucu, alkol vb. her şey satılırken benden izin alınması gerekirdi. Alkol meselesinde sorun çıkmazdı ama uyuşturucu her zaman bir sorun kaynağıydı. Vedat Abi sadece kendisinin ürettiği malın satılmasına izin vermişti. Ama bazen canına susayan s...klar çıkıyor karşımıza bu da onlardan biriydi büyük bir ihtimal! Poşeti yavaşça açarak parmağımı poşete daldırdım. Elime bulaşan malı yavaşça ağzıma götürdüm. Adi bir mal olduğu belliydi. Bir kere baştan çıkarıcı değildi. Geçici bir tattı.

Poyraz'ın kötü alışkanlıkları, zaafı da vardır (URL-9, 2017):

Aslında içkiye alışkındım ama dün gece baya içmişim. Dün geceye ait her şeyi hatırlamaya yavaş yavaş başlamışım. Barı, beni oradan çıkartan Ebruyu, Ebruya dokunan kendimi... Allah beni bildiği gibi yapsın! Dün gece aklıma Bukre ve "P.ç" deyişi geldikçe daha çok içmişim.

Ediz, kitaptaki en farklı kişidir. Okuldan bir aylık uzaklaştırma alınca annesi onu Bukre'nin yanına gönderir. Poyraz'la ilk karşılaşmaları okuyucuya Ediz'in farklılığı hakkında fikir verir (URL-9, 2017).

"Benimle gel" deyip arkamı dönmeme endişeli bir sesle "Nereye götüreceksin beni? Hem beni götürdüğün yerde bin kere tecavüz edip, otuz iki yerimden bıçaklayıp, gözlerimi, böbreklerimi, kalbimi oyup, organ mafyalarına satmayacağını ne malum! Belki arkada delil bırakmamak için beni gömüp ablama işkence edeceksin! Belki bana günlerce tecavüz edeceksin! Ne malum" deyip kıkırdamasına karşılık arkamı dönüp "Sana mı tecavüz edeceğim?" diye sordum.

Bana dudak büküp "Bence çok seksi bir vücudum var ama yine de sen bilirsin tabi" deyince "Ediz her şeyi geçtim, ablana cidden acıdım" dedim.

Böğürerek "Bende valla ona acıyorum. Yazık kız on beş senedir beni çekiyor ya" dedi ve ardından anlamsızca güldü.

Canan Hanım: "Annem çok iyi biridir. Maalesef ki aynı şeyleri kardeşim Ediz için söyleyemeyeceğim. Ediz bu dünyaya sanki beni kızdırmak için gelmiş gibi." (URL-9, 2017).

Vedat Saraç'ı eşi Canan Hanım şöyle anlatır (URL-9, 2017):

"Sert hallerindense bu halleri çok hoşuma gidiyordu. Eskiden de böyleydi, yumuşak ponçik bir kalbi vardı. Ama yıllar sonra sert bir adam olmuştu. Biliyordum suçlu o değildi, onu bu hâle getirenlerdi. Onu değiştirmeye de çalıştırmıyordum, sadece ailesiyleken sert olmamasını o tehlikeli görünümünden arınmasını istiyordum."

4. 6. 4. Mekân

Olaylar İzmir ve Ankara'da yaşanır. Bukre ve Aslı Ankaralı olduğu için arada bir Ankara'ya giderler. İzmir, Bukre için özel bir şehirdir: "İzmir! Bir hayatın başladığı ama hiç bitmediği şehir. Çocukluğumdan beri denize yakın olan şehirleri hep çok sevmişim ama İzmir kesinlikle en sevdiğimdi. Beni buraya çeken şeyler vardı." (URL-9, 2017).

Kendilerince İzmir'in güzel bir mahallesinde ev tutarlar, mahallenin bir mafya yuvası olduğunu sonradan fark edeceklerdir (URL-9, 2017).

İzmir'in nedense bu mahallesindeki evler hem büyüktü hem de fiyatları çok uygundu. Aslıyla bunu mahallenin hep تنها ve genellikle gençlerden oluştuğuna bağlamıştık. Gerçektende sokakta bir sürü genç kadın ve erkekler vardı. Sanırım bu mahalle birazda üniversitelilerle dolu bir mahalleydi. Ama her şeye rağmen yeni yapılan bu dubleks evi iyi bir fiyata tutmuştuk. Bizim oturduğumuz sokakta genellikle bahçeli evler ya da bizimki gibi dubleks evler vardı. Ama en çok hoşuma giden hemen

karşımızda olan dubleks evdi. Baya büyük ve modern bir ev, kim bilir içi ne kadar güzeldir...

Aslı ve benim odam üst kattaydı; salon, mutfak, lavabo aşağı katta. Evimiz çok büyük değildi ama bize yetiyordu.

Mahallenin gerçek yüzünü Anıl anlatır (URL-9, 2017):

Mahallenin تنها, kimsesizlerin yaşadığı kısmına doğru sürdüm arabayı. Bizim mahalle üç kısma ayrılıyordu. Ailelerin yaşadığı kısım, kimsesiz ve yardıma muhtaçların yaşadığı kısım bir de itin kopuğun yaşadığı kısım. Poyraz bu üç kısım arasındaki ince çizgileri çok güzel koruyordu, bu konu da onu hep takdir etmiştim. Hiçbir it ailelere ve kimsesizlere zarar veremiyordu. Ailelerde zaten bu mahallenin kötü tarafından haberdar değildi. Kimsesizler ise bizim yanımızda çalışıyor ve bizden yardım alıyorlardı. Herkes kendi tarafında yaşıyordu, sorun çıkaran zaten öldürülüyordu.

Bukre hastalandığında Poyraz onu annesinin evine getirir ve fark eder ki (URL-9, 2017):

Odamın kapısını açtığımda burada kaç zamandır kalmadığımı aklıma geldi. Eve çok nadir ailemi görmek için gelirdim; günüm genellikle kumarhanede, şirkette, mahâlde veya Saraç malikânesinde geçirdi. Buraya gelsem bile gece kalmazdım.

Yavaş yavaş yatağıma yaklaşırken fark ettiği şey ile şaşırdım. Hiçbir eşyanın yeri bile değişmemişti. Beyaz yatak, siyah perdeler, nefret ettiğim kitaplar, televizyon ve buna benzer her şey! Odamda siyah ve beyaz her zaman hâkimdi. Yatağıma yavaşça uzandığımda tavana baktım.

Bu mekânlar, Poyraz'ın ailesinin yanında kalmak yerine nerelerde vakit geçirdiğini anlamak adına önemlidir. Olay örgüsüyle ilişkili mekânlardan biri de kumarhanedir. Poyraz'ın kumarhanede bir odası vardır ve vaktinin çoğunu orada geçirir. Mafyalıkla ilgili işlerini oradan yürütür. Poyraz'ın mafya kimliğiyle ilgili önemli bir diğer mekân ise Saraç Malikânesi'dir. Büyük toplantılarını burada yaparlar. Malikânenin zemin katı bir hastanedir, biri vurulduğunda hastaneye götürmek tehlikeli olduğundan orada tedavi görür. Vedat Saraç vurulduğunda (URL-9, 2017):

Kısa bir sürede Saraç malikânesine geldik. İçeri girecekken Kerem "Allahtan göğsüne denk gelmemiş" dedi. Bende buna şükrediyordum. Korumalardan Vedat'ın sağ kolu olan Tahir'in nerede olduğunu öğrendim. Hemen zemin kata indik. Zemin kat bir nevi hastane gibiydi. Ameliyathanesi, yoğun bakımı her şeyi vardı. Saraç malikânesinde kurşunun nereden geleceği belli olmazdı.

Poyraz ve Bukre arada bir uçurumun kenarına gelir ve müzik dinlerler (URL-9, 2017):

Poyraz arabayı uçurum gibi bir yere park edince bir oh çektim. Uçurumu görünce bir an dedim bu bizi öldürecek. Sonuna kadar açık camlardan üfül üfül hava eserken çok güzel olmuştu. İlbaharın ilk günü azıcık sıcak geçmişti ya mutluydum.

Manzara da son derece güzel olunca insan baya bir huzur doluyordu. "Burası çok güzelmiş"

Kitapta adı geçen bir diğer mekân Demir ile Poyraz'ın gittiği Kordon'dur: " -Nereye?" diye sordum. -Kordonda biraz hava alacağım" (URL-9, 2017).

Şahıs kadrosunun özelliklerini yansıtan bir diğer mekân "bar"dır. "O değil canım sen uyuyorsun bardalarmış." (URL-9, 2017).

4. 6. 5. Zaman

Kitapta belirtilen bir tarih yahut bir döneme atıfta bulunan herhangi bir zaman ifadesi yoktur. Bilinen Aslı ve Bukre'nin 19 yaşında olduğu, Bukre'nin on yaşındayken babasını kaybettiğidir. Kitapta belirtilen zaman aralıkları genelde Bukre ve Poyraz'ın ilişkisiyle yahut mafya hayatıyla ilgili belirtilen zaman aralıklarıdır: "Yok artık! Cidden ben on beş dakikadır Bukre'nin odasında mıydım? Bana sanki birkaç dakika gibi gelmişti." (URL-9, 2017). Genelde akşam yedi, sekiz gibi birbirlerine çaya, yemeğe giderler: "Bende, Aslıda hazırдық ve saatin sekiz olmasına az kalmıştı. Poyrazlara gitme vakti!" (URL-9, 2017). "-Saat: 19.30-"da (URL-9, 2017). Poyraz Bukre'yi şirketin yemeğine götürür. Bukre, Poyraz'a (URL-9, 2017):

Seninle aramızda olan şey her neyse bence fazla... Hızlı... Sadece neredeyse bir aydır tanıdığım biriyle aramızdaki bu yakınlık olamaz. Bir an önce kendimi toparlamam gerektiği anladım. Bütün gece İzmir'e geldiğimden beri geçen bir ayı günü gününe düşündüm. Toplanmalıyım bir an önce. Biraz benimle uğraşma. Lütfen"

...

Eğyle özellikle bir haftadır aramız daha iyiydi. Poyrazla aramıza mesafe koyalı tam iki ay olmuştu. Nedenini bilmediği bir şekilde işkence çekmişim. Çekmişim çekmesine ama iyi olmuştu. Arkadaşlarımla, okulumla, ailemle ilgilenmişim. İlk bir hafta Aslının dırdırından kurtulamamışım. Pişmanlık duygusunu iliklerime kadar yaşadım. İlk iki hafta o evden sadece Arda ve Keremden başka kimseyi görmedim. Ardayla kapıda karşılaşmıştık. Keremle ile ise Aslı yüzünden karşılaşmışım. Kerem pek bakmamıştı yüzüme ama olsun.

"-SAAT: 02.00" Poyraz, Saraç Malikânesinde toplantıdadır ve Bukre gördüğü rüyanın etkisiyle onu arar (URL-9, 2017):

Gecenin ikisinde acil gelen haberle Vedat Ağabeylerin evine geldik. Bütün çete, Vedat Ağabey ve yardımcısıyla toplantı yapıyorduk. Ve sorun Vedat Ağabeyin can sağlığıydı! Biri bugün Vedat Ağabeyin arabasına silahlı saldırıda bulunmuş. Yaralı falan yok! Herkes kim olduğunu bulmaya çalışıyor

...

"Alo?"

"Poyraz?" Bukre! Lan bu kızın sesi neden ağlamaklı geliyor?

"Bukre... İyi misin?"

"Poyraz yanında Ebru mu var?" Ne?

"Ne alaka?"

"Yanında Ebru mu var?!" diye bağırdı.

"Bağırma bana!"

"Ebru yanında mı?" Artık iyiden ağlamaya başlamıştı. Ağlama!

"Ağlama!"

"Kes sesini, soruma cevap ver"

"Yanımda Ebru falan yok. Size geliyorum ne olduğunu anlatacağsın!"

Telefonu kapayıp karşıdan bana doğru gelen Keremlere "Ben gidiyorum" dedim. Arkamdan seslenseler de pek oralı olmadım.

-Saat: 02.20-

Ben kapıyı çalmadan Bukre açmıştı. Ağlamaktan helak olan gözleriyle, şişmiş gözaltlarıyla karşımda derin nefesler alan kıza sarılmamak için kalbimle savaşa girdim. Maalesef ki koca bir yenilgiye uğradım. Kollarımı ona sardığım an oda bana sarıldı. Ah hadi ama daha iki ay önce birbirimizden uzak durmak adına konuşmuştu. Peki ya şimdi neredeyse kendini bana bırakacaktı. Artık sıkılmışım zaten ondan uzak durmaya.

Poyraz ve benim arama biraz soğukluk girmişti. Adam akıllı görüşemiyorduk. Ben boş olduğumda o şirkette oluyordu. Sadece geceleri görüşebiliyorduk ki on ikiden sonra o yanımdan gidiyordu. O beni her ne kadar uyuyorum zannetse de ben onun gittiğini anlıyordum. Ne hâlât yediğini merak etsem de soramıyordum.

Bukre ile Poyraz ayrıldığında Poyraz bir hafta boyunca kumarhaneden çıkmaz ve günlerini şöyle geçirir (URL-9, 2017):

Gözlerimi araladığımda olduğum yere baktım. Bir haftadır gözlerimi her açtığımda gördüğüm şeyleri gördüm. Demek ki kumarhanedeydim. Tam bir haftadır eve gitmiyor kumarhaneden çıkmıyordum ki kimse çıkmamı da istemiyordu. İçkili hâlimle ne olacağı hiç belli olmazdı. Aralıksız içki içiyor bir yerlerde sızıyordum. Sızmadığım zamanlarda ise birilerine sataşır duruyor, kavga çıkartıyordum ki sebepsiz yere birçok adamımı hastanelik etmişim. Çete de ki herkes artık bana laf etmiyordu. Etseler yiyecekleri dayağa biliyorlardı. Sızdığım koltuktan kalktım. Laphroaig markalı viski şişesinden sızmadan önce içmişim.

"İki gün sonra-" Poyraz vurulduğunda Bukre, iki gün hastanede yatar. Bir hafta boyunca şu hâlde başında bekler (URL-9, 2017):

-Bir Hafta Sonra-

Aradan geçen günlerde Poyrazın yanından hiç ayrılmıyordum. Yemeğimi bile yanında yiyordum. Yemek dediğime bakmayın, en fazla iki dilim ekmek veya birkaç kaşık çorba. Geçmiyordu boğazımdan. Son birkaç gündür uyuyamıyordum bile. Sol yanım uyutmuyordu. İçimin ağrısı uyutmuyordu. Ben uyurken Poyraza bir şey olur diye ödüm patlıyordu.

4. 6. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitapta iki tür anlatıcı vardır. Kitap hem birinci tekil kişi, kahraman bakış açısıyla hem de üçüncü tekil kişi, hâkim bakış açısıyla yazılmıştır. Birinci tekil kişiler incelenen diğer Wattpad kitaplarında olduğu gibi değişmiştir (URL-9, 2017):

"Poyraz'dan

Elimdeki kâğıdı belki de on kere okumuştum. Neydi şimdi bu? Benimle uğraşma diyen kız şimdi de niye benimle uğraşıyordu? Ne yani mesajına cevap vermedim diye mi yapmıştı bunu?"

"Bukre'den

Akşam kendimi odama kapatıp kitap okurken bir anda kapım çalındı. "Ne var?" diye bağırdım. Poyrazın mesajlarıma cevap vermemesi beni aşırı germiştir ve sinir etmişti."

"Kerem'den

Sinan, ben ve Arda, Serhat denen adamın adresine gidiyorduk. Adresi bulmak kolay olmamıştı ama adama gününü göstermek kesinlikle kolay olacaktı. Arabayı Sinan kullanıyordu. Araba durunca etrafa bakındım. Ne yani bu herif bar mı işletiyordu? Üçümüzde hızlıca arabalardan inip bara doğru yürüdük. Kapıya gelince korumalar karşımıza dikildi."

"Aslı'dan

Kafeteryada Kerem ile birlikte sıra bekliyorduk.

"Kötü bir gündü" deyince ona baktım.

"Fazlasıyla kötü bir gündü. Eğer Bukreye daha kötü bir şey olsaydı kendimi asla affetmezdim"

"Ama olmadı. Kendini suçlama sende istemezdim hasta olmasını" dediğinde sesi şefkatli çıkmıştı."

"Yazardan

Vedat Saraç yatağın ucuna oturup gözleri kapalı olan Poyraza baktı bir süre. Ölüyordu herkes bunun farkındaydı. Özellikle de Vedat bunun yeterince farkındaydı. Doktor dün gece gelip Keremlerden gizli Vedatla konuşmuş Poyrazın en fazla bir hafta yaşacağını söylemişti. En büyük çöküntülerden birini daha yaşamıştı Vedat Saraç."

Bölüm 28'de Ediz'in ağzından, bölüm 35'te, Vedat Saraç'ın en güvenilir adamı Tahir'in ağzından, bölüm 53'te Arya'nın, bölüm 67'de Arda'nın, bölüm 68'de ise Bukre'nin halasının kızı Nil'in ve Anıl'ın ağzından anlatıma yer verilmiştir.

Yazar, araya girip okuyucuyu yönlendirmiştir: "(Şarkı Vedat Saraç'ı anlatıyor sözlerini lütfen okuyun, özellikle altı çizili kelimeleri)" (URL-9, 2017).

Kitapta montaj tekniğine oldukça yer verilmiştir. Yazar bölüm sekize Yıldız Savaşları filminden bir alıntıyla başlar: "Korku, karanlık tarafa giden yoldur. Korku öfkeye; öfke nefrete; nefret ise acıya yol açar."- Star Wars (URL-9, 2017).

Aslı, Bukre'nin kendini kötü hissettiği bir anda ona babasının küçükken ona söylediği şarkıyı söyler (URL-9, 2017):

Bana bir masala anlat baba
İçinde bütün oyunlarım
Kurtla kuzu olsun şekerle bal
Bana bir masal anlat baba
İçinde denizle balıklar
Yağmurlu kar olsun güneşle ay
Anlatırken tut elimi
Uykuya dalıp gitsem bile
Bırakıp gitme sakın beni
Bana bir masal anlat baba
İçinde tüm sevdiklerim
İçinde İstanbul olsun.

Bukre, Duman'ın "Sor Bana Pişman mıyım?" adlı şarkısının sözlerini Poyraz'a mesaj yazarken kullanır (URL-9, 2017):

Kime: Bay Sapık

'Anlamadan geçilmesin, başka yöne çekilmesin, yanlışım yok sanılmasın o beni bağlar ben yine durmam sor bana pişman mıyım? Doğruyu söyler, hiç bana gülmez. Sor bana pişman mıyım? Herkesin günahı boynuna öyle bir adım atarsın yenilmeden gelirsin oyuna, anlarsın. ' Seninle birlikte uyumak gerçekten çok güzeldi, sanırım hep seninle uyumak isteyebilirim ve bundan hiç pişman olmam.

Gittikleri düğünde çalınan şarkılardan biri (URL-9, 2017):

"Güzel yüzlüm tatlı dillim
Aşkına deli divaneyim
Canım bir tanem hayatım benim
Tek bir isteğim isteğim gül bana yarım
Gamzeli yarım güzel yârim."

Poyraz, Bukre'yi uçurumun kenarına getirir ve radyoyu açar (URL-9, 2017):

"Eğer seni kırdıysam
Darıl bana
Ama bir gün beni ararsan
Bak ruhuna"
Poyraz'ın sesiyle gözlerimi açtım. "Bu şarkı bizim şarkımız olsun kırmızı s....nli" Buarkı bizim şarkımız olsun Bay Sapık...
"Birden gecem tutarsa
Güneşi çevir bana
Sevgilim bağışla
Biraz zor olsa da
Affet beni akşamüstü
Gölgem uzarken
Öğleden sonra affet
Ne zaman istersen"
Kafamı Poyrazın göğsünden kaldırıp yüz yüze gelmemizi sağladım. Hem gözleri hem de şarkı ruhuma işliyordu.
"Affet beni gece vakti
Ay doğmuş süzülürken
Sabaha kalmadan affet
Tam ayrılık derken"
Poyraz dudaklarıma öpücük kondurduktan sonra şarkının devamını çirkin sesine rağmen Müslüm babayla birlikte söyledi. Her kelimenin üzerine bastırırçasına!
"Çünkü sen çölüme yağmur oldun"
Dudağıma öpücük kondurdu.
"Sen geceme gündüz oldun"
Bir öpücük daha kondurd
"Sen canıma yoldaş oldun"
Bir öpücük daha...
"Sen kışıma yorgan oldun"

Vedat Saraç, Canan Hanım'a söylediği Ahmet Kaya şarkılarını Bukre'ye de söyler.

Böylece Bukre, onun babası Tarık Keskin olduğunu anlar (URL-9, 2017):

"Üstüm başım toz içinde
Önüm arkam pus içinde
Sakallarım pas içinde
Siz benim nasıl yandığımı
Nerden bileceksiniz"

Her bir kelime kalbime ok misali çarpıyor tam on ikiden vuruyordu. Ah, bu adam bana bir şey yapıyordu. Sesi beynimi ve kalbimi ele geçiriyordu.

Bu ses... Kahretsin bu ses çok tanıdıktı!

"Bir fidandım devrildim

Fırtınaydım duruldum

Yoruldu çok yoruldu

Siz benim neler çektiğimi

Nerden bileceksiniz"

Şarkıyı da sanki bir şeyler anlatmak ister gibi söylüyordu. Hayır hayır isyan ediyordu.

Birden başım döndü ve dengemi kaybettim. Hemen yanımda olan kapının kolunu tutup Vedat Saraç'ı dinlemeye devam ettim.

"Gökte yıldız söner şimdi

Annem beni arar şimdi

Sevdiğim var kanar şimdi

Siz benim niye içtiğimi

Nerden bileceksiniz"

'Sevdiğim var kanar şimdi' derken neden özellikle üzerine vurgu yapmıştı?

"Bir pınardım kan oldum

Yol kenarı han oldum

Yanıldım ah ziyan oldum

Siz benim neden sustuğumu

Nerden bileceksiniz"

Ah, ne anlatmak istiyordu?

"Ben ardımda yaş bıraktım

Ağlayan bir eş bıraktım

Sol yanıma boş bıraktım hey

Siz benim kime küstüğümü

Nerden bileceksiniz."

Özellikle bu kıtayı söylerken sesini daha da belirtti. Kahretsin.

Poyraz, Bukre'den ayrıldığında (URL-9, 2017):

Elimdeki viski bardağını sertçe masaya koyup son ses çalan şarkıya eşlik ettim.

"Kıyamıyorum sana sen çok güzelsin

Ben çirkin bir insanım kader utansın

Gitme demiyorum sana yine gidersin

Ama bu kez mermiyi beynine yersin!"

Ben böyle aşk acısının.

Yine uçurumun kenarında (URL-9, 2017):

O da çirkin sesine rağmen eşlik etti. "Hani sendin benim gönül eşim, benim kadınıam"

Kadınıamın özellikle bastırarak söylemişti.

Gülümseyerek bağırıp şarkıya eşlik ettim.

Bu sana belki son yazım, ölürüm biterim...

Özledin mi? Ayıp sorması...

Acısın canım, zaten ordasın...

Düşünmem, kimse sormasın olanı biteni..."

Kitapta yer yer diyalog tekniğine de yer verilmiştir (URL-9, 2017):

Odadan çete çıkınca Tahir Vedat Abiye "Şu Ateş'i niye hâla hayatta tutuyorsun?" diye sordu.

"Çünkü Poyraz'ın işlerini zorlaştırıyor"

"Bu daha kötü değil mi?" diye soran sağ koluna "Aksine bizim için daha iyi, Ateş ölse bile gene de ortaya Poyrazın işlerini zorlaştıran başka bir adam çıkartacağım" diye cevapladı Vedat Saraç.

"Bilerek neden Poyrazın işlerini zorlaştırıyoruz?"

"Kolaya alışmasın diyen! Ben öldükten sonra başa o geçecek her zaman zoru başaracak. Canı yanacak gerekirse sevdiğini de kaybedecek!"

"Ölüm yatağında olsan da Poyraz'ın geleceğini düşünecek onu eğiteceksin değil mi?"

Vedat Saraç çarpık bir gülüşle güldü ve 'evet' anlamında başını salladı.

Bukre babası öldüğünde yaşadıklarını geriye dönüş tekniğiyle anlatmıştır (URL-9, 2017):

Aslının sesiyle dinlediğim şarkı içimi huzurla doldurmuştu. Bu şarkı her zaman benim şarkımdı. Ağlamak istediğimde veya mutlu anımda her zaman bana iyi gelen şarkıydı. Sanki bu şarkı babam ve beni birbirimize bağlıyordu. Babam öldüğünü duyduğumda on yaşındaydım. Daha küçük bir çocuktum. Hayata küsmüştüm, kimseyle konuşmamıştım. Sadece bu şarkıyı söyleyip durmuştum. Aradan üç ay geçince annem beni psikoloğa götürmüştü. Konuşmaya başlamıştım fakat çok az. Aradan yıllar geçtikçe düzelmeye, keyfim yerine gelmeye başlamıştı. Kötü zamanlarımda Aslı hep yanımdaydı. Hâla da öyle.

Kitaptaki bir diğer geriye dönüş tekniği Vedat Saraç'ın Bukre'ye Poyraz'ı nasıl eğittiğini anlattığı bölümdür (URL-9, 2017):

"Çalışanlarımdan biri. Poyraz hayatıma girmeden önce veliahdım olarak düşündüğüm biriydi. Neyse daha önceden ben bu konuyu Tahirle konuşmuştum. Tahir tabi ki de Poyrazın veliaht olmasını istememişti. Haklıydı da çelimsiz bir şeydi Poyraz. Ama işte onları karşıma aldığımda ani bir kararla Poyraza her şeyi anlattım. Alması gereken sorumluluk çok büyüktü. Düşünmek istediğini söyledi ben de hak verdim. Sonuçta ailesinden ve kendinden vazgeçmesi gerekti" Nedense Poyrazı çelimsiz düşünemiyordum.

"Sonra ne oldu?" diye sordum büyük bir merakla.

"Tam bir ay düşündü. Ondan ümidimi kesmiştim ki malikâneye geldi ve kararını verdiğini veliahdım olmak istediğini söyledi. Tahir ve benim dışında kimse Poyrazın veliahdım olacağını bilmiyordu, çok büyük bir titizlikle sakladık. Tam on sekiz yaşına kadar neler çekti anlatamam" dedi ve yüzünü buruşturdu.

"Ne oldu? Neler çekti?"

"Zayıftı, güçsüzdü, çelimsizdi, silah tutmayı bilmiyordu. Kendini birinden koruyacak durumda değildi. Tam iki yıl yaşamadığı işkence kalmadı. Defalarca vazgeçtiğini, istemediğini söyledi. Yeri geldi deli gibi karşımda ağladı ama asla geriye dönemedi. Yeri geldi panikten bayıldı yeri geldi yanlışlıkla vuruldu. Vücudunda bir sürü dikiş izi var değil mi?"

4. 6. 7. Dil ve Üslup

Kitapta, argo ve küfür içeren sözcükler oldukça fazladır. Bukre Aslı'yı uyandırmak için üzerinde zıplayınca: "Oğlum bak git diyen çöpçünün süpürgesi sana girsin emi Bukre! Ne biçim arkadaşsın sen" (URL-9, 2017). Bukre ile Ebru herkesin içinde kavga ederken (URL-9, 2017):

"Ben sen miyim? Beni sevmeyen adamlara masumluğumu veriyim. Yarın bir gün bir erkekle birlikte olursam inan bana bu beni seven biri olur. Poyrazla ikiniz harika bir çiftsiniz. Sen s....k, o p.ç!"

Poyraz, Bukre'nin arkadaşlarıyla barda olduğunu öğrenince: "Evinde, uyuyordur diye mesaj atmıyorum" "O değil canım sen uyuyorsun! Bardalarmış!" "H.....r!" (URL-9, 2017).

Ediz: "Okulumuzun s...klerinden biriyle aynı sınıfa giden çocuk 'Koçum sende izin kâğıdı varmış' diyince sert bir şekilde "He var? Ne yapacaksın?' dedim." (URL-9, 2017).

Ediz: Yanına gidip elimi uzattım. Elimi tutup yerden kalktı. "Ne gülüyorsun lan? P.ç yere kapaklanmışım gülüyor bir de!" diye söylenince gülmemi sonlandırıp "Kanka valla pardon. Lan çok komiktin" deyip yeniden güldüm. Okuldan içeri girip sınıfa doğru ilerlerken Aliyle birlikte insan analizi yapıyorduk. Ali bana bir çocuğu gösterip "Kanka bak bu çocuk Hipokrat yemini etmiş doktor kimlikli sapık. Kızların bacaklarını kesiyor pislik" deyince çocuğu dikkatlice baktım. Haklıydı. Çocuğun gözler fıldır fıldırdı. Sapıklığın bile bir âlemi var! Çocuğun yanına gidip omzuna hafifçe vurdum. "Lan senin gözlerin niye fıldır fıldır?" Görende beni okulun kötü çocuğu sanar...

"Ne diyorsun?" deyince sinirlenmeye başladım.

Ali aramıza girip çocuğa "Hacı bonzai'yi artık fazla kaçırmıyor musun?" deyince aramızdaki Aliyi ittirip çocuğa yaklaştım. "Ne ayaksın lan sen? Bak benim müdür akrabam olur yakarım seni haberin olsun" Yalan oysaki müdürle kanlı bıçaklıyız. Gördüğüm yerde kaçırım kıl heriften bir de bana uzaklaştırma verdi hepten kıl oldum.

"Tamam ya" falan demeye başlayınca "Bir daha kızların orasına burasına bakarken görmeyeceğim seni! Ulan sizin gibiler yüzünden benim adım sapığa çıktı lan!" deyip çocuğu geri de bırakıp sınıfa yürümeye başladım. Ali bana yetişip "Yakıyordun kanka" deyip güldü.

"Su dök" diye espri yapınca Ali yüzünü buruşturup "Allah seni bildiği gibi yapsın Ediz" dedi. Çocuğa hâla sinirliydi! Yüce rabbim bütün aptalları bana yönlendiriyor. Yağdırıyor kurban olduğum. Sınıftan içeri girip sırama ilerledim. Çantamı sıraya koyduktan sonra Aliye döndüm. "Ders ne lan?"

"Matematik kanka" Hay dilin kopaydı da söylemeyeydin Ali (URL-9, 2017).

Poyraz kuzeni Demir'le konuşurken: "O ara telefonu çaldı Poyrazın yine. Açıp kulağına götürdü. "S.ktir lan oradan" deyip güldü. Keyfi baya yerindeydi. "Ulan!" deyip yeniden güldü. "Hadi kuzen hadi" dedi ve telefonu kapadı." (URL-9, 2017).

Poyraz, Demir hakkında: "Sorumu cevaplamadı! it herif sabrımı sınıyor galiba." (URL-9, 2017).

39. bölüme koyulan başlık: 'Dön' diyenin iflahını s.keyim (URL-9, 2017).

Bukre ve Poyraz ayrılınca (URL-9, 2017):

"Kerem "Bukreyle konuştu mu?" diye sorunca ağlayacak gibi oldu.
"Bitirdim lan! Bir b.k kalmadı aramızda"
Herkes birden "Ne?" dedi.

Kitapta anlatım bozukluğu olan cümleler de vardır (URL-9, 2017):

Sınıf arkadaşları hakkında: "Bazıları çok sıcakkanlı bazıları ise çok mesafelilerdi.

(...) Liseyi burada okumuşlar, üniversiteyi de burada devam etmek istemişler."

Anıl, Burçin hakkında: "Ankara'ya geldiğince söyleyince bana uğramasını söylemişim."

Kitapta Türkçe olmayan kelimelere de yer verilmiştir (URL-9, 2017): "Çocuk sırtıp 'Sağ ol' deyince gayet cool bir şekilde elimi havaya kaldırıp 'Ah, sorun değil' dedim."

Bukre, Poyraz'ın bir mafya veliahtı olduğunu öğrenince: "Beynimde ki her hücre teker teker yanmaya başladı. Error veriyordum adeta."

İlker Bey: "Muhabir: 'Herkes burada değil mi? Bugün burada bir nevi Comic Con yapacağız.'"

Bukre, Poyraz'la mesajlaşırken: "Kızgın emojiyle birlikte attım. Hemen görüp cevapladı. Mesajlaşmaya başladık."

4. 6. 8. Mesaj

Kitapta olumlu mesajın yanında olumsuz mesajlar da vardır. Okuyucunun çıkarabileceği olumlu mesaj "Hayattayken sevdiklerinin değerini bil."dir. Bukre, önce babasını affetmez ancak vurulduğunda onu yeniden kaybetme korkusuyla hemen affeder: "Ve ben babamın değerini anlamıştım. Onu bir daha ne olursa olsun yeniden kaybetmeyi göze alamazdım." (URL-9, 2017).

Bununla birlikte çıkarılabilecek birden fazla olumsuz mesaj vardır. Başkahraman Poyraz, Ebru ile istediği şekilde birlikte olur, üstelik Bukre de bu durumun farkındadır (URL-9, 2017).

Odanın kapısı açıldığında hemen arkamı döndüm. Gelen Ebru'ydü.

"Sen gitmedin mi?"

"Belki biraz daha eğleniriz diye düşündüm" dedi tahrik edici bir ses tonuyla. Bu kız gerçekten ne yapacağını biliyordu. Yanıma geldiğinde hiçbir şey demedim. Dudaklarıma uzandığında kendimi geri çekip kapıya doğru yürüdüm. Ah şimdi hiç sırası değil.

"Ne oluyor sana?"

"Hiçbir şeyin olduğu yok. Aşağıda çocuklar beni bekliyor"

"Sen ciddi misin? Normalde böyle bir şey olsa şuan başka konumda olurduk. Ne oluyor sana? Dün gece de böyleydin. İşini bitirdikten sonra yüzüme bile bakmadın" dedi.

"Ne yapmamı bekliyordun? Sana masal okumamı falan mı?" Yüzünden belliydi kırıldığı ama gerçekler bunlardı. "Biz seninle sevgili değiliz, unutmam" dedim ve odadan çıktım.

Canan Hanım'la kızlar arasında geçen bir konuşmada başkahraman Bukre, bazı önemli değerleri geri kafalılık olarak yorumlar. Canan Hanım kızının ilişkisinin farkındadır, Bukre evlenmeden hamile kalır ve bu arkadaşları tarafından doğal karşılanır (URL-9, 2017).

"Aranız bir şey geçti mi?" diye merakla sordum.

"Valla adamın kollarından zor kaçmayı başarıyorum"

Gayet rahat bir şekilde "Aman kaçma yaşayın hayatınızı, bir daha mı geleceğiz dünyaya" dedim.

Annem birden "Kusura bakma canım ben senin kadar rahat değilim. Evlenmeden olmaz" deyince fark ettim ki anneme hiç benzememişim. Evlenmeden olmaz demek artık bana eski kafalılık geliyordu.

"Evlenin o zaman" diyen Aryaya onay verir gibi kafamı salladım.

Okuyucuya doğal gösterilen bir başka husus alkol kullanmak, sarhoş olmak, kızlarla birlikte olmaktır.

4. 7. Mafya

4. 7. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

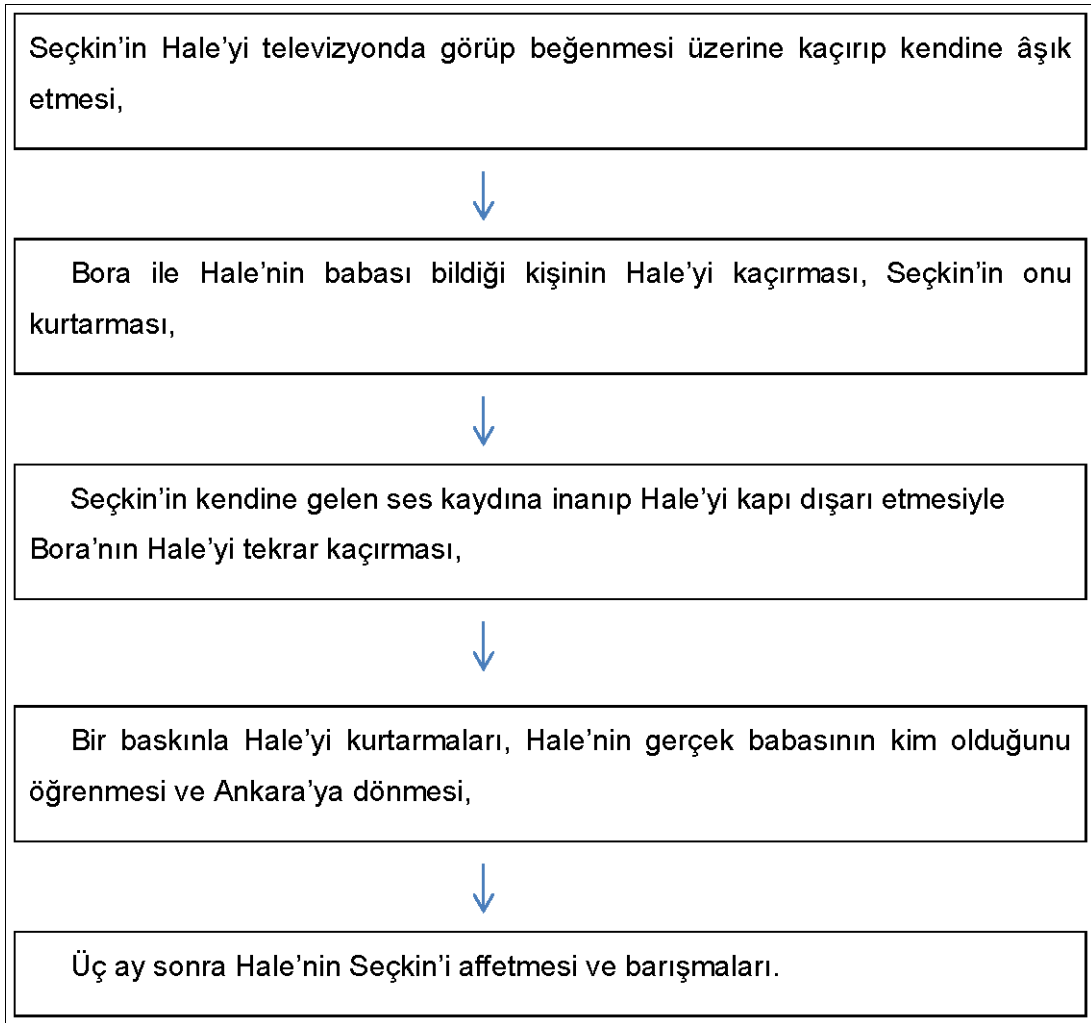
Mafya, Wattpad kitaplığının genel kurgu bölümünde 5.500.000 kez okunan ikinci kitaptır. Birinci kitap *Kalbime Fısılda* 6.400.000 kez okunmuş ve basılmıştır. "Ellerimdeask" tarafından yazılan *Mafya*, 47 bölümdür. *Mafya*, calibri (gövde) 11 puntuyla 196 sayfa, 47.426 sözcüktür.

4. 7. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Kitap, Seçkin Yalinoğlu'nun televizyonda izlediği bir dans gösterisinde Hale'yi görüp beğenmesiyle başlar. Hale küçüklükten beri dansa meraklıdır ve konservatuvar okumak için ailesini bırakıp İstanbul'a gelmiştir. Bir dans grubundadır. Seçkin Yalinoğlu Hale'yi araştırır, sponsora ihtiyacı olduklarını öğrenince şirketi dans grubuna sponsor olur. Seçkin Yalinoğlu babasından sonra işlere bakan bir mafyadır. Tanıştıkları gün Hale'ye emrivaki yaparak onu yemeğe çağırır. Hale direnince onu kaçıır. Seçkin Hale'yi sırf kardeşini görebilsin diye özel uçağıyla Ankara'ya götürür. Hale, kendisini kaçırdığı hâlde kendisine bu kadar güzel davranan Seçkin'e âşık olur. Ankara'da kaldıkları otelde Hale'nin çocukluk arkadaşı ve eski sevgilisi Bora vardır. Bora, Seçkin'i Hale'den uzak durması için uyarır. Bora da bir mafyadır ve bütün mafya dünyasına Seçkin'in kendi kız arkadaşına göz koyduğunu duyurur. Mafya dünyası Bora'dan yana olanlar ve Seçkin'den yana olanlar diye ikiye ayrılır. Çok büyük olaylar olacaktır. Hale bütün bunlardan habersiz Bora çocukluk arkadaşı olduğu için onunla görüşür böylece Bora'nın ekmeğine yağ sürer. Mafya arasında çatışma olur, Seçkin yaralanır. Durumu ciddidir. Hale vicdan azabı içinde kıvranırken panikatak nöbeti geçirir. Babası ve Bora onu hastaneden kaçıır. Babası onu zorla Bora'yla evlendirmek ister. Babası ve Bora da aslında bir mafyadır ancak ailesinin haberi yoktur. Seçkin iyileşince Hale'yi onların elinden kurtarır. Hale'ye evlenme teklifi eder, güzel günlerde yaşarken Seçkin'e Hale'nin sesinden bir kayıt gelir. Seçkin bu ses kaydına dayanamaz ve Hale'yi kolundan tutup dışarı fırlatır. Bunun oynanmış bir ses kaydı olduğunu sağ kolu Emre anlar ancak iş işten geçmiştir. Bu Hale'yi tekrar kaçırmak

için bir oyundur. Hale'yi Ankara'ya götürürken havaalanında baskın yerler, Hale'yi tekrar geri alırlar. Bora'yı ve Hale'nin babasını esir alırlar. Hale, babasının arkadaşı olarak bildiği Kaya Hander'in aslında kendi annesiyle yasak aşk yaşadığını, onun kendi babası olduğunu öğrenir, Seçkin'i affetmez, babasıyla Ankara'ya gider. Üç ay sonra Seçkin bir iş görüşmesi için Ankara'ya gelir. Hale onu görünce ne kadar özlediğini anlar ve barışırlar. Seçkin yeniden evlenme teklifi eder.

Kitaptaki vaka halkaları şu şekildedir:

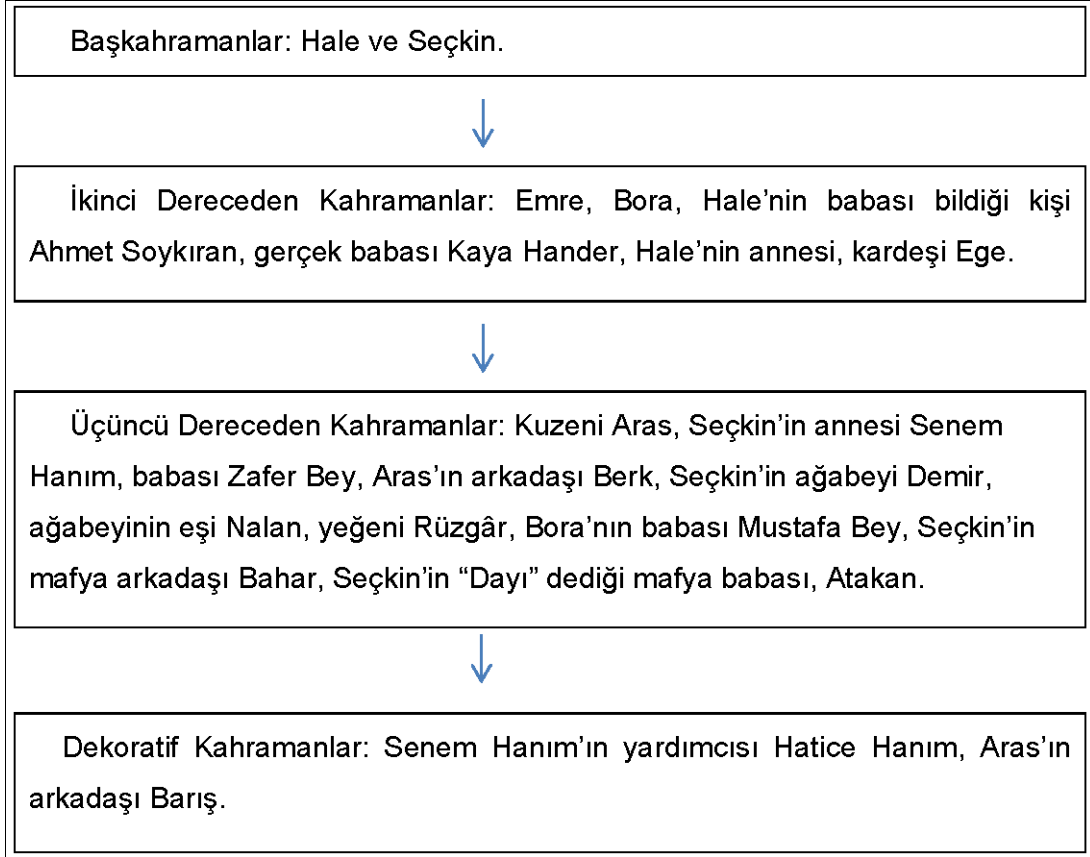

Şekil 19. Mafya'nın vaka halkaları

Kitap tek zincirli vaka tipine örnektir.

4. 7. 3. Şahıs Kadrosu

Başkahramanları Hale ve Seçkin olan *Mafya'nın* şahıs kadrosunu şu tabloyla göstermek mümkündür.

Şekil 20. Mafya'nın şahıs kadrosu

Hale: Seçkin, Hale'yi ilk gördüğünde sağ kolu Emre'ye onu araştırmasını söyler. Hale'yle ilgili ulaştıkları ilk bilgiler şunlardır: "Hale Soykıran. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarından mezun olmuş. Dans grubundaki arkadaşlarının çoğu okuldan. Baş dansçı gibi bir şeymiş" (URL-10, 2017). Hale kendi hayatını şöyle anlatır (URL-10, 2017):

Ailemi bile bu durum yüzünden karşıma almıştım. Babam çok zengin olmasada Ankara'nın iyi iş adamlarındandı. Annem ise ona yaraşır şekilde zengin bir ailenin kızıydı. Küçükken bizimkilerle aram iyiydi her şekilde bana dans eğitimi aldırıldılar. Sorun ise lisede başlamıştı. Onların isteği üzerine normal bir liseye gitmişim. Konservatuar sınavlarına girmişim hatta kazanmıştımda ama olmamıştı işte. Annem o ara hamile kalıncada mecburen onu kırmamıştım. 4 yıl bu böyle devam etti. Ta ki Üniversite sınavları gelene kadar artık onlara baş kaldırmaya karar vermişim. Konservatuar sınavlarına tekrar girdim kazandım. İşte o zaman onları karşıma aldım. Eğer gidersem babam beni evlatlıktan reddeceğini söyledi. Bunlara rağmen o evden ayrıldım. Ne de olsa erkek bir çocuğu vardı. Çokta umursamamıştı. Eğer başka bir çocuğu olmasaydı kesinlikle gitmeme izin vermezdi. Aile içinde sadece Egeyle görüşüyordum. O da şuan küçüktü. Ne kadar konuşabiliyorsak. Annem ise arada arıyordu. Bu durum konusunda üzgün olsada yapacak bir şey yoktu. İşte o günden sonra bir daha Ankaraya dönmedim ve kendime burada hayat kurdum. Kapım açıldığında direk oraya döndüm. Seçkin gelmişti.

Hale, Seçkin'den önce korksa da onun merhametini görünce ona âşık olur. Sonra bir mafyaya âşık olduğuna inanamaz.

Seçkin: İsteddiğini elde etmeye kararlı bir mafyadır. Babası kendinden sonra işleriyle ilgilenmesi için onu kendi yerine getirir (URL-10, 2017).

"Babam bu dünyanın tanınan mafyalarından. Yerine beni getirdi çünkü Abim o zamanlar evlenmiş ve çocukları olmuştu. Emin ol bende böyle bir hayat istememişim. Babam yerini bana bıraksada Abimde O da karışıyordu. Sadece göz önünde olan bendim. Hâla da öyle."

Her ne kadar Seçkin'in hayatı Hale'den ibaret olsa da ilk bölümde yazar Seçkin için şöyle der: "Genç adam için sevgi, aşk yani bu tür şeyler zayıflıktı. Onun gibi karanlık bir dünyanın içinde olan adamın zayıflığıydı." (URL-10, 2017). Seçkin'in davranışlarında tutarsızlıklar vardır: "Beni resmen yanından kovmuştu. Çokta umrumdaydı. Dengesiz herif. Bende s...ktım. Mafyayla uğraşıyordum. Adam gözünü kırpmadan adam öldürüyordur." (URL-10, 2017).

Seçkin'in Hale'deki ilk izlenimi ise şöyledir: "Karizmatik bir adamdı. Yakışıklıydı. Girdiği her ortamda dikkat çekebilecek kadar." (URL-10, 2017).

Emre: Seçkin'in en güvendiği adamıdır. Emre'yle şöyle tanışmışlardır: (URL-10, 2017):

Seçkin ise Emreyle nasıl tanıştıklarını düşünüyordu. Emre Seçkin'den küçüktü ve yolda karşılaşmışlardı. Emre o zaman 20 yaşındaydı ve istemeden tanık olduğu bir cinayetin görgü tanığıydı. Bunu öğrenen adamlar ise Emre'nin peşine düşmüşlerdi. İşte o zamanlar Seçkinle karşılaşmışlardı. Onu eğitip en yakını yapmıştı. Ailesindekilerde Emreyi sever ve sayarlardı. Emre'nin Seçkinle yemek yemeside bundandı. Başkalarına Abi dedirtmemesinde.

Bora: Hale Bora'nın sadece çocukluk arkadaşı ve eski sevgilisi olduğunu bilir. Babası bildiği Ahmet Soykıran'ın ise küçük bir iş adamı olduğunu zanneder. Onların gerçekte kim olduğunu ise Seçkin'den öğrenir (URL-10, 2017):

Ve senin baban. Bora'yla küçüklükten beri beraber olmanızın sebebi onun babasıyla olan ortaklığı. Bu ortaklık yeraltı alemine de yansımış ve Ankara'nın önde gelen isimleri olmuşlar. Size bunu çok göstermemişler." Seçkin durduğunda şaşkınlıkla ona bakıyordum. Birazda olsa taşlar yerine oturuyordu. Biz Bora'yla sevgili olduğumuzda hepsi çok sevinmişti. Babamla o zaman aram bile düzelmişti. Tekrar sesini duyduğumda dikkatle dinlemeye devam ettim.

Hale, gerçek babasının Kaya Hander olduğunu Ahmet Soykıran'ın onu ikinci kaçıışımdan sonra öğrenir (URL-10, 2017):

Yemek, içki, sohbet derken annenle yakınlaştık." Yüzümü aniden buruşturdum. O da derin bir nefes aldı.

"O gün ileri gitmesekte daha sonra olanlar oldu. Taa ki annenin hamile olduğunu öğrendiğim zamana kadar. Çocuğun Ahmet'ten olduğunu düşünüyordum. Çünkü sadece 2 defa birlikte olmuşuk. Bunu üzerine daha fazla burada duramadım. Anneni seviyordum Hâle. O kadar çok seviyordum ki yasak bir ilişkiyi bile göze

almıştım. Ona benimle gel dediğimde çocuğu bile kabullenmişim. Yurtdışına gidelim dedim. Ama o kabul etmedi. 'Bir anlık sana kapıldım ama ben Ahmet'i seviyorum' dedi. O andan sonra daha fazla durmadım burada."

Kaya Hander de Hale'nin kendi kızı olduğunu yıllar sonra öğrenir.

Kitapta mafya rolünde kişiler olan Seçkin, Emre, Bora, Ahmet Soykıran, Kaya Hander birer tiptir. Diğer kişiler ise düz kahramanlardır.

4. 7. 4. Mekân

Kitapta geçen şehirler Ankara ve İstanbul'dur. Hale'nin ailesi Ankara'da yaşar, o ise konservatuvar okumak için İstanbul'a gelir. Seçkin'le İstanbul'da tanışır. Seçkin onu Ege'yi görmesi için Ankara'ya getirir. Ankara'da her zaman kaldıkları bir otele geldiklerinde Hâle babasını görür. Bora da onları görmüş olmalı ki Seçkin'i, Hale'den uzak durması için uyarır. Sonrasında bütün olayların başlamasının sebebi aynı zamanda İstanbul'daki otelde bulunmalarıdır.

Kitapta verilen kapalı mekânlar şu şekilde sıralanabilir (URL-10, 2017):

Seçkin'in Hale'yi kaçırdığı evi: "Arabadan indiğimizde karşımda gördüğüm evle kala kaldım. O kadar güzeldi ki. İnsanı büyülyordu."

Ankara'daki otelden yemek yemek için kaçtıkları mekân: "Geldiğimiz yer tahta evlerden biriydi. Yani dış görünüşü fakat içerisi dışardaki o görüntüden çok uzaktı. Tavanda sıralı şekildeki ışıklar ve ortamın zıttı olan beyaz sandalye ve masalardan oluşuyordu. İçerisinde beyazlar hâkimdi."

Seçkin'in Hale'ye evlenme teklifi ettiği mekân: "Bu resmiyet beni biraz gersede bunu belli etmemeye çalıştım. İçeri girdiğimizde etraf gül yapraklarıyla doluydu ve tam ortada da yemek masası vardı."

Kaya Hander'in Ankara'daki evi (URL-10, 2017):

Tanışma faslı bittiğinde babamla birlikte odama çıktık. İçeri girdiğimde bembeyaz bir odayla karşılaştım. Evimdeki salonumdan bile büyük olan odamda yatağımdan koltuğuma kadar hatta giyinme odamla banyomda vardı. Bana ait bir hayat vardı sanki burada.

4. 7. 5. Zaman

Kitapta belirli bir zaman dilimi yoktur. Olay örgüsüne bağlı olarak belirtilen zamanlar vardır. Seçkin, Hale'nin dans grubuna sponsor olduktan "1 Hafta Sonra: 1 hafta boyunca dansa çalıştık. Gerçekten mükemmel olmuştu. Gösteri için son 15 dakikaydı. İlk defa bu kadar çok heyecanlandım. Saçımı kontrol ettikten sonra gruba döndüm." (URL-10, 2017).

Seçkin'in Hale'ye ilk emrivakisi: "Yarın sizi akşam 8' de alacağım." (URL-10, 2017).

Seçkin, Hale'yi kaçırdığında Hale, elinden kaçır ve izini kaybettirir (URL-10, 2017):

Yaklaşık 2 saattir dışarıdaydım ve şuan yağmur yağıyordu. Yazın sonlarına gelmemiz dahada zorlaştırıyordu. Üşüyordum. Yağmur gelmeyeceğini düşündüğüm bir yerin altındaydım. Islanmasamda önceden ısladığım için üşüyordum. Bu süre içinde Seçkin'e yakalanmam şansı.

Hale hayatından bahsedince çok üzülen Seçkin aniden onu Ankara'ya götürmeye karar verir: "Hazırlan 1 saatin var." (URL-10, 2017). Ahmet Soykıran ve Bora Hale'yi kaçırdığında:

"1 Hafta Sonra

Tam 1 hafta geçmişti. Ne Bora gelmişti yanıma ne de babam. Odadan dışarı çıkmıyordum. Arada yemek getiriyorlardı. Onlardan da doğru düzgün bir şey yemişordum. 1 hafta önce nasılsam öyleydim." (URL-10, 2017).

Kısa sürede birbirini çok sevip evlenmeye karar verirler (URL-10, 2017):

"Seni o sahnede görelim kısa bir süre oldu ve sen o kısa sürede benim kalbimin tek ve ebedi sahibi oldun. Ben seninle tattım sevmeyi, aşkı. İlkim oldun. Sevmeyi öğrendim seninle. Aşkın güzel bir şey olduğunu anlattın bakışlarınla, dokunuşlarınla. Seni her gördüğümde ya da sesini duyduğumda hızlı atan kalbim oldun sen. Şimdi ise tamamen birbirimizin olalım. Benimle evlenir misin?"

Ardından iki gün evlenme teklif ettiği yerde kalıp Seçkin'in evine dönerler: "Geçen iki güzel günün ardından eve dönmüştük." (URL-10, 2017).

Gerçek babasıyla Ankara'ya döndükten üç ay sonra (URL-10, 2017):

Buraya geldiğimden beri geçen üç ayda çok şey değişmişti. Babamla dahada yakındık. Helede Arasla kardeş gibiydik. Beraber dans ediyorduk. Onun dans ettiğininde bundan iki ay önce öğrenmişim ve yakasını bırakmıyordum. Arkadaşlarıyla beni tanıştırmıştı ve gerçekten iyi insanlardı. Her gece beraber dışarı çıkıyorduk. Hatta bununla ilgili bir haber bile çıkmıştı. Aras haberi diğer gün yalanlayıp onun kuzeni olduğumu söylemişti. Babam ise şirkette çalışmamı istiyordu. Ama bunu sadece bir kez dile getirmişti. Beni sıkmamak için yaptığı belliydi bunu. Seçkin ise onunla ilgili çok bir şey bilmiyordum.

4. 7. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitabın ilk bölümü üçüncü tekil kişi ağzından, hâkim bakış açısıyla yazılmıştır (URL-10, 2017):

Genç adam izlediği dansı çok beğenmişti aslında beğendiği dansçı kızdı. Görür görmez benim olmalı demişti. Bunun için kızında böyle hissetmesi gerekti tabi. İstese kızı anında hayatına sokabilirdi fakat öyle olmasını istemedi. Kızında kendisine karşı bir şeyler hissettiğini bilmek istedi. Bu fikir bile adamın içinde ki bir şeyleri harekete geçirmişti. Oturduğu yerden anında kalkıp en güvendiği adamı olan Emreyi çağırdı.

Giriş bölümü dışındaki diğer bölümler ise birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla yazılmıştır. Ancak birinci tekil kişi kâh Hale kâh Seçkin olmuştur (URL-10, 2017).

Hale'den

Biraz hava alsam iyi olacaktı. Bu adamın bana sarmasının nedenini bilemiyordum. Bilsemde ne yapabilirdim ki. Adam zengindi belli ki karanlık bir tarafıda vardı. Apartmandan çıktığımda sokağın başındaki siyah arabayı gördüm. Buralarda öyle çok araba olmazdı. Park edilecek yer olmadığı için arabası olan başka yerlere park ediyordu.

Seçkin'den

Hale'nin evinden çıktığımda telefon çaldı. Baktığımda arayanın Bahar olduğunu gördüm.

"Efendim."

"Konuşmamız lazım."

"Nerdesin?"

Seçkin Hale'ye evlenme teklifi ederken montaj tekniğinden yararlanılmıştır (URL-10, 2017):

Sevdim seni bir kere
Başkasını sevmem
Deli diyorlar bana
Desinler değişmem

...

Bir kar tanesi ol
Kon dilimin ucuna
Bir kar tanesi
Erir ...

4. 7. 7. Dil ve Üslup

Kitapta birkaç kere hakaret içeren ifadeler kullanılmıştır. Bunlardan biri Seçkin'e ses kaydı gönderdikleri vakittir. "Şimdi senin gibi bir o....uyu bir daha burada görürsem canını alırım. Şimdi s....r git." (URL-10, 2017). Seçkin Hale'nin evine zorla girdiğinde Hale: "Pislik herif." ... "Seni takıntılı pislik. Nasıl bir oyun içindeyim bilmiyorum ama şimdi çıkıp gidiyorsun evimden." (URL-10, 2017).

Anlatım bozukluğu içeren cümleler: "Ne o buradan gitmemizi istiyor ne de biz." "Seçkin beni aldırmadan soğuk sesle konuşmasına devam etti." (URL-10, 2017).

Yabancı kelime içeren cümleler: "Gerçi o saatlerde full koltukta oturup birinin haber vermesini veya Seçkin'in gelmesini bekledim." "Histerik bir kahkaha attım." (URL-10, 2017).

4. 7. 8. Mesaj

Kitapta istemeden mafya hayatının içine düşen Hale'nin öyküsü anlatılır. Kitap "âşık olduğunda herkeste güzel özellikler görülebileceği mesajını verir (URL-10, 2017).

Hiç tahmin etmediğim bir kişiye aşık olmuştum. Hayal kurduğumda dans eden biri olur veya bir kafede tanışacağım biri olur diye düşünmüştüm. Bildiğimiz film klişeleriydi işte. Fakat öyle olmamıştı. Sevdiğim adam mafyanın tekiydi. Her ne kadar bunu bilsemde onu sevmem için engel değildi. Evet, kötü işler yapıyor. Belki benim tahmin edemeyeceğim kadar kötü ama o benim yanıma geldiğinde o adam olmuyor. Benim yanımda sadece Seçkin oluyor, sevdiğim adam oluyor. İşte bu yüzden seviyorum. İlk tanıştığımızda o adamı ne kadar gördüm bilmiyorum fakat şuan o adamdan eser yok.

Mafya hayatıyla bir kahraman olarak gösterilen Seçkin herkesin cezasını kendi verir. Bora ve Ahmet Soykıran'ı öldürür, öldürmesi doğaldır. Hale'nin baba diye sevdiği Kaya Hander vaktiyle annesinin eşini aldattığı adamdır. Kitaptaki başkahramanlar henüz bir aile kurmadan evli gibi yaşar.

4. 8. Sırlar Okulu

4. 8. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Sırlar Okulu, Wattpad'in En İyi Gizem Gerilim Hikâyeleri bölümünün 5.400.000 okuyucusuyla en çok okunan kitabıdır. *_akiss_* tarafından yazılan *Sırlar Okulu*, 33 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerin adları sırayla: İlk adım – tanıtım, Düşman - Dostlar, İpuçları, Video, Ceset, Konuşma, Sınıf Mahkemesi, Suçlu, İdam, Yeni Kat, Kavga, Kan Banyosu, Bloody Mask, Sır, Alex, Adalet Robotu?, Kaybolan Cesetler, Katliam, Zach, Büyük Hayaller, Hadise, Ölüm, Gerçekler, Kilitli Oda, Vasiyet, Söz, Telefon, 16., Duvarlar, Kasa, İki Umutsuzluk, Kurban, Elveda. Kitap, courier new yazı tipinde, 10 puntoyla yaklaşık 195 sayfa ve 37.853 sözcüktür.

Sırlar Okulu yazarın ilk kitabıdır. Danganronpa adlı bir animeden bakarak yazmaktadır. Kendi deyimiyle “Eğer bu animeyi izlediyseniz bu hikâyeyi beğenmeyebilirsiniz. Çünkü değişiklikleri kimse sevmez. Remix gibi oldu bu hikaye. Fakat Danganronpa'yı izlemediyseniz gerçekten hoşunuza gidecek bir hikâye oldu.” (URL-11, 2017).

4. 8. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Özel öğrencilerin kabul edildiği bir okula kilitlenen 17 öğrenci: Kate, Tate, Micheal, Deamon, Sebastian, Christie, Maria, Daniel, Sam, Dean, Alex, Jessie, Zach, Eva, Blake, Erin ve Victoria. Öğrencilerin girdiği her sınavda birinci olmak, ressam, yazar, sihirbaz olmak gibi farklı farklı yetenekleri vardır. Bu okula niçin kapatıldıklarından haberleri yoktur. Dışarı çıkabilmek için, katil gizlice birini öldürür, sınıf mahkemesi yapılır. Mahkemede katilin kim olduğu bulunursa müdür katili öldürür, bulamazlarsa herkes ölür, katil dışarı çıkmaya hak kazanır.

İlk kurban Erin'dir. Okulun ilk günü müdür kendini tanıtırken itiraz ettiği için müdür tarafından silahla vurulmuştur. Böylece diğerleri işin ciddiyetine varmış olur. İkinci kurban ise Marie'dir. Marie, Victoria'ya çok korktuğunu çünkü Deamon'un kendisine düşmanca davrandığını söyler ve odalarını değiştirmek ister. Marie'nin planı Deamon'u Victoria'nın odasında öldürmek, suçu Victoria'ya atmaktır. Böylece kimse ondan şüphelenmeyecek, dışarı çıkabilecek ve diğerleri ölecektir. Ancak Marie vicdan azabından ötürü bir tereddüt geçirecek, yaşanan arbedede Deamon onu öldürecek. Marie, suç Victoria'ya kalmasın diye ölmeden önce son bir iyilik yapar ve kanıyla duvara Deamon'un adını ters bir şekilde yazar. Yapılan mahkemede bu fark edilir ve Deamon infaz edilir.

Müdür, birbirini öldürmeye pek niyetli olmayan bu öğrencileri katil olmaları için kışkırtır. Her birinin eline özel bir sırrını verir. Eğer kimse kimseyi öldürmezse bu sırları ifşa edecektir. Tuzağına Alex'i düşürür. Alex, küçükken zayıf bir çocuktur ve etraftan "Sen ne biçim erkeksin." gibi sözleri çok duymuştur. Sonunda işin kolayına kaçarak kız olur. Müdür bu kâğıtları verdiği andan itibaren çok streslenir ve sırrını Tate'e söyler. Çünkü Tate kendisine söylenen sırrı paylaşmaktansa ölecek kadar mertlik abidesidir. Tate, Alex'i ülkenin bir numaralı seri katili Bloody Mask'ın öldürme şekliyle öldürür. Ancak yaptığı birkaç hata ile kendini ele verir. Bloody Mask, aslında aralarında. Eva çift kişiliktir. Hafızaları dahi ayırır. Bayılıp ayılınca profesyonel bir katil olan Bloody Mask'a dönüşmektedir. Bunu bilen Tate, onun yöntemlerini kullanarak suçu Eva'ya atacak böylece arkadaşları öldürülecek kendisi hayatta kalacaktır. Sınıf mahkemesinde yapılan oylama ile Tate katil seçilir ve idam edilir. Alex, ölmeden önce Alter Ego adında bir bilgisayar programı tasarlar, bu program bu okulun sırrını çözmek için arkadaşlarına yardım edecektir. Bilgisayar onlara "İnsanlık Tarihinin En Büyük ve En Ümitsizlik Dolu Vakası"ndan bahseder.

Müdür, dördüncü katili mezun olacak kişiye iki yüz bin lira para ödülü vereceğini söyleyerek kışkırtır. Kate'in ülkenin en güzel yerinde, bir şatoda yaşama hayali vardır. Bunun için bir plan yapar. Michael'e Daniel'in kendisine şiddet uyguladığını söyleyerek onu Daniel'e karşı kışkırtır. Plana göre Daniel'i öldüreceklerdir, Daniel'in ölü bulunduğu an Michael de ölü taklidi yapacaktır. Sonradan sınıf mahkemesinde Michael ucuz kurtulduğunu söyleyecek, o sırada Kate de başkasını öldürecek, ortalık karışacak ve katil bir türlü bulunamayacak böylece ikisi de kurtulacaktır. Bu görünen plandır ancak müdürün planına göre katilin ortakçısı da ölüme mahkûmdur. O yüzden Kate gerçekleştirdiği planının ardından Michael'ı da öldürür. Michael bütün bu gerçekleri göremez çünkü Kate'e âşıktır, aşk gözünü kör etmiştir. Sınıf mahkemesinde her şey ortaya çıkar ve Kate maketten büyük bir şatoda yakılarak öldürülür.

Bütün bunlar yaşanırken Sam, herkesten uzak bir şekilde odasında yalnızlığa gömülür. Çünkü akıl sağlığı yerinde değildir ve arkadaşlarına zarar vermekten korkmaktadır. Sam, Victoria'ya âşiktir, onu Dean'a emanet eder, bütün bunlara dayanamaz ve intihar eder. İntihar eden bir diğer kişi Jessie'dir. Jessie, en başında müdüre ortak olmuş ve casusluk yapmıştır. Vicdan azabına dayanamaz ve intihar eder.

Öğrencilerin neden orada olduklarına dair araştırmaları devam eder, öldürülen her kişide müdür onlara yeni bir kat daha açar. Araştırmaları onları dört tarafı televizyonla kaplı bir odaya götürür. Müdür gelir ve televizyonları açar. Ekranda kendileri vardır ve bütün dünya onları izlemektedir. Bu bir televizyon programıdır. Peki neden kimse müdahale etmemektedir?

Bu arada aralarında saklı olan on altıncı kişi bahçede ölü bulunur. Yapılan sınıf mahkemesinde herkes Victoria'yı oylar. Victoria'nın idamında duvarlar gidip gelecek ve Victoria iki duvar arasında ezilecektir. Dean, programla oynar ve duvarlar birbirine çarpmadan döner, Victoria da aradaki boşluktan çöplüğe düşer. Dean onu kurtarır. Artık herkes Victoria'nın masumiyetine inanır. Duydukları vicdan azabının da etkisiyle iyice kenetlenirler ve okulun sırrını çözmeye karar verirler.

Okulun ilk günlerinde okulun alt katında bir kasa bulmuşlardır. Ancak şifresini çözememişlerdir. Sam'in odasında şifrelerin yazılı olduğu bir kâğıt bulurlar. Şifreyi girip kasayı açarlar, kasada da müdürün bilgisayarının şifresi vardır: Rhydion. Bu Dean'ın diğer adıdır. Okulun gerçek müdürü Dean'ın babasıdır. Bilgisayarın şifresini girdiklerinde masanın arkasındaki duvar açılır. İçeride bir hediye paketi vardır, paketin içinde ise bir hafıza kartı. Kartta Dean'ın babası yani gerçek müdür, ömrünün geri kalanını bu okulda geçirmek zorunda kalabilirsin, kabul ediyor musun, diye sorar ve öğrenciler kabul eder. Öğrencilerin kafası daha çok karışır çünkü böyle bir anı hiçbiri hatırlamamaktadır.

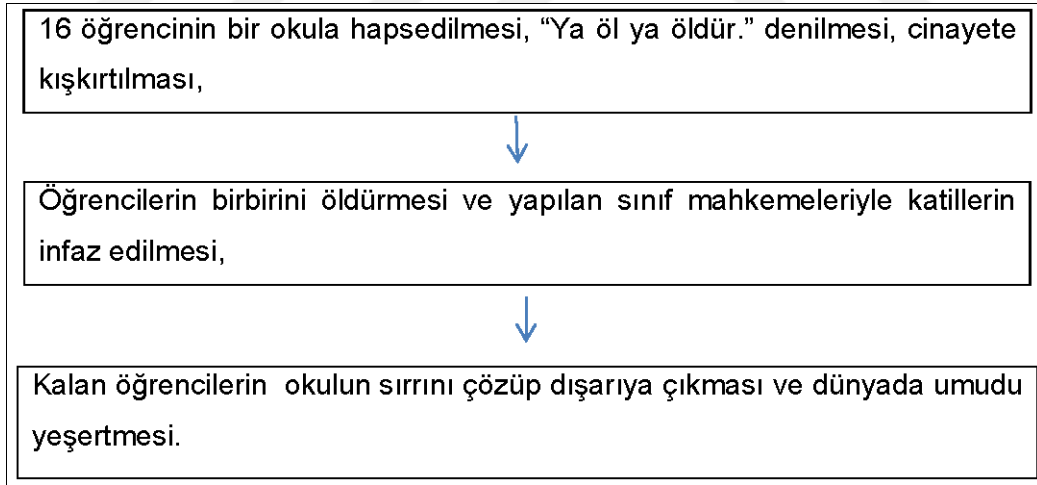
Araştırmaları devam ederken Victoria; Dean'ın ve Zach'in sınıfta not tuttıkları defteri bulur. Bunlar onların bu okulda tuttıkları notlardır. Bu okulda olduğu başka anları da hatırlamamaktadırlar. Çünkü hafızaları silinmiştir.

Victoria gezintisi sırasında morgda sadece 9 ceset bulur hâlbuki şimdiye dek 10 kişi ölmüştür. Demek ki bir kişi hayattadır. İpuçlarından bu kişinin en başta müdür tarafından vurulan Erin olduğu anlaşılır. Olayları yöneten aslında Erin'dir. Görünen müdür sadece bir piyondur. Öğrenciler bu sırrı çözer çözmez Erin ortaya çıkar ve kurallara göre yargılanır. Eğer okulun sırrını öğrenirlerse Erin idam edilecektir, öğrenemezlerse hepsi infaz edilecektir.

Alex'in bıraktığı bilgisayar programının bahsettiği "İnsanlık Tarihinin En Büyük ve En Ümitsizlik Dolu Vakası" üzerine araştırma yapmaları gerekir ki bütün düğümler çözülsün. Akıllarına Eva'nın çift kişilikli ve çift hafızalı olduğu gelir. Hafıza kaybına uğratılan Eva

olduğuna göre Bloody Mask'a dntğnde her Şeyi hatırlayacaktır. Bunu neden daha önce dnemediklerine hayıflanarak Eva'yı bayılarak Bloody Mask'a dntrrler ve her Şeyi ğrenirler. İnsanlar var olan düzenden çok sıkılmış, devlete isyan etmişlerdir. İsyen büyümüş ve sırf eğlence için herkes herkesi öldürür hâle gelmiştir. Bir ülkede balayan bu isyan dünyanın bütün ülkelerine de yayılmış, yeillikler gitmiş, dünya topyekn savaşa girmiş, gökyüzü dahi grilemitir. Bütün insanlar umutsuzluk içindedir. Dean'ın babası, okulun eski müdürü, onları dıardaki hayattan koruyabilmek için bu okula hapsedmi, hafızalarını silmitir.

Erin'e göre dışarı çıkmalarının bir anlamı yoktur çünkü dıarısı daha kötü durumdadır. Onların umudunu söndürmek için çok uğraşan Erin, başarısız olur. Öğrenciler okulun sırrını çözer. Umut kazanır, umutsuzluğu temsil eden Erin idam edilir. Öğrenciler dışarı çıkar, dünyanın bu hâliyle mücadele ederler. Küçük bir yerde balayan umut gittikçe yayılır. Dünya yeniden yeermeye balar, gök maviliğe bürünür. Dean ile Victoria evlenir, iki çocukları olur. Blake ile Eva evlenir. Christie dünyaca ünlü bir ressam olur. Zach ise dünyaca ünlü bir sihirbaz olur ve dünya turnesine çıkar. *Sırlar Okulu*, cinayetin çözülmesi motifinin egemen olduğu bir suç romanıdır. Kitaptaki vaka halkaları Şu Şekilde zetlenebilir:

Şekil 21. Sırlar Okulu'nun vaka halkası

Buna göre *Sırlar Okulu* tek zincirli vaka tipine uygundur.

4. 8. 3. Şahıs Kadrosu

Kitaptaki Şahıs kadrosunu olay örgüsüne göre Şu Şekilde tasnif etmek mümkündür. Birinci dereceden kahramanlar: Kitabın sonuna kadar hayatta kalmayı ve okulun sırrını çözmeyi başaran Dean ve Victoria'dır. Dean iyi bir dedektiftir, kitap boyunca çalışmalarını

arkadaşlarından ayrı sürdürür, hatta bazen arkadaşları onun katil olabileceğinden bile şüphelenir. Sadece Victoria'dan yardım almıştır. Victoria ise önsezileriyle ve aklını kullanmasıyla katilleri hep bulur. Okulun sırrını da arkadaşlarının da yardımıyla Victoria çözer. Victoria kitapta kendini şöyle tanıtmaktadır (URL-11, 2017):

"Ben Victoria Williams. Kumral, uzun kahverengi saçları olan ve büyük kahverengi gözleri olan minyon bir kızım. Sosyal, arkadaş canlısı, güler yüzlü biriyimdir. Ortama çabuk uyum sağlarım. Fakat hiçbir şeye yeteneğim yoktur ve çok sakarımdır."

İkinci dereceden kahramanlar: Hayatta kalmak için arkadaşlarını öldüren yahut kurban giden öğrenciler ve her şeyi görünürde yöneten müdürdür. Bu öğrencilerden ilk kurban görünürde Erin'dir. Erin, aslında olayları yönlendiren asıl kişidir. Ancak görünürdeki müdüre kendini öldürmüş ve kendini gizlemiştir.

Victoria'nın müdür tasviri (URL-11, 2017):

"Ben tam ağzımı açıp bir şeyler söyleyecekken sahnenin arkasından bir ses geldi ve herkes oraya baktı. Sahneye tahminen 40 yaşlarında, sarışın, minyon bir adam geldi. İlk önce hepimize teker teker baktı, sonra konuşmaya başladı."

"İlk defa tavana bakmak aklıma geldi ve bir kamera gördüm. Ne yani giyinirken bizi izleyebiliyor mu? Adam yani hem psikopat hem de sapıktı."

Erin öldükten sonra herkes kendini tanıtmaya başlar (URL-11, 2017):

Yanımdaki kız ağlamasını azalttı ve titrek bir sesle kendini tanıştırdı. "Ben Marie. İdol gibi bir şeyim. Yani her türlü müzik aletini çalabilirim. Hem sesim hem de dans yeteneğim çok iyi."

"Karşımdaki çocuk konuşmaya başladı. Sarı saçları vardı ve uzun boyluydu. Çok havalı görünüyordu ve baya da yakışıklıydı. Zengin olduğu da belliydi ne yalan söyleyeyim..."

"Ben Blake. Benim çekiciliğim yeter. Hep böyle yakışıklı olmak ve her gün başka bir kızın kalbini kırmak ne kadar zordur bilir misiniz? Bu sırada buradaki kızlara sesleniyorum. Ben kızlarla çıkmam, yatarım. Yani boşuna umutlanmayın."

Blake fazla kendini beğenmişti. Böyle tiplerden oldum olası tiksinişimdir. Daha sonra onun arkasında duran ve bana kötü, Blake'e ise hayranlıkla bakan bir kız konuştu. Örgülü siyah saçları ve yüzünün yarısını kaplayacak büyüklükte bir gözlüğü vardı. Klasik inek öğrenciydi.

"Ben Eva. Girdiğim her sınavda ülke birincisi oldum ve Blake'e aşığım!"

Neden hep iyi kızlar, kötü çocuklardan hoşlanır ki hiç anlamıyorum. Hem bu ukalanın hoşlanılacak neresi var onu da bilmiyorum. Daha fazla onlarla konuşmamak için yanlarındaki kıza baktım. Fazla uzun boylu ve kaslıydı. Bir kıza göre çok fazla... Suratı çok sertti saçları ise çok bakımsızdı. Etek giymese kız olduğunu anlayamayacağımdan eminim. "Ben Jessie. Küçüklüğümde beri dövüş dersleri alıyorum. Neredeyse her dövüş tarzında siyah kuşağım ve birinciliğim var." Dedi sinirli bir şekilde. Her an bir şeyleri parçalayacakmış gibi bakıyordu.

Şimdi de o sihibaz olan bonus kafa konuştu. "Ben Zach. Biraz televizyon izliyorsanız zaten beni yetenek yarışmalarında görmüşsünüzdür. " dedi havalı olmaya çalışırken. Fakat bunu başaramadı. Komedyenlik daha çok yakıştırdı bu çocuğa.

Onun yanında birbirine çok benzeyen bir kız ve bir erkek vardı. İkizler sanırım. Erkek olan konuşmaya başladı. "Ben Tate, kardeşim de Kate. Ben liseliler arasında baya bilinen bir mafya grubunun lideriyim. Kardeşim de bizim grupta. O da en iyi kumarbaz. Kazandığı paralarla kendimize villa ve dövdüğüm adamları da hizmetçi

olarak aldık. Bu işte en iyisiz." Dedi yaptığı işten övünerek. Çocukta asla mafya olamayacak bir tip vardı. Fazla neşeliydi. Siyah saçları bir gözünü kapatıyordu. Kaşı delikti ve bu ona ayrı bir hava katıyordu. Öyle kaslı bir şey değildi daha çok gamer bir ergene benziyordu fakat yine de tipi çok şekerdi. Kardeşi ise küçük bir kızinkine benzeyen bir fiziğe sahipti. Uzun, lüleli, siyah saçları ve küçücük bir suratı vardı. Fakat suratından ne kadar sinsi olduğu belliydi. Tate her ne kadar saf görünüyorsa Kate bir o kadar sinsiydi.

O sırada yeşil etek giyen kahverengi, bir erkeğinki boyunda saçları olan kız konuşmaya başladı. "Merhaba ben Alex. Bilgisayar uzmanıyım ve en iyi hackerım."

Ondan sonra yanında duran tatlı, uzun turuncu saçlı bir kız konuşmaya başladı. "Ben en iyi ressamım. Adım Christie."

Onun da arkasında duran kısa boylu esmer bir çocuk konuşmaya başladı. Kafasının yanlarını kazıtmış en ortasını da dinazorların sırtındaki dikenler gibi dikmişti. "Ben Deamon. En iyi sürücüyüm. Yani bütün bisiklet, araba, motorsiklet ve benzeri araçlarda yarışmalardan ödüller kazandım."

Daha sonra Deamon a nefretle bakan bir çocuğa gözlerimi diktim. Bu bakışlarındaki nefrete bir anlam veremedim. Sanırım ondan hoşlanmamıştı. "Ben Daniel sanırım en iyi okul başkanım ve işimi çok ciddiye alırım. Daha çok bir yönetici gibi..." dedi. Bu bir yetenek bile değil. Daniel'dan sonra şişko oyuncak aylara benzeyen bir çocuk konuşmaya başladı. "En iyi yazarım. Yazdığım bütün paragraflar, makaleler ülke çapında 1.lik ödülü aldı. Adım Micheal." dedi.

Onun yanında duran bir çocuk hemen ortaya atladı. "Ben komedyenlik yapıyorum ve bu yeteneğimin burada nasıl işe yarayabileceğini hâla anlamış değilim. Adım Sebastian." Sebastian biraz minyon biriydi ama cidden tatlı bir tipi vardı. Kısa siyah saçları ve kocaman kahverengi gözleri vardı. Daha sonra Sebastian'ın yanında duran kaslı, uzun boylu, sarışın bir çocuk konuşmaya başladı. Çok yakışıklıydı ve samimi bir havası vardı. Bir yerden tanıdık geliyordu. Büyük ihtimal o da ödüller kazanmıştır da bir haberde görmüşümdür.

"En iyi sporcuyum. Jimnastik, basketbol, futbol vb. sporlarda harikayım. Adım Sam. Bu sırada Victoria, biz orta okula birlikte gittik. Beni hatırlıyor musun?" dedi bana bakarak. Biraz düşündüm. Orta okula gittiğim kişilerle bütün bağlantımı koparmıştım. Fakat onu biraz daha inceledikten sonra tanıdım.

"Evet." diye karşılık verdim. Aynen orta okulda birlikteydik ama o kadar da yakın bir konuşmamız olmadı. İkimiz de popülerdik fakat birbirimizin ortamına hiç girmedik.

O sırada en arkada duran çocuğu fark ettim. Koyu saçları, koyu gözleri, açık renk teni ve duruşuyla gizemli çocuk havası vardı. Sonunda etrafı incelemeyi kesti ve "Ben Dean" dedi. Ne yani yeteneğini söylemeyecek miydi? Aslında ben de söylemedim ama ben bilmediğim için söylemedim.

İşte buradan kurtulacağımı ya da öleceğimi belirleyecek arkadaşlarım. Onlar benim düşman dostlarım. Kate, Tate, Micheal, Deamon, Sebastian, Christie, Maria, Daniel, Sam, Dean, Alex, Jessie, Zach, Eva, Blake, ölen Erin ve ben ile birlikte 17 kişiydik Fakat şu an 16'yız.

Bu andan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak."

Eva, diğer adıyla Bloody Mask, çift kişiliktir. Bayılıp ayıldığında bir diğer kişiliğe bürünmektedir. Bu durum kitapta "dissosiyatif kimlik bozukluğu" (URL-11, 2017) olarak geçmektedir.

4. 8. 4. Mekân

Kitaptaki olayların hepsi kapalı mekân olan Uluslararası Özel Yetenekler Okulunda geçer. Victoria, okula ilk gelişinde ailesiyle gelir ve hepsi okulun görünüşünden çok etkilenir (URL-11, 2017):

“Bu okulun adını çok duydum fakat hiç bu kadar yakınına gelmemiştim. Gerçekten çok büyüktü. Ailemin suratına baktığımda da onların aynısını düşündüğünü biliyordum. Sanırım hepimiz biraz fazla büyülenmiştik.”

“Okula girdim. Okulda daha çok siyah ve gri tonları hâkimdi. Yerde kırmızı bir hâli vardı. Sanki Harry Potter filmindeki Hogwarts' ta idim. Kapıdan girip büyük bir koridoru yürüyüp büyük bir odaya geldim. Odanın dört kenarında koltuklar ve her birinin yanında masa vardı. Sağ ve soldan merdivenler aşağıya ya da yukarıya gidiyordu. Duvarlarda bir sürü sanatsal tablo vardı. Burayı kim dizayn ettiyse zevkini baya sevdim.”

Okulun diğer bölümleriyle ilgili detaylı tasvirler olmasa da ara ara mekân tasvirlerine yer verilmiştir. Victoria'nın kasayı bulduğu bölüm (URL-11, 2017):

Açılan kapıdan içeriye girdiğimizde karanlık bir odaya geldik. Fakat spor salonunun ışığı burayı yeteri kadar aydınlatıyordu. Bir tane kitaplık, uzun bir kıyafet dolabı, uyduruk bir lamba ve üzerinde kitaplar olan bir masa vardı. Dean masaya doğru ilerledi. Sam etrafa bakınırken ben de dolaba bakmaya gittim. Dolap baya büyüktü. Dolabı açtığımda erkek giysileri vardı. Asılı giysileri kenarlara ittiğimde bir kasa gördüm. "Hey! Sanırım bir şey buldum!" diye bağırdım heyecanla.

Kitapta sıra dışı mekânlardan biri sınıf mahkemesinin yapıldığı yerdir (URL-11, 2017):

Hep birlikte açılan yere gittik. Baya büyük bir asansör burası ve sadece bir tane düğmesi var. Herkes içeri girince müdür kapıyı kapattı ve aşağı indik. İşte başlıyoruz. Umarım benim suçlu olmadığımı inanırlar da ölmeyiz. Kapı açıldı. Kocaman bir sınıf vardı karşımda. Tam ortada da bir yuvarlak ama içeri doğru yamukları var. Yamukların olduğu yerde de kürsü gibi yüksek basamak var. Bu yerlerden iki tanesinde resim var. Bizim boylarımızda sopalara Marie ve Erin'in resmini koymuşlar üzerine de çarpı yapmışlar. Tam karşıda da yüksek kral tahtı gibi bir koltuk var. Müdür gitti ve oraya oturdu.

Sıra dışı mekânlardan bir diğeri de ölüm şekline göre değişen infaz odasıdır. Kate, şatoda yaşamak istediği için ölüm odası şöyle dekore edilmiştir (URL-11, 2017):

Müdür yanındaki butona bastı ve o el çıkıp Kate'i götürdü. Bizde onu takip ettik. Yeniden kocaman bir yere geldik. Burası 4 katlı bir bina büyüklüğünde ve bir o kadar da geniş bir yer. İçi herkesin ölüm şekline göre değiştiriliyor. Bu sefer duvar tarafına kocaman şato maketi yapmışlar fakat gerçekten büyük. Buraya nasıl sığmış onu bile anlamadım. Bu maketin yanlarında kale korumak için olan duvarların maketi var. Kate ise üst üste yığılmış samanların tepesinde, bir kazığa bağlanmış şekilde tam ortada duruyor.

Victoria'nın ölüm odası (URL-11, 2017):

Ölüm odasına geldiğimde bu sefer etraf daha farklı olmuştu. Tam bir sınıfa benziyordu. Sınıfın sağ ve sol taraflarında masalar ve sandalyeler (her tarafta çift sıra hâlinde masalar var, ve her bir sırada 10 masa var. Yani toplam 40 masa) vardı ama araları boştu. Boş yerde, en önde ise sadece bir sıra vardı. O boş yerde tren rayı tarzında bir şey vardı ve masanın bacakları ona bağlıydı. Masaların karşısında smartboard vardı, arka tarafında ise duvar ortadan ikiye ayrılmıştı, ayrılan duvarın arasındaki yer boşluktu.

Öğrenciler içerdeyken dışarıdaki hayat içler acısıdır (URL-11, 2017):

Ekranda bir yer gösteriliyordu ama neresi olduğu hiç belli değildi. Herkes elinde sopalarla birbirlerini dövüyor, birbirlerini öldürüyorlardı. Herkes yoksulluk içindeydi ve binalardan ateşler yükseliyordu. Hani filmlerde dünyanın sonu gelecek diye savaş alanına benzeyen yerleri gösterirler ya, aynen öyle olmuş. Ama bu sefer gerçek hayatta. Hiç yeşillik alan kalmamış, gök yüzü gri renkteydi.

4. 8. 5. Zaman

Öğrenciler hafıza kaybına uğradığı için ne zamandır bu okulda olduklarının farkında değillerdir. Buldukları ipuçları onların uzun zamandır bu okulda olduğunu göstermekte ancak onlar sadece kısa bir zaman içinde bu okulda olduklarını zannetmektedirler. Genelde cinayetler gece işlenir ve sabah bir cinayet haberiyle uyanırlar (URL-11, 2017):

“EVA: Ve onu ilk bulan da... b-ben miydim? Blake'in istediği şeyi almak için bahçeye gittim. Cesedi o zaman buldum.

BLAKE: Ancak, geçen gece 22:00'da, orada ceset filan yoktu.

ZACH: Aynen ben ve Blake 16.'nın ölümünden önceki gün yani akşam saat 22:00'da oraya bakmaya gitmiştik. Ceset ise sabah 9:00 da bulundu.

DEAN: Bu da demek oluyor ki cinayet gece 22:00 ve sabah 9:00 arasında işlendi.”

Victoria:

“Saate baktım. Sabaha karşı 3.30'tu. Çok uykum geldiği için hemen Marie'nin yatağına yattım ve anında uyudum.

Sabah oldu ve gözlerimi yavaşça açtım. Sabahları sevmiyorum. Gece adamıyım ben. Kalktım. Saate baktım. Sanırım buluşmaya biraz geç kaldım. Elimi yüzümü yıkayıp hemen yemekhaneye geldim. Marie dışında herkes buradaydı ama hepsi uykuluydu.”

“Sabah uyandım ve kantine gittim. Sadece 4 kişiydik. Ben ,Dean, Jessie ve Christie. Neden kimse gelmiyor? İlk kez kimse neredeyse gelmedi.Kesin bir sorun çıkmıştır.”

Daniel ve diğerleri dün ona bağırdıktan sonra korkmuş bu yüzden akşam ona bir şey yapacaklarını düşündü.

Öğrenciler kısa süre içinde çok şey yaşamışlardır (URL-11, 2017):

Katliamın üzerinden sadece bir gün geçti ve biz birsürü şey bulduk ve yaşadık. Fakat hepsi birbirinden kafa karıştırıcıydı. Hoparlörden ses geldi.Sınıf Mahkemesi şimdi başlayacak. Gelmeniz gereken yere gelin.

Bazen “zaman”, bir cinayeti aydınlatmak için ipucu olacaktır. Daniel ve Tate beraber, kitaptaki ifadesiyle hamam tarzı ama hamam olmayan çok sıcak bir yere girerler. Kapıda Victoria'nın onları beklemesini isterler. Sonradan bu uzun bekleyiş bir cinayetin aydınlatılmasına vesile olacaktır. “Hey! 40 dakikadır oradasınız. Çıkmanız gerek artık. Berabere diyelim. Diye söyledim. Çok sıkıldım ve bacaklarım ağrıyor.” (URL-11, 2017).

4. 8. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitap, birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Birinci tekil şahıs olayın akışına göre kişiden kişiye değişmiştir (URL-11, 2017):

“BLAKE'IN AĞZINDAN

Hepimiz olan şeyden dolayı çok şaşkındık.”

“---VICTORIA'NIN AĞZINDAN

Yere düştüğümde bağlandığım sandalye kırıldı ve benim canım çok acıdı. Acımasının nedeni sandalye ve masanın kırılması değil ama düştüğüm yer çok yüksekti. Başta hareket edemedim.”

4. 8. 7. Dil ve Üslup

Sırlar Okulu'nda edebî bir dil kullanılmamıştır. Üslubu oldukça sadedir. Zaman zaman küfür ve ayıp sözlere rastlanmaktadır (URL-11, 2017):

“H....ktir!”

Çaktın kofteyi! Tutku ile öldürdüğüm insanlar sadece sevimli erkekler! Ah bunu söylediğime inanmıyorum! Hardcore bir gay porno severi olma konusunda doğru yoldayım!

Kes lan ezik.

Oha döne! Çok tatlı. Onu ben öldürmeliydim! Dedi Bloody Eva.

Kate, Michael'i suçuna ortak ettikten sonra onu öldürür ancak Michael ölmeden Kate'in ismini arkadaşlarına vermeyi başarır bunun üzerine Kate: Off. Şu Micheal domuzu sessizce ölseydi ya...

Bloody Mask diğer kişilgi Eve için: “Bizim Eva denilen dingil bunları gördükten sonra kendinden geçmiştir. Tüm vücut fena hâlde yakılmış! Çok havalı! Bu Ally Jackson değil mi? Yazık kıza ateş edilmiş. Kurşun derine girmiş!”

4. 8. 8. Mesaj

Kitap, âdeta umut ile umutsuzluğun savaşıdır. Müdür ve Erin umutsuzluğu temsil eder, ne yaparlarsa yapsınlar dünyanın gidişatını değiştiremeyeceklerine inandıkları için düzene ayak uydurmuşlardır. Hayatta kalmayı başaran öğrenciler ise umudu temsil eder. Sonuna kadar ümitsizliğe kapılmayıp savaşır ve umutsuzluğu yenerek dışarı çıkmayı başarırlar. Dışarı çıktıktan sonra da ümit kıvılcımlarıyla dünyayı değiştirmeye başlarlar (URL-11, 2017).

“ERIN: Dışarıda bulacağınız tek şey umutsuzluk olacak!

VICTORIA: Ben umut olarak çağrılmayı hak eden birisi de değilim...

ERIN: Hepiniz iğrençsiniz!

VICTORIA: Ama yine de pes etmeyeceğim!

ERIN: Umutsuzluk tarafından ezil!

VICTORIA: Hiçbir şekilde oes etmeyeceğim, hiçbir şeyi terketmeyeceğim. İyimser olmak, iyi olduğum tek şey. Yani diyorum ki: Ne olursa olsun, biz buradan çıkacağız!

Erin yanındaki kırmızı , suçluyu cezalandırmak için bastığı butona bastı.

ERIN: Ben umutsuzluk olduğum sürece, kaybetmeyeceğim!

VICTORIA: Üzgünüm ama artık kaybettin!

Robot el geldi ve Erin'in yakasından tuttu. Fakat hareket etmiyordu.

ERIN: Bu ne be?! Ne oldu? Ha, ne oldu?

DEAN: Erin Jackson, kaybettin.

ERIN: "Kaybetmek" mi? Ben mi?! İmkansız. Bu tam olarak.....HARIKA BİR SEY!!!

Hepimiz neler olduğunu anlayamadık ve öylece kalakaldık.

ERIN: Demek umutsuzluk bu demek! İki yıl önce bu okula sızdım. Gelmiş geçmiş en ayrıntılı planı kurdum. Kendi kardeşimi bile öldürdüm! Ama en sonunda, kaybettim. Umutsuzluk harika bir şey!

CHRISTIE: N-ne diyorsun sen?!

ERIN: Diyorum ki, artık cezalandırma vakti geldi, değil mi?

ZACH: Bekle! Senin ölmeni istiyor değiliz!

ERIN: Sen beni dinlemiyor muydun ha?! Hayatta hiç umut görmüyorum. Aslında, hayatta sadece bir kez olan bu ölüm umutsuzluğundan son derece eğlenmek istiyorum. Bu yüzden sakın beni durdurmayın!" (URL-11, 2017).

Victoria:

"Okuldan çıktığımızda her yer gerçekten de Erin'in dediği gibiydi. Fakat bizim gibi bunun olmasını istemeyen insanlar da varmış. Bizde, okuldan çıktığımızdan 3 hafta sonra devlete sığındık ve bizim bu yaşadığımız bölgeyi düzeltmek, yeniden inşa etmek için çok çalıştık. Bizi gören diğer bölgeler de bizim gibi çalışmaya başladı ve şimdi (Dünyanın bazı yerleri dışında) heryer eski hâline döndü. Şimdi 27 yaşında bir doktorum. Çok sevdiğim bir kocam ve kızım var. Birlikte yaşama tutunduğum insanlarla hâla birlikteyiz. Fakat tek sorun var. İçimdeki boşluk. Ölen bütün o arkadaşlarımın kalbimde ayrı bir yeri vardı. Fakat şu an önemli olan yakınlarım. Umudumuzu kaybetmedik ve yeniden yaşama tutunduk. Umut gerçekten bulaşıcıymış. İşte şimdi, küçüklüğümde beri istediğim geleceğe sahibim."

Yukarıdaki alıntılar umut ile umutsuzluğun savaşını daha net bir şekilde vermektedir.

4. 9. AIDAN

4. 9. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Büşra Küçük tarafından yazılan *Aidan*, Fantastik bölümünün 3.800.000 kez görüntülenmeyle en çok okunan ikinci kitabıdır. 4.100.000 kez görüntülenmeyle *Kayıp Tanrıça* en çok okunan birinci kitaptır ancak basılmıştır. Aidan 36 bölümdür. Kitap calibri (gövde), 11 yazı puntosuyla 180 sayfa, 36.230 sözcükten oluşmaktadır.

4. 9. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Her şey Nil'in iş çıkışı durağa daha erken ulaşmak için ara sokağa sapmasıyla başlar. Nil, ara sokakta bir cinayete tanık olur, katille göz göze gelir ve çılgın atarak kaçır. Çok tehlikeli olduğunu bilse de karakola gitmeye kararlıdır. O gece katil gizlice evine girer, Nil'in uyanmasını bekler ve polise gitmemesi için onu uyarır. Nil çok korksa da ertesi gün iş çıkışı taksi tutarak, takside daha güvende olacağını düşünür, karakola gider. Ancak taksiden indiği anda katil onu yakalar, kaçırır bir apartmanın bodrumuna hapsedip bağlar. Nil bir saat boyunca durmadan bağırdığı için katil, peşine adamlar takıp telefonunu da alarak onu serbest bırakır. Ertesi gün katilin telefonunu aldığını geç fark eden Nil,

peşindeki adamlardan kendini Aidan'a, katile, götürmesini ister. Aidan zorluk çıkarınca Aidan onu şehirden uzak bir mekâna götürür. Aidan, kahvaltı sırasında düşman vampirlerin geldiğini görür. Nil'i evin altında merdivenle inilen bir yere saklar, çıkmaması için onu tembihler. Ne var ki Nil onu dinlemez ve dışarı çıkarak başını belaya sokar. Vampir Nil'i yakaladığı sırada Aidan onu kurtarır. Kaçan vampir Nil'in kokusunu alır, artık canı tehlikededir. Bu yüzden Aidan onu evine bırakır ve kokusunu, şampuanını değiştirmesini söyler. Bir hafta sonra Aidan'ı seven ve bu yüzden Nil'i kıskanan Arzu, Nil'in evine gelerek Aidan'ın Nil yüzünden işkence gördüğünü söyler. Nil tereddüt etmeden Aidan'ın yanına gider. Aidan'ı kaçıran vampirler Nil'in geldiğini görünce Aidan'ı bırakıp Nil'e yönelir. Bu boşluktan faydalanan Aidan ve arkadaşları Nil'i de alarak kaçmayı başarırlar. Aidan ve çaylakları şehirden uzak bir dağ evine yerleşir.

Aidan ve çaylakları vampir ve büyücülerden daha güçlü bir tür olup büyücülerin büyüsünü engellemeye çalışırlar. İşverenleri onlara; vampire ve kurda dönüşmeye çalışan ergenlere ucunda panzehir taşıyan bir kazık saplayarak onları kurtarma görevi verir. Nil'in o gece tanık olduğu olay aslında bir cinayet değil bir kurtarma operasyonudur.

Aidan'ın çaylağı Sam, Aidan'ın Nil'in yanında duyarlılığını kaybettiğini fark eder. Araştırdığında Nil'in babaannesinin bir büyücü olduğu ve Nil'e büyü yaptığı sonucuna ulaşır. Büyüsündeki amaç Nil'i doğaüstü güçlerden korumaktır lakin bu onda bağımlılık yapar ve onu olumsuz etkiler. Nil boynundaki kolyeyi çıkarınca bağımlılığın etkisiyle nöbetler geçirir, sağlıklı düşünemez, yanlış kararlar verir. Aidan bu nöbetlere engel olmaya çalışır ancak başaramaz. Babaannesinin yanına gidip ondan büyüünün panzehrini almaya karar verir.

Aidan şehir dışına çıktığı bir vakit Arzu Nil'i arar ve Nil'in yüzünden Aidan'ın başının tehlikede olduğunu söyleyerek onu kandırır. Nil, Aidan'ı o kadar sevmektedir ki onun için kendini feda eder. Adresini tarif eder, Arzu onu yine kaçıtır ve vampir Alpert'in eline teslim eder. Ederken onu öldürmemesini sadece dönüştürmesini tembihler. Albert'in amacı ise Nil'e zarar vererek Aidan'dan öç almaktır. Arzu ise Nil'i Aidan'dan kıskanır. Albert; Nil'i bağlar, ellerini kelepçeler, kanını içer, kanının temizlendiğine inandığında ona kendi kanını içirir. Böylece Nil, yirmi dört saat içinde ya vampire dönüşecek ya da ölecektir. Albert tam kanını içirdiği sırada Aidan durumu öğrenip yetişir. Nil'i kurtarır. Tek çare ucu panzehirli kazığı Nil'e saplamaktır. Nil kendini çok güçlü hissettiği için önce vampir olarak kalmak istediğini söyler. Ancak Aidan ona bir vampirin hayatının nasıl olduğunu, etrafındaki insanlara nasıl zarar verebileceğini anlattığında vazgeçer.

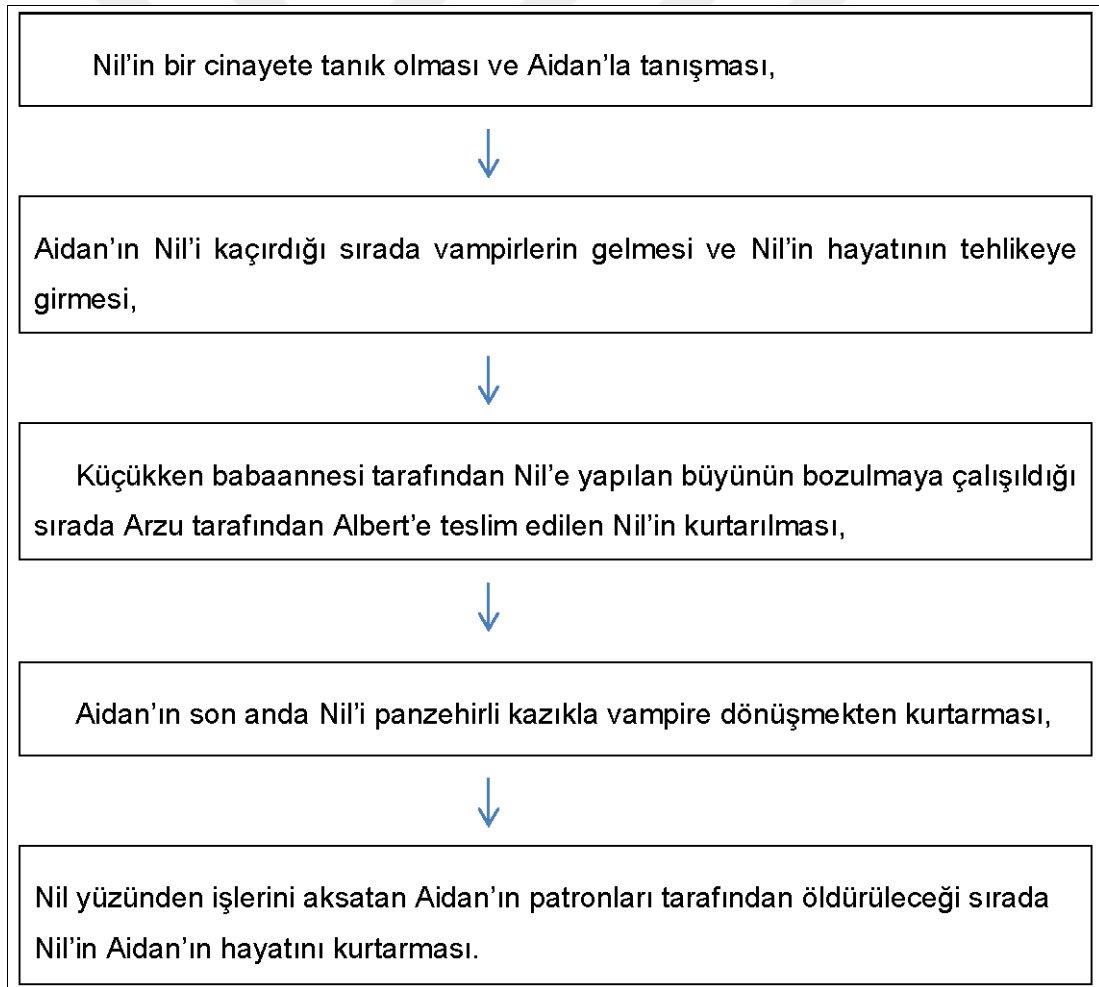
Aidan ucu panzehirli kazığı Nil'e saplar. Ucundaki panzehir sayesinde çabuk iyileşecek, yarası çabuk toparlayacaktır. Nil acıdan öleceğini sansa da dayanır. Yarasının iyileşmeye başladığı bir sırada Sam aniden odasına girerek odasından çıkmaması

gerektiğini söyler. Dışarıda takım elbiseli “işverenler” Aidan’ı, işlerini geciktirdiği için öldüreceğini söyler. Başlarında Nil’in patronu Akın Bey vardır. Nil’e sahip çıkan, bu şehre tutunmasını sağlayan, yardımsever Akın Bey. Şimdi bu iyi yürekli insanın Aidan’ı tehdit etmesi Nil’i çok şaşırtır. Nil silah odasının kapısını zorla açarak bir tüfek alır, pencereye gelir, ellerinin titremesine engel olarak Akın Bey’i vurur. Aidan’ı ve çaylakları kurtarır.

Sonrasında Nil güvenliği için kendi evine gelir. Akın Bey kafeye “Bana bir şey olursa kafe Nil’e aittir.” diye bir not bırakmıştır. Çünkü kendisi bir hayırseverdir. Aidan’ın emir aldığı asıl patronlarla görüşebilen bir hayırsever.

Nil her ne kadar vicdan azabı duysa da olması gerekeni yaptığını düşünür. Aidan’a zarar gelmesin diye de teslim olamaz. Aidan geceleri Nil’i gizli gizli ziyaret etmeye devam eder.

Kitaptaki vaka halkalarını şu şekilde göstermek mümkündür:

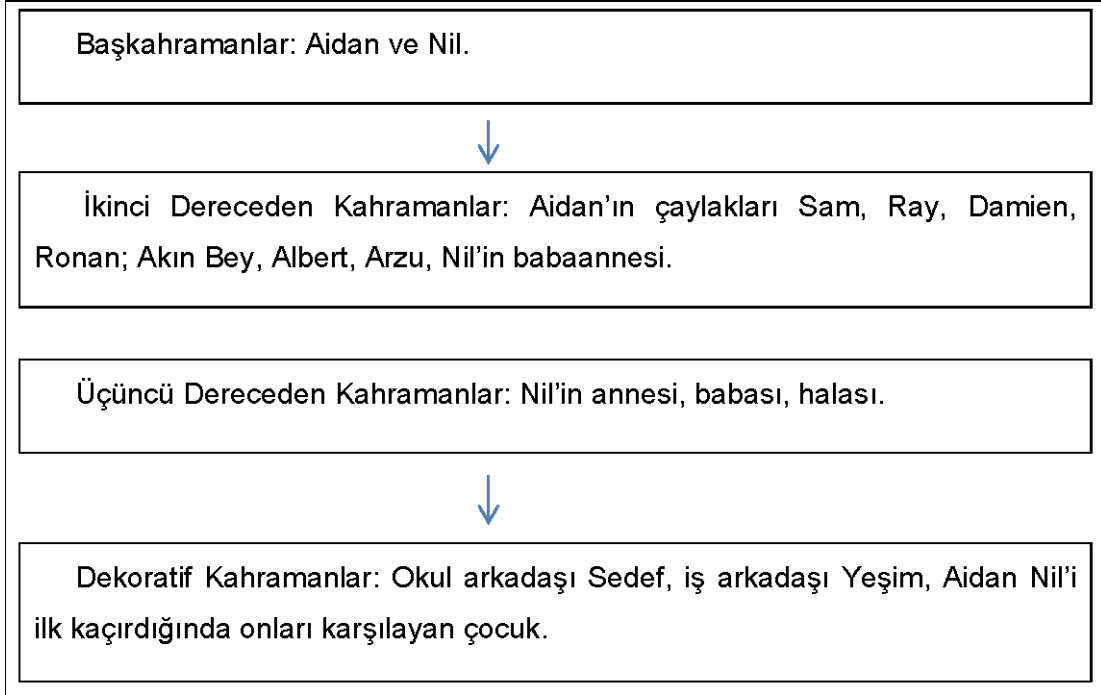

Şekil 22. Aidan’ın vaka halkaları

Vaka tipi tek zincirli vaka tipine örnektir.

4. 9. 3. Şahıs Kadrosu

Aidan'daki şahıs kadrosunu şu şekilde tasniflemek mümkündür.

Şekil 23. Aidan'ın şahıs kadrosu

Nil: Ailesinin kurallarına katlanamadığı için evini terk edip başka bir şehirde iş bulur. Her ne kadar babası bir hafta sonra döneceğini söylese de iş bulduğu kafenin sahibi Akın Bey sayesinde zorlanmadan hayatını düzene koyar. Artık özgürdür. Başına buyruk, inatçı, sağlam bir kişiliği vardır (URL-12, 2017).

Aile problemleri olan biriydim ben.Hiçbir zaman aynı dilden konuşmamıştık onlarla.Bu yüzden evden ayrılmayı seçmiştim.Tek başıma ve huzur bulduğum bir hayat yaşamak için.Düne kadar iyi idare etmiştim.Babamın 'bir haftaya kadar döner' iddiasını neyse ki ben kazanmıştım.

Annem başına bu inadın,dik başlığın yüzünden bir gün bir şey gelecek derken yanılmıyormuş aslında.O zamanlar ona aldırmasam da şuan bunu anlıyordum.

...

Çok çabuk öfkelenip çok çabuk sönebiliyordum.Sinirliken söylediğim onlarca şeyi bir anda yutabiliyordum.

Aidan Nil'i şöyle anlatır (URL-12, 2017):

Nil: Onda farklı bir şey vardı.İnatçıydı.Her ne kadar inanmasa da güçlüydü ve cesurdu.Benden korktuğu hâlde bana baş kaldırmıştı.Korkup bir köşeye sinmemişti.Diklenmişti tam tersi.Tüm bunları benden deli gibi korkarken yapmıştı üstelik.

Aidan, Nil'in en yalnız olduğu dönemde karşısına çıkar (URL-12, 2017).

Sedef,en yakın arkadaşım ile öğrenliğin sınırlarını zorladığımızdan artık her şey kolay kolay öğren gelmiyordu.O öldükten sonra beni ailemin yanında bağlı tutacak kimse kalmamıştı ve o sıkıntılı dünyadan ondan sonra hemen uzaklaşmışım.Sedef'den sonra bir arkadaşım olmamıştı.Sadece patronum ve haftanın üç günü benimle birlikte çalıştığım Yeşim vardı.Arkadaş gibi sayılabiliydik

Nil Aidan'ın kim olduğunu, ne olduğunu çok merak eder. Aidan, bir müddet Nil'in güvenliği için her şeyi saklar. Ancak Nil de istemeden olayların içine girince her şeyi anlatmak zorunda kalır (URL-12, 2017):

İşim bu.Bana işverenlerin amacı bu yeni yetmeleri dönüşümden kurtarmak.Çoğalmalarını istemiyorlar.Bu kadar bilgi yeter.Seni ilgilendiren kısım.Katil değilim bebeğim.Tam tersi kahramanım.Sana bir hayal kırıklığını daha...Polise gidersen şu insanların dönüşümü engelleyen hayırsever işverenlerim yollarına çıktın ve inatçısın diye seni ortadan kaldırmaktan çekinmezlerdi.Yani bom.Yine seni korudum.Anlarsın ya kahramanlık işleri."dedi omuzlarını dikleştirerek.Ukala gülümsemesini yüzüne yerleştirirken söylediklerini zihnimde tartıyordum

"Sana büyüyle alakalı olduğumuzdan bahsetmişim.Ben bir koruyucuyum.Eski koruyucu.Biz büyü yapanları öldüren insanlardan büyücülerini korumak için lanetlendik.Çok eski bir hikaye.Kendi soyumuzdan biri büyücü avcısıymış ve bizde o kanı taşıdığımız için en büyük büyücüler tarafından lanetlendik.Tüm büyücülerini güçleriyle harmanlanmış özelliklerim var.Bunun için vampirlerden,kurt adamlardan hatta büyücülerden bile güçlüyüz.Bizi onların bakire yeni nesil toy büyücülerini korumamız için lanetlediler ama unuttukları şey onları korumadığımız her an ne kadar acı çeksek de onları öldürebilmemizdi.Bunu yapamayız sandılar.Ama her birinin ayrı ayrı güçlerinin birleşmiş hâliyiz.Her ne kadar koruduğum büyücüyü öldürme fikri beynimi kaynatsa da buna direnip onu yendim.Ve çocukları da böyle yetiştirdim.Bana borçlu hissediyorlar çünkü bir büyücüye bağlı yaşamak berbat bir şey.Canı incinse ondan bin beter acı çeken bizdik.Korksa beynimize ok yemiş gibi hissediyorduk.Yaşamamızın tek yolu onu öldürmekti.Koruyucusundan önce bir insan onu öldürürse onu koruyamadı diye sonunda koruyucusu da öldü."

Aidan'ın hikâyesi vampirlerden ve kurt adamlardan farklıdır. "Türümüzün doğru düzgün bir adı bile yoktu. Özellikle bizim gibi seviye atlayanların." (URL-12, 2017). Herkes ona Donantes diye seslenir ve bu lakapla tanınır çünkü İspanyolcada şu anlamda kullanılmaktadır: "Ona neden Donantes dediklerini anlarsın işte. O zavallı olan herkesi bağışlar ve yardım eder." (URL-12, 2017). Aidan'ın "çaylaklar" dediği dört adamı vardır (URL-12, 2017):

Sam,Ray,Damien ve Ronan.Sam içlerinde en çalışkan olandı.Ne görev versem çok geçmeden yapardı.Ray konuşmayı en çok seven budala çete elemanı.Bir kızla bile başa çıkamayan ama kızlara bayılan Ray.Damien içlerinden belki de bana en sadık olan ama bir o kadar da içlerinde en hassas olandı.Hepsi bana sadıktı.Bundan adım gibi emindim.Benim için ölmeyi göze almışlardı.Bu boşuna olmamıştı tabi.Onları o lanet olasıca beladan kurtarmıştım.Ronan ölmesinden en korktuğum çaylaktı.Yapamayacağını sanmıştım ama yapmıştı.Sürpriz şeylerde onun üstüne yoktu.

Nil ise aralarında en çok Damien'i sever: "Damien içlerinde en iyi olandı.Onu kesinlikle sevmeye başlamıştım." (URL-12, 2017).

Nil'in yaşadığı bütün tehlikelere sebep olan kişi Arzu'dur. Nil Aidan'ın hayatına girmeden önce Arzu ile Aidan (URL-12, 2017):

Kendi işine bak Arzu.Ben senin benden sonra kaç adamın yatağına girdiğini soruyor muyum?"dedim.Bu kız kendini bazen gerçekten ne sanıyor merak ediyordum.Bana işveren adamla bile yatan f....e bana hesap soruyordu.Deri ceketimi üzerime geçirirken "Kimse.Senden sonra kimse."dedi üzgün bir tonda.Onun ne kadar iyi bir oyuncu olduğunu bilsem de ona dönüp gülümsedim. "İyi bir yalancısın ama bana rol yapma."dedikten sonra kapıyı açıp yürümeye başladım.Baş belası bir kızla uğraşmam gerekiyordu.

Akın (URL-12, 2017):

Gizli,Aidan'ın bile tanımadığı bir patrondu o.Patronlardan sadece biri.Çocuklar onu o yüzden tanıyamamıştı kafeye geldiklerinde.Daha önce kimsenin görmediği büyük patronların büyük işlerine giden patronlardandı.Aidan böyle tahmin ediyordu en azından.O kadar zengindi ki bir kafeyi zavallı birine bırakması sorun değildi.Aidan kafeyi kimliğini gizli tutmak için kullandığını düşünüyordu.Haklılık payı vardı tabi.

4. 9. 4. Mekân

Kitapta belirtilen bir şehir yoktur. Sadece daha önce Aidan ve çaylaklarının İrlanda'da yaşadıkları bilinmektedir. "İrlanda'daki mekânımızı başı boş bırakmıştık ama onlar beni bırakmak istemedikleri hâlde ben onları orada bırakamazdım." (URL-12, 2017).

Olay örgüsüne bağlı olarak belirtilen kapalı mekânlar: Nil'in yaşadığı ev, çalıştığı kafe, Nil'in kaçırıldığı evler olarak sıralanabilir. Belirtilen açık mekânlar ise Nil'in kaçırıldığı sokaktır. Nil'in evi (URL-12, 2017):

Küçük bir daireyi kiralamıştım yaşamak için. Patronumun yardımıyla kiralayabilmişim tabi.Onun bir ahbabı da ev sahibim oldu böylece.Eşyalı bir daire olduğu için fazla masraf yapmamıştım.Sadece temizlik.Büyük temizlikten sonra pek temizlik yaptığım söylenemez.Sadece arada bir evi temizliyordum ama buna karşı evim pis değildi.Hayır kesinlikle pis değildi.Toz olabilirdi ama pis değildi.

Aidan'ın evi ise Nil'in evinin aksine tertemizdir (URL-12, 2017):

Ev oldukça temiz ve beyazdı. Bembeyaz. Oldukça beyaz. Deri toplu.Bir an kendi evimin görüntüsü gözümüm önüne gelince kendimden utansam da burayı temizletecek parası olduğunu düşündüğümde kendimi haklı çıkardım.

Final bölümünde Nil'in ruh hâliyle evinin hâli benzer durumdadır: "Kirli bulaşıklar, kirli çamaşırlar, tozlar, dağılmış yatağım, yastıkları odanın çeşitli yerlerine dağılmış koltuklarım. Evim berbat hâldeydi. Ben berbat hâldeydim." (URL-12, 2017).

Nil'in kaçırıldığı ilk ev (URL-12, 2017):

Dağlık ev sadece dışarıdan öyleydi.İçerisi çok moderndi.Modern mobilyalar ve döşemeler yine benim evimden bin bir kat daha temizdi.Para.Sadece temizletiyorlar

diye kendimi avutup içeriye adım attım. Grinin tonlarında döşemeler ve mobilyalar spor bir hava katıyordu eve.Büyük camların olduğu bir dolap bir duvarı tamamen kaplıyordu.İçine doğru baktığımda kitaplar ve cd'ler gördüm.Boydan boya.Hayalimdeki gibi.

Düşmanlardan kaçıp kaldıkları dağ evi (URL-12, 2017):

Bahçesi oldukça büyük ve sararmış yaprakların kapladığı evin rengi bembeyazdı.İçeriye girince içerisinin de aynı renk olduğunu görünce şaşımadım.Aidan'ın evleri genelde beyaz oluyordu.Beyaz renge özel bir sempatisi vardı anlaşılın.Yine oldukça sade dekore edilmiş evin büyük salonuna girdiğimde dört erkeğin evin içinde beyaza tamamen zıt siyah kıyafetleriyle koltuklara yayıldıklarını görünce annemi hatırladım.

Albert'in Nil'i kaçırdığında sakladığı yer (URL-12, 2017):

“Loş izbe pisli odada kelepçeli elimi kendime doğru çekip bileğimi ovalamaya başladım.Gözlerim ovuşturdum.Berbat hâldeydim.Kir ve pislik içindeydim.Saçlarım birbirine girmişti.Bileğim...” “O pis yerde kafayı yemediğime inanamıyordum.Ben ve o karanlık oda.”

Nil'i kaçırdığı apartmanın sokağı kitapta tasvir edilen açık mekândır: “Ani fren yapıp durduğunda etrafıma baktım.Dar,izbe,tozlu bir sokaktaydık.Apartman.Her tarafta apartman vardı.Mahzen olamazdı değil mi?”

4. 9. 5. Zaman

Kitapta verilen belirli bir zaman dilimi yoktur. Olay örgüsüne bağlı olarak belirtilen küçük zaman dilimleri vardır. Nil kaçıırıldığında bir saat boyunca aralıksız bağıırır: “Görüyorsun ya patron.Bir saattir böyle.” (URL-12, 2017). Aidan'ın kim olduğunu öğrendikten 3 gün sonra: “Aradan geçen üç gün içinde oldukça kontrollü ve yorucu günler geçirmiştım.Kontrol içinde olmak,her an tetikte olmak beni işimden daha fazla yormuştu.” (URL-12, 2017). Babaannesinin verdiği kolyeyi uzun süre kullanmak onda olumsuz etkilere yol açar: “Korkarım ki çok uzun zamandır taktığın için ona bağıımlı oldun.” (URL-12, 2017). Düşmanlardan kaçıp kaldıkları dağ evinde: “Çocuklarla geçirdiğim iki gün boyunca beynim artık bana ait değilmiş gibi hissediyordum. O kadar çok erkeksi bilgiyle doluydu ki kız olduğumu zor hatırlıyordum.” (URL-12, 2017). Kitabın sonunda Akın Bey'i öldürdükten sonra Nil kendi evinde kalmaya başlar: “Aidan'ı ya da çocukları bir haftadır görmüyordum.” (URL-12, 2017).

4. 9. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Aidan; birinci tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla anlatılmıştır. Birinci tekil kişi zaman zaman değişmiş kâh Aidan olmuştur, kâh Nil.

“AİDAN (URL-12, 2017):

Sızlanmaya başladığında yanına oturup elini tuttum.Saatlerdir uyuyordu.Her şey o büyülü kolye yüzünden olmuştu.Ona kolyeyi vermediğim için bende suçluydum.

Nil (URL-12, 2017):

Şimdi anneme ya da babama gel diyemezdim.Bana gitme demişlerdi.İkna etmeye de çalışmışlardı ama onları dinlemeyip ayrı bir şehre taşınmıştım.Ayrı bir ev,ayrı bir hayat.Kilometrelerce uzaklıkta bir hayat.Kendi ayaklarımın üzerinde durmayı öğrenmeliydim. Durak neden bu kadar uzaktaydı ki sanki? Neden ben o durağa gitmek için bu kadar üşümek zorunda kalıyordum.

4. 9. 7. Dil ve Üslup

Kitapta çok olmamakla birlikte argo ve küfür içeren söz vardır. Nil ile Arzu ne zaman birbirinden bahsetse s....k diye bahseder. Nil Arzu'yu ilk gördüğünde: "Görende dünyayı o yarattı sanır.S....k." (URL-12, 2017). "Kendini beğenmiş s.k." (URL-12, 2017). Nil, Aidan'a: "Ciddiyim.Yalnız uyumak konusunda bir problemin varsa o kızıl s....ğü falan buraya getirebilirsin."dedim." "Seni s....k!" (URL-12, 2017). Akın Bey, Aidan'ın yanına geldiğinde: "Yazık köpeklerin sana o kadar sadık ki sen kovsan bile kapından ayrılmıyorlar..." "Ronan "P.ç k....u!"diye küfür ederken Aidan "Ona dokunma.Bana ne yaparsan yap."demişti." (URL-12, 2017).

Bir cümlede yabancı kelimeye yer verilmiştir: "Erkekler çok garip.En cool gözükene bile fazla alıngan olabiliyor." (URL-12, 2017).

Nil, Damien'i anlatırken kurduğu cümlelerde kendini mi yoksa Damien'i mi anlatmaktadır anlaşılmamaktadır: "Gereksiz şeylerle ya da erkeksi uğraşlarla beni zorlamıyordu.Bu zamanlarda Aidan'a olan hayranlığını ona olan minnet borcumu daha iyi anlamıştım.Aidan'ın için her şeyi yapardı.Canını bile verirdi." (URL-12, 2017).

4. 9. 8. Mesaj

Kitapta, "İnsan kendinden önce sevdiğini düşünmelidir. Başkalarına iyilik yapmak kendi canımızdan da önemli olmalıdır." mesajı vardır. Nil her seferinde canını tehlikeye atarak Aidan'ı kurtarmak ister.

Nil, karşılaşılabileceği tehlikeleri bildiği hâlde hep vicdanının sesini dinler, suçlular cezasını çekmelidir. Ama her seferinde Aidan onu engeller. Aidan (URL-12, 2017): "Damien kadar hassastı. Aslında Damien'a benziyordu.Onun kadar hassas ama bir o kadar da güçlü.Bu ufaklık fiziksel ya da ruhsal açıdan ya da her neyse öyle bir gücü yoktu ama korksa da yapacağını yapacak kadar inatçı bir gücü vardı."

Daha sonra ise yine kendini korumak için değil Aidan'ı korumak için polise teslim olamaz (URL-12, 2017):

O benim babam gibi olmuştu. Bana gösterdiği yüzünü seviyordum ve ben onu öldürmüştüm. Ben iki insan öldürmüştüm. Bu iki düşünce beni polise götürmeye yetiyordu ama o zaman Aidan'ın kimliği de deşifre olurdu. Onu hikayeden çıkarıp kendimi anlatmayı çok düşünmüştüm ama olmuyordu. Her şey onunla bağlantılıydı ve ben bu karmaşık zihnimle bu işin altından kalkamazdım. Yani vicdanımın hapisanesine mahkûmdum.

Bütün bu vicdan muhasebelerine rağmen sevdiği için cinayet bile işlemek zorunda kalır. Sevgisi onu yanlışla yönlendirir.

4. 10. ESVED

4. 10. 1. Kitap Hakkında Tanıtıcı Bilgi

Esved, Wattpad'in En İyi Macera Hikâyeleri bölümünde 2.000.000 kez görüntülenmeyle en çok okunan birinci kitaptır. Mihr-i tarafından yazılmıştır. 60 bölümdür. Calibri (Gövde) yazı tipinde, 11 puntuyla 353 sayfa, 68.837 sözcüktür.

4. 10. 2. Olay Örgüsü-Vaka

Esved, "zifiri karanlık" hayatıyla müsemma bir isim. Avukat babasının düşmanları, *Esved*'in eline bir silah verir, kardeşlerini öldürmesini ister. Aksinde kız kardeşine gözü önünde kötü şeyler yapacaklardır. Kardeşi, bu duruma maruz kalmaktansa kendisini öldürmesi için ağabeyine yalvarır. *Esved* de öldürür ancak sonrasında bu vicdan azabı hayatını karartacak, hayatını düşmandan öç almaya adayacaktır. Küçük olduğu için babasının serveti devletin koruması altına alınır. Bir anda beş cenazesini toprağa emanet eder, kendisi de yurtta kalır.

Daha on iki yaşında kendisine ve ailesine bunları yaşatan kişinin düşmanını bulur, adama sığırır. Ne derlerse sorgulamadan yaparak güven kazanır. Tam bu sıralarda kader onu Mansur'la karşılaştırır. Karanlık bir sokakta çocuğunun üzerine kapanmış bir anne ve pencereden onlara silah doğrultan bir kişi... *Esved* yetişmeden Mansur'un annesi ölür, Mansur'a ateş etmeden *Esved* yetişir ve adamı öldürür. Mansur o geceden sonra bir daha *Esved*'i bırakmaz, canından öte görür.

Berberer düşmanlarından birini öldürüp ormana kaçtıkları gün kader onları Besim Baba'nın yuvasına götürür. İkisi de kan revan içinde Besim Baba'nın kapısına yığılır. Besim Baba, onlara evlat gibi davranır, onları yuvasına kabul eder.

Lumina, keman öğretmenidir. Öğrencisine ders vereceği adresi bulamadığı bir gün yanlışlıkla *Esved*'in mekânına gelir, onu *Esved*'e uyuşturucu getiren kişi sanıp *Esved*'in odasına yönlendirirler. *Esved* uyuşturucu krizindedir, Lumina çok korkar. *Esved* onun

konuşmasını kardeşinin konuşmasına benzettiği için rahat bırakır ne var ki kalbi onda kalmıştır.

Lumina küçükken, evleri yanar. Annesi ve babası yangında ölür. Lumina o geceden sonra heceleyerek, tutuk bir şekilde konuşur. Ağabeyi Laysender, kardeşine “emanetim” diyerek sahip çıkar, onu korur. Lumina şehrin dışına pikniğe gittiği bir günün dönüşünde kaza yapan bir otomobile rastlar. Kaza yapan kişiler Mansur ve Esved’dir. Lumina onlara yardım eder. Esved hafızasını kaybeder sadece Lumina’yı ilk gördüğü anı hatırlar. Uzun süren bir uyuşturucu bağımlılığı tedavisi görür. Düşmanları kullandığı uyuşturucunun içine farklı bir madde koyarak hayatına son vermek istediği için tedavisi çok zor geçer. Bu süreçte Lumina ona çok yardım eder çünkü o da ona âşıktır.

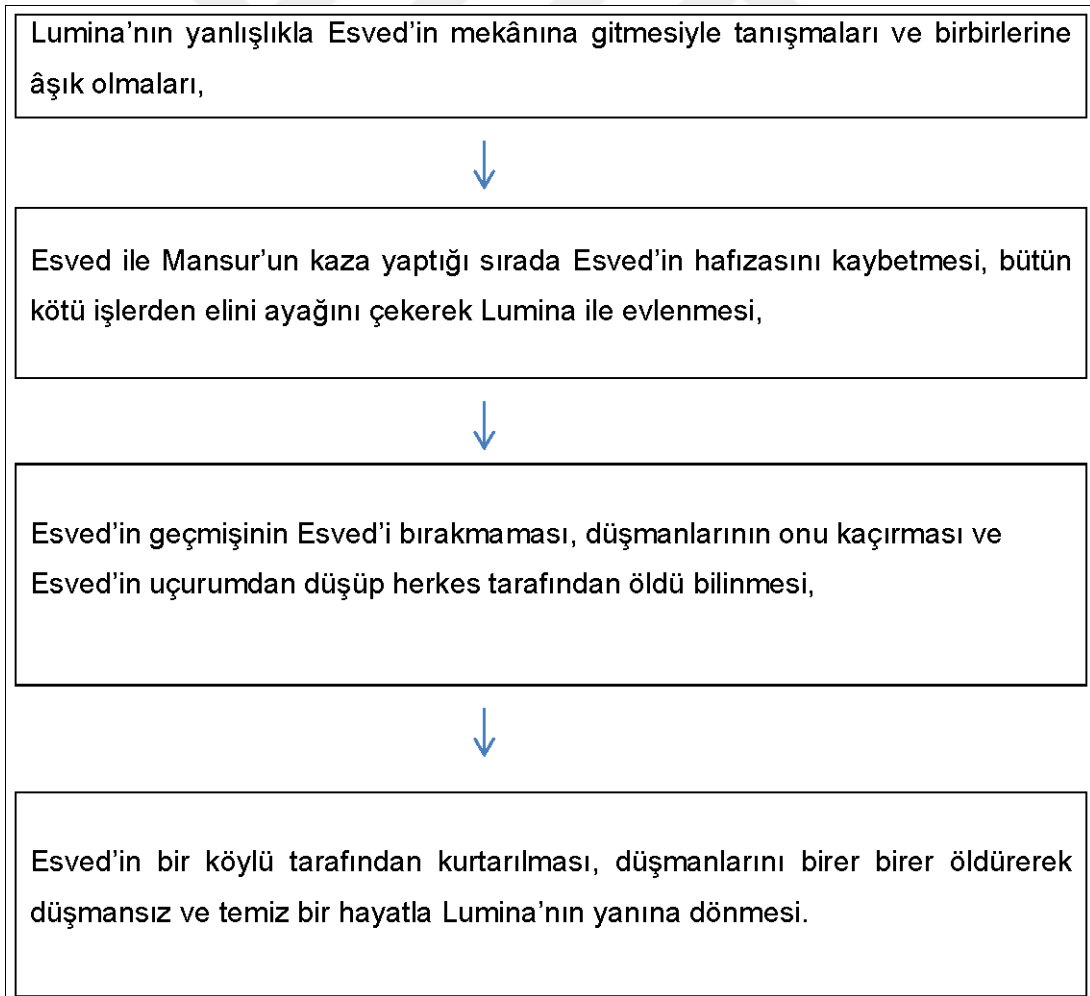
Esved, Lumina’yı ağabeyinden ister. Ağabeyi Laysender, Esved’in karanlık dünyasını bildiği için önce vermek istemez ama Umut onu ikna eder. Esved’le Lumina’nın dört gün içinde düğünleri olur. Umut, Laysender’i daha üniversitedeyken görür. Sonra iş adamlarının olduğu bir panelde Laysender’in annesinin adına bir takı koleksiyonu yapacağını öğrenir ve ona yakınlaşabilmek için o günden sonra takı üzerine uzmanlaşır. Sonra şirketine başvurur ve beraber çalışırlar. Laysender’in de Umut’a karşı güzel duyguları vardır.

Esved, düğünden birkaç gün sonra her şeyi hatırlar. Yeniden karanlığına bürünür. Mansur’a kendisini tertemiz bir kadının hayatına soktuğu için kızar. Mansur’un kaderi ise tam tersidir. Mansur Sophia’ya âşıktır. Sophia ise kendisini Mansur’a layık görmez. Çünkü Sophia’nın ağabeyi kardeşini ondan kaçıtır ve kardeşine ulaşabilmesi için kendisinin istediği her şeyi yapması gerektiğini söyler. Böylece kardeşini kötü yollara düşürür. Sophia da kardeşine ulaşabilmek için her şeyi kabul eder. Hâlbuki ağabeyi Ender Malik, küçük kardeşi Lara’ya da çok eziyetler eder. Sonunda Esved’le Mansur Sophia’yı Ender Malik’in elinden kaçıtır. Ne var ki Sophia da kendini Mansur’a layık görmez ve yurt dışına gitmek ister, Besim Baba da gönderir. Yıllar sonra Mansur, Sophia’nın kardeşi Lara’yı bulur. Küçük çocuk o kadar eziyet görmüştür ki davranışları olması gereken yaştan üç yaş geridedir.

Esved, Lumina; Sophia, Mansur; Umut, Laysender; Umut’un ağabey dediği komiser Mehmet ve Besim Baba, Besim Baba’nın Abant’taki evine gider. Esved, gece vakti ormana, karanlığıyla yüzleşmek için yürüyüşe çıktığı bir anda karanlık geçmişi onu bırakmaz. Düşmanları amansız bir pusudadır. Onu kaçıtır. Bütün o karanlık dünyadan elini kolunu sallayarak çıkmanın cezasını vereceklerdir. Esved kendini kaçıran kişiyi öldürür ancak peşlerinde oldukları adam kaçarken Esved’i rehin alır. Mansur kurtarayım derken adam, uçurumdan aşağıya yuvarlanırken Esved’i de peşinden götürür. Herkes Esved’in öldüğünü düşünür.

Lumina dört yıl içinde çok acı çeker. Esved'den hatıra olarak gördüğü kızı Efsun dermanı olur. Esved de bu dört yıl içinde bütün karanlıklarından kurtulup "Bulut" aydınlığıyla geri döner. Esved, denize düştükten bir müddet sonra kıyıya gelir. Yaşlı bir köylü onu denizde boğulan oğlu zanneder, ona özel reçeteye bakar. Bahar gelip de köyün sakinleri köye dönünce Esved'i hastaneye kaldırır. Hastanede de ona Özge hemşire derin bir muhabbetle bakar. Esved bir kızı olduğunu hastanede öğrenir. Ancak şirkette art arda kazalar meydana gelmektedir. En son çıkan depo yangınıyla Esved, düşmanlarının peşini bırakmadığını anlar. Bu durumdayken geri dönse hayatı kaldığı yerden devam edecektir. Esved, Mansur'dan şüphelenmeyecekleri şekilde planlar yapar ve düşmanlarını bir hayalet, görünmeyen bir düşman olarak bir bir ortadan kaldırır. Lumina'nın yanına döndüğünde bembeyaz bir hayata başlamak ister. Kendini Bulut olarak tanıtır çünkü bulut grileştiğinde bile rahmet dağıtır. Umut ile Laysender evlenir, ikiz çocukları olur. Sophia ile Mansur sonunda birbirine yakınlaşır. Mehmet ise Umut'u yüreğine gömer.

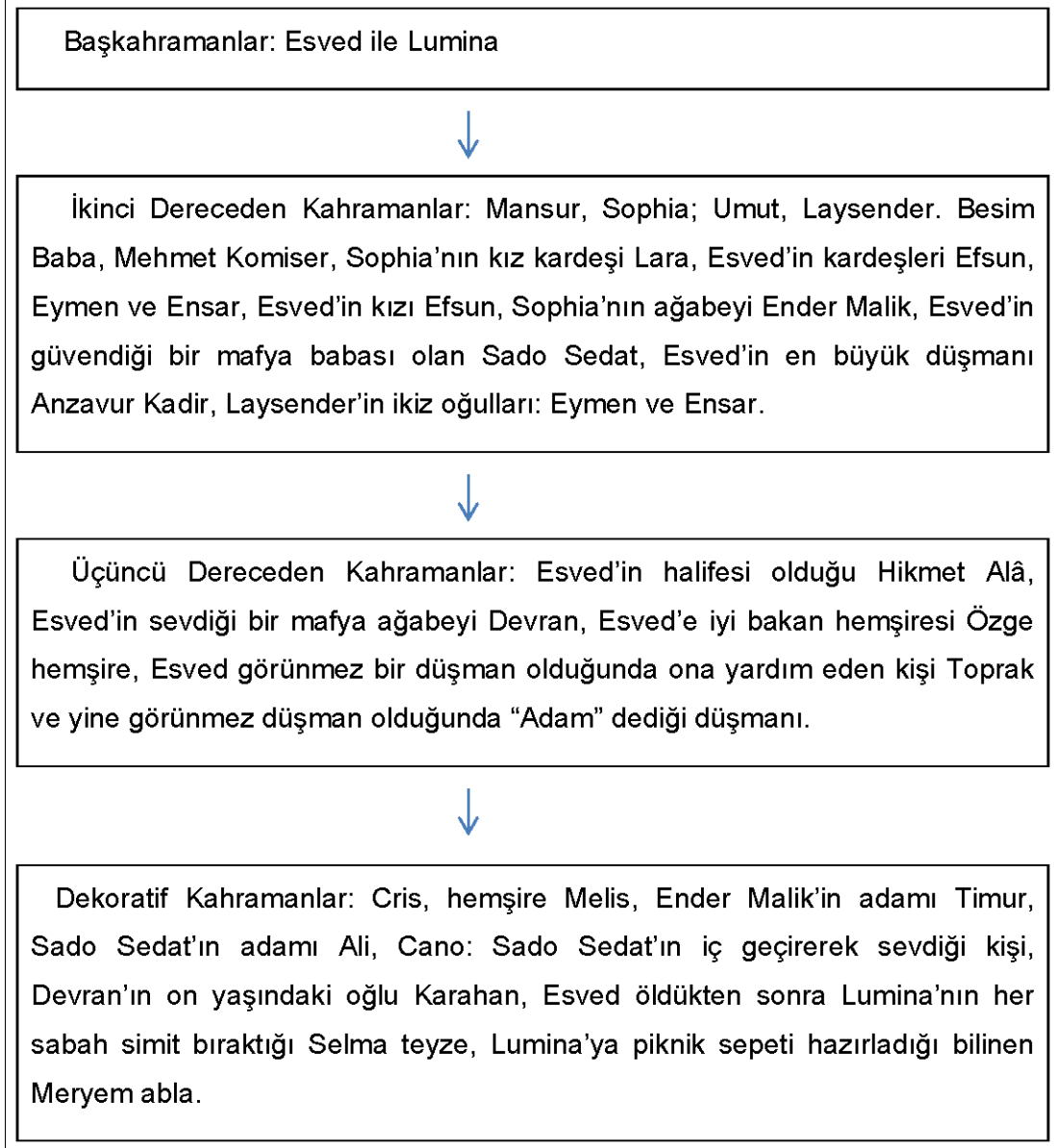
Kitaptaki vaka halkalarını şöyle sıralamak mümkündür:

Şekil 24. Esved'in vaka halkaları

4. 10. 3. Şahıs Kadrosu

Başkahramanları Esved ve Lumina olan Esved'in kahramanlarını şu tabloyla göstermek mümkündür.

Şekil 25. Esved'in şahıs kadrosu

Kitabın başkahramanı Esved'dir. Esved'in "zifiri karanlık" anlamına geldiğini vurgulayan yazar, Esved'e ismiyle müsemma bir hayat çizer. Daha küçükken elleriyle kardeşlerini öldürmek zorunda kalır. Küçük ruhuyla beş cenazeyi birden uğurlar. Yurtta kalırken kendisini ziyarete gelen babasının arkadaşlarından bir isim çarpar kulağına: Anzavur Kadir. Babasının son baktığı davada geçen isim, böyle bir kıyımı yapsa yapsa o

yapar, der babasının arkadaşları. Esved dışarı çıkar, torbacılara Anzavur ismini sorar, Çerkez Halim'le düşman olduklarını öğrendiğinde 12 yaşında Çerkez Halim'in yanına yerleşir, hiç konuşmaz ne görev verirlerse yapar. 15 yaşına geldiğinde: "15 yaşındaydı artık çocuk. Ruh yaşını sorarsanız yüz yaşında vardı. Pisiğin her türüne bulaşmıştı bu delikte. Torbacılık, kaçakçılık, haraç kesme. Çerkez ondan ne isterse yapıyordu." (URL-13, 2017). Daha 15 yaşındayken 14 yaşındaki Mansur'la karşılaşır, Mansur'un hayatını kurtarır. O günden sonra hiç ayrılmazlar. Düşmanlarından beraber oç alırlar (URL-13, 2017).

Ama her şey bittiğinde Esved normale dönemedi. Karanlık o adı gibi. Başka bir hayat istemedi. İlegal işler yapıyor karşısına kim çıkarsa aldırıyordu. Ta ki o gün çantasını yere düşüren o mavi gözlü ahuyu görene kadar. Daha o an başına gelecekleri hissetmişti Esved.

Lumina, Esved'in karanlığını "Bulut" aydınlığına ulaştırır. Lakin Esved, kendini Lumina'ya layık görmez. Kendini sevdiği herkesin hayatını mahvetmekle suçlar (URL-13, 2017):

Neden diye sormuyordu artık. Biliyordu cevabı; Esved ölmeyi bile hak etmiyordu. Ölüm huzur demektir, ölüm kurtuluş... Ama Esved ne huzuru ne de kurtuluşu hak etmiyordu. Günah listesine bir isim daha yazılmıştı işte; Lumina: hayatını mahvetti.

Lumina da Esved gibi küçüklüğünde anne, babasını kaybetmiştir. Yangın gecesinden geriye bir tek ağabeyi, kendisi ve dilindeki tutukluğu kalır (URL-13, 2017):

Anne babalarını amansız bir yangın alıp götürdüğünde abisi sıkı sıkı elini tutup "Sen benim emanetimsin bebeğim. Güneş seninle doğup seninle batacak bundan sonra..." dediğinde kızın bütün dünyası abisiyle dönmeye başlamıştı. Abisi de gitmesin diye ne kadar çok ağlardı geceleri. Bir daha hiç yaramazlık yapmaması karşılığında anlaşma yapmıştı Tanrı'yla. Her hâlde kabul edilmişti ki abisi hâla ellerini tutabiliyordu.

O gece sadece anne babasını değil sesinin ahengini de alıp götürmüştü ondan. Tek bir gece için ömürlük bir iz. O geceden sonra her kelimesinde ortaya çıkan tutukluk öksüz ve yetim olduğunu hatırlatıyordu adeta. O yüzden hiç unutmuyordu kız...

Büyürken konuşmaktan hep çekinmişti kız. Dalga konusu olmaktan korktuğu için. Gençliğinde meslek seçerken de bu kusuru yön vermişti seçimine. Keman virtüözü olmak istiyordu. Konuşmadan tüm duygulara tercüman olabilmek için. Sonunda başarmıştı da. Onun kemanından yükselen büyümlü melodiler dinleyen herkese haykırıyordu her defasında :

"Benim kalbim tutuk değil"

Kalbinden söz açılınca bir haftadır aklını, hayallerini, rüyalarını ve galiba kalbini işgal eden gözler beliri verdi gözlerinin önünde yeniden.. Bir isim dökülüverdi dudaklarından istemsizce...

"Esved..."

Ama korkar Lumina: Onu öldürmeye yeltenen ve Tanrı bilir hangi nedenden dolayı onu serbest bırakan bu adamı beğeniyor olmak, 25 yıllık tutarlı duygu dünyasıyla ilgili endişeye kapılmasına neden oluyordu.

Ve korkar ağabeyi: Esved Baransel. Baransel holdingin başkanı. Bir iki toplantıda karşılaşmıştık. Çok sert içine kapanık bir adam. Bu akşam buraya gelmiş olması bile şaşırtıcı. Belki de benim kardeşimin büyüüne kapılmıştır kim bilir?" ...

Ah ama bebeğim onun çıktığı bir kadınla bir daha görüldüğü olmamıştır. Sana o niyetle yaklaşmasa iyi olur. Yoksa bir daha hiçbir kadına yaklaşamayacak hâle getirim onu."

Dese de kardeşine kıyamaz, Esved hafızasını kaybedince kardeşinin Esved'le evlenmesine razı olur (URL-13, 2017).

Mansur: Yaşadığı olağanüstü zor hayat inancını etkiler, kendinden öte gördüğü can kardeşi Esved için dua ederken: "Bir kere bile dua etmemişti. Ama şimdi ediyordu. "Oralarda beni duyan birisi varsa... Canını benim için siper eden annemin hatırına... Hatırlamasın Esved geçmişini. Hatırlamasın...Yeniden yanmasın kardeşim.

Mansur, Sophia'yı bekleyen bir âşıktır ne var ki Sophia kirli bedenini Mansur'a layık görmez. Yazar bu kitaptan sonra *Aşkın Mansur Hâli* adında, Mansur ile Sophia'yı anlatan ikinci bir kitap yazar. Sophia'nın tek derdi ağabeyinin ondan kaçırdığı kardeşi Lara'dır. Mansur, Ender Malik'i öldürdüğünde Sophia çok üzülür: "Nasıl bulacağım kardeşimi. Bir tek o biliyordu anlamıyor musun? Anneme söz verdim ben. Bulacağım dedim. Tenimden vazgeçtim ben onun için anlıyor musun!"

Kitabın sonlarına doğru Sophia yeni yeni Mansur'a açılmaya başlayacaktır. Kardeşi Lara yaşadığı sıra dışı çocukluk sonucunda farklı bir çocuk olur (URL-13, 2017):

Lara bir an yalpalayarak yere düştüğünde o yeşil gözlü çiyana okkalı bir küfür salladı ama tabii ki içinden. Eğer Mansur'u duyarsa bu sefer neler yapacağını kimse kestiremezdi. Böyle garip bir kızdı Lara, bazen içine başka bir ruh giriyordu sanki. Ağzı bozuk garip bir ruh."

Besim Baba'nın kim olduğu âdeta bir sır gibidir. Düşmanları Esved'in düşününe baskın düzenlediğinde bu baskını ne Sado Sedat'ın adamları ne de Mehmet Komiser'in polisleri engelleyebilmiştir. Bir gölge gibi Besim Baba'nın adamları haklarından gelmiştir (URL-13, 2017):

Devlet için çalışan özel bir timdeydi Besim Baba. Görevleri sınır dışı operasyonlar yaparak gizli bilgiler edinmekti. Bazen kaçırılan iş adamlarını diplomatları kurtarırlardı. Esved ve Mansur kanlar içinde kapısına düştüğünde, kendisini emekliye ayıralı bir yıl olmuştu. Bu iki oğlan o günden sonra can yoldaşı oldular ona.

4. 10. 4. Mekân

Kitaptaki en geniş ve açık mekân İstanbul'dur. Zaman zaman İstanbul'un en güzel manzaraları ruh hâlleriyle bütünleşir. "Baransel Holding binasının en üst katından şehri izliyordu Esved." "Lumina boğazın gözlerine yaşattığı o muhteşem şöleni izliyordu sessizce... Esved de Lumina'yı." (URL-13, 2017). Esved geçmişini hatırladığında: "İstanbul en güzel manzarasıyla karşısındaydı ama onun görececek hâli yoktu şu anda." (URL-13, 2017).

Esved ve Lumina'nın aşkında İstanbul'daki bazı mekânlar kişileştirilmiştir (URL-13, 2017):

Gecenin firari yolcularını taşıyan sandal nihai hedefine varmış dinlenmek için sakin bir yer bulup gömülmüştü karanlığa. Yolcular Kız Kulesinin merdivenlerinden el ele çıkarken birlikte olmanın o eşsiz limon kokusuyla sarılıyorlardı. Kulenin balkonuna ulaştıklarında ilk olarak galata kulesi selamladı onları. Kim bilir belki de ne kadar imreniyordu onlara. Galata da bakıyor muydu arada kalbini sızlatırcasına kız kulesine. O da kavuşamamanın acısı her gece İstanbul'un gerdanına salıyor muydu? Kim bilir?

Her şey Lumina'nın öğrencisine ders vermek için gittiği semtte, elindeki adresi ararken yanlış mekâna girmesiyle başlar (URL-13, 2017):

Yağmur şiddetini artırırken genç kız, alışık olmadığı bu mekân da buluşmak isteyen öğrencisine söylenerek ilerliyordu yolda. Daha önce gelmediği bir semti burası. Yan yana dizilmiş kafeler, lokantalar, şark sofraları yol boyunca uzuyordu. Otantik bir hava vardı etrafta. Hafif baharat kokusu, közde pişen kahve kokularına karışıyordu.

Adres sormak için girdiği "Laleli'nin Mekânı"nda (URL-13, 2017) Esved'le karşılaşır.

Esved'in geçmişi anlatılırken Esved'i kapalı bir mekâna götürdükleri ifadesi vardır: "Karanlıktı... Çok karanlık... Üşüyordu küçük çocuk. Mahzene benzeyen bu mekânın tek ışık kaynağı çatıda açık kalmış küçük bir yarıktan sızan ışık huzmesiydi." (URL-13, 2017). Esved'in karanlık günleri bu karanlık mahzenle başlamıştır.

Esved ve Mansur; Sophia'yı ağabeyinin gece kulübünden kaçırlar: "Esved ve Mansur kırmızı yeşil sarı ışıktan bir denize dalmışlardı. İçerisi sigara dumanı içki kokusu kadın ve ter kokuyordu." (URL-13, 2017). Mekân için kullanılan ifade aynı zamanda Sophia'nın içinde bulunduğu kötü durumun tasviri gibidir.

Lumina, piknik yapmak için şehrin dışında uzak bir mekâna gider. Yazar; Lumina'yı manzaranın güzelliği, temizliği üzerinden anlatır (URL-13, 2017):

Görmek için sabırsızlandığı manzaraya kavuşunca gözleri arabasını park ederek dışarı çıktı. Manzaranın en kilit noktasına gelerek gözlerini sonun kadar açtı. Bu eşsiz manzaranın tek bir karesini bile kaçırmak istemiyordu.

Mavilik sanki bütün benliğini içine çekiyordu. Mavi her zaman en çok sevdiği renk olmuştu. Dingin, ılımlı, sessiz, saklı... Tıpkı kendisi gibi... Abisi beyazsın sen derdi her zaman. Ama o inanmıyor du buna. Beyaz... lekesiz, açık, güvenli... Açık değildi o kimseye, gönlünde olan kırmızıları morları siyahları bilmiyordu kimse.

Esved'le Lumina düğününü Besim Baba'nın çiftliğinde yapar. Besim Baba bunun için Lumina'ya minnettardır (URL-13, 2017):

"Kızım... Bu hayatta asla tadamayacağımı düşündüğüm bir mutluluk bahşettin bana düğünü burada yapmakla. Bu ev yıllardır böyle bir mutluluk görmedi." (...)

Bu çiftlik kendi hâlinde akan bir nehrin kenarında yemyeşil bir yerdi. Besim Baba burada yaşıyor hayvanları ektiği topraklarıyla günlerini geçiriyordu. (...)

Ve şu anda bu yemyeşil alan mutluluklarına koyulacak son imzaya şahit olacaktı.

Esved'le Lumina düğünden sonra bir dağ evine gider: Ormanın içinde tek katlı bu dağ evinde, iki âşık geleceğe dair ilk tohumlarını ekeceklerdi topraklarına (URL-13, 2017). Kitapta verilen açık mekânlardan biri de Esved'in gece vakti yürüyüşe çıktığı ve ardından kaçırıldığı "orman"dır (URL-13, 2017). "Esved, gördüğü sıkıntılı bir rüyanın ardından kendisini ormana atmış, bedenini yorarak aklını devre dışı bırakmaya çalışıyordu."

Vakadaki karanlık işlerle bağlantılı olarak verilen kapalı mekân "depo"dur. Mansur Ender Malik'in adamını alır: "Adamı oradan alıp bu eski depoya getirmişti Mansur. Konuşturana kadar ne kadar siniri varsa hepsini bu adamdan çıkarmıştı." (URL-13, 2017).

4. 10. 5. Zaman

Kitapta açık olarak verilen veya atıf yapılan bir zaman ifadesi yoktur. Olay örgüsüyle bağlantılı olarak verilen kısa zaman aralıkları vardır (URL-13, 2017).

Esved, Tam beş cenaze kaldırmıştı daha on bir yaşındaki o kara gözlü çocuk.
(...)

O gün Esved ölmüş yerine bu adam doğmuştu. Tek bir dileği vardı onlara bunu reva gören adamı öldürmek. Yapmıştı da. On sekizinci yaş günü hediyesiydi o mafya babası. (...)

Artık on iki yaşındaydı. Babasında kalan miras yakın akrabası olmadığı için devlet tarafından korunuyor o da devlete ait bir yurtta kalıyordu.

Esved'in düşmanı (URL-13, 2017): "Biliyordu adam. O iki çocuk kanlarını birbirlerine karıştırıp can kardeşi oldukları günden beri aşılmaz bir sur gibiydiler. Tam beş yıldır o surda bir delik bulmak için deli gibi çalışıyordu."

Mansur beş senedir Sophia istemediği için Ender Malik'i öldürmez ancak o hep Esved'in hayatını tehdit eder (URL-13, 2017): "Beş senedir her gün senin için kardeşimin hayatını hiçe saydım ben." Esved, kaza yaptıktan (URL-13, 2017):

Bir ay sonra...Yeni bir krizi henüz atlattım elini kaldırmaktan aciz bir şekilde yatağında yatıyordu Esved... Buz kesmiş bedeni yavaş yavaş ısınırken titremeleri terk ediyordu vücudunu. Bir aydır her gün en az iki kere geliyordu bu krizler... Sadece son hafta günde tek sefere inmişti. Doktor tedavinin çok iyi gittiğini kısa sürede krizlerden tamamen kurtulacağını söyleyip dursa da Esved hastaneden çıkmaya o kadar da istekli değildi.

Esved, gördüğü tedavi sonrasında Lumina ile evlenir: "Bahar... Düğün günü" (URL-13, 2017). Sophia ve Mansur düğünden sonra aynı evde kaldığı hâlde: "Düğünden sonra geçen bir hafta da bir arpa boyu ilerlememişti ilişkileri. Aynı evde, eskisinden bile daha yabancı hâle gelmişlerdi." (URL-13, 2017). Esved, uçurumdan düştükten: "4 Yıl sonra

Sonbahar” (URL-13, 2017) başlığı altında Esved’in dönüşü anlatılmıştır. Lumina, Esved’in yokluğunda hep mezarına gider: “Kadın her hafta aynı gün buraya geliyordu. Saat 10 da iki eli kanda olsa bile...” (URL-13, 2017).

4. 10. 6. Bakış Açısı-Anlatıcı

Kitap üçüncü tekil kişi ağzından, hâkim bakış açısıyla yazılmıştır: “Temkinli gözlerle izliyordu karşısındaki kadını Mansur. Sophia... Ela gözlerine yandığı dilber. Ama şu anda etrafta bir silah olsa hiç düşünmeden kafasına sıkacakmış gibi bakıyordu ona.” (URL-13, 2017).

Kitapta vaka zamanı ile anlatma zamanı aynı değildir. Çekirdek vaka; Lumina ile Esved’in Laleli’nin Mekânı’nda tesadüfen karşılaşmasıyla başlar. Bundan önceki vaka halkaları - Esved’in kardeşlerini nasıl öldürdüğü, Mansur’la ve Besim Baba’yla nasıl tanıştığı - hep geriye dönüş tekniği ile anlatılmıştır. Bu bölümler: Geçmiş, Çocuk, Hatırla, Hatırlamak / Yeniden, Geçmiş Zaman Olur ki, Geçmiş Bugüne Açılan Bir Penceredir.

6. ve 7. Bölüm - Geçmiş: Altıncı bölümün tamamı ve 7. bölümün bir kısmında Esved’in kardeşlerini nasıl öldürdüğü anlatılmıştır. 9. Bölüm – Çocuk: Mansur’un annesinin nasıl öldürüldüğü ve Esved’in Mansur’u nasıl kurtardığı anlatılmıştır. 12. Bölüm - Hatırla: Esved’le Mansur’un Sophia’yı kaçırışı anlatılmıştır. 38. Bölüm – Hatırlamak / Yeniden: Esved, hafızasını kaybettikten sonra geçmişine dair kısa sahneler hatırlamaya başlar. Bu bölümde hatırladığı an, babasının düşmanlarının evlerine geldiği andır. 40. Bölüm – Geçmiş Zaman Olur ki: Esved’in her şeyi hatırlamasıyla bütün hayatı; 12 yaşında Çerkez Halim’in yanına sığınarak güven kazanması, 14 yaşında Mansur’la tanışması, düşmanlarından intikam aldıkları bir gün Besim Baba’nın kapısına nasıl ulaştıkları anlatılmıştır. 41. Bölüm – Geçmiş Bugüne Açılan Bir Penceredir: Esved hatırlamaya devam eder. Besim Baba’nın Esved’i ve Mansur’u sahiplenışı, oğulları gibi görüşü, özel üniversitede işletme bitirmeleri, Esved’in Besim Baba’yla tanıştıktan bir yıl sonra ölen Çerkez Halim’in yerine geçmesi, Esved’in uyuşturucu denen zehre bulaşması, Mansur’un Esved’e Sophia’dan bahsetmesi ve Sophai’yı kaçırılmaları anlatılmıştır.

Sık kullanılan tekniklerden biri de montajdır. Bu bölümlerde kahramanların ruh hâli alıntı yapılan türkü, şarkı ve şiirlerle verilmiştir.

Esved, Mansur’la deniz kenarında içerken Mansur’a Lumina’yı anlatır. Türkü Mansur’un duygularının tercümanıdır (URL-13, 2017).

<<Bülbülüm altın kafeste aman
Öter aheste aheste... >>
...
<< Bülbülleri har ağılatır
Aşıkları yar ağılatır

Ben feleğe neylemişim
 Beni her bahar ağlatır>>
 ...
 <<Ben sana dayanamam
 Yarım ben sana aldanamam
 Ben sana dayanamam
 Yarım ben sana katlanamam>>
 ...
 <<Ben sana dayanamam
 Yarım ben sana aldanamam>>

Lumina, Esved hafızasını kaybettikten sonra Esved kim olursa olsun, onuz yapamayacağını anlayıp Esved'e gidince (URL-13, 2017):

“Çok aşğın var diyorlar yalan de yeter bana
 bir sevda sözü fısılda hazırım inanmaya
 gönül hırsızı diyorlar inkar et yeter bana
 gözlerindeki cevaba korkuyorum bakmaya”
 ...
 Çok ahlâr aldı diyorlar, inkar et yeter bana
 Gözlerindeki cevaba, korkuyorum bakmaya
 Geceler uzun ve yalnız, yoksun sabaha kadar
 Düşümde bile günahkarsın, bunu kim hayra yor.

Hep beraber Abant'a giderlerken arabada bir sessizlik hâkimdir ve hepsinin ruh hâline uygun arabesk şarkılar çalar. Şarkı sözlerinde herkes kendine göre anlamlar çıkarır. Mansur'un “Benim için yazılmış.” diye düşündüğü bölüm (URL-13, 2017).

“Sevmek çok zormuş
 Sevmemek çok zor
 Sevilmemek çok zor
 Sevdim ama sevildim mi
 Bilemiyorum ...”
 ...
 “Ağlayamamak ne kadar zor gelip de bana sorsunlar” diye düşünür Sophia:
 Ağlamak çok zor
 Ağlamamak çok zor
 Ağlayamamak çok zor
 Her gün seni kaderimden dileniyorum”
 ...
 “Sadece birkaç gün olsa bu cümleler aynı beni anlatıyordu” diye düşünür Mehmet:
 “Bir dilenciyim senden aşkı dilenen
 Her fırsatta hor görülüp belki gülüp alay edilen
 Bir dilenciyim geleceğini bilmeyen
 Senden ne para ne pul nede acımanı bekleyen”
 “Söz yazarı benim geleceğimi mi görüp yazmış acaba?” diye düşünür Lumina.
 ...
 “Kırdım kırılmayan
 Gururumu ve o çok değer verdiğim onurumu
 Serdim yollarına ömür boyu beslediğim büyüttüğüm
 Yaşatan umudumu
 Bekliyorum hergün
 Sen görmek için ve çizmen için kaderimin yolunu ”

Yazar, başka bir Wattpad kitabı olan *Meftun* (yazarı, Cansu Uredi) adlı kitaptan yaptığı alıntıyla Lumina'nın duygularını anlatmaya devam eder (URL-13, 2017):

Zaten Lumina Esved'ini yaralarından tanımişti. Ne diyordu Cansu: “ Benim yaram senin yarayı yenemez. Ama yaralı yarasından tanır diğerini. Ben seni tanıdım, meftun. Gel kanadığım yerden öp beni. Yaram derin, yarana bastır ki karışalım. Bir durak seç, Meftun. Dönmek için. Asıl gidiş dönmektir. Al aklımı kaçır. Çünkü ikimiz birden delirebiliriz. Çünkü bu mümkün. Çünkü kimse bizim deliliğimize karışamaz...”

“Beklemek zormuş
Sabretmek çok zor
Bekletilmek çok zor
Ömrümün her köşesinde seni bekliyorum” (URL-13, 2017).

dizeleriyle Umut'un Laysender'i bekleyişi anlatılır. “Ömrümün her köşesinde bekledim seni be adam!” (URL-13, 2017) diye Umut hayıflanır. Wattpad'de yazan Merve Ergur'un Esved için kaleme aldığı (Esinti) dizeleriyle Esved, kalbini uyandırmaya çalışır (URL-13, 2017):

“En azgın denizler bile fırtınalardan sonra durulur
Artık durul be kalbim!
Artık yeter de,
Uyan ey Kalbim...”

Yazar, Besim Baba'nın bahtına da şu dizeleri düşürür: Besim Baba'nın kaderi ona hiç evlat vermemişken aşk ile sınanan yavrularını bu dizelerle düşünür (URL-13, 2017):

“Kırdım kırılmayan
Gururumu ve o çok değer verdiğim onurumu
Serdim yollarına ömür boyu beslediğim büyüttüğüm
Yaşatan umudumu
Bekliyorum hergün
Sen görmek için ve çizmen için kaderimin yolunu”

Mehmet, Abant Gölü'nün kenarında kitap okurken okuduklarıyla derinlere dalar. Okuduğu satırlar yine bir Wattpad yazarı Güneş Merve Deniz'in basılmış kitabından alıntıdır: “Yalnızdı, belki hâla yalnız! Mutsuzdu, belki hâla mutsuz! Kırgındı belki hâla kırgın! Çaresizdi belki hâla çıkmazda ruhu. Hasretti, belki hâla hasret sevginin şefkatli kollarına...” (URL-13, 2017).

Yazar, Sophia'nın ruh hâlini yine Wattpad kitabından bir alıntıyla anlatır. Kitap Esra Eyes'in *Koku* adlı eserindedir (URL-13, 2017):

Geçen okuduğu kitap ne güzel anlatıyordu onun durumunu: “ Peki hangi koku yarışabilir sevdiğinizin kokusuyla? Sarılırken gömdüğünüz yüzünüzü hiç kaldırmamak üzere oraya sabitlemeyi istemek... En kuytularına sevdiğinizin gerdanına, gıdısına, koynuna... Süt kokulu bebeklerin kokusunu içimize çeker gibi koklarken sevdiklerimizi, o kokuyla tekrar tekrar aşık olmaz mıyız, bağlanmaz mıyız onlara?”

Bölüm 58'de kafedeki gençler art arda kalkarak kafe sahiplerine Cemal Süreya'dan dizeler armağan eder (URL-13, 2017):

"Birbirine uzanmış ve zaman zaman
Ancak parmak uçlarıyla değebilen
İki kol."
İki masa arkadan toprak gözlü bir genç kalkıp devam etti mısralara;
"Merdivenlerin oraya koşuyorum,
Beklemek gövde gösterisi zamanın;
Çok erken gelmişim seni bulamıyorum,
Bir şeyin provası yapılıyor sanki.
Kuşlar toplanmış göçüyorlar
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni."

...
"Çekirge bulutu içinde
Koynuma soktuğun ekin;
Çalgılar iki durur sürgün ilinde,
Bir gözü mavidir bir gözü blue.

Gölgede boy atmış top fesleğen,
Bir ilkokul bahçesinde görmüştüm seni,
Marienbad ilkokulu, Nişantaş'ta;
Bir çocuk yeşil örtüyü çekiverdi.
Hızla geçen otobüslerin ardında benzeşmek...
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni."

...
"18 Aralık 1985'te o salonda
Kişi nasıl kestirebilirdi ileriye?
Siz, kazıbilimler, alinyazısibilimler,
Geçsin yıllar geçsin, seneler gibi.
Olur mu anımsamamak Onaltıncı Louis'yi
14 Temmuz 1789 akşamı, Louis,
Şöyle yazmamış mıydı defterine:
"Bugün kayda değer bir şey yok.."
"Kehanet" adlı kısacık bir şiir buldum
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni."
"Ben atımı böyle dört sürüyorum ya,
Yetişmek için mi, bilmem, kaçmak için mi?
Ya sen? Neden sende tehlike anlarına
Bunca hazırlıksız olma özeni?"

Bir şey var, ancak makilerin orda söyleyebilirim,
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni."
Bir başkası devam etti ardından;
"Uzaklara bir bakışın vardı kafeteryada
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni".

...
"Bir çiçek duruyordu, orda, bir yerde,
Bir yanlığı düzeltircesine açmış;
Gelmiş ta ağzımın kenarında
Konuşur durur.
Bir gemi bembeyaz teniyle açıklarda,
Güverteleri uçtan uca orman;
Aldım çiçeğimi şurama bastım,
Bastım ki yalnızlığımış.
Bir başına arşınıyor bir adam mavi treni
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni."

...

“Eşdeğeriyle yanyana yürürken
 Cehennem sokağında birey olmak,
 Ve en inceldikten sonra
 İkel sözcüklerle konuşmak seninle.
 Saat beş nalburları pencerelerden
 Madeni paralar gösteriyorlar,
 Yalnızlığı soruyorlar, yalnızlık,
 Bir ovanın düz oluşu gibi bir şey.
 Hiçbir şeyim yok akıp giden sokaktan başka
 Keşke yalnız bunun için sevseydim seni.”

...
 “İki çay söylemiştik orada, biri açık
 Keşke yalnız bunun için sevseydim seni...”

4. 10. 7. Dil ve Üslup

Esved, incelenen diğer Wattpad kitaplarıyla karşılaştırıldığında dili konuşma dilinden uzak olan tek kitaptır. Edebî bir dille yazılmıştır. İçeriğinde mafya hayatı olduğu hâlde diğer Wattpad kitaplarından farklı olarak içinde daha az kötü söz bulundurur. Bunlar aşağıda belirtilmiştir (URL-13, 2017):

Pislikk herif çenesine sıkı indirmişti. Ama çenesine inen yumruk daha çok beynini sarsmıştı herhâlde.

Ve Laysender... O s...k Umud'una süzme gibi aşıkta ama haberi yoktu. Umud'un beline her sarıldığından parmakları kasılmıştı s...ğün.

Bende seni kardeş bildim Mansur! Can bildim! Her hâlükârda sırtımın dayanağı bildim! Canımı emanet ettim lan ben sana! Sen ne yaptın?! Ağzıma ettin Mansur!”

4. 10. 8. Mesaj

Kitapta aşka sadakat verilen en önemli mesajdır. Aşk bütün duyguların üstündedir. Lumina, *Esved*'in nasıl bir hayatı olduğunu bildiği hâlde, *Esved* bile hatırlamazken Lumina *Esved*'in kendisini öldürebileceğini bildiği hâlde, onun karalara büründüğünü bildiği hâlde *Esved*'e âşık olduğu için onunla evlenir. Mansur, Sophia'yı sevdiği için onu kurtardığı hayatı bildiği hâlde ondan vazgeçmez, büyük bir sabırla Sophia'nın kendisini Mansur'a layık görmesini bekler, sabreder.

5. TARTIŞMA

Literatür taramasındaki çalışmalar; metinlerdeki değerleri inceleyen araştırmalar, metinlerin öğrencilere göreliğini inceleyen araştırmalar ve yazarların eğitim evrenini inceleyen araştırmalar olmak üzere üç farklı bağlamdadır. Literatür taramasındaki çalışmalar ile bu çalışma arasında benzerlik ve farklılıklar tespit edilmiştir.

Aral'ın (2008) "*Millî Eğitim Bakanlığının Hazırladığı 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Değerler Üzerine Bir Araştırma*" adlı yüksek lisans tezinde Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında tüm değerlerin işlenmediği, işlenen değerlerde ise işlenme oranlarının birbirinden oldukça farklı olduğu; en çok işlenen değerlerin sırasıyla vatanseverlik, sevgi, saygı ve dinî değerlerken sağlıklı olmaya önem verme, hoşgörü ve temizlik değerlerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Doğan ve Gülüşen'in (2011) "*Türkçe Ders Kitaplarındaki (6-8) Metinlerin Değerler Bakımından İncelenmesi*" adlı makalelerinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından basılan 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin hangi değerleri ilettiğini ve bu değerlerin sınıflara göre dağılımını incelemişlerdir. Araştırma sonunda, araştırma kapsamında incelenen ders kitaplarındaki metinlerin çoğunda değerlerin az da olsa yer aldığı görülmekle birlikte dokuz metinde hiçbir değere yer verilmediği, Türkçe dersinde etkili bir değer eğitimi gerçekleştirmek için değerlerin metinlere daha dengeli dağıtılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Külünkoğlu (2010), "*İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin İlettiği Değerler Açısından İncelenmesi*" adlı yüksek lisans tezinde ilköğretimin birinci kademesinde (1-2-3-4-5. sınıflar) okutulan Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin ilettiği değerleri incelemiş ve karşılaştırmıştır. Araştırma sonunda ders kitaplarını hazırlayanların değerler konusuna gereken önemi ve duyarlılığı göstermediği, metinler seçilirken sadece zorunlu ve seçmeli temalara uygun metinlerin seçildiği, metinlerin ilettiği değerlerin hiç önemsenmediği ve incelenen kitaplardaki metinlerde en az yer verilen değerlerin, "dürüstlük, estetik, misafirperverlik, özgürlük ve saygı" olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Adı geçen çalışmaların ortak özelliği metinlerde var olan değerlerin yetersiz bulunmasıdır. En çok okunan Wattpad kitaplarında ise var olan değerler çok az olmakla birlikte değersizlik, sevgi değil sevgisizlik, saygı değil saygısızlık ağır basmaktadır. *Ormantik Mafya*'da, *Mafya*'da öldürülen kişiler sevgisizlik, saygısızlık ve düşmanlık sonucunda öldürülür. *Esved*'deki başkahraman Esved ailesini, Mansur annesini; *Sessiz*'deki Durukan ailesini; *Kod adı: Bay Sapık*'taki Bukre babasını düşmanlık sonucunda öldürülmeleriyle kaybetmiştir. *Sessiz*'de Nisa annesinin şefkatini anlayamayıp "hep söylenip duran bir anne" olarak anlatarak aslında ona saygısızlık gösterir. *Ormantik*

Mafya'nın kadın kahramanları saplantı derecesinde kıskançtır, eşlerinin yanına kimseyi yaklaştırmazlar ancak kendileri eşlerini kıskandırmak adına eşlerinden yapmasını istemedikleri davranışları yaparlar. *Kod Adı: Bay Sapık*'ın kahramanı Bukre; nikâh kıymayı gereksiz, önemsiz, "eski kafalılık" olarak görür, gençler isterlerse bir arada yaşabilirler. Aynı davranış "eski kafalılık" olarak dile getirmeseler de *Canım Komşum*'daki Melis'te, *Yaz Öküzü*'ndeki Kumsal'da da vardır. *Mafya*'da Hale, gerçek babasının annesiyle yasak aşk yaşayan kişi olduğunu sonradan öğrenir. *Yaz Öküzü*'ndeki başkahramanlardan Kumsal'ın babası annesini aldatır, Çağrı ise babasının kim olduğunu bulmaya çalışır, babası eve gelen iş adamlarından biridir, kardeşiyle babaları aynı değildir. Bütün bu değersizliklerin yanında güzel değerler de mevcuttur. *Sessiz*'deki başkahraman duyamamaktadır, bu yüzden kendi şirketinde engelli kişilerin çalışmasını zorunlu tutar. Başkahramanlar duyma engelli bir çocuğu evlat edinerek çocuğun kaderini değiştirirler.

Çebi'nin (2016) "*Yalnızız, Onuncu Köy ve Bozkırdaki Çekirdek Romanlarındaki Değerler ve Eğitim Anlayışı*" adlı yüksek lisans tezinde bu eserlerdeki değerler ve yazarların eğitim anlayışları karşılaştırılarak benzerlikler ve farklılıklar ortaya koyulmuştur. Araştırmanın sonunda bu üç romanın ortak noktasının içerdikleri değerler yönünden oldukça zengin olduğu, Schwartz'ın değerler sınıflandırmasına göre *Yalnızız*'da 161, *Onuncu Köy*'de 138 ve *Bozkırdaki Çekirdek*'te 142 değer olduğu belirlenmiştir. Romanlarda bulunan değerlerle ilgili yapılan bir başka çalışma Kumbasar'ın (2011) "*Muzaffer İzgü'nün Romanlarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*" adlı yüksek lisans tezidir. Kumbasar (2011), çalışmasında Muzaffer İzgü'nün romanlarının bireylere hangi değerleri ilettiğini incelemiş, değerler eğitiminde edebî eserlerin önemine dikkat çekmiştir. Araştırmasının sonunda eserlerde en çok işlenen değerlerin sevgi olduğu, sevgi değerini sırasıyla saygı, yardımseverlik, çalışkanlık, temiz olma ve aile birliğine önem verme değerleri izlediği; alçakgönüllülüğe yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda buldukları değerlerin çokluğu bakımından adı geçen eserler ile en çok okunan Wattpad kitapları arasında zıtlık vardır.

Gedik (2012) "*Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Değerlerin Kazandırılmasında '100 Temel Eser' İçerisinde Yer Alan Hikâye Kitaplarının Rolü*" adlı yüksek lisans tezinde 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilere doğrudan kazandırılması hedeflenen değerlerin, MEB'in ilköğretim öğrencilerine tavsiye ettiği "100 Temel Eser" serisi içindeki hikâye kitaplarında ne ölçüde yer aldığını araştırmıştır. Araştırma sonunda *Dede Korkut Hikâyeleri, Mesnevi'den Seçmeler, Karagöz İle Hacivat, Yalnız Efe, Cumhuriyet Öncesi Yazarlardan Seçmeler, Kuklacı, Sait Faik Abasıyanık'tan Seçmeler, İnci'nin Maceraları, Tanrı Misafiri* adlı eserlerde değerler olmakla birlikte çeşitli nedenlerden ötürü öğrencilere uygun bulunmamıştır. Ahmet Rasim'in *Falaka* adlı eserinde değerlerle ilgili hiçbir bulguya

rastlanmamıştır. *Robin Hood, Ölümsüz Aile, Mutlu Prens, Şamatalı Köy, Heidi* adlı eserlerde hem belirtilen değerlere rastlanmış hem de bu kitaplar öğrencilere uygun bulunmuştur. *Tom Sawyer, İnsan Ne İle Yaşar?, Hikayeler*, adlı kitaplar ise öğrencilere uygun bulunmamıştır. İncelenen kitapların MEB tarafından öğrencilere tavsiye edilen eserler olmasına rağmen öğrenciye göreliğinin yetersiz bulunması, hiçbir denetlemeden geçmeden okuyucuya sunulan ve milyonlarca kez okunan Wattpad kitaplarının öğrencileri olumsuz etkilediği konusunda fikir verir niteliktedir.

Solar'ın (2010) "*Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Çocuğa Göreliğinin Değerlendirilmesi*" adlı yüksek lisans tezinde ilköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma metinleri ve görsel metinlerin çocuğa göreliği değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda metinlerin dil ve anlatım özellikleri bakımından çocuğun düzeyine uygun olmadığı ve onların kavramsal gelişimine destek sağlayacak özellikler taşımadığı sonucuna varılmıştır. En çok okunan Wattpad kitaplarında ise dil ve üslup edebî dilden uzak, konuşma diliyle yazılmıştır. İncelenen kitaplar içinde sadece en az okunan kitap olan *Esved* edebî dilde yazılmıştır. Solar'ın (2010) tezinde Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin dil ve anlatımının çocuğun kavramsal gelişimine katkı sağlamadığı vurgulanırken en çok okunan Wattpad kitaplarında çocuğun kavramsal gelişimini olumsuz etkileyecek argo ve küfür içeren birçok sözcüğe rastlanmıştır. *Esved* dışındaki kitaplarda kullanılan dil günlük konuşma dilinden farksızdır. *Esved* dışındaki kitaplarda yabancı sözcük de oldukça fazladır. Kitaplarda yer yer anlatım bozuklukları ve yazım yanlışları vardır. Özellikle imla kurallarına hiç dikkat edilmemiştir. *Sessiz, Yaz Öküzü, Canım Komşum, Ormantik Mafya, Kod Adı: Bay Sapık* adlı kitaplarda argo ve küfür içerikli sözlere oldukça fazla yer verilirken *Mafya, Aidan* ve *Esved*'de az yer verilmiştir.

Metin görselleriyle ilgili olarak her bölümde olmamakla birlikte yayımlanan bölümlerin üstüne yazar tarafından ya bir fotoğraf ya da bir video koyulmuştur. Bu fotoğraf ve videolar incelenen Wattpad kitaplarının içeriğini yansıtır durumdadır. Koyulan bazı fotoğraf ve videolar müstehcen olup çocuk edebiyatı resimlemelerinden çok uzaktır. Bununla birlikte yazarın içeriğe uygun koyduğu müzikler de vardır. Yazar bir müzik videosu koyduğunda, bölümü müzikle okuma tavsiyesinde bulunur. Genelde pop müziğe ağırlık verilirken *Esved*'de ise diğer kitaplardan farklı olarak türkülere ve klasik müziğe ağırlık verilmiştir.

Solar'ın (2010) araştırmasında ulaştığı bir diğer sonuç ilköğretim Türkçe ders kitaplarındaki öyküleyici metinlerde, kahramanların çocuğun özdeşim kuracağı özellikler taşımadığıdır. Bu bağlamda en çok okunan Wattpad kitaplarındaki kahramanlarda birçok olumsuz davranış saptanmıştır. *Ormantik Mafya, Bay Sapık, Mafya* ve *Esved*'in çok sevilen başkahramanları mafyadır. Suçluyu cezalandırmak için adam öldürmek, türlü

işkencelere maruz bırakmak, adam kaçırmak çok normal davranışlardır. *Sessiz*'deki başkahraman mafya değildir ancak mafyaya karşı mücadele verir. Başkahraman düşmanından kurtulsun diye başkahramanın doktor arkadaşı düşmanı öldürtür. Sonuç olarak gerek mafya gerekse mafya mağdurları için devletin adaleti söz konusu değildir. Herkes cezasını kendi verir. *Aidan ve Vampir Okulu*'nda kahramanlar kanla beslenmek, büyü, ölümsüz olmak gibi olağanüstü özelliklere sahiptir. Kitapların çoğunda alkol tüketmek çok normal olmakla birlikte *Esved*'in başkahramanı uyuşturucu kullanır, *Kod Adı: Bay Sapık*'ın başkahramanı ise uyuşturucu satır. Kendi bölgesinde kalitesiz uyuşturucu satanları cezalandırır.

Sessiz'in, *Ormantik Mafya*'nın, *Esved*'in, *Kod Adı: Bay Sapık*'ın, *Canım Komşum*'un, *Yaz Öküzü*'nün, *Aidan*'ın, *Mafya*'nın başkahramanları normal şartların üstünde bir zenginliğe sahiptir. Hemen hepsi şirket sahibidir veya vârisidir, istedikleri an bütün maddi imkânlarla ulaşabilmektedirler. Yalçın ve Aytaş, 2003; Sever, 2007 çocuğun hangi yaş grubunda olursa olsun, okuduğu kitabın kahramanıyla özdeşleştiğini belirtmektedir. Wattpad kitaplarının okuyucu kitlesinde son çocukluk dönemindeki çocukların olduğu düşünüldüğünde incelenen Wattpad kitap kahramanları çocuklar üzerinde olumsuz davranışlara sebep olabilir.

Solar'ın (2010) vardığı sonuçlardan bir diğeri Türkçe ders kitaplarında tanınmamış yazarlar tarafından oluşturulmuş metinler de bulunduğuudur. Bu bağlamda Wattpad kitaplarının yazarlarının tanınmaması Solar'ın (2010) araştırma sonucuyla benzerlik göstermektedir. Wattpad kitap yazarlarından en dikkat çeken *Ormantik Mafya*'nın Teog'a hazırlanan dört öğrenci tarafından yazılmasıdır. En çok okunan Wattpad kitaplarının en tanınmış olanı *Aidan*'ın yazarı Büşra Küçük'tür. Büşra Küçük, daha önce milyonlarca kez okunup basılan *Kötü Çocuk'un* yazarıdır. Kitap, daha sonra özel bir kanalda dizi olmuştur.

Metin incelemeye ilgili bir başka araştırma olan Dağtekin'in (2004) "*Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerin Öğrencilerin Beklentisi Açısından Değerlendirilmesi*" adlı yüksek lisans tezinde; ders kitaplarının sağlıklı bir ana dil eğitimi sağlama noktasında gerekli altyapısal koşulları taşımaktan, öğrencileri dillerini kullanmakta yetkin kılmaktan, akademik ve evrensel çerçevede özgür ve bilimsel sorgulama ve eleştirel yaklaşıma sahip olmaktan, ortaya çıkan sorunlar karşısında öğrenciyi etkin kılan bir yapıdan uzak olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çok okunan Wattpad kitapları için de aynı sonuçlara ulaşmak mümkündür.

Karaboğa'nın (2009) *Yeni Türkçe Öğretim Programına Göre Hazırlanan 6. ve 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Niteliği* adlı yüksek lisans tezinde incelenen 6. ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin anlaşılabilirlik düzeylerinin yeterli düzeyde

olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En çok okunan Wattpad kitaplarının anlaşılabilirliğinde de problem yoktur.

Karatay, Destebaşı ve Demirbaş'ın (2015) *Çocuk Edebiyatı Ürünlerinin 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Karakter Gelişimine Etkisi* adlı makalelerinde çocuk edebiyatı ürünlerinin ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin karakter gelişimine etkisi incelenmiştir. Araştırma sonunda edebiyat temelli karakter eğitimi uygulamaları öğrencilerin sadece ahlaki olgunluklarını geliştirmemiş, bunun yanında kitap okuma alışkanlığı ve ilgilerini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği de gözlenmiştir. Bu çalışma bireylerin karakterleri üzerinde Türkçenin güzelliklerini yansıtan edebiyat ürünlerinin ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda öğrencilere iyi edebiyat ürünlerinin sunulması önem arz etmektedir. İncelenen Wattpad kitaplarının olay örgüsü incelendiğinde şunlarla karşılaşılmaktadır: Yaşanan aşkların çoğunda derinlik yoktur. İlişkilerinde sevgi değil cinsellik ön plandadır. Evlenmeden önce veya sonra cinselliğe, müstehcen tasvirlerle fazlaca yer verilir. Bu bağlamdaki tasvirler *Sessiz'de* ve *Canım Komşum'da* daha çok bulunmaktadır. İncelenen Wattpad kitaplarındaki olay örgüsünün çoğunda aile bağları da zayıftır. Gençler kendi kararlarını kendileri almak adına ailelerinden uzaklaşır. *Aidan'ın* başkahramanı Nil ailesinden uzaklaşmak için kafede çalışır, *Canım Komşum'un* başkahramanı Zeynep ailesinden uzaklaşmak istediği için İstanbul'da iş arar. *Kod Adı: Bay Sapık'ın* başkahramanı Poyraz ailesinden ayrı evde yaşar ve mafya işlerini yürütür. Bununla birlikte *Ormantik Mafya'daki* Eslem ailesinden ayrı yaşamaktadır, Güneş kaçırıldığında ailesinin haberi yoktur. Bununla birlikte *Ormantik Mafya'daki* Sidal ve Araf'ın, *Esved'deki* başkahramanların ailesinin olmaması ve aile hasretiyle büyümeleri ailenin önemini ve ailesiz büyümenin zorluğunu anlatır durumdadır. Ancak yukarıda belirtilen başkahramanların bağımsızlaşma eğilimi ergenlik dönemindeki gençlerin bağımsızlaşma eğilimini de pekiştirir niteliktedir. Kahramanların ailelerinin kendilerini anlamadığından yakınması Ağır'ın (2017) da ifade ettiği gibi ergenlik dönemindeki gençlere yalnız olmadığını hissettirmekte ve o dönemin bir ihtiyacı olan aidiyet duygusunu pekiştirmektedir.

En çok okunan kitaplardan *Sırlar Okulu*, *Vampir Okulu* ve *Aidan'ın* olay örgüsü ve şahıs kadrosu açısından diğerlerinden daha farklıdır. *Sırlar Okulu'nun* ana düşüncesi olan "Ya öl, ya öldür; yaşamak için öldür." düşüncesi; akıllarda acaba "arkadaşını öldüren veya zarar veren" gençlerin bu tarz kitapları okuyup okumadığı sorusunu bırakmaktadır. *Vampir Okulu* ve *Aidan'da* ise fiziksel olarak insan olmayan şahıslar vardır. *Vampir Okulu'nun* olay örgüsü vampirlerin ve kurtların birbirine olan düşmanlığıdır, kin ve nefret içermektedir.

Yapılan literatür taramasında yazarların eğitim evreninin araştırıldığı çalışmalar Aydın-Şahin'in (2012), *Hâlîde Edip Adivar'ın Romanlarında Eğitim Evreninin Kronolojik*

Açıdan İncelenmesi, Yazıcı'nın (2015) *Hâlîde Nusret Zorlutuna ve İsmet Kür'ün Eserlerinde Eğitim Evreninin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi* ve Hacısalihoğlu-Kaya'nın (2012) *Reşat Nuri Güntekin'in Romanlarında Eğitim Evreninin Kronolojik Olarak İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezleridir. Bu çalışmaların ortak noktası yazarların eserlerinde eğitim üzerinde önemle durmasıdır. Wattpad kitaplarında ise sadece *Sessiz*'deki başkahramanların eğitimi üzerinde durulmuştur. Nisa'nın babası doktordur ve kendisini geliştirebilmek için ailesini türlü zorluklara maruz bırakır. Nisa, yurt dışında yabancı dil öğrenerek iyi bir öğrenci olur. İncelenen diğer kitaplarda ise eğitim üzerinde durulmamıştır. Üniversite mezunu olsalar bile amaç eğitimi ve kendini her anlamda yetiştiren birey olmak değildir. Üniversite aileden uzaklaşmak, bağımsız yaşamak, eğlenmek için bir araçtır.

Bu araştırmanın sonuçları Ağır'ın (2017) Wattpad'in Görünmeyen Tehlikeleri adlı makalesinin sonuçları ile örtüşmektedir. Ağır (2017), Wattpad'de okunma rekoru kıran hikâyelerin hemen hepsinin içerik bakımından 10-18 yaş grubuna uygun bulmadığını, erkek karakterlerde alkol ve madde kullanma ile sonuçlanan erken cinsel deneyimlerin olduğunu, kız karakterlerin de bu ortama girip bu riskli davranışlara yönelebildiğini, tüm karakterlerin aile içi ilişkilerinde problem olduğunu ve problemlerden kurtulabilmek adına riskli davranışlara yöneldiklerini belirtmektedir. Dolayısıyla bu hikâyeleri okuyan çocuklar ve gençlerin gerçek hayatta da şiddete eğilimli, madde bağımlısı olmaya yatkın bireyler hâline geldiğini ileri sürer.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

1. En çok okunan 10 Wattpad kitabından yedisinin olay örgüsü iki gencin birbirine âşık olmaları ve kavuşmaları sürecinde yaşadıklarından oluşur. Bu bağlamda en çok okunan Wattpad kitapları birbiriyle benzerlik gösterir. Diğer üç kitabın olay örgüsü ise hayatta kalma mücadelesinden oluşmaktadır.
2. En çok okunan Wattpad kitaplarındaki şahıs kadrosunda alkol kullanmak, uyuşturucu satmak, cinayet işlemek gibi birçok olumsuz davranış ve kötü alışkanlık olmakla birlikte olumlu, kötü alışkanlıklarını bırakıp değişen kahramanlar da vardır.
3. En çok okunan Wattpad kitaplarında olay örgüsü ve kahramanların özellikleriyle bağlantılı olarak varoş, izbe mekânlara rastlanmıştır. Kitapların dördünde bar, birinde kumarhane vardır. Kahramanların yaşadıkları evler ise hep çok lüks ve pahalı tasvir edilmiştir. Kitaplarda şehir hayatından biraz uzaklaşmak ve dinginleşmek adına gidilen mekânlar vardır.
4. En çok okunan Wattpad kitaplarının hiçbirinde geçmişe dair herhangi bir zaman dilimi veya dönemden bahsedilmemiştir. Bununla birlikte kitaplarda belirtilen bir tarih de yoktur. Sadece olay örgüsüyle bağlantılı olarak verilen kısa zaman aralıkları vardır.
5. İncelenen on kitabın altısı (*Sessiz*, *Canım Komşum*, *Ormantik Mafya*, *Yaz Öküzü*, *Sırlar Okulu*, *Aidan*) I. tekil kişi ağzından, kahraman bakış açısıyla yazılmıştır. Birinci tekil kişi kahramandan kahramana değişmiştir. Esved III. tekil kişi ağzından, hâkim bakış açısıyla anlatılmıştır. Üç kitap ise (*Vampir Okulu*, *Mafya*, *Aidan*) hem I. tekil kişi, kahraman bakış açısıyla hem de III. tekil kişi, hâkim bakış açısıyla yazılmıştır. Bazı kitaplarda anlatım tekniklerinden çok yararlanılmamakla birlikte bazılarında geriye dönüş, montaj, leitmotive ve tasvirten yararlanılmıştır.
6. En çok okunan Wattpad kitaplarının dil ve üslubunda genellikle argo ve küfürle sözler, yabancı sözcükler kullanılmış; anlatım bozukluklarına rastlanmıştır. İmla ve yazım kurallarına hiç dikkat edilmemiştir.
7. Kitaplarda “Sosyal projelerde çalışmak, insanlara yardım etmek insanları mutlu eder.” gibi olumlu mesajların yanında “Suçlunun cezasını vermek adına adam

öldürmek, işkence etmek doğrudur.” gibi olumsuz mesajlar da bulunmaktadır. Ancak olumsuz mesajlar ağır basmakta, olumlu mesajlar ayrıntıda kalmaktadır.

8. En çok okunan 10 Wattpad kitabı belirlenen kategorilerde incelenmiştir. İncelenen 10 kitabın kavramsal çerçevede metinlerde bulunması gereken özellikler doğrultusunda hem olumlu hem de olumsuz özellikler içerdiği, Ağır'ın (2017, s. 24) ifadesiyle “görünmeyen tehlikeleri”nin ağır bastığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. 2. Öneriler

Bu bölümde sonuçlara ve kazanılan deneyimlere dayalı olarak geliştirilen öneriler; araştırma sonuçlarına dayalı öneriler ve ileride yapılabilecek araştırmalara yönelik öneriler olmak üzere iki başlık altında verilmiştir.

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. Ebeveynler ve öğretmenler; çocukların ve gençlerin okudukları kitaplara rehberlik etmelidir.
2. Çocuklar üç, dört yaşından itibaren Türk dilinin güzelliğinin hissedildiği kitaplarla tanıştırılmalıdır. Çocuklara ve gençlere okuma becerisi ve alışkanlığı kazandırılmalıdır. Küçük yaştan itibaren Türk edebiyatının eşsiz kitaplarıyla tanışan çocuklar ve gençler Wattpad'deki olumsuz içerikli kitaplara meyletmeyecektir.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Wattpad kitapları hakkında öğretmenlerle, öğrencilerle ve ebeveynlerle görüşmeye dayalı araştırmalar yapılabilir. Böylece Wattpad kitaplarının olumlu ve olumsuz özellikleri daha somut şekilde araştırmalara yansıtacaktır.
2. Wattpad'in herhangi bölümündeki kitaplar ve o kitapları okuyan öğrencilerin görüşleri incelenebilir.
3. Wattpad'in en çok okunan ve en az okunan kitapları iletildiği değerler bakımından karşılaştırmalı olarak incelenebilir.
4. Basılı Wattpad kitapları olay örgüsü, vaka, şahıs kadrosu, mekân, zaman, bakış açısı-anlatıcı, mesaj kategorilerinde incelenebilir.

7. KAYNAKLAR

- Ada, S. ve Tatlı, H. S. (2012). *Akıllı telefon kullanımını etkileyen faktörler üzerine bir araştırma*. https://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=Ak%C4%B1l%C4%B1+Telefon+Kullan%C4%B1m%C4%B1n%C4%B1+Etkileyen+Fakt%C3%B6rlere+C3%9Czerine+Bir+Ara%C5%9Ft%C4%B1rma&btnG adresinden 05.02.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Ağır, M. (2017). Wattpad ve görünmeyen tehlikeleri. *Yeşilay*, 996, 24-27.
- Akbayır, S. (2013). *Cümle ve metin bilgisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2016). *Yazılı ve sözlü anlatım okuma, dinleme, konuşma, yazma*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2014). *Programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aral, D. (2008). *Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerler üzerine bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Arıcı, A. F. (2012). *Okuma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Arslan, D., Doğan, B., Deliveli, K., Kırmızı, F. S., Yaylı, D. ve Akkaya, N. (2008). *Etkinliklerle Türkçe öğretimi*. İstanbul: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Avcı, S., Yüksel, A. ve Akıncı, T. (2010). Okuma alışkanlığı kazandırmada etkili bir yöntem: okuma çemberi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 32, 5-24.
- Aydın-Şahin, N. (2012). *Hâlîde Edip Adıvar'ın romanlarında eğitim evreninin kronolojik açıdan incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Aytaş, G. (2005). *Okuma eğitimi*. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/256384> adresinden 05.02.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Balcı, A. (2009). *İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlık ve ilgileri üzerine bir araştırma* (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Banarlı, N. S. (2007). *Türkçenin sırları*. İstanbul: L&M Yayınları.
- Barış, A. (2014). *Gençliğin yeni fenomeni: Brezilyalı Vini Uehara*. <http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/gencligin-yeni-fenomeni-brezilyali-vini-uehara-27498398> adresinden 15.04.2018 tarihinde edinilmiştir.

- Barış, A. (2015). 'Kötü Çocuk' pembe aşk masallarına tepki olarak çıktı. <http://www.radikal.com.tr/hayat/kotu-cocuk-pembe-ask-masallarina-tepki-olarak-cikti-1318116/> adresinden 15.03.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Baştuğ, M. ve Keskin, H. K. (2012). Okuma becerilerinin okuma ortamı açısından karşılaştırılması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Entitüsü Dergisi*, 16(3), 73-83.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, R., Türkyılmaz, M. ve Karadeniz, A. (2010). Ergenlik dönemi öğrencilerinin okuma alışkanlıkları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 1-21.
- Çebi, T. (2016). *Yalnızız, Onuncu Köy ve Bozkırdaki Çekirdek romanlarındaki değerler ve eğitim anlayışı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Çelenk, S. (2003). *İlkokuma-yazma programı ve eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Çelenk, S. (2003). Okul aile iş birliği ile okuduğunu anlama başarısı arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 33-39.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon.
- Çetin, N. (2015). *Roman çözümleme yöntemi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çetişli, İ. (2006). *Edebiyat eğitiminde edebi metnin yeri ve anlamı*. https://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=%22edebiyat+e%C4%9Fitiminde+edebi+metnin+yeri+ve+anlam%C4%B1%22&btnG= adresinden 14.04.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Çetişli, İ. (2016). *Metin tahlillerine giriş* (2. baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çuhadar, F. (2012). *Mesleki eğitim merkezlerindeki Türkçe derslerinde uygulanan sessiz okuma etkinliği ile sessiz okuma anında yapılan dinleme etkinliğinin öğrencilerin okuma becerisine etkisi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Dağtekin, F. (2004). *8. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin öğrenci beklentileri açısından değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Demirel, Ö. ve Şahinel, M. (2006). *Türkçe ve sınıf öğretmenleri için Türkçe öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doğan, B. ve Gülüşen A. (2011). Türkçe ders kitaplarındaki (6–8) metinlerin değerler bakımından incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 75-102.
- Durukan, E. (2008). *Türkçe dersi öğretim programının (6-8. sınıflar) hedef ve kazanımları doğrultusunda 7. sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarının*

- değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Ertürk, A. İ. (2008). *Yenilenen İlköğretim Türkçe Programlarındaki 6. sınıf okuma alanı hedefleri ile ilgili öğretmen görüşleri ve değerlendirmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Gedik, F. (2012). *Sosyal bilgiler programında yer alan değerlerin kazandırılmasında "100 temel eser" içerisinde yer alan hikâye kitaplarının rolü* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Gözaydın, N. (2011). İlköğretimden yükseköğretime okuma sorunu. *Türk Dili*, 712, 291-297.
- Günay, D. (2007). *Metin bilgisi*. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Güneş, F. (2009). *Ekran okumada verimlilik*. https://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=%22ekran+okumada+verimlilik%22&btnG= adresinden 15.02.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Güneş, F. (2010). Öğrencilerde ekran okuma ve ekranik düşünme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 1-20.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Hacısalıhoğlu-Kaya E. (2012). *Reşat Nuri Güntekin'in romanlarında eğitim evreninin kronolojik olarak incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Kaplan, M. (2006). *Kültür ve dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karaboğa, A. (2009). *Yeni Türkçe öğretim programına göre hazırlanan 6. ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin niteliği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Karatay, H., Destebaşı F., Demirbaş, M. (2015) Çocuk edebiyatı ürünlerinin 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin karakter gelişimine etkisi. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2, 123-140.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Hasırcı, S. (2016). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (2005). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Khandaker, T. (2015). *Leader Allen Lau, Wattpad*. <https://www.thestar.com/business/2015/08/16/the-leader-allen-lau-wattpad.html> adresinden 14.03.2018 tarihinde edinilmiştir.
- Koç, M. (2013). *8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin değerler bakımından incelenmesi (1981 ve 2006 Türkçe Öğretim Programlarına Göre Hazırlanan Ders Kitapları)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Kumbasar, E. (2011). *Muzaffer İzgü'nün romanlarının değerler eğitimi açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Külünkoğlu, T. (2010). *İlköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin iletildiği değerler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2015). İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) Ankara: Yazar.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) Ankara: Yazar.
- Oğuzkan, F. (2013). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Okay, O. (2011). *Sanat ve edebiyat yazıları*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Öz, F. (2006). *Uygulamalı Türkçe öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özdemir, E. (2007). *Yazınsal türler*. İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Özkan, Ö. Y. ve Doğan, B. (2013). İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin okuma beceriselerinin kestirilmesinde etkili olan değişkenlerin belirlenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(4), 667-680.
- Serarslan, H. (1995). *Hamdullah Subhi Tanrıöver*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2007). *Çocuk ve edebiyat*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Solar, B. (2010). *Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin çocuca göreliğinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şahin, Y. (2011). *Okuma eğitimi*. Konya: Eğitim Akademi.
- Şirin, M. R. (2007). *Çocuk edebiyatı kültürü "okuma alışkanlığı ve medya sarmalı"*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2006). *Türkiye'nin okuma alışkanlığı karnesi* (Araştırma Raporu). İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Tekin, M. (2010). *Roman sanatı*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Temizkan, M. (2009). *Metin türlerine göre okuma eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Temizyürek, F., Çolakoğlu, B. K. ve Coşkun, S. (2013). Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 114-150.

Türk Dil Kurumu (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ungan, (2008). Okuma alışkanlığımızın kültürel altyapısı. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 218-228.

URL-1, <https://www.wattpad.com/77600112-mafya-sen-benim-de%C4%9Filsin> Mafya. 23 Eylül 2017.

URL-2, <https://www.wattpad.com/home> Wattpad. Keşfet. 15 Mart 2018.

URL-3, <http://wattys.wattpad.com/> Wattys Wattpad. Wattys. 16 Mart 2018.

URL-4, <https://www.wattpad.com/34267466-sessiz-tan%C4%B1t%C4%B1m> Sessiz. 10 Ağustos 2017.

URL-5, <https://www.wattpad.com/story/17586673-yaz-%C3%B6k%C3%BCz%C3%BC> Yaz Öküzü. 20 Ağustos 2017.

URL-6, <https://www.wattpad.com/story/12757067-can%C4%B1m-kom%C5%9Fum> Canım Komşum. 5 Eylül 2017.

URL-7, <https://www.wattpad.com/story/12049800-vampir-okulu> Vampir Okulu. 15 Eylül 2017.

URL-8, <https://www.wattpad.com/story/41073923-ormantik-mafya> Ormantik Mafya. 25 Eylül 2017.

URL-9, <https://www.wattpad.com/story/31717743-kod-ad%C4%B1-bay-sap%C4%B1k-wattys2016-kazanan%C4%B1> Kod Adı Bay Sapık. 10 Ekim 2017.

URL-10, <https://www.wattpad.com/story/21195898-mafya> Mafya. 20 Ekim 2017.

URL-11, <https://www.wattpad.com/story/24522677-s%C4%B1rlar-okulu-wattys2016> Sırlar Okulu. 30 Ekim 2017.

URL-12, <https://www.wattpad.com/9893185-aidan-2/page/2> Aidan. 11 Kasım 2017.

URL-13, <https://www.wattpad.com/story/18200273-esved> Esved. 20 Kasım 2017

Ülper, H. (2010). *Okuma ve anlamlandırma becerilerinin kazandırılması*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yalçın, A. (2006). *Türkçe öğretim yöntemleri yeni yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2003). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

- Yaman, H. ve Dağtaş, A. (2013). Ekrandan okumanın okuduğunu anlamaya etkisi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1(2), 64-79.
- Yazıcı, M. (2015). *Hâlîde Nusret Zorlutuna ve İsmet Kür'ün eserlerinde eğitim evreninin karşılaştırmalı olarak incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Yıldırım, K. (2010). *İş birlikli öğrenme yönteminin okumaya ilişkin bazı değişkenler üzerindeki etkisi ve yonteme ilişkin öğrenci-veli görüşmeleri* (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, E. ve Topal, Z. (2010). Türkçe öğretiminde metindilbilimsel yöntemin kullanılması. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 7750-788.
- Yılmaz, Z. A. (2007). *Sınıf öğretmenlerine Türkçe öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yiğit, A. (2011). *Millî Eğitim Bakanlığı ilköğretim 8.sınıf Türkçe ders kitabındaki (2009) metinlerin kelime serveti açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

8. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

1987 yılında Trabzon ilinin Vakfıkebir ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Çarşıbaşı Gazi İlköğretim Okulunda, ortaokulunu Beşikdüzü Anadolu İmam Hatip Lisesinin ortaokul bölümünde, ortaöğrenimini Vakfıkebir Lisesinde tamamladı. 2009 yılında Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 2011 yılında Iğdır ili, Aralık ilçesi Kazım Karabekir Paşa Ortaokulunda Türkçe öğretmeni olarak göreve başladı. 2012 yılında Iğdır ili, Evciköyü, Evciköy Ortaokulunda bir yıl Türkçe öğretmenliği yaptı. 2013 yılında Rize Merkez İmam Hatip Ortaokulunda başladığı Türkçe öğretmenliği görevi hâlen devam etmektedir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : Pınar KARAOSMANOĞLU, Rize Merkez İmam Hatip Ortaokulu, Rize.

E-Posta : pinaryemenici_61@hotmail.com